

Bundel – Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport van 3 april 2025

- 1 Opening
- 2 Vaststellen van de agenda van 3 april 2025
- 3 Vaststellen van ingekomen agenderingen (Procedure)
Deze punten worden alleen procedureel behandeld. De leden van de commissie bespreken of, op welke wijze en voor hoe lang zij deze raadsvoorstellen en onderwerpen willen bespreken. Na vaststelling van dit behandeladvies, wordt het stuk voor een volgende vergadering geagendeerd.
Ingekomen agenderingen commissie Jeugd Welzijn Cultuur en Sport PROCEDUREEL 3 april 2025
Langte Termijnagenda cie JWCS 3 april 2025
Behandelvoorraad Commissie JWCS 3 april 2025
- 3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
Raadsbrieven cie JWCS 20 februari tm 27 maart 2025
- 4 Verslagen
Ter vaststelling.
Conceptverslagen bijeenkomst commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 6 maart 2025
conceptverslagJWCS2025-03-06 ochtend-middag
conceptverslagJWCS2025-03-06 avond
- 5 Toezeggingen/Moties
Ter vaststelling.
Motielijst cie JWCS 3 april 2025
Toezeggingenlijst cie JWCS 3 april 2025
- 6 Ingekomen stukken
Geen.
- 7 Raadsvoorstel wijziging Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025
Wethouder: De Vries, beleidsterrein: Jeugd en Jeugdzorg
Indicatieve behandeltijd: 30 minuten
De Verordening wijzigt geregeld. Dit is midden 2025 nodig om een aantal redenen:
 - Vanwege recente jurisprudentie (rechtszaken).
 - De VNG heeft een nieuwe modelverordening jeugdhulp gepubliceerd.
 - Vanuit de Taskforce hervormingen is er een verkenning gedaan naar een efficiëntere inrichting van vervoer van jeugdigen naar jeugdhulp. Ook kan de rechtsbescherming van jeugdigen en ouders wat vervoer betreft worden verbeterd.Dossier 4502 voorblad
Raadsvoorstel wijziging Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025
Wijzigingsbesluit Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025
Verordening Jeugdwet Gemeente Utrecht 2025 wijzingen zichtbaar
Toelichting bij Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025
- 8 SV 2024 nr. 165 'Hoe verder met Sociale Prestaties en Dag ondersteuning (SPDO) in Utrecht'
Wethouder: Voortman, beleidsterrein: WMO en Welzijn
Indicatieve behandeltijd: 120 minuten
Geagendeerd door Gert Dijkstra (EenUtrecht) en Beau Nederhand (Volt)
De agenderende fracties willen met elkaar en de wethouder in debat over de toekomst van de subsidieregul Sociale Prestaties en Dag Ondersteuning (SPDO). Dit mede naar aanleiding van de beantwoording van schriftelijke vragen (SV 2024 nr. 165) en de discussie rondom de bezuiniging van 10% op SPDO (vanaf 2026), zoals goedgekeurd in de Voorjaarsnota 2024.
Het gaat ons om o.a. de volgende vragen:
 1. Kan de gemeente verantwoord bezuinigen zonder een serieuze evaluatie en/of tevredenheidsonderzoek onder deelnemers?
 2. Hoe kan intervisie en/of een toezichtsorgaan helpen in het beter zicht krijgen (als Raad) op de effectiviteit en efficiëntie van de SPDO inzet?
 3. Wat als blijkt dat de voorgestelde medefinanciering en efficiëntie niet is te realiseren (t.b.v. de 10% bezuiniging), wat is dan het plan B van het college?
 4. Hoe belangrijk is het om zicht te hebben op de werkelijke vraag/behoefte van de doelgroep naar SPDO-voorzieningen?Dossier 4590 voorblad
Raadsbrief 4e kwartaal 2024 Hervormingen sociaal domein (2)
Beantwoording SV2024 nr 165 over Hoe verder met 'Sociale Prestaties en Dagondersteuning (SPDO) in Utrecht

**Ingekomen Agenderingen Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport
(Ter vaststelling in de commissie van 3 april 2025)**

Stukken afkomstig van commissieleden		
Datum:		Voorstel:
Soort stuk:		
Wethouder:		
Beleidsterrein:		

Stukken afkomstig vanuit het college		
Datum:		Voorstel:
Soort stuk:		
Wethouder:		
Beleidsterrein:		

Stukken afkomstig van externen		
Datum:		Voorstel:
Soort stuk:		

Wethouder:		
Beleidsterrein:		

Lange Termijnagenda commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 3 april 2025

Onderwerp	Beleidsveld	Planning aanbieden aan raad	Fatale termijn Raadsbesluit	Datum aangebo den	Beoogd kwartaal commissie procedureel	Beoogd kwartaal commissie inhoudelijk	Beoogd kwartaal raadsbehandling	Aangeboden/ Gestopt	Afgeda an	Toelichting wijziging planning	Toelichting in geval van gestopt
Beleidsnota Jeugd	Jeugd en Jeugdzorg	2024 Q3		29-09-2024		2024 Q4	2024 Q4	Aangeboden	Ja		
Beleidsnota sport en bewegen	Sport	2024 Q4		15-12-2024		2024 Q4	2024 Q4	Aangeboden	Ja	Het kost veel tijd om de uitkomsten van het participatietraject zorgvuldig te verwerken en om te bepalen wat dit betekent voor de beleidskeuzes die we maken. Vanuit SportUtrecht hebben we het signaal gekregen dat zij en andere partijen in de stad om meer tijd vragen om input te leveren die nodig is.	

Lange Termijnagenda commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 3 april 2025

Visie religieus erfgoed	Erfgoed	2024 Q2		24-06-2024		2024 Q3	2024 Q4	Aangeboden	Ja	Planning aanbieden aan raad was 2024 Q2, maar werd Q3 doordat het proces meer tijd vroeg. Behandeling in commissie was 2024 Q4. Behandeling in raad was 2025 Q1.	
Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025	Jeugd en Jeugdzorg	2024 Q3		02-07-2024		2024 Q4	2024 Q4	Aangeboden	Ja		
Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2026	Jeugd en Jeugdzorg	2025 Q3			2025 Q4		2025 Q4		Nee		
Sociale Visie Utrecht 2024	WMO en Welzijn	2024 Q4			2024 Q4	2025 Q1	2025 Q1		Nee		
Verordening Jeugdwet gemeente	Jeugd en Jeugdzorg	2025 Q1		05-02-2025	2025 Q2		2025 Q2	Aangeboden	Ja		

Lange Termijnagenda commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 3 april 2025

Utrecht per medio 2025											
Beleidsnota Visie op dienstverlening	Publieksdienstverlening	2025 Q1				2025 Q2	2025 Q2		Nee		
Herijking Koersdocument Leefbare stad en Maatschappelijke voorzieningen	Jeugd en Jeugdzorg	2025 Q2			2025 Q3		2025 Q4		Nee	Planning aanbieden aan raad was Q4 2024. Het Koersdocument wordt gesplitst in visie en beleid. De visie wordt onderdeel van de Sociale Visie Utrecht (Q4 2024), de beleidsnota ontvangt de raad in Q2 2025.	
Beleidsnota Maatschappelijke opvang	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	2024 Q2				2024 Q2	2024 Q2		Nee		

Behandelvoorraad Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport

Jeugd en Jeugdzorg, Diversiteit en inclusie, Publieksdienstverlening, Wmo en Welzijn, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, Asiel en Integratie, Erfgoed (exclusief werven), Cultuur, Sport

Commissievoorraad

Wethouder		

RIB-voorraad

Wethouders Streefland en Eerenberg		

Voorraad andere sessies (waaronder technisch)

Wethouder		

OVERZICHT RAADSBRIEVEN 20 februari 2025 t/m 27 maart 2025 – COMMISSIE JWCS 3 april 2025

Ontvangstdatum	Beleidsveld	Portefeuillehouder	Onderwerp
25-03-2025	WMO en Welzijn	Wethouder Voortman	Raadsbrief Hulp bij het huishouden – maart 2025
20-03-2025	Asiel en Integratie	Wethouder Streefland	Raadsbrief Gevolgen kabinetsbeleid op Asiel en Integratie
12-03-2025	Asiel en Integratie	Wethouder Streefland	Raadsbrief Stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen
11-03-2025	Jeugd en Jeugdzorg	Wethouder De Vries, burgemeester	Raadsbrief Tussenevaluatie Stichting Jongerenwerk Utrecht
05-03-2025	Cultuur	Wethouder Oosters	Raadsbrief Aangepast ontwerp Depot Collecties Centraal Museum en Erfgoed
21-02-2025	Sport	Wethouder Oosters	Raadsbrief Update amendementen Sport Voorjaarsnota

Verslag openbare vergadering Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport d.d. 6 maart 2025

[Typ hier]

Datum verslag 12 maart 2025
Locatie Stadhuis, raadszaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag: april 2025

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

10 De voorzitter, de heer Bosch, en de wethouders mevrouw E. Oosters en mevrouw R. Streefland en verder de leden mevrouw I. Hornsveld (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), mevrouw V. Dada Anthonij (D66), mevrouw K. Alblas (ChristenUnie), mevrouw R. Leever (PvdA), mevrouw T. Westra-van Til (ChristenUnie), mevrouw M. Ramaker (VVD), de heer R. Snijder (Student en Starter), de heer S. van Bommel (Partij voor de Dieren), mevrouw B. Nederhand (VOLT), de heer B. van Steeg (CDA), de heer J. van den Broek (CDA), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer S. Gaillard (StadsbelangUtrecht), de heer Y. Raghib (DENK), en de commissiegriffier de heer B. Belhaj. Verder is aanwezig: mevrouw I van Engelshoven (onderzoeker).

Middagvergadering

20 De voorzitter, mevrouw M. Fattal en de wethouder de heer D. de Vries, de wethouder E. Eerenberg en verder de leden mevrouw M. Vermeulen (GroenLinks), mevrouw V. Dada Anthonij (D66), mevrouw J. van Meerveld (Student & Starter) mevrouw K. Alblas (ChristenUnie), mevrouw R. Leever (PvdA), de heer A. Kamal (PvdA), mevrouw G. Barelids (CDA) mevrouw J. van Meerveld (Student & Starter), mevrouw M. Ramaker (VVD), mevrouw M. Al Saqaff (VVD), mevrouw B. Nederhand (VOLT), de heer Dijkstra (EenUtrecht), de heer Simşek (DENK), de heer Y Raghib (DENK), en de commissiegriffier de heer B. Belhaj.

Verslag openbare vergadering commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport d.d. 6 maart 2025

30	1. Opening, mededelingen	1 -
	2. Vaststellen van de agenda van 6 maart 2025	2 -
	3. Vaststellen van ingekomen agenderingen.....	2 -
	4. Verslagen	3 -
	5. Toezeggingen/moties	3 -
	6. Ingekomen stukken	4 -
	7 Raadsvoorstel Actualiseren planning cultuurcluster Berlijnplein	4 -
	8 Raadsbrief Onderzoek besluitvorming De Machinerie	15 -
	9 (Sociale) veiligheid van de Utrechtse Jeugd in de Stad en op School	30 -

1. Opening, mededelingen

40 **De voorzitter**, de heer Bosch, opent de vergadering om 10.00 uur. Hij heet alle aanwezigen welkom.

Mededelingen van het college

Wethouder Oosters deelt mee piketdienst te hebben.

Heropening van de vergadering

De voorzitter, mevrouw Fattal, heropent de vergadering om 14.00 uur.

2. Vaststellen van de agenda van 6 maart 2025

50 **De voorzitter** stelt in afstemming met de commissie de agenda conform vast.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel wijziging Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

Behandeltijd 30 minuten; de commissie gaat hiermee akkoord.

3.2 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

60 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) wil voor 3 april het onderwerp Sociale prestaties en dagondersteuning agenderen. Hij kan zich voorstellen dat er behoefte is aan een Raadsinformatiebijeenkomst voorafgaand aan die vergadering om ook de SPO partners te horen. Hij heeft begrepen van de griffie dat op 25 maart nog een uur vrij is. VOLT is mede initiatiefnemer.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt een toelichting op de vragen wat en waarom.

70 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) licht toe dat vanaf 2026 10% bezuinigd wordt. Bij de vorige Voorjaarsnota heeft het college gezegd dat het mogelijk wel kan. Het gaat om een totaal van 7 miljoen euro jaarlijks. Dat geld wordt besteed aan 30 partners voor gedocumenteerde kwetsbare Utrechters, dagbesteding, hulp aan mensen die net niet zelfstandig kunnen wonen. Die 30 partners kunnen geld elders vinden. Het is onduidelijk of wel echt te bezuiniging is. Dit staat nog los van de vraag of de behoefte mogelijk veel groter is dan het huidige aanbod. Hij wil dit debat graag nog houden voor de Voorjaarsnota. Mogelijk moet de raad de bezuiniging afblazen wanneer die niet reëel is in 2026.

De heer Van Steeg (CDA) heeft de behoefte aan een Raadsinformatiebijeenkomst. Na die Raadsinformatiebijeenkomst wil hij nagaan of een debat in de commissie nodig is.

De heer Van Vliet (D66) krijgt van zijn woordvoerder terug dat recentelijk hierover al een debat is gevoerd; heeft een Raadsinformatiebijeenkomst dan zin?

80 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) licht toe dat het debat dat gevoerd is, veel breder ingestoken was. Dat ging over het hele welzijn-/zorgveld. Dit gaat over een specifieke groep van kwetsbare Utrechters in de orde grootte van 10.000. Over die groep is nooit expliciet een debat gevoerd.

Desgevraagd door **de voorzitter** antwoordt **de heer Dijkstra** (EenUtrecht) dat hij graag een Raadsinformatiebijeenkomst organiseert op 25 maart. Hij neemt ook de agendering voor zijn rekening vanwege de tijdsdruk door de Voorjaarsnota en hij een voldongen feit wil voorkomen.

De voorzitter concludeert aldus; met VOLT, EenUtrecht en het CDA als agenderende partijen.

Mevrouw Ramaker (VVD) wil graag de Raadsinformatiebijeenkomst afwachten voordat verder gegaan wordt met agenderen.

90 **Mevrouw Hornsveld** (GroenLinks) maakt bezwaar tegen het gegeven dat wanneer partijen niet mee agenderen, dat de partij zich het lot van de betrokkenen niet zou aantrekken.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) licht toe dat hij bedoelde dat wanneer hierover gesproken wordt in de raadscommissie iedereen daarover iets wil zeggen omdat iedereen het lot van deze mensen aangaat.

De voorzitter had zijn opmerking begrepen als dat 30 minuten geen eer doen aan het onderwerp.

De heer Van Steeg (CDA) licht toe dat het voor hem gaat om duidelijk te krijgen over wat hier precies gaande is. Daarom vindt hij de Raadsinformatiebijeenkomst nuttig. Wat hem betreft hoeft daaraan geen duiding gegeven te worden.

100 **De voorzitter** stelt voor hiervoor een dagdeel uit te trekken. Hij stelt voor 120 minuten uit te trekken voor de bespreking om gegarandeerd voldoende tijd te hebben.

4. Verslagen

Conceptverslag bijeenkomst commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 30 januari 2025

Conform vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

110 Ter vaststelling.

Bijlagen

- Toezeggingenlijst zie JWCS 6 maart 2025 **91 KB**

Mevrouw Nederhand (VOLT) stelt motie 418 aan de orde. Die motie is aan het eind van deze maand afgedaan. Haar fractie vraagt zich af waarom die is afgedaan; daarvan kreeg de raad geen update. De motie betreft het niet versoberen van het aantal bedden in het kader van Asiel en Integratie.

De voorzitter concludeert dat het college hierover terugkomt bij de raad.

120 **Mevrouw Ramaker** (VVD) snijdt de allerlaatste motie aan over industrieel erfgoed van 23 december 2021; industrieel erfgoed moet onderdeel zijn van een visie. Dat was in de vorige raadsperiode. Zij doet de suggestie daar kritisch naar te kijken. Bij cultuur is er een toezegging over fictie kosten, toezegging 820. Zij vraagt naar de status daarvan.

Zij vraagt toelichting op twee toezeggingen zijn gedaan 718 en 719 DO en Wensen en bedenkingen Cultuur.

Wethouder Oosters vindt het goed om over de eerste te zeggen dat het college bezig is met de afronding van de procedure van de Cultuurnota; de beschikkingen zijn allemaal verstuurd. Met degenen die bezwaar hebben gemaakt, is nog steeds de procedure gaande; zij kan nog niets zeggen over de fictiekosten. Mocht dat wel mogelijk zijn, stelt de wethouder zich voor dat het college de raad daarover informeert. Op deze wijze voldoet het college aan de toezegging.

130 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat er een deadline bij staat. Zij doet de suggestie dat het handig is dat de wethouder aangeeft wanneer de raad wel geïnformeerd wordt.

Wethouder Oosters begrijpt de zoektocht naar de zekerheid; momenteel wordt de formele procedure doorlopen van bezwaar maken et cetera. Daarmee kan het college niet meer haast maken dan het nu al doet.

Mevrouw Ramaker (VVD) adviseert de wethouder na te gaan wat is geschreven onder T 820 en wat wanneer de raad dan kan verwachten.

140 **Wethouder Oosters** zal dat doen. Waar het het Berlijnplein betreft, zal dat aan de orde komen in het debat in deze vergadering vandaag. De wensen en bedenkingen van de raad zijn meegenomen voor de volgende stap in het VO.

De voorzitter concludeert dat het college nog terugkomt op de vraag van VOLT.

- lijst cie JWCS 6 maart 2025 **48 KB**

6. Ingekomen stukken

Geen.

7 Raadsvoorstel Actualiseren planning cultuurcluster Berlijnplein

Wethouder: Oosters, beleidsterrein: Cultuur

150 Met het actualiseren van de planning zoals opgenomen in het startdocument voor het project Cultuurcluster Berlijnplein stelt de raad een nieuwe planning vast waarop in het vervolg te rapporteren is.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven). De bespreking vindt plaats in één termijn.

De commissie

160 **De heer Van Vliet** (D66) vindt het proces rondom het Berlijnplein spannend; dat komt wat hem betreft voort uit de wens het te laten slagen. Hij begrijpt de problemen rondom netcongestie en de ingecalculeerde vertraging. Hij hoopt dat de zoektocht naar een vierde hoofdhuurder succesvol zal zijn. Hij vraagt het college de raad daarover tijdig te informeren en ook als in dat opzicht er tegenslagen zijn.

Hij vindt een pragmatische houding gewenst; hij vraagt het college of in de toekomst speelruimte zit als het gaat om de verhouding cultureel of maatschappelijk versus commercieel ruimte verhuren. Wat hem betreft blijft het cultuurcluster een cultuurcluster. Hij wil voorkomen dat een van de deelnemende culturele instellingen wegvalt. Hij wil dat er gezocht wordt naar een optimum zodat de betaalbaarheid en vooral de realiseerbaarheid niet in het geding komen. Hij vraagt hierop de reactie van het college.

170 **De heer Van Steeg** (CDA) leest in de brief dat de oppervlakte voor cultuur teruggebracht wordt van 75 naar 50%. Hij ziet dat vaker bij dit soort cultuurprojecten. Hij vraagt hoe de heer Van Vliet dat ziet binnen dit plan.

De heer Van Vliet (D66) had in een ideale wereld liever vast willen houden aan de 75%. Hij heeft contact gehad met een aantal hoofdhuurders. Zij kunnen goed leven met het voorstel om het terug te brengen naar 50%. Hij stelt voor op zoek te gaan naar de balans; misschien is 50% de juiste verhouding.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat het wat hem betreft dan goed is die balans in de raad vast te stellen. Nu is er een uitstel van twee en een half jaar. Dat past binnen de ontwikkelingen; hij legt de vraag voor wat het bestuur gaat doen wanneer het duurder wordt. Hij vindt dat niet uitgesloten, ook gezien de eerdere ervaringen van het bestuur.

180 **De heer Van Vliet** (D66) schaart het per moment bekijken onder een pragmatische houding. Wat hem betreft wordt niet nu al de absolute ondergrens vastgelegd. Misschien is net een stapje onder die ondergrens nog een heel mooi project mogelijk.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat er verschillende manieren zijn om meer of minder geld beschikbaar te stellen; extra subsidies, aanpassing oppervlakte, in het project snijden. Hij vraagt of D66 een idee heeft over de opties die daarin te kiezen zijn. Wanneer de raad daarin geen keuze maakt maakt het college de keuze.

190 **De heer Van Vliet** (D66) benadrukt dat de raad daarover uiteindelijk gaat. Hij herhaalt zijn standpunt. Hij kan de ontwikkelingen in de toekomst niet voorzien. De ontwikkelingen in de toekomst gaan afhangen van het juiste optimum.

Mevrouw Nederhand (VOLT) had al een tijdje gewaarschuwd voor de complexe problemen van netcongestie. Zij vindt het daarom verdrietig te lezen dat risicovolle projecten als het Berlijnplein, mede door netcongestie vertraging oplopen. Zij vraagt of het college dat verdriet deelt.

Zij is blij met de co-creatie op dit project. Ook door dat proces is vertraging opgelopen. Zij vraagt naar een korte reflectie op de getrokken lessen van het college. Zij vraagt of iets anders gedaan gaat worden wanneer dit zich opnieuw voordoet op een andere plek.

200 Haar kritiek betreft de coöperatie Berlijnplein. Een aantal kleine ondernemers moesten een coöperatie oprichten van de gemeente om zichzelf te vertegenwoordigen. Dat ervaren zij als opgelegd door de makers van het Berlijnplein vooral omdat zij een verplicht traject moesten afleggen. Het gaat om een diversiteit aan organisaties; dat maakt het maken van een coöperatie een complex proces. Zij vraagt of het college dat weet en hoe het hier naar kijkt.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of en hoe mevrouw Nederland ideeën heeft om zichzelf te troosten.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vindt dat afhankelijk van de reactie van het college. Zij bewaart haar ideeën voor troost.

210 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat partijen meer tijd hebben, juist ook om oplossingen te bedenken voor wat VOLT als een probleem ziet. Zij vraagt hoe VOLT dat zelf ziet.

Mevrouw Nederhand (VOLT) begrijpt niet hoe de oprichting van de coöperatie gelinkt wordt aan troost voor netcongestie.

Mevrouw Ramaker (VVD) ziet als troost de parameter tijd. Er is meer tijd om zaken te regelen. Zij vraagt hoe VOLT dat ziet.

Mevrouw Nederhand (VOLT) gelooft niet dat tijd een oplossing is voor netcongestie. Misschien helpt dat wel met de coöperatie. Zij ziet die link niet met netcongestie.

220 **Mevrouw Hornsveld** (GroenLinks) was enthousiast over de ambitie en het mooie open gebouw en de mogelijkheden vanden bij de eerste plannen voor het Berlijnplein. GroenLinks was kritisch op de toegankelijkheid. Mensen konden er wel zijn, maar er niet komen. Haar fractie is blij dat de kritiek heeft geleid tot de nodige veranderingen. Zij dankt iedere betrokkene hierbij.

Ze kan begrip opbrengen voor de vertraging van de oplevering van het cultuurcluster. Zij begrijpt dat dat veroorzaakt is door de wensen en bedenkingen van haar fractie en door de netcongestie. Zij spreekt haar hoop uit dat dit gaat leiden tot een beter gebouw.

230 Met betrekking tot de toegankelijkheid is er een lift gepland bij RAUM. Een paar zaken is daarbij belangrijk. De openingstijden van deze lift zullen ruim moeten zijn zodat ook als RAUM gesloten is, mensen gebruik kunnen maken van deze lift tot het hoogste niveaus op deze plek. Bij storingen is het zaak dat de lift zo snel mogelijk gemaakt wordt. Zij vraagt of daarover afspraken te maken zijn. Zij vindt het belangrijk dat het een inbandige lift is om de boel te beschermen tegen onder meer vernieling. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen hierop strak toe te zien.

Ter overweging geeft zij mee dat in de plaats van een invalidetoilet ook een changingplace te maken is. Dat is een plek die multifunctioneel kan zijn waarnaast onder meer in een invalidetoilet verschoning mogelijk is ook voor volwassenen, een tillift ter beschikking is en een plaats om te kolven. Dat nieuwe concept wordt al
240 succesvol toegepast in Engeland en gaat ook komen in het nieuwe magazijn De Zon. Het hele gebied rond het cultuurcluster kan daarvan gebruik maken. Utrecht kan daarbij een voorbeeld zijn voor andere steden. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat hiervoor externe subsidies te verkrijgen zijn. Zij vraagt of de wethouder ervoor kan zorgen dat deze mogelijkheid serieus wordt bekeken.

De heer Gaillard (StadsbelangUtrecht) vraagt hoe GroenLinks dit toenemende wensenlijstje in het licht ziet van de uitkomst van de evaluatie van de Machinerie. Daarmee wil hij niet zeggen dat hij de toegankelijkheid niet serieus neemt; hij richt zich op de toenemende druk op de kostenpost Onvoorzien.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vindt toegankelijkheid geen extraatje maar een
250 voorwaarde, ervan uitgaande dat de heer Gaillard zich hiermee richt op haar punt van toegankelijkheid.

De heer Gaillard (StadsbelangUtrecht) merkt op dat het gaat om zaken die niet zijn voorzien en nu als extra worden opgeteld bij de kostenpost. Hij vraagt daarop een reflectie van GroenLinks.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vindt het extra erg wanneer toegankelijkheid niet was voorzien in het ontwerp. Wat haar betreft gaat er dan iets af van allerlei chique elementen in het ontwerp. Dat neemt niet weg dat ze geen voorstander is van
260 schoonheid en esthetiek. Zij spreekt hierbij ook over vergrijzing; het gaat om een gebouw naast een seniorencomplex. Het zou wat haar betreft fantastisch zijn wanneer de bewoners van dat complex gebruik kunnen maken van deze voorzieningen.

De heer Snijder (Student & Starter) begrijpt dat het standaard toegankelijk moet zijn; maar wat hem betreft moet niet steeds weer eis op eis gelegd worden en dat dan uiteindelijk het hele project geen doorgang kan vinden. Hij deelt de analyse wanneer dit mogelijk is via externe financiering. Het zou wat hem betreft problematisch zijn als het hele project daardoor veel extra vertraging opdoet. Hij legt de vraag voor aan mevrouw Hornsveld richting het college hoe het mogelijk was om vanaf dag 1 dit
270 soort zaken niet mee te nemen.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) deelt die vraag met Student & Starter. Zij benadrukt de externe subsidies en dat dat niet valt binnen het budget van het Berlijnplein.

Mevrouw Ramaker (VVD) steunt GroenLinks van harte op het gebied van de
270 toegankelijkheid. Daarover is ook een uitgebreid debat gevoerd. Zij merkt op dat de toegankelijkheid verdeeld is over verschillende wethouders en dat het voor de raad moeilijk is om het college daarop aan te spreken. Zij legt de vraag voor of GroenLinks ook van mening is dat alle gemeentelijke gebouwen toegankelijk moeten zijn en dat het dan niet aangaat om er een verdeel en heers van te maken binnen het college.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) benadrukt dat toegankelijkheid hoort bij het basispakket en is het daarover eens met mevrouw Ramaker. Zij kondigt een motie aan in de komende raadsvergadering over dit onderwerp. Zij hoopt de VVD aan haar
280 zijde te vinden.

De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat het Berlijnplein een unieke kans biedt om een diverse en levendige culturele ontmoetingsplek te creëren in de stad Utrecht. Kunst en cultuur en creativiteit komen samen. Het wordt een plek waar

bewoners, makers en bezoekers elkaar kunnen inspireren. Dit project versterkt de culturele identiteit van de stad en beantwoordt aan de groeiende behoefte aan broedplaats, cultuur en ontmoeting. Voor zijn fractie is de boodschap helder. Het is goed om over te gaan tot actualisatie zo dat het plan kan doorgaan.

290 Zijn fractie begrijpt de noodzaak van het onderhavige. Hij baalt ervan dat netcongestie dit soort mooie projecten kan raken. Voor zijn fractie is snelheid nu van belang en uitstel geen optie. Zijn fractie vindt dat dit project doorgang moet vinden. Hij sluit zich in het licht hiervan aan bij de vragen van D66 naar meer speelruimte. Hij hoopt dat nu gestopt wordt met het snijden in de ambities daar. Hij verneemt daarop graag de reflectie van de wethouder.

Mevrouw Leever (PvdA) vindt het fijn dat nu een actuele planning voorligt voor het Berlijnplein. Wat haar betreft wil het voltallige bestuur daar een mooie plek voor cultuur. Voor haar fractie is het dan van belang dat het aanbod op het Berlijnplein divers en betaalbaar gaat zijn voor iedereen.

300 Wat haar betreft moet cultuur voor iedereen toegankelijk zijn; zij sluit zich aan bij de woorden die daarover zijn gezegd.

Haar fractie is benieuwd naar de risico's van netcongestie; zij refereert aan eerdere inbreng daarover. Dit was ook eerder een probleem. Zij vraagt de inschatting van de wethouder als het gaat om de risico's voor de toekomst; zij legt de vraag voor of de planning die nu voorligt reëel is. Zij verwacht dat het bestuur van de stad niet opnieuw wil schuiven met de planning.

310 Zij krijgt graag inzicht in het potje onvoorzien. Zij leest in het voorstel dat daarop nu druk komt te staan met de vertraging van het plan. Hierin zijn risico's. Zij vraagt wanneer zij het inzicht daarin kan verwachten; zij vraagt of dat inzicht rond de Voorjaarsnota is te geven.

Haar fractie stelt vraagtekens bij het vinden van een huurder; dat is de afgelopen tijd niet gelukt. Zij vraagt waarom de wethouder ervan overtuigd is dat het stadsbestuur nu wel een nieuwe huurder gaat vinden. Komt dat nu door de nieuwe nadere regel of liggen hier nog andere kansen? Zij denkt daarbij ook aan diversiteit.

De heer Van Bommel (Partij voor de Dieren) brengt in herinnering dat zijn fractie in 2021 al duidelijk was over de voorgestelde ontwikkeling van het Berlijnplein; mooie plannen maar hoe wordt gegarandeerd dat die uitvoerbaar zijn zoals opgeschreven. Begin 2024 bleek dat die vraag van zijn fractie terecht was; er kwam een nieuwe realistische planning waarin het project een jaar vertraagd was. Een jaar na de vragen over mogelijke netcongestie blijkt dat die netcongestie wel degelijk een probleem is. Nu ligt er een voorstel voor waarin opleverdatum tweeënhalve jaar later is dan aanvankelijk voorgesteld.

320

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de netcongestie voor alle bouwprojecten een probleem is; zij legt de vraag voor of dit bekend is bij de Partij voor de Dieren.

De heer Van Bommel (Partij voor de Dieren) licht toe dat hij niet verbaasd is over de netcongestie; hij is er verbaasd over dat het bestuur vorig jaar hierop niet heeft geacteerd toen zijn fractie hierop attendeerde. De verbazing zit hem in het langer duren van dit project.

330 Hij vervolgt zijn inbreng met de vraag van de PvdA te adstrueren over hoe het is dat het stadsbestuur er nu wel vanuit kan gaan dat dit plan haalbaar is. Hij hoopt op een overtuigender en nader onderbouwd antwoord.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt hoe de Partij voor de Dieren aankijkt tegen de voorgestelde oplossingen die destijds geboden werden naar aanleiding van vragen van de Partij voor de Dieren.

De heer Van Bommel (Partij voor de Dieren) was niet aanwezig bij het desbetreffende debat en heeft niet gelezen dat oplossingen zijn overgenomen waar gesproken werd over het opslaan van energie via accu's en zonnepanelen op lokale schaal.

340 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat fossiele brandstof de gemakkelijkste oplossing is. Zij vraagt hoe de Partij voor de Dieren daarin staat. Al die andere oplossingen kosten erg veel geld.

De heer Van Bommel (Partij voor de Dieren) staat negatief tegenover oplossingen met fossiele brandstof; zijn fractie werkt momenteel aan een circulair plan met daarin klimaatpositieve perspectieven.

Mevrouw Nederhand (VOLT) merkt op dat netcongestie een integraal probleem is; dit is terug te zien bij woningbouw, bij cultuurprojecten. Haar zorgen is dat binnen het college hierover onvoldoende heeft gecommuniceerd. Zij vraagt of de Partij voor de Dieren haar zorgen deelt/.

350 **De heer Van Bommel** (Partij voor de Dieren) vindt communicatie een lastig begrip in dit verband. Hij vindt dat netcongestie onvoldoende is meegenomen bij het uitstel van deze plannen vorig jaar. Ook zijn fractie kon zich verdere vertraging voorstellen.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt welke oplossingen de Partij voor de Dieren nu ziet.

De heer Van Bommel (Partij voor de Dieren) vervolgt zijn inbreng met in te gaan op de kansen die nu gemist worden om tijdelijke voorzieningen neer te zetten. Hij vindt dat erg jammer. Hij is er benieuwd naar wat het college nu wil gaan doen om alternatieven te bieden voor Leidsche Rijn in de tijd van het uitstel; zijn fractie vindt cultuur nodig in deze wijk.

360 Met betrekking tot de invulling van het Berlijnplein gaat het stadsbestuur nu minder cultuur neerzetten in Leidsche Rijn. De culturele bedrijvigheid wordt nog slechts de helft van alle activiteiten. Wanneer zal nog sprake zijn van een cultuurcluster wanneer straks de helft niet meer bestaat uit cultuur. Zijn fractie vindt deze ontwikkeling zorgwekkend. Hij hoopt dat deze lijn niet wordt doorgezet.

Tenslotte vraagt hij de geruststelling van het college dat deze lijn zich niet zal doorzetten op andere aspecten van het plan zoals circulaire en groene ambities.

De heer Snijder (Student & Starter) is benieuwd te vernemen wat zwaarder weegt voor de partij voor de dieren: de circulaire en groene ambities of de culturele ambities.

370 **De heer Van Bommel** (Partij voor de Dieren) vindt dat dit op deze wijze niet naast elkaar te leggen is. Zijn aanvankelijke enthousiasme voor dit plan betrof ruimte voor beide.

De heer Snijder (Student & Starter) ondersteunt die ambities ook maar beseft ook nu in de realiteit te zitten met context van nu, met netcongestie en alle andere problematiek waarin het bestuur keuzes zal moeten maken. Hij hoopt dat de Partij voor de Dieren realistisch zou zijn bij de te maken keuzes en inziet dat keuzes soms ten koste gaan van een van de aspecten, ondanks dat het bestuur het liever niet zou willen.

380 **De heer Van Bommel** (Partij voor de Dieren) begrijpt dat er keuzes gemaakt moeten worden; zijn fractie vraagt het circulaire en het groene daarbij te sparen.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt dat kwaliteit, tijd en geld de drie termen zijn bij projecten van formaat. Nu loopt het bestuur uit in de tijd. De raad zou een definitief ontwerp ontvangen in het laatste kwartaal van 2024. Dat wordt nu Q1 2026. Zij vraagt de actualisatie van de toezeggingen.

Verder vraagt de VVD in hoeverre de afdelingen met verstand en expertise een grotere rol in dit project gaan spelen.

De heer Van Steeg (CDA) ziet kansen bij het Berlijnplein; wanneer dit project goed wordt uitgevoerd, is het Berlijnplein een plek waar cultuur inde wijk wordt georganiseerd. Die plek kan van toegevoegde waarde zijn.

390 In financiële zin piept en kraakt het in dit project. Al eerder vond discussie plaats over de verlenging van de bouwtermijn. Dat levert geld op. Het project wordt nu 2 1/2 jaar uitgesteld; dat betreft niet alleen netcongestie. Misschien kan de wethouder nog ingaan op de andere redenen. Daarnaast ziet hij dat de projectdirectie is vervangen; hij vraagt naar de achtergrond daarvan.

Hij ziet dat er in financieel opzicht weinig ruimte is en noemt in dat opzicht de post Onvoorzien. Hij legt de vraag voor aan de wethouder hoe zij binnen het budget wil blijven gezien de inflatie en stijging van de bouwkosten en binnen de nu voorliggende plannen. Hij vraagt de wethouder daarop in te gaan.

400 **Mevrouw Ramaker** (VVD) had de wisseling van de projectdirectie ook gezien. Zij vraagt in hoeverre het CDA van mening is dat dit soort projecten beter te trekken is vanuit RO (ruimtelijke ontwikkeling) omdat hier een gebiedsontwikkeling aan de orde is.

De heer Van Steeg (CDA) kan zich daarbij iets voorstellen. Hij vindt het opvallend dat de projectdirectie is vervangen. Wanneer netcongestie daarvoor de enige reden is, vindt hij dat vreemd omdat de directie daaraan weinig kan doen.

Misschien is de suggestie van de VVD een goede.

410 **De heer Snijder** (Student & Starter) kan zich voorstellen dat de afdeling dit grote project meeneemt. Hij legt de vraag voor aan de heer Van Steeg of het verstandig is dit eerst te checken bij de wethouder voordat besloten wordt dat dit niet gebeurt.

De heer Van Steeg (CDA) attendeert de heer Snijder op de twijfel in zijn antwoord. Aan de andere kant zijn grote verschuivingen te zien. Hij is van mening dat de raad dat niet zomaar moet laten passeren. Hij wil weten wat daar precies gaande is. Hij hoopt dat de heer Snijder dat met hem deelt.

Hij ziet dat er verschillende manieren zijn om binnen de financiële budgetten te blijven. Hij ziet dat de oppervlakte kleiner wordt voor cultuur. Aan de andere kant worden extra subsidies gegeven. De afschrijvingstermijnen kunnen worden aangepast; het lijkt erop dat die ruimte er inmiddels niet meer is. De raad wil zijns inziens niet verder slinken in oppervlakte. Eerder is gesteld bij motie dat

420 Amateurkunst een goede plek zou krijgen; hij vraagt of de wethouder die goede plek kan blijven garanderen. Hoe ziet de wethouder de toekomst als er toch buiten de budgetten uitgekomen wordt. Blijft de gemeente dan binnen de 45 miljoen euro?; hij gaat ervan uit. Houdt het stadsbestuur zich aan de gemaakte afspraken dat 50% van het budget naar cultuur zal gaan? Dat is vastgesteld in het raadsvoorstel. Waar ziet de wethouder de ruimte om toch binnen dat budget te blijven? Hij krijgt hierop graag een reactie van de wethouder.

Daarnaast wordt geschreven over een uitgebreide evaluatie die is gedaan. Hij heeft die evaluatie niet gezien. Gesteld is dat op basis daarvan de subsidies zijn verhoogd. Hij vraagt de wethouder wat precies uit die evaluatie is gekomen en waarom dat ge-

430 leid heeft tot verhoogde subsidies. Blijkbaar zijn deze subsidies nu al nodig om tot een gezond businessmodel te komen. Hij krijgt graag daarin meer inzicht en ook wil hij weten hoe de wethouder dat ziet in het licht van de huidige vertraging en hoe dat zal zijn over 2,5 jaar. Hij wil voorkomen dat steeds de subsidie wordt verhoogd om een businesscase te krijgen. Hij wil een plek waarin cultuur de ruimte krijgt en die betaalbaar is zo dat veel mensen daarin toegang krijgen. Hij krijgt graag de verzekering aan de raad dat op die punten het project binnen de afgesproken bandbreedte blijft.

440 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) wil graag dat het goed gebeurt wanneer dit project wordt uitgevoerd. Hij denkt bij het Berlijnplein aan het verloop van De Machinerie bij het lezen van de desbetreffende evaluatie. Hij is benieuwd naar de reflectie van de wethouder op hoe om te gaan met die krapte in de financiële marges en het eventuele risico dat er vanuit de raad toch weer zal blijven komen gedurende de loop naar de oplevering en dat het gaat schuren met mogelijk negatieve consequenties voor de uiteindelijke oplevering. Daarnaast sluit hij zich graag aan bij het CDA over de vragen rondom de projectdirectie en de subsidies.

450 **De voorzitter** schorst de vergadering gedurende 10 minuten en heropent die voor de beantwoording.

De beantwoording

Wethouder Oosters gaat in op de woorden over de vertraging en zij geeft haar reflectie daarop, specifiek de netcongestie, de toegankelijkheid en de vierde hoofdhurder en tenslotte de zekerheid in het vervolgproces. Zij houdt een bijeenkomst voor mogelijk om de raad te informeren over de voortgang in het project.

De vertraging en de reflectie daarop

460 De vraag naar de reden ervan en de actualisatie van de toezegging op het definitief ontwerp werd gesteld door de VVD en CDA. Na het besluit van de raad over het raadsvoorstel voor de nieuwe planning zal het college de toezegging actualiseren. De vertraging is veroorzaakt door verschillende redenen: het VO en een andere inrichting, netcongestie, verschillende factoren die ertoe hebben geleid dat dit alles wat langer duurde. VOLT en het CDA vroegen wat het stadsbestuur hiervan leert en hoe een dergelijke vertraging te voorkomen in de toekomst.

470 Het is juist wat beide partijen zeggen: het was een mooie maar wel ingewikkelde samenwerking. De lessen die daaruit getrokken zijn, zijn bijvoorbeeld het duidelijker sturen op de kaders die de raad heeft gesteld en eerder ingrijpen wanneer gezien werd dat daarop niet genoeg werd gestuurd. Dat is het college gaan doen en daarom voerde het college die strakkere organisatie- en besluitvormingstructuur door, als gevolg van de geleerde lessen in het eerdere VO.

VOLT vroeg of het college bekend is met de bezwaren van de partijen die samenwerken in de coöperatie; het college ervaart dit signaal als nieuw. Het college begrijpt ook dat de coöperatie juist is opgericht om zelf sterker te staan en meer samen te werken. Zij zal het signaal van mevrouw Nederhand met de partijen bespreken om na te gaan of daaruit ook voor de toekomst lessen te trekken zijn.

Netcongestie

De wethouder vindt het gelukkig dat veel begrip bestaat bij de commissie over dat dit tot vertraging leidt. Dit probleem is al langer bekend, de omvang daarvan in de

- 480 manier waarop het effect heeft op het project, leidt tot haar spijt steeds weer tot nieuwe inzichten.
- VOLT vroeg of het college het verdriet deelt; de wethouder antwoordt bevestigend. Het college zoekt naarstig naar mogelijkheden voor troost.
- Mevrouw Nederhand** (VOLT) vindt het goed om te horen dat zij niet alleen staat in haar verdriet; zij vraagt zich af of de raad dit al eerder had kunnen weten. Het is al langer bekend dat netcongestie een probleem is; waarom verneemt de raad dit nu pas?
- Wethouder Oosters** zal in haar antwoord op de PvdA daarop dieper ingaan. Zij bevestigt dat zij wist dat netcongestie een probleem was. Welke oplossingen zouden kunnen bijdragen aan het realiseren van het project en of dat zou kunnen bijdragen
- 490 aan het verkrijgen van een grotere aansluiting. Dat heeft in de afgelopen periode tot nieuwe inzichten geleid. Het probleem was bekend maar de oplossing laat nog even op zich wachten.
- De risico's op netcongestie in de toekomst en/of de planning reëel is, vroeg de PvdA. Het college werkt daaraan volop en brengt de consequenties in beeld (technisch, bouwkundig, ruimtelijk of financieel) en zoekt daarbij naar onorthodoxe manieren om de effecten op het gebruik van het cultuurcluster zoveel mogelijk te dempen. Maar door de veranderende omstandigheden, zoals de extra netcongestie waarover het college de raad in februari heeft geïnformeerd op basis van nieuwe informatie van
- 500 netbeheerders Stedin, zoekt het college ook naar een oplossing waarbij het cultuurcluster alleen met de huidige kleinverbruikaansluitingen aangesloten kan blijven op het elektriciteitsnetwerk. Dat is de grootste factor die heeft geleid tot vertraging.
- De toegankelijkheid*
- GroenLinks stelde vragen over de lift en deed suggesties om mee te nemen in het verdere ontwerp. In het programma van eisen is opgenomen waaraan het ontwerp dient te voldoen. Daarin zitten veel van de punten vevat die mevrouw Hornsveld heeft genoemd. Bovendien moet voldaan worden aan het beleid van de gemeenten op het gebied van toegankelijkheid.
- De lift bij RAUM is extra toegevoegd na het onderzoek naar de wensen en de bedenkingenprocedure. Het college zal de aangegeven punten meenemen in het onderzoek
- 510 wanneer dat niet al gedaan wordt.
- GroenLinks ging in op de changingplace; de wethouder deelt mee dat dit in onderzoek is. Ook zal het college extra aandacht besteden aan de genoemde externe subsidies.
- De vierde hoofdhuurder*
- De wethouder vindt de vraag van D66 in dit licht begrijpelijk; het college heeft twee inschrijvingen ontvangen in de procedure die vorige week is gesloten. Het college beoordeelt momenteel de inschrijvingen en hoopt de raad daarover binnenkort een positief bericht te geven. Dat is tegelijkertijd het antwoord op de vraag van de PvdA; de wethouder benadrukt dat het nu wel kansrijk is. De wijzigingen die het college
- 520 heeft doorgevoerd in de nadere regel, hebben geleid tot meer kansen voor aanvragers. Dat is ook te zien aan de twee inschrijvingen. Dat is ook een antwoord op de vraag van het CDA over de evaluatie die op basis van de vorige nadere regel is gedaan. Daarin was te zien dat de businesscase te moeilijk rond te krijgen was en dat die businesscase teveel kosten met zich mee zou brengen en te weinig investeringssubsidie gegeven zou worden. Daarop is de nadere regel aangepast; zo is die haalbaar gebleken tot haar geluk.
- De zekerheid voor het vervolgproces*

530 De wethouder begrijpt heel goed de vragen uit de commissie daarover. Na nog een dergelijke boodschap over uitstel en meer tijd wil het college zoveel mogelijk grip behouden. De wethouder probeert daaraan zoveel mogelijk tegemoet te komen; dit blijft een ruimtelijk traject, net als alle andere waar soms externe factoren zo'n grote rol hebben dat daarop niet alle grip te krijgen is die gewenst is.

D66 vroeg naar de speelruimte in dit verband die eventueel zou kunnen zitten tussen commercieel en cultureel. Die is beperkt omdat het gaat om creatieve bedrijvigheid die marktconform verhuurd wordt. De uitvraag is nu gekaderd; dat betekent dat er niet veel speelruimte meer is. Die is bijgesteld naar realistischer. Dat gaat over de vierde hoofdhuurder. Het college denkt hiermee een goede balans gevonden te hebben.

540 **De heer Van Vliet** (D66) vindt het logisch dat het college stelt dat er weinig speelruimte is. Zijn oproep was een pragmatische houding te behouden; is het college daartoe bereid?

Wethouder Oosters antwoordt bevestigend, binnen de kaders die de raad heeft gesteld. Daarover gaat het antwoord op de volgende vraag, namelijk die van Student & Starter, Partij voor de Dieren en het CDA. Zij zeiden te stoppen met het snijden in de ambities die het stadsbestuur heeft gesteld en een reflectie daarop te geven. Zij is het eens met partijen niet te willen snijden in ambities. De stappen die nu gezet zijn passen in de kaders die de raad eerder heeft gesteld - dit staat los van de vertraging. Het VO wordt nu verder uitgewerkt, juist met de wensen en bedenkingen die de raad heeft meegegeven en op basis van de kaders die de raad eerder heeft gesteld. Naar 550 de wethouder hoopt kan zij daarmee voldoende zekerheid geven dat dit een richting is waarop gewerkt wordt.

De PvdA en Stadsbelang vroegen nog of het potje Onvoorzien wel voldoende is en hoe er naar te kijken is wanneer de raad eisen blijft stapelen. Voor nu vangt het college het wel op in die pot Onvoorzien. De druk op die pot stijgt uiteraard wel. De opgelopen vertraging is niet in te lopen en er zijn ook onderzoekskosten als gevolg van netcongestie die hieruit worden gedekt.

In geval de externe factoren anders worden, zal het college dit voorleggen aan de raad bij een integraal afwegingsmoment. Nu is daarop nog niet dat zicht.

560 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat de kans dat dat gebeurt groot is; hij noemt de periode van twee en een half jaar. De wethouder neemt een voorschot op het opnemen van extra middelen of daarvoor een voorstel te doen. Hij vraagt of de wethouder binnen het project nog mogelijkheden ziet. Op verschillende manieren is geschoven om binnen het kader te blijven. Denkt zij daaraan het eerst of gaat zij direct met een voorstel komen aan de raad voor extra financiële middelen?

Wethouder Oosters probeerde dat af te pellen in haar beantwoording; het college stuurt op de financiële kaders die de raad heeft gesteld. Het college zal in het VO daarop streng toetsen of dat op een goede manier is nageleefd en of daar streng genoeg is gekeken naar de overige ambities en of daarop goed genoeg is gestuurd. Zij gaat niet zeggen dat het onvoorstelbaar is dat op enig moment in de toekomst 570 extern iets plaatsvindt waardoor het toch mogelijk is dat het college bij de raad moet terugkomen. Zij stelt niet dat het überhaupt gaat gebeuren, maar houdt wel de optie open.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat dat zeker niet onvoorstelbaar is, gezien de opgedane ervaringen. Hij vraagt welke mogelijkheden de wethouder ziet om keuzes te maken binnen het plan en binnen de kaders die er nu zijn, zonder dat daaruit een extra financiële vraag naar de raad komt.

580 **Wethouder Oosters** antwoordt dat heel veel ambities in dit plan gestapeld zijn waar zij denkt uit te komen met een herziening van het VO wanneer het college daarop voldoende stuurt. Wanneer afgeweken wordt van de kaders die de raad heeft gesteld, zal het college bij de raad terugkomen met de duiding waarop de afwijking is. Dat kan alle kanten opgaan. Zij herhaalt haar informatie over de sturing nu. Zij gaat daarom ook nu niet in op de vraag welke ambities bijgesteld zullen worden.

De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat; hij merkt op dat de wethouder al een keuze heeft gemaakt; er komt minder ruimte voor cultuur door het percentage dat wordt teruggebracht. Binnen de plannen zijn er mogelijkheden om te schuiven. De wethouder heeft al geschoven. Hij vraagt of de wethouder de raad kan meenemen voordat de raad wordt geïnformeerd over nieuwe stappen die worden gezet om binnen de kaders te blijven.

590 **Wethouder Oosters** vindt het goed om te benoemen dat de vierkante meters nog pastten binnen de door de raad gestelde kaders; het college was eerst iets ambitieuzer dan wat de raad had vastgesteld. Daarna is het college teruggegaan naar wat de insteek was. Wanneer het college neigt naar andere aanpassingen van ambities zal het college daarop terugkomen in de voortgangsrapportages of andere momenten waarop het college de raad informeert. Zij zal laten weten aan het einde van haar beantwoording op welke momenten het college daarover terugkomt bij de raad.

600 **De heer Snijder** (Student & Starter) refereert aan het debat met de heer Van Steeg en vraagt of het college de raad voorstelt wat mogelijk is te doen buiten de financiële kaders die bestuurlijk zijn afgesproken. Hij kan zich ook voorstellen dat het project niet door kan gaan wanneer eisen teveel gestapeld worden. Het lijkt hem waardevol om na te gaan hoe dit juist wel buiten het project te doen is om het project meer haalbaar te maken.

Wethouder Oosters benadrukt dat het gesprek nu gaat over een fictieve situatie; zij vindt het lastig om daarop een concreet antwoord te geven. Op dit moment hoeven de financiële kaders niet te worden herzien. Zij wil daarom ook niet vooruitlopen op andere mogelijkheden.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat het definitief ontwerp volgend jaar (2026) gereed zal zijn; de kans is groot dat de nieuwe raad bij de Voorjaarsnota met een nieuw voorstel gaat komen.

610 **Wethouder Oosters** bevestigt dat het DO in Q1 2026 voorgelegd zal worden. Mocht het iets anders zijn dan de financiële kaders die de raad heeft vastgesteld, dan zou dat bij een volgend integraal afwegingsmoment (voorstelbaar is de komende Voorjaarsnota) aan de raad worden voorgelegd.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat toenemende eisen geen onverwachte kosten zijn; wat hem betreft gaat het erom welke lessen het college heeft getrokken uit De Machinerie. Bij de Machinerie is het in de interactie tussen raad en college misgegaan. Hij zou daarom meer reflectie willen hebben op wat van De Machinerie geleerd is om specifiek het probleem te voorkomen dat aangekaart is door het CDA en Student & Starter.

620 **Wethouder Oosters** zet uiteen dat die vergelijking ergens scheef loopt, de raad heeft hier andere kaders vastgesteld dan bij De Machinerie; daaraan is voldaan bij dit project. Het stadsbestuur heeft bijstellingen doorgevoerd om het project op zichzelf realistischer te maken. De wethouder denkt daarom dat die lessen zijn meegenomen. Wanneer de raad met een trits aan moties zal komen met allerlei andere eisen dan op het moment waarop een DO voorligt, zal de wethouder de raad het rapport over De Machinerie in herinnering brengen.

630 De Partij voor de Dieren vroeg of het bestuur er vanaf nu ervan uit kan gaan dat het nu wel lukt. De wethouder begrijpt die vraag heel goed. Zij denkt dat wanneer nu gekeken wordt naar hoe de situatie er uitziet met de bijgestelde eisen, en dat er een aanvraag is voor de vierde hoofdhuurder, dat het college nu het project goed stuurt, dat het college hierin stevig staat, dat het college zeker gelooft in het vertrouwen dat dit gaat lukken. Daarover zal het college de raad op de hoogte houden in de komende tijd.

640 De Partij voor de Dieren vroeg ook om een alternatief voor de periode in de tussentijd. Tot haar geluk zijn er heel veel mooie culturele initiatieven die al doende zijn op het plein: RAUM, OPEN, BOKS cultuurhuis - het is belangrijk om de positieve culturele vibe er in te houden ook voor deze plek in de stad. Daaraan zal het college ook zeker aandacht besteden. De wethouder denkt dat de aandacht die de raad hieraan schenkt daaraan kan bijdragen. Zij zou ook samen kijken of met de raad een bezoek brengen is aan het Berlijnplein om na te gaan welke mooie culturele activiteiten daar al plaatsvinden.

Afsluitend geeft de wethouder aan de zoektocht naar grip te begrijpen en naar een goede informatievoorziening hierover; daarom levert het college de raad de voortgangsrapportages. De raad zal in april een voortgangsrapportage krijgen en in het najaar. Bij de oplevering van het definitieve VO zal ook informatie naar de raad gaan. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording af.

Gemiste vragen

650 **Mevrouw Ramaker** (VVD) heeft het antwoord gemist op haar vraag over een grotere rol van andere afdelingen in dit project.

De heer Van Steeg (CDA) heeft specifiek gevraagd naar de projectdirectie. Hij vraagt of de wethouder daarop nader kan ingaan; wat is daar mis gegaan en of het dan opportuun is een hele directie te vervangen.

660 **Wethouder Oosters** gaat in op de vraag van de VVD. Zij vindt het goed om te weten dat veel meer afdelingen bij elkaar gebracht zijn in de projectorganisatie: het gaat om ruimtelijke ontwikkeling, om Vastgoed, om Cultuur die zitten bij elkaar in de stuurgroep. Dat is ook anders ingericht dan destijds bij De Machinerie. Zij gaat in op de vraag van de heer Van Steeg - zij dacht die beantwoord te hebben. Het gaat om naast een mooie ook een ingewikkelde samenwerking en dat de lessen te trekken zijn uit het duidelijker sturen op de kaders die de raad heeft gesteld. Dat houdt in dat ook eerder wordt ingegrepen wanneer gezien wordt dat niet helemaal voldaan wordt aan de eisen. Daarom voerde het college de strakkere organisatie en besluitvormingstructuur door.

Tweede termijn

Geen bijdrage.

670 **De voorzitter** legt de vraag voor of het voorliggende met de A- of de B-status naar de raad gaat. Hij vraagt naar een voorstel.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt naar de toezeggingen

Toezeggingen

De heer Belhaj (commissiegriffier) deelt mee dat de wethouder in het najaar de voortgangsrapportage naar de raad zal sturen.

Mevrouw Nederhand (VOLT) heeft nog een toezegging van de wethouder nodig voordat zij dit met de A-status door kan laten gaan. De wethouder zal in gesprek gaan met de coöperatie aan het Berlijnplein om daarop terug te komen bij de commissie in Q3 of Q4.

680 **Wethouder Oosters** zegt toe dit te zullen doen; zij zal hierover terugkomen bij de commissie in één van de voortgangsrapportages.

De heer Van Steeg (CDA) stelt zich voor dat dit met de A-status doorgaat naar de raad. Hij heeft op dit moment nog geen behoefte aan het indienen van een motie. Hij kan zich voorstellen op termijn wel een motie te zullen indienen.

De voorzitter concludeert dat dit raadsvoorstel met de A-status doorgaat naar de raad. Hij rondt daarmee de bespreking van dit agendapunt af.

690 **De voorzitter** verzekert de **heer Snijder** (Student & Starter) en de **heer Van Steeg** (CDA) in het vervolg scherp te zullen blijven op het uittrekken van tijd voor de behandeling van agendapunten.

Wethouder Oosters komt terug op motie 418 in het kader van de toezeggingenlijst. Zij meldt dat de raad hierover een brief zal ontvangen in de tweede helft van maart.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt te wachten met het afhalen van deze toezegging van de toezegginglijst wachten met het afhalen van de toezeggingenlijst.

Wethouder Oosters handhaaft de toezegging op de lijst totdat de brief aan de raad is verzonden.

700 **De voorzitter** deelt mee dat voor het volgende onderwerp een externe onderzoeker is uitgenodigd aanwezig te zijn. Die is vanaf 12:00 uur beschikbaar. Hij schorst de vergadering tot 12.00 uur.

8 Raadsbrief Onderzoek besluitvorming De Machinerie

Wethouder: Oosters, beleidsterrein: Cultuur

Geagendeerd door Margreet Ramaker (VVD), Stefan Gaillard (Stadsbelang Utrecht) en Bert van Steeg (CDA) Zoals in de op 18 januari 2024 aangenomen VVD motie staat, willen de fracties de uitkomsten bespreken uit het net ontvangen rapport *Besluitvorming Machinerie*. In dit rapport is de wisselwerking geëvalueerd tussen het college en de raad bij de start en uiteindelijk stopzetten van ontwikkeling van de Machinerie, dat bedoeld was als fysieke presentatie- en productiefunctie voor de Utrechtse beeld- en filmcultuur.

710

De fracties willen weten:

- In hoeverre is voldoende slagkracht en deskundigheid bij de gemeente om te voldoen aan de doelstelling uit de cultuurnota namelijk Utrecht landelijk aan kop te laten zijn als aantrekkelijke stad voor kunst en cultuur?

- En in hoeverre is cultureel ondernemerschap in relatie tot publiek private samenwerking leidend hierin?

- In hoeverre is voldoende gemeentelijke draagvlak voor een doorstart van de film- en beeldcultuur aangezien film- en beeldcultuur een van de dragers van het culturele aanbod in onze stad is?

Verzoek van de VVD fractie is tevens de opstellers van het rapport uit te nodigen bij de agendering in de commissie om een en ander toe te lichten.

720 **De voorzitter** leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven). De bespreking is in één termijn.

De onderzoeker

Mevrouw Van Engelshoven dankt de commissie voor haar aandacht voor haar rapport. Het meeste wat zij had op te merken staat in het rapport. Ze dankt de gemeente voor het beschikbaar stellen van de stukken.

Haar belangrijkste conclusie is dat er niet iets is gebeurd dat niet had mogen gebeuren.

730 Zij constateerden dat de raad een ontzettend strak financieel kader stelde. Dat ging veel verder dan de normale begrotingsregels die bestuurlijk zijn afgesproken. Iedere tegenvaller moest binnen het project worden opgevangen. Zij beveelt de raad aan van tevoren hierover goed na te denken over hoe strak de kaders gesteld moeten worden. Het college krijgt de aanbeveling de kaders tijdig ter discussie te stellen als dat nodig blijkt.

Het project werd vanuit cultuur aangestuurd en behandeld; ook had dit project als onderdeel gezien kunnen worden van de ontwikkeling van het Werkspoorgebied, belangrijk in de stedelijke ontwikkeling van de stad Utrecht. Dit had ambtelijk bestuurlijk breder getrokken kunnen worden.

740 Bij het terugkijken van de Raadsdebatten viel het haar op dat veel debat is gevoerd over de subsidie aan 't Hoogt, terwijl dat eigenlijk een ander debat was. De subsidies zijn een bevoegdheid van het college. Het verbaasde haar dat niemand in de raad zijn vinger opstak over de desbetreffende gemaakte afspraken.

Ook waren er twijfels over of iets terug moest naar de raad. Dat kostte veel tijd en duurde lang in het perspectief van het project. Een particulier investeerder kan moeilijk een half jaar wachten tot de raad een keer een besluit heeft genomen. Dat past niet in de dynamiek van de investeerder.

Mevrouw Van Engelshoven stelt zich beschikbaar voor vragen vanuit de commissie en zij rondt haar toelichting daarmee af.

750 *De commissie*

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de evaluatie die er lag geen recht doet aan de positie van de raad. Nu ligt het onderzoek van Bleuyard ter bespreking in de commissie. De VVD spreekt haar speciale dank uit aan de onderzoeker mevrouw Van Engelshoven. Zij is geen onbekende in de cultuursector. Ze dankt de griffie voor het regelen.

De VVD is van mening dat het hele traject De Machinerie alleen verliezers kent met als grootste verliezer de Utrechtse film- en beeldsector. In financieel opzicht onderstreept de VVD dat ruim 800.000 euro verloren is gegaan. Zij rekent dan niet alle mensuren mee van ambtenaren en stakeholders.

760 Haar fractie was vanaf het begin tegen het plan De Machinerie. De financiering was niet goed dichtgetimmerd. Waarom iets te ontwikkelen terwijl ook huisvesting op het te ontwikkelen cultuur-Plein Leidsche Rijn mogelijk was. Slechts één keer kon de raad hierover besluiten, namelijk om geld beschikbaar te stellen. Daarna moest de raad het doen met brieven en had de raad het nakijken.

De Machinerie was een hoofdpijndossier. De vorige raad was uiterst kritisch. Daarom verbaast het de VVD dat deze wethouder voor cultuur zich zo op de vlakte heeft gehouden. Dit komt ook naar voren in het onderzoek van Bleuyard; waarom is met geen woord gesproken tijdens de collegeonderhandelingen over De Machinerie.

770 Waarom maakte De Machinerie geen onderdeel uit van het coalitieakkoord? Zij krijgt hierop graag antwoord.

De heer Snijder (Student & Starter) vindt het duidelijk dat de VVD geen voorstander was van dit prachtige idee. Hij hoort de VVD enkele zaken noemen die als waarheid worden beschouwd; als het gaat om de collegeonderhandelingen weet de VVD nog niets. Hij doet de suggestie de vraag te stellen en het antwoord af te wachten voordat geconcludeerd wordt dat er niet over gesproken is.

Mevrouw Ramaker (VVD) heeft het onderzoek goed gelezen en ook de onderzoekers vragen zich dit af; daarom stelt zij deze vraag aan de wethouder.

De heer Snijder (Student & Starter) vindt dat in de bijdrage van de VVD ook al een aanname zat. Hij vraagt de VVD daarmee voorzichtig te zijn.

780 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat in het coalitieakkoord niets staat over De Machinerie. Deze wethouder zat in de vorige raad ook in de raad. Zij vindt dit heel bijzonder. Ten tweede staat er ook niets in de overdrachtdossiers over De Machinerie, terwijl dit zo ontzettend belangrijk onderwerp is voor Student & Starter. Waar was de fractie van Student & Starter bij de coalitieonderhandelingen?

De heer Snijder (Student & Starter) kan uitgebreid vertellen waar de fractie was. Ook hij ziet dat er zaken niet goed gegaan zijn. Hij zal daarop ingaan. Hij vraagt de VVD naar de positie van de fractie hierin en haar reflectie daarop. Uit het rapport komt ook naar voren dat de raad onvoldoende heeft ingespeeld, dat de raad het college klem heeft gezet met de financiële kaders en dat de VVD volgens hem al lange tijd bezig is met het neerleggen van een bepaald frame op hoe dit is gegaan zonder dat daarop maar één woord van zelfreflectie wordt teruggegeven. Hoe beschouwt VVD zijn eigen rol in het hele dossier?

790 **Mevrouw Ramaker** (VVD) licht richting de voorzitter toe dat zij hierop reageert met haar inbreng.

Mevrouw Leever (PvdA) is benieuwd waarom de VVD van mening is dat De Machinerie in het coalitieakkoord had moeten worden opgenomen.

Mevrouw Ramaker (VVD) licht toe dat zij dit vindt omdat dit onderwerp heel vaak besproken is in de vorige raadsperiode omdat er 3,5 miljoen euro voor uitgetrokken is aan krediet, omdat dit een heel bijzonder uitzonderlijk project is en omdat ook dit college cultuur zo voorstaat - daarom vindt zij het verbazingwekkend dat dit project geen onderdeel uitmaakte van de besprekingen voor het coalitieakkoord.

800 **Mevrouw Leever** (PvdA) bevestigt dat dit project veel besproken is. Daaruit kwam ook dat de raad dit wilde in grote meerderheid; dan zijn er toch geen afspraken over nodig wanneer dit al eerder is gebleken en in de nieuwe periode hetzelfde is.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat die besprekingen er ook waren omdat toen al duidelijk werd dat de raad aan de ene kant wilde versoberen en aan de andere kant opgeplust werd met duurzaamheidsplannen. Het was al duidelijk dat in financieel opzicht het een en ander niet paste, naast het gegeven van de corona. Zij had het niet vreemd gevonden wanneer dit onderwerp op tafel zou komen in de coalitiebesprekingen.

810 **Mevrouw Leever** (PvdA) hoorde mevrouw Ramaker eerder zeggen dat de raad veel buiten spel stond. Zij hoort mevrouw Ramaker ook zeggen dat het veel besproken is – ze vindt dat niet met elkaar rijmen.

Mevrouw Ramaker (VVD) herhaalt dat de raad één keer een besluit heeft mogen nemen. Verder moest de raad het doen met informatiebrieven. Een momentum om de raad aan zet te zetten en als college te communiceren over een dilemma, was de bespreking van het coalitieakkoord. Daarom vraagt de VVD antwoord van de wethouder op de vraag waarom niet gekozen is voor die route.

820 Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met haar verbazing te uiten over dat de wethouder zich zo laat heeft laten informeren door haar ambtenaren, pas in het najaar 2022 nadat de wethouder krap een half jaar op haar stoel zat. Zij vraagt zich af of de wethouder het wel goed voor heeft met 'de film- en beeldcultuur. Ze krijgt graag het antwoord op deze vraag.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat de VVD zegt dat de grootste verliezer de beeldcultuur in Utrecht is. De Machinerie was juist een project dat de beeldcultuur meer op de kaart wilde zetten; hij vraagt of hij daaruit kan afleiden dat artistiek inhoudelijk de VVD wel voorstander was van een project zoals De Machinerie.

830 **Mevrouw Ramaker** (VVD) had voor een andere route gekozen. Zij refereert aan haar inbreng en noemt haar drie argumenten: pas naar de raad gaan als de businesscase goed onderbouwd is, zij was er niet van gecharmeerd dat 't Hoogt een hele grote rol kreeg in de Machinerie en ten derde noemt zij het cultuur-Plein aan de overkant van het Amsterdam Rijnkanaal. De VVD zag daarin een hele goede combi. Die route had zij liever bewandeld.

De heer Van Vliet (D66) merkt op dat in de reflectie over de rol van de raad de discussie zat over 't Hoogt. Hij wil graag weten hoe de VVD naar de desbetreffende paragraaf van het onderzoek kijkt.

840 **Mevrouw Ramaker** (VVD) heeft die paragraaf gelezen en vindt het jammer dit te herhalen. Zij wil ingaan op de film- en beeldcultuur. Zij is heel erg blij dat de raad het amendement van de VVD en D66 heeft kunnen aannemen om juist toch nog een Gutmacher te kunnen geven voor de film- en beeldsector. Zij benadrukt van mening te zijn dat de film- en beeldcultuur er bekaaid vanaf gekomen zijn.

De heer Van Vliet (D66) stelt dat de film- en beeldcultuur er bekaaid vanaf gekomen zijn omdat De Machinerie niet gelukt is. Dat is de belangrijkste reden zijns inziens dat de beeldcultuur niet goed geborgd is.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt zich dat af omdat naast over De Machinerie een uitgebreid debat geweest is over de subsidieverdeling; daarin is te zien dat de film- en beeldsector er bekaaid van afgekomen zijn: Nederlands filmfestival geen subsidie, Impakt geen subsidie.

850 **De heer Snijder** (Student & Starter) vraagt de VVD wie allemaal wel subsidie hebben gekregen.

Mevrouw Ramaker (VVD) antwoordt dat het dan gaat om de partijen waarvan niet duidelijk was welke betekenis ze hebben voor de stad. Zij vindt het beschamend dat organisaties die Utrecht op de kaart kunnen zetten, niet financieel worden gewaardeerd door de gemeente. Daarover maakt zij zich boos.

De heer Snijder (Student & Starter) noemt dat een selectieve waarneming. Er zijn veel nieuwe makers die door deze nota en door de subsidieverdeling nu wel in aanmerking komen; de gemeente heeft de nieuwe geluiden versterking kunnen bieden. Dat stukje ontbreekt voortdurend bij de VVD. Hij vraagt de VVD daaraan meer aandacht te schenken.

860 **Mevrouw Ramaker** (VVD) antwoordt dat deze wethouder de presentatiefunctie flink heeft afgebouwd. Zij betreurt dat.

De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat de Cultuurnota een raadsuitspraak was. Vervolgens ging daaroverheen een adviescommissie die een en ander beoordeeld heeft; het is ook de wens van deze raad in deze stad. Bovendien blijft het Nederlands filmfestival in Utrecht. Zijn fractie is heel dankbaar voor de inzet van dit festival. Dat neemt niet weg dat daarnaast ook heel veel andere activiteiten plaatsvinden voor deze stad. Hij veronderstelt dat de VVD dat ook ziet.

870 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat haar fractie zich zo hard gemaakt heeft ook naar de adviescommissie; zij vraagt zich af wat Student & Starter met deze opmerking wil bereiken. Zij heeft Student & Starter gemist in het hard maken voor de film- en beeldcultuursector.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat met de discussie over subsidieverdeling de discussie niet meer ging over of het college zich al dan niet aan de afgesproken kaders hield. Die discussie heeft mevrouw Ramaker zelf ook gevoerd. Hoe kijkt zij naar haar eigen rol.

880 **Mevrouw Ramaker** (VVD) spreekt over de VVD. De VVD heeft continu gehamerd op de financiering en de Governance. Haar fractie kreeg geen steun binnen de raad om daarop greep te krijgen. Zij is het ook eens met de PvdA dat de discussie is vertroebeld door de subsidies, terwijl zij juist wil spreken over de ontwikkeling van De Machinerie. De Machinerie had ook in de Regeling Risicovolle Projecten moeten zitten. Daarin zit nu het Berlijnplein. Dan was ook op dat vlak een blanco discussie mogelijk geweest.

Mevrouw Leever (PvdA) begrijpt dat mevrouw Ramaker ook reflecteert op haar eigen rol dat die discussie rondom die organisatie minder gevoerd had moeten worden.

890 **Mevrouw Ramaker** (VVD) antwoordt ontkennend; zij zegt dat de VVD continu heeft gehamerd op de financieringstechniek en op de Governance; haar fractie kon zich daarin niet vinden en daarvoor kreeg haar fractie geen steun en de raad kreeg ook geen raadsvoorstel voorgelegd. De raad moest het doen met schriftelijke vragen. De VVD haalde alle instrumentaria uit de kast om te kunnen sturen en te controleren.

Mevrouw Leever (PvdA) bevestigt dat de VVD altijd scherp op de financiën zat, maar zich ook heel hard uitgesproken heeft tegen die organisatie en tegen de subsidie; zij leest in het rapport dat door die discussie de kaders werden vertroebeld waardoor de raad niet goed kon reflecteren op het college. Nu hoort zij de VVD zeggen daarop niet te willen reflecteren; alleen over de financiën, maar niet over het spreken over subsidie.

900 **Mevrouw Ramaker** (VVD) antwoordt dat financiën subsidie is. 't Hoogt was de trekker van dit verhaal. De VVD begreep dat niet. Het is dan het goed recht van haar fractie om daarover vragen te stellen en daarop oppositie te voeren.

Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met zich te wenden tot mevrouw van Engelshoven. Zij benadrukt dat Utrecht stad nummer 2 is met een aantrekkelijk aanbod. Dat is een doelstelling in de begroting. Zij vraagt of het doel realistisch is; het behoud van de nummer 2 positie in Nederland in relatie tot de film- en beeldcultuur. Zij krijgt hierop graag de reflectie van mevrouw Van Engelshoven. Utrecht is met de Hogeschool voor de Kunsten, koploper in het maken van films. Zij legt de vraag voor hoe de stad daarvan kan blijven profiteren. Utrecht zal nooit Amsterdam worden. Daar zit de filmindustrie. Wat kan Utrecht nog wel? Hoe zou het fonds voor film- en beeldcultuur kunnen bijdragen aan de Utrechtse film- en beeldcultuursector. Wat kan de gemeente nog doen?

910 **De heer Van Vliet** (D66) onderschrijft de doelstelling van de VVD om de nummer 2 positie te behouden. Maar stel dat het De Machinerie gelukt was, vraagt hij of de VVD het met hem eens is dat het dan gemakkelijker zou zijn geweest om de nummer 2 positie vast te houden.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat het in de begroting staat als doelstelling; de VVD heeft ook in de begrotingsbehandeling de vraag gesteld hoe in deze positie te kunnen handhaven met de manier waarop bezuinigd is, ook op beeld- en filmcultuur. Zij vraagt mevrouw Van Engelshoven wat er nu nog wel mogelijk is en wat de gemeente met haar beperkingen nog wel zou kunnen doen.

920 De VVD is van mening dat de gemeente Utrecht uniek is in Nederland met de Hogeschool voor de Kunsten. Hoe zijn productie en presentatie aan elkaar te koppelen?

De heer Van Vliet (D66) is het daarover helemaal eens. Hij kan dan bijna niet anders concluderen dat de VVD het eens is met D66 dat wanneer het De Machinerie gelukt was, dat het gemakkelijker was om de doelstellingen te bereiken. Hij vraagt of de VVD het daarmee eens is.

930 **Mevrouw Ramaker** (VVD) refereert aan het gesprek over het Berlijnplein; het is moeilijk om binnen de financiële kaders iets te ontwikkelen waar het ook gaat om Publiek Private Ontwikkelingen. Ze vindt het moeilijk om dit te beantwoorden. Daarom is zij blij met de aanwezigheid van mevrouw Van Engelshoven. Hoe kan zij het stadsbestuur meenemen vanuit haar expertise? En de raad een handreiking kan bieden voor de versterking van de beeld- en filmsector.

De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat mevrouw Van Engelshoven over haar eigen woorden gaat. Hij benadrukt dat de commissie bijeen is om het rapport te bespreken en niet zozeer om een hele cultuuranalyse van de stad te maken. Hij wil graag het debat daar naar terugbrengen.

De voorzitter heeft nota genomen van deze woorden.

940 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) dankt mevrouw Van Engelshoven voor haar aanwezigheid. Hij dankt beide onderzoekers voor het onderzoek.

Hij heeft rondgevraagd of meerdere mensen van mening waren dat het ongelukkig was dat een voormalig D66 minister een onafhankelijk onderzoek doet. Hij merkt op dat hij niet de enige was die de situatie bizar vond. Hij vraagt de wethouder waarom dit onderwerp toegekend is aan een voormalig D66 minister met een prominent D66 profiel.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vraagt of de heer Gaillard suggereert dat iemand met een bepaalde politieke achtergrond niet een neutrale positie kan innemen; zij stelt dat dan nergens een burgemeester of een voorzitter te kiezen is. Zij heeft alle vertrouwen in de professionaliteit van mensen om een en ander van elkaar los te koppelen.

950 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt de woorden van mevrouw Hornsveld over het loskoppelen. Hij vindt het vreemd dat de politiek zo gemakkelijk omgaat met regels die in de wetenschap serieus genomen worden.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vraagt of niemand met een oorsprong uit een partij uit de coalitie dit onderzoek zou kunnen doen.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) vindt dat in dit geval een sterke kans op belangenverstremming is dan een gemiddeld D66 lid.

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) brengt de ervaring voor het voetlicht die de onderzoeker heeft als argument om haar te kiezen. Zij veronderstelt dat mevrouw Van Engelshoven hierop zelf nog zal reageren.

960 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) is het daarover eens; die afweging is te maken. Hij verneemt graag van de wethouder de overwegingen en hoe omgegaan is met potentiële belangenverstremming.

De heer Van den Broek (CDA) roept de heer Gaillard op deze aannames/beschuldigingen terug te nemen. Volgens hem kan een oud-minister prima een professioneel onderzoek doen zonder beschuldigd te hoeven worden van partijdigheid. Hij vraagt het debat inhoudelijk voort te zetten.

970 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) benadrukt dat het hem gaat om belangenverstrengeling en de invloed die dat kan hebben op de uitkomst. Zijn verbazing richt zich op de wethouder en niet op mevrouw Van Engelshoven. Hij begrijpt niet waarom hij dit niet zou mogen aankaarten.

De heer Van den Broek (CDA) noemt de richtlijnen voor aanbesteding. Hij gaat ervan uit dat de richtlijnen zijn gevolgd. Hij herhaalt zijn oproep.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de vorige wethouder voor cultuur ook van D66 was, ook tijdens het grootste deel van De Machinerie. Hij vraagt de wethouder hierop in te gaan. Hij vraagt de wethouder in te gaan op de vraag hoe het proces is gelopen voor het toekennen van deze opdracht, welke overwegingen een rol hebben gespeeld en of die belangenverstrengeling nog naar voren is gekomen nadat de opdracht was toegekend.

980 Daarnaast vraagt hij de onderzoekers hoe zij hebben gereflecteerd op de mogelijke belangenverstrengeling en hoe zij daarmee zijn omgegaan.

Hij leest dat in de evaluatie weinig aandacht is besteed aan het gegeven dat bij culturele zaken geen ervaring was met Privaat Publieke Samenwerking en hoe daarmee dient te worden omgegaan. Hij vraagt de wethouder hoe het staat met de ervaring met Privaat Publieke Samenwerking bij Culturele Zaken. Hij vraagt of actief gewerkt wordt aan het binnenhalen van deze ervaring en of de wethouder van mening dat er nu wel voldoende ervaring is om te werken met Privaat Publieke Samenwerking aangezien die samenwerking een prominente plek inneemt in de Utrechtse cultuurplannen.

990 **De heer Van Vliet** (D66) merkt op dat wat hem betreft Publiek Private Samenwerking een goed middel is om ook gezamenlijk met marktpartijen bepaalde zaken te realiseren; hij vraagt of de Stadsbelang dat met hem eens is.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) is het daarmee deels eens. Er is veel kritiek op dergelijke samenwerkingen omdat in veel situaties geen democratische controle is, en geen marktmechanisme waar vanuit bij te sturen is. Zo lang dat wordt onderzocht is het een optie. Hij blijft kritisch op de Publiek Private Samenwerkingen in de cultuursector. Moet de gemeente Utrecht daarin een voortrekkersrol spelen of wellicht een meer afwachtende houding aannemen?

1000 De gemeente Utrecht pionierde in de Publiek Private Samenwerking - uit de stukken kon hij niet destilleren of de gemeente gebruik heeft gemaakt van dergelijke vuistregels en richtlijnen in de Publiek Private Samenwerking in de cultuursector. Dat geldt zowel voor de vormgeving van de samenwerking als voor de interne organisatie en besluitvorming. Hij vraagt de wethouder of destijds gebruik gemaakt is van dergelijke vuistregels en richtlijnen. Maar vooral ook de vraag waarom deze informatie niet langs andere wegen is uitgezocht wanneer dit niet uit de stukken is te destilleren.

1010 **De heer Van den Broek** (CDA) dankt mevrouw Van Engelshoven en de andere onderzoekers voor het adviesrapport. Hij worstelt ermee om dit debat geen herhaling te laten zijn van zetten van het debat dat in 2023 is gevoerd. Hij vindt het onderwerp wel heel belangrijk. Er is 800.000 euro gemeenschapsgeld door het putje te gaan.

Dat is ernstig, zeker in deze tijden van forse bezuinigingen.

Het voelt aan als wordt de bal nadrukkelijk bij de raad neergelegd; wellicht is dat ten dele terecht maar voelt ook wel een beetje gek. De raad is kaderstellend en de raad doet in die zin zijn werk. De raad heeft dat werk ook gedaan.

Bekend was dat dit zou kunnen gebeuren. Bij overschrijding van de kosten zou het project worden stopgezet; de consequenties werden destijds aanvaard bij het

- 1020 aannemen van de motie waarin dit werd vastgesteld. Waarom dan nu de teneur van het rapport is om te doen alsof het fout was dat de raad die ruimte niet heeft gelaten, vindt zijn fractie een beetje vreemd; dat was destijds een bewuste keuze. Hij vraagt mevrouw Van Engelshoven of hij dit rapport goed leest dat de bal bij de raad wordt gelegd en waarom dit zo is geschreven.
- Het CDA vond het idee van De Machinerie een slechte, een onnodig prestigeproject. Hij had liever gezien dat het stadsbestuur cultuur dichterbij de burger had gebracht, kleinschaliger en met minder middelen.
- Het kader stellen was het minst slechte van alle opties die gedaan konden worden omdat het voorstel op deze wijze was in te kaderen. Hij is blij met de destijds gemaakte keuze.
- Hij deelt de verbazing van de VVD over de matige betrokkenheid van het college en de wethouder in dit dossier. Ook deelt hij de vraag waarom dit niet is opgenomen in het coalitieakkoord. Hij wil ook daarop graag een antwoord.
- 1030 Het college had later terug gekund naar de raad om meer geld te vragen voor dit project. Dat is niet gedaan. Waarom heeft het college niet meer eigenaarschap genomen, en waarom niet in een later stadium teruggekomen naar de raad. Op die vraag wil hij graag antwoord.
- Zijn fractie is een groot voorstander van Publiek Private Samenwerking. Dat is hier niet goed gegaan. De vraag is hoe dit in de toekomst wel goed te laten gaan bij dergelijke projecten. Hij leest in de aanbevelingen in de raadsbrief daarover weinig terug. Hij vraagt nadere informatie.
- In het eerdere debat vroeg het CDA om meer mogelijkheden voor kleinschalige investering in kleinschalige filmcultuur, ook aansluitend op het interruptie debat dat zojuist is gevoerd over hoe de positie te bewaren van Utrecht als tweede filmstad van Nederland. Hij stelt deze vraag opnieuw aan zowel de wethouder als mevrouw Van Engelshoven: hoe ervoor te zorgen dat kleinschalige investeringen gedaan worden.
- 1040

Niet-agenderende partijen

- Mevrouw Hornsveld** (GroenLinks) vindt vindt het niet lukken van dit project heel erg zonde. Zij ziet het grote belang in van beeldcultuur zoals de VVD. Dat had in dit project een mooie plek kunnen krijgen. Utrecht heeft zijn nek uitgestoken; om begrijpelijke redenen is het tot haar spijt niet gelukt: inflatie, arbeidstekort, corona. Haar fractie heeft alle begrip voor het er uittrekken van de stekker.
- 1050 Ze dankt de onderzoekers voor hun inspanningen. Haar fractie is blij met de conclusies van het rapport waarin staat dat zowel het college als de raad in de ogen van de onderzoekers zorgvuldig hebben gehandeld en gaat er vanuit dat de aanbevelingen in de toekomst ter harte worden genomen.

- Mevrouw Leevers** (PvdA) dankt de onderzoekers ook voor hun bereidheid het rapport mondeling toe te lichten. Ook haar fractie vindt het jammer dat De Machinerie niet kon doorgaan. Het was een kans om Utrecht cultureel rijker te maken en een plek te creëren voor film- en beeldcultuur die velen hadden gewild. Dat is tot haar spijt niet gelukt; daar zijn meerdere onderzoeken naar gedaan. Daaruit zijn verbeterpunten gekomen. Zij vindt het goed te zien dat het college deze aandachtspunten voor een mogelijk nieuw project volledig omarmt.
- 1060 Ook haar fractie is voorstander van Publiek Private Samenwerking. Zij zou het betreuren wanneer dit niet meer gedaan zou worden in de toekomst, zeker nu de gemeente in financieel opzicht in zwaarder weer zit. Een dergelijke samenwerking

biedt juist kansen voor de gemeente cultuur te laten meegroeien met de groei van de stad.

Zij legt de focus op film- en beeldcultuur nu De Machinerie niet doorgaat; zij legt de vraag voor hoe het stadsbestuur film- en beeldcultuur goed verankert in Utrecht, ook in het geval beeldcultuur minder aandacht krijgt dan het andere.

- 1070 Haar fractie wil dat Cultuur meer in de wijk gaat plaatsvinden; dat was ook het plan rondom De Machinerie; zo wordt cultuur toegankelijker gemaakt voor iedereen. Zij vraagt naar de huidige stand van zaken in de film- en beeldcultuur als het gaat om die cultuur naar de wijken te brengen. Zij noemt de nota Filmbeleid van vroeger; is dit wellicht een idee voor nu, ook gezien de financiële situatie waarin de gemeente zit met misschien een visie of ambities die het stadsbestuur wil vastleggen?

De heer Snijder (Student en Starter) uit zijn spijt over dat De Machinerie niet is geslaagd.

- 1080 Hij dankt de onderzoekers voor het onderzoek en de bereidheid het onderzoek toe te lichten.

Het rapport laat zien hoe het proces is verlopen waarvan de raad en het college kunnen leren. Publiek Private Samenwerking blijft een waardevol middel om ambities te realiseren zoals die van de cultuursector .

In dit geval betrof het eerder Publiek Private Samenwerking omdat het initiatief bij de markt lag. Het college heeft zorgvuldig gehandeld, maar er waren duidelijke knelpunten: strakke financiële kaders, beperkte functionaliteit verminderde slagkracht van het project. Daarnaast duurden de procedures te lang wat hem betreft; dat sloot niet aan op de dynamiek van de markt.

- 1090 De motie uit 2019 leek op dat moment logisch, maar zorgt achteraf ervoor dat er te weinig speelruimte gecreëerd werd. Daarna kwam corona. Toen had het college en de raad alerter te moeten zijn; daarvan moet het collectief leren.

Daarnaast las hij terug dat er onvoldoende afstemming was binnen de gemeente waardoor de expertise niet optimaal werd benut. Hij vraagt hoe het college ervoor gaat zorgen dat bij toekomstige Publiek Private Samenwerkingen en projecten de juiste kennis vanaf het begin breed wordt ingezet en hoe het college dit wil borgen. Hij vindt het goed dat vandaag gereflecteerd wordt maar vindt vooruitkijken ook belangrijk. Met betrekking tot de vraag over filmcultuur in de toekomst, vindt hij jonge makers erg belangrijk. Tegelijkertijd is het goed om aandacht te houden op de versterking van de filmcultuur. Daarom sluit hij zich aan bij de vragen van de PvdA.

- 1100 **De heer Van Vliet** (D66) kan zich aansluiten bij eerdere sprekers. Hij wil deze commissie meegeven dat wie nooit iets nieuws probeert, altijd zal achterblijven.

De beantwoording

Mevrouw Van Engelshoven (onderzoeker) gaat in op de belangenverstrengeling.

Voor alle bewindslieden gelden meer dan voor elke andere bestuurder strakke regels als het gaat om wat zij wel en wat zij niet mogen doen na aftreden. Daarvoor geldt een afkoelingsperiode. Zij heeft zich aan al die regels tot in de puntjes gehouden. Het is niet heel vreemd dat de gemeente kiest voor een onderzoeker die van het onderwerp verstand en ervaring heeft op dat terrein. Zij zou het vreemd hebben gevonden als zij was benaderd voor een onderwerp waarvan zij geen verstand heeft. Zij neemt met nadruk afstand van de gemaakte opmerkingen. Wat haar betreft gaat

- 1110

het niet aan om de integriteit van een onderzoeker ter discussie te stellen gezien de regels die hierover in Nederland zijn.

Zij gaat in op vragen die gesteld zijn. Zij zet uiteen richting de raadsleden die tegenstander waren van het besluit voor De Machinerie, dat deze raad heeft ingestemd met principebesluiten over de wenselijke ontwikkelingen rondom film- en beeldcultuur in het Werkspoorgebied. Die kaders lagen er; daarop moet het college ook voort kunnen bouwen. Dat heeft ook te maken met fatsoenlijk bestuur en bestuurlijke continuïteit. Dat heeft als consequentie dat de oppositie zich op enig moment zal moeten neerleggen bij een gekozen pad binnen de aangenomen kaders; binnen de aangenomen kaders is te blijven sturen.

1120

De onderzoekers hebben de conclusie ook niet getrokken als zou de raad buiten spel hebben gestaan. Wellicht was het tegendeel waar. De raad kon de wethouders op elk moment ter verantwoording roepen.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de raad sterker staat met een raadsvoorstel. Zij vraagt of mevrouw van Engelshoven dat beaamt.

Mevrouw Van Engelshoven zag in haar ervaring ook dat elke aanleiding aan te grijpen is voor het voeren van het debat met de wethouder; de raad hoeft niet te wachten op een voorstel.

1130

Mevrouw Ramaker (VVD) zet uiteen dat haar fractie alles aangegrepen heeft om het debat wel te mogen aangaan omdat de VVD één keer echt met amendementen wijzigingen kon aanbrengen. Zij vraagt of mevrouw Van Engelshoven begrijpt dat dit de cultuur is in deze raad, dat deze raad meer raadsbrieven krijgt dan raadsvoorstellen. Daarom is dit zo gelopen.

Mevrouw Van Engelshoven kan mevrouw Ramaker in die conclusie niet helemaal navolgen als zou dat de reden zijn. Vastgesteld is dat de hele strakke kaders de er lagen het moeilijker maakten adaptief te opereren in veranderende tijden rondom de totstandkoming van dit project.

1140

Zij merkt op over de Governance dat zij zag dat in deze raad daarover een stevig debat gevoerd is. Dan ging het over de exacte vorm; een coöperatieve vereniging of een stichting. Goed terugkijkend ging het daar niet om; het ging om de vraag of er sprake was van goed bestuur. Vanaf het begin was duidelijk dat het zo wel mogelijk was met een coöperatieve vereniging of met een stichting. Van slechte governance was op dat moment geen sprake. De onderzoekers hebben dat niet kunnen vaststellen.

Als het gaat om de toekomst van de film- en beeldcultuur in Utrecht, merkt mevrouw Van Engelshoven op dat zij daarvoor niet aanwezig is. Zij benadrukt dat een goede infrastructuur nodig is om in een bepaalde sector de top te worden. In die zin is het te betreuren dat De Machinerie er niet gekomen is.

1150

Rondom publiek private samenwerking, zag zij geen goede discussie in alle stukken die zij heeft bekeken over hoe een Publiek Private Samenwerking vorm te geven en waarop dan extra scherp te letten. Zij adviseert de raad dat als les voor de toekomst mee te nemen. Inmiddels zijn daarvoor allerlei vuistregels ontwikkeld, zowel voor gemeenten als bij het Rijk. Daar past bij een ontwikkeling breder te leggen, zowel in het ambtelijk apparaat als in het bestuur.

Mevrouw Ramaker (VVD) betreurt het dat de raad niet direct betrokken is; zij had mevrouw Van Engelshoven kunnen meegeven dat niets vanuit het college is gedaan om de raad in positie te brengen om bijvoorbeeld de financiële kaders te verruimen en dat ook geen gebruik gemaakt is van de Regeling Risicovolle Projecten. Zij had

1160

gehoopt dat de raad iets mee zou krijgen om de film- en beeldcultuur in Utrecht te kunnen versterken.

Mevrouw Van Engelshoven (onderzoeker) stelde op dat punt vast in het rapport dat zij het opmerkelijk vond dat het college niet heeft geprobeerd om bij de raad terug te komen op de eerder aangenomen motie over het strakke financiële kader. Dat was de verbazing, juist ook vanwege de veranderde omstandigheden. Juist die punten zijn in het rapport geadresseerd.

1170 **Mevrouw Ramaker** (VVD) licht toe dat haar fractie om dit onafhankelijk onderzoek heeft gevraagd omdat juist in de evaluatie ook de raad er bekaaid van afkwam. Met de raad was niet gesproken. Nu had de raad mee kunnen geven aan de onderzoekers dat de raad geprobeerd heeft waarom hij op deze wijze een controlerende en sturende rol heeft gespeeld. Zij vindt dat een gemiste kans.

De voorzitter stelt voor de vergadering voort te zetten en het onderwerp af te ronden voor de lunchpauze.

Mevrouw Leever (PvdA) stelt voor de gemiste vragen te behandelen en de wethouder de gelegenheid geven te beantwoorden na de lunchpauze. Zij heeft om 12 uur een afspraak.

1180

De voorzitter constateert dat er geen gemiste vragen zijn aan mevrouw van Engelshoven.

Wethouder Oosters dankt de commissie voor haar flexibiliteit.

Zij gaat in op de vragen van de PvdA samen met de VVD over de toekomst van de film- en beeldcultuur, of de wethouder het wel goed voorheeft met deze cultuur in de stad, hoe ervoor te zorgen dat er nog een beetje te investeren is, was de vraag van het CDA. De wethouder benadrukt de film- en beeldcultuur in Utrecht te ondersteunen. De Machinerie had daaraan een goede bijdrage kunnen zijn. Zij waardeert in die zin dat de steun van de VVD aan het Nederlands Filmfestival zeer. Ze kan zich niet aan de indruk onttrekken dat *een beetje* niet helemaal correspondeert met de houding voor film- en beeldcultuur in de casus van De Machinerie en dat die anders is dan bij het terugtrekken van de subsidie voor het Nederlands Filmfestival. Het college wil sturen op een goede en mooie film- en beeldcultuur, los van welke partij dit de wereld inbrengt in de stad. Dat is precies de reden waarom het college met de opdracht die de raad de wethouder eind afgelopen jaar heeft meegegeven, hard aan de slag is gegaan om deze cultuur een extra zetje mee te geven. Het college heeft de raad geïnformeerd over dat het aan de slag is met de commissie van Wijzen om de vorm na te gaan. Daarmee is het college nog bezig. Dit moet het college nog bespreken met verschillende partijen in de stad. De wethouder kan toezeggen over hoe hieraan vorm te geven bij de commissie terug te komen voor de zomer. Dat wordt niet een nieuwe nota.

1190

1200

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat het een optelsom is van het een en het ander. Wanneer gestopt wordt met De Machinerie vervalt ook een fysieke presentatiefunctie. Wanneer dan ook nog gezegd wordt minder geld te gaan geven aan organisaties die die zich landelijk en internationaal profileren voor de film- en beeldsector, dan verliest de gemeente ook daarmee een deel van de presentatiefunctie. Zij benadrukt dat het niet en/of is maar en/en.

- 1210 **Wethouder Oosters** is het helemaal eens met mevrouw Ramaker. Zij vindt het vanzelfsprekend dat al die partijen bijdragen aan een betere film- en beeldcultuur in de stad. Dat had de Machinerie ook gedaan. Daarom kijkt het gezamenlijke bestuur naar hoe die film- en beeldcultuur in de stad een zet in de rug is te geven. Met die opdracht is de wethouder op pad gestuurd eind afgelopen jaar. Die opdracht voert zij momenteel uit. Deze zomer krijgt de raad daarvan een update.
De wethouder gaat terug naar het begin van de vraagstelling, over het rapport dat de commissie hier behandelt en de reflectie op de verschillende onderwerpen. De wethouder gaat in ieder geval in op de coalitieonderhandelingen, haar informatiepositie, en op de Publiek Private Samenwerking. Dan heeft zij daarin veel vragen vevat van onder meer de VVD, CDA en Stadsbelang Utrecht.
- 1220 Zij gaat in dat licht allereerst in op de coalitieonderhandelingen. Het coalitieakkoord is een besluit van coalitiepartijen in de raad en niet van het dan nog te vormen college. Bovendien vonden de onderhandelingen plaats op het moment waarop net een nieuw onafhankelijk bestuur was aangetreden bij Stichting De Machinerie en een nieuwe directeur. Er was daardoor een onvoldoende duidelijke vraag aan het college of aan de onderhandelende partijen en geen aanleiding om daarover iets op te nemen in het Coalitieakkoord. Natuurlijk had het college extra kunnen onderstrepen dat het college de vastgelegde ambities voor De Machinerie nog steeds ondersteunde. Dat was op dat moment vanzelfsprekend omdat het college nog niet beschikte over de informatie over de nieuwe positie van De Machinerie op dat moment.
- 1230 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat het college wel beschikte over de informatie met de motie versoering op de financiën dat het financieel veel te krap was. Blijkbaar vond deze wethouder het niet nodig om dat in te brengen bij de coalitie onderhandelingen.
Wethouder Oosters vindt het gelukkig dat het altijd zo is dat bij de coalitieonderhandelingen niet alle wethouders of wethouders in spe aan tafel zitten. Daarbij doet de wethouder de onderhandelingen niet met een bepaald belang omdat de wethouder de onderwerpen pas krijgt nadat de onderhandelingen zijn gedaan.
Juist de vraag die op financiën belangrijk was geweest om op dat moment te stellen, maakte dat nog niet voldoende duidelijk was wat neer te leggen op de onderhandelings tafel. Daarom stond De Machinerie niet in het coalitieakkoord.
- 1240 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt wat Student & Starter heeft ingeleverd bij de onderhandelingen.
Punt van orde
De heer Snijder (Student & Starter) merkt op dat hij wordt aangesproken.
De voorzitter begrijpt dat Student & Starter van mening is dat de wethouder niet kan worden aangesproken als onderhandelaar namens Student & Starter.
De heer Snijder (Student & Starter) vraagt of hij wordt aangesproken,
De voorzitter licht toe dat mevrouw Ramaker de wethouder aanspreekt op haar rol binnen Student & Starter. Hij begrijpt dat heer Snijder hiertegen een punt van orde heeft.
- 1250 **De heer Snijder** (Student & Starter) antwoordt bevestigend.
De voorzitter vraagt of mevrouw Ramaker haar vraag kan herformuleren.

Voortzetting van het debat

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat er coalitie onderhandelingen zijn. Student & Starter zat daar aan tafel. Zij neemt aan dat Student & Starter aanwezig was toen de fractie de wethouder voordroeg. Haar vraag is wat Student & Starter heeft gedaan

voor cultuur en in het bijzonder voor De Machinerie tijdens de coalitie onderhandelingen.

1260 **De voorzitter** merkt op dat de wethouder namens het college aanwezig is en niet namens Student & Starter. De wethouder wordt weliswaar voorgedragen vanuit Student & Starter. Om te treden in wat er tijdens de onderhandelingen al of niet is gezegd door Student & Starter, *[is nu niet ter beantwoording aan de wethouder]*.

Mevrouw Ramaker (VVD) herformuleert haar vraag. Zij vraagt of de wethouder op de eerste dag van haar aantreden De Machinerie in het vizier kreeg of was dat pas veel later.

Wethouder Oosters verwijst naar het rapport. Later was op tafel gekomen dat daar een financieel probleem was dat nog niet was opgelost binnen de kaders die de raad daarvoor had gesteld. Wanneer de raad dat wel zou willen, moest de raad dat binnen de financiële kaders van het project oplossen.

1270 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt waarom de wethouder een half jaar gewacht heeft. **Wethouder Oosters** begrijpt die vraag niet. Zij zal straks ook nog de vraag beantwoorden over de informatie-positie. Mogelijk kan dat de orde van het debat helpen.

De heer Van den Broek (CDA) vult de vraag aan van mevrouw Ramaker. Hij is benieuwd te vernemen waarom dit niet is besproken tijdens de coalitieonderhandelingen. Er lag toen al een beeld dat daar financiële problemen zouden gaan ontstaan; hij spreekt nu over het voorjaar 2022. Hij herhaalt zijn vraag.

1280 **Wethouder Oosters** bevestigt dat vanaf het begin De Machinerie een spannende case was. Er waren zeker veranderingen in de tijd die aanleiding zouden kunnen geven om opnieuw naar de financiële situatie te kijken, bijvoorbeeld eind 2021 toen er nog coronamiddelen zijn ingezet om De Machinerie dat extra zetje te geven. In het voorjaar van 2021 en in de zomer van dat jaar – dus tijdens de onderhandelingen – was er net een nieuw bestuur en een nieuwe directie aangetreden bij de Machinerie waardoor nog niet voldoende duidelijk was welke financiële vragen op tafel zouden moeten komen bij de onderhandelende partijen. Daarom is dat niet op die manier geagendeerd, niet in het Overdrachtdossier en ook niet tijdens de onderhandelingen.

1290 Zij vervolgt met in te gaan op de vraag naar de informatiepositie. Ook de wethouder heeft zich de lessen uit het rapport ter harte genomen. Zij stelt dat dit in de volgorde beter had gekund. Zij heeft dat ook met collega's bij culturele zaken besproken en afspraken gemaakt over een directere en frequente lijn als het gaat om informatievoorziening en afstemming op dit specifieke dossier destijds. Dat is daarna ook verbeterd. Dat neemt niet weg dat deze volgorde van informatie de uiteindelijke uitkomst niet heeft kunnen veranderen. Het was ook een gezamenlijk besluit van de deelnemende partijen in het traject met nieuwe besturen die alle grote bezwaren zagen tegen voortgaan met het traject binnen financiële kaders. Dat is ook waarom het college destijds niet is teruggegaan naar de raad. Dan nog hoort zij de raad en de lessen uit het rapport en denkt zij dat het college ook daar scherper naar had moeten kijken en met een extra budgetvraag terug had moeten gaan naar de raad.

1300 **Mevrouw Ramaker** (VVD) merkt op dat dit ook veel zegt over Culturele Zaken; de wethouder voor cultuur krijgt een introductie, dan komen alle dossiers op tafel; waarom heeft de wethouder niet gevraagd bij de introductie hoe het met De Machinerie staat?

Wethouder Oosters antwoordt dat dit een specifieke duik is in de eerste weken van het bestaan van de wethouder. Wat daarin beter had gekund is uitgebreid door te

spitten. De wethouder wil de raad meegeven dat zij een aantal opmerkingen uit het rapport herkent en dat zij inderdaad denkt dat het bestuur op een andere manier de informatievoorziening had moeten regelen. Dat had niet tot een andere uitkomst geleid in de financiële tijd en -situatie met ook de drive van de partijen die daarachter zat. Het bestuur heeft hierin wel iets te verbeteren ook bij een volgend traject.

1310

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt wie aan het stuur zitten; de ambtenaren van culturele zaken of de wethouder voor cultuur.

Wethouder Oosters merkt op dat zij volgens haar in alle debatten die zij met de raad heeft gevoerd over De Machinerie op geen enkel moment heeft doen blijken dat zij niet de verantwoordelijkheid heeft genomen voor wat hier gebeurt. Zij neemt de verantwoordelijkheid ervoor dat De Machinerie niet is doorgedaan; daarover zijn uitgebreid debatten gevoerd. Zij benadrukt nogmaals enkele conclusies uit het rapport, op een goede manier te herkennen en dat zij ervan rekenschap neemt dat dit iets is dat het college anders had kunnen doen.

1320

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt dat reactief. Wat haar betreft moet de wethouder kritisch de ambtenaren bevragen op hoe het precies zit; zij vraagt waarom de wethouder dat nagelaten heeft.

Wethouder Oosters brengt onder de aandacht al te hebben gezegd dat altijd al duidelijk was dat De Machinerie een spannend traject was. Ook de wethouder Cultuur heeft daarop te letten. Op het moment dat bij haar duidelijk werd dat het college het niet ging redden met de financiële kaders en dat het college terug zou moeten gaan naar de raad om de financiële kaders bij te stellen, was het besluit al genomen door partijen dat zij onvoldoende vertrouwen voelden om dit project voort te zetten en daarom is de keuze maakt er niet mee door te gaan. Op die manier is het niet gelukt met De Machinerie.

1330

De wethouder gaat in op de opmerkingen over de Publiek Private Samenwerking van Stadsbelang en het CDA. De vraag is of het bestuur nu voldoende ervaring heeft en of dit op een volgend traject weer toe te passen is. In de cultuurplannen die in de vraag werden genoemd door onder meer de heer Gaillard, gaat het vooral om gezamenlijke financiering. Niet per se van een ruimtelijk traject maar bijvoorbeeld van een subsidieregeling of een fondsstructuur die gezamenlijk zou kunnen worden opgezet. Daarop is een ambtenaar gezet op Culturele Zaken die daarop relevante ervaring heeft; dit kent ook minder risico's dan een ruimtelijk project dat publiek privaat wordt opgepakt.

1340

Het college zal zich de lessen ter harte nemen die geleerd zijn over de Privaat Publieke Samenwerking voor eventueel volgende ruimtelijke trajecten. Eén daarvan is de vraag die het CDA stelde over de vuistregels. Het college heeft die ook gezien in het rapport. Die richtlijnen bestonden op dat moment nog niet. Dat wordt ook bevestigd in het rapport. Het college was hierin pionier. Dat kent ook de minnen naast de plussen. Het college heeft verschillende second opinions laten doen om juist die minnen zoveel mogelijk te nuanceren. Het blijft een spannend traject. In een volgend traject zal het college die vuistregels specifiek ter harte kunnen nemen omdat daarop ook meer ervaring en meer kaders te ontwikkelen.

Hiermee rondt de wethouder de beantwoording van de individuele vragen af.

1350

De heer Van den Broek (CDA) zou iets dieper willen ingaan op de geleerde lessen. Hij vindt het goed te vernemen dat die lessen zijn getrokken. Hij vraagt naar concrete acties; hoe ervoor zorg te dragen dat het de volgende keer beter gaat; liggen

daarvoor plannen? Hoe is de wethouder van plan om de geleerde lessen te implementeren in de organisatie?

1360 **Wethouder Oosters** antwoordt ook van dit traject te hebben geleerd dat een Publiek Private Samenwerking afhankelijk is van enorm veel verschillende factoren en dat het heel erg belangrijk is bij een dergelijke specifieke casus ook de juiste kaders aan de voorkant aan te brengen en te evalueren. Zij zou niet willen voorstellen om nu op voorhand daarover een nota, of een kader of een visie te stellen. Maar zodra zich weer een kans voordoet, zullen alle lessen die te trekken zijn uit De Machinerie meegenomen worden om op een goede manier daarop te reflecteren en te laten zien hoe het college dat beter gaat doen.

De wethouder heeft nog een vraag gemist; de vraag van Stadsbelang Utrecht over de onafhankelijkheid van de onderzoeker. Die vraag was ook aan het college gesteld. Het college heeft een gerenommeerd onderzoeksbureau gevraagd met veel ervaring op het gebied van culturele vraagstukken bij lokale overheden. De onderzoekers opereren onafhankelijk. De raad heeft om een onafhankelijk onderzoek gevraagd; daarmee heeft het college voldaan aan de vraag vanuit de raad.

1370 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de vuistregels voorbouden op bestaande adviezen van onder andere BZK en VNG. Hij vraagt of daarmee wel iets gedaan is rondom Publiek Private Samenwerking bij het begin van De Machinerie. **Wethouder Oosters** deelt mee dat volgens haar tijdens het traject zoveel mogelijk gebruik gemaakt is van de kennis en de kaders die er op dat moment waren; de wethouder benadrukt dat het college behoorlijk aan het prionieren was. Uit de second opinion bleek ook dat ze best spannend waren. De wethouder benadrukt haar conclusies voor een volgend traject.

1380 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat aan alle wettelijke vereisten voldaan is. Hij formuleert het anders en vraagt of de wethouder erbij stilgestaan heeft: toen bleek dat een prominent D66-lid het onderzoek zou uitvoeren en dat D66 onderdeel uitmaakt van het college.

Punt van orde

Mevrouw Hornsveld (GroenLinks) vraagt de commissie het fatsoenlijk te houden.
Voortzetting van het debat

Wethouder Oosters blijft bij het al gegeven antwoord: een gerenommeerd onderzoeksbureau. Zij herhaalt haar antwoord.

De heer Gaillard (Stadsbelang Utrecht) begrijpt die richtlijnen. Hij vraagt of er extra reflectie is geweest buiten de wettelijke richtlijnen.

1390 **Wethouder Oosters** merkt op en benadrukt dat het college de integriteit van onderzoekers bij een onafhankelijk adviesbureau niet ter discussie gesteld heeft.

Gemiste vragen?

Geen.

Is dit onderwerp voldoende behandeld?

Mevrouw Ramaker (VVD) is verdrietig over “het wegspoelen” van 800.000 euro. Zij neemt deze uitwisseling terug naar haar fractie: de rol van de wethouder komt zeker terug in de raad in dit dossier.

1400 **De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) schaart zich achter de inbreng van mevrouw Ramaker. Hij heeft van UtrechtNu begrepen ook met voorstellen te zullen komen. Dat maakt dat dit voorliggende de B-status krijgt.

De heer Van den Broek (CDA) sluit zich aan bij de inbreng van de VVD.

Toezeggingen

De heer Belhaj (commissiegriffier) deelt mee dat de wethouder een brief zal leveren over film- en beeldcultuur uiterlijk in de zomer of augustus 2025.

1410 **De voorzitter** dankt de onderzoeker en schorst om 13.20 uur de vergadering tot 14.00 uur.

Heropening van de vergadering

De voorzitter heropent de vergadering om 14.00 uur.

9 (Sociale) veiligheid van de Utrechtse Jeugd in de Stad en op School

1420 Wethouders: De Vries en Eerenberg, beleidsterreinen: Jeugd en Jeugdzorg, en Onderwijs Geagendeerd door Venita Dada-Anthonij (D66), Hester Assen en Romi Leever (PvdA), Bert van Steeg (CDA), Maartje Vermeulen (GroenLinks), Emma Kolenbrander (Student & Starter), Patrick Jansen en Beau Nederhand (Volt), Jurrian Otto (EenUtrecht), Victor Paalman (Horizon), Mariam Al-Saqaff (VVD) en Mahmut Sungur (DENK) Na een raadsinformatiebijeenkomst in oktober vorig jaar en een vervolgbijeenkomst op het Globe College op 19 februari gaan bovenstaande partijen graag in debat over hoe de gemeente een rol kan spelen in het vergroten van de sociale veiligheid van de Utrechtse Jeugd in de stad en op school.

1430 Waar de aanleiding in de eerste instantie de Gossip Girl accounts en de Bangalijst op een middelbare school waren bleek uit de bijeenkomsten dat de grondoorzaken van de onveiligheid breder liggen. Er moet dan zeker gedacht worden aan vormen van (brede) prestatiedruk, (digitaal) pesten en mentaal welzijn, maar o.a. ook het overbruggen van de kloof tussen volwassenen (bijv. ouders en docenten) om meer begrip te creëren, veiligheid-gerelateerde onderwerpen die raken aan criminaliteit, problemen op gebied van armoede en huisvesting. De agenderende partijen gaan graag in debat met de wethouders om te bepalen of en welke rol de gemeente kan pakken om deze grondoorzaken aan te pakken.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven). De bespreking is in één termijn.

De commissie

1440 **Mevrouw Dada Anthonij** (D66) gaat nader in op de ervaring van veiligheid van de Utrechtse jeugd van vandaag de dag. Zij schetst diverse omstandigheden waardoor het veiligheidsgevoel van de Utrechtse jeugd taant. Voor veel jongeren is de sociale veiligheid niet vanzelfsprekend. De druk om te slagen is overal; in de klas, online en in de sociale omgeving. Wie niet mee kan komen, voelt zich buitengesloten of minder waard.

Zij roept het college op om bij het zoeken naar oplossingen van alle grote problemen die grondoorzaak zijn van de problemen waarmee de jeugd te maken heeft en die hun gevoel van veiligheid bedreigen, zoals armoede, Wonen en klimaat, niet alleen te denken aan de jeugd, maar hen actief te betrekken bij deze gesprekken. Het gaat immers over hun toekomst. Zij roept het college op de jongeren een stoel te geven aan de besprektafel om hun stem te horen. Ze krijgt graag hierop een toezegging.

1450 Tot de tijd dat deze grondoorzaken aangepakt zijn, zal het stadsbestuur ook op andere manieren moeten kijken naar sociale veiligheid van de Utrechtse jeugd. Zij noemt daarvoor een aantal punten:

Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst van vorig jaar en de vervolgbijeenkomst in februari kwam weer naar voren dat de coronatijd nog steeds impact heeft. De omgangsvormen zijn veranderd en zet relaties op scherp, bijvoorbeeld tussen ouders en onderwijzend personeel, maar ook als het gaat om de jeugd onderling. Zij refereert aan de oproep van de directeur van het Globecollege en stelt dat er een nieuw

normaal bepaald moet worden waarmee op een prettige manier met elkaar is om te gaan.

1460 De gemeente is bij uitstek een facilitator, en misschien nog wel een partner in deze missie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen dit op de agenda te zetten van de Stadstafel Jeugd en Onderwijs om tot ideeën te komen die bijdragen aan de bepaling van een nieuw normaal en de verbetering van de verstandhouding tussen eerder genoemde groepen in Utrecht.

Om met de jeugd in gesprek te gaan moeten (1) de gesprekspartners vanuit Jeugd en Onderwijs aanwezig zijn, (2) moet er fysieke ruimte zijn voor de jeugd, (3) moet het bestuur hen pro actief betrekken bij de gesprekken over oplossingen van problemen in de stad en (4) hen de ruimte geven voor het inbrengen van eigen ideeën en initiatieven. Zij verneemt graag van de wethouder hoe hij hier naar kijkt en waar hij ruimte ziet om deze vier uitgangspunten mee te nemen in de uitvoering van de plannen.

1470 Tijdens de bijeenkomsten kwam naar voren dat er een centrale Onlineplek nodig is om informatie te vinden over (sociale) onveiligheid, bijvoorbeeld over online pesten en ronseling, voor zowel de jeugd als hun ouders en verzorgers en onderwijs en jeugdprofessionals. Daarnaast zou een sociaal veiligheidsprotocol geen overbodige luxe zijn. Mevrouw Dada-Anthonij vraagt daarom een toezegging voor een handreiking om een sociaal veiligheidsprotocol voor scholen op te stellen en deze handreiking te publiceren op een pagina op de gemeentelijke website.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vindt dit een mooie oproep en tegelijkertijd zo merkt zij op, heeft de gemeente Utrecht een convenant en zijn er gedragsregels en protocollen.

1480 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) antwoordt bevestigend en dat daarin nog niet de duidelijkheid zit die nodig is waar de jeugd terecht kan in bepaalde situaties. Sociale veiligheid is heel breed. Zij ziet op de website van de gemeente wel een pagina waar overlast - ook over de jeugd - te melden is. Hoe fijn zou het zijn als de betrokkenen een webpagina kunnen vinden waar die informatie te vinden is.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat er ook pestprotocollen zijn; hij vraagt zich af wat het verschil is. Ook is bekend dat dergelijke protocollen niet gevolgd worden. Hij doet de suggestie dat het wellicht belangrijker is na te gaan waarom de protocollen niet gevolgd worden. En dan daaraan iets te doen.

1490 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) zal daar straks op terug komen ook in specifieke zin over het pesten. Zij is het ermee eens dat er duidelijkheid moet komen over de rol en de verantwoordelijkheid van de gemeente en wat echt bij de scholen zelf ligt. Er is een mooie samenwerking tussen jeugdorganisaties en scholen. Zij denkt dat daaruit nog veel meer te halen is om de zaken zoals pesten te adresseren die er wel toe leiden dat dat beter opgepakt gaat worden.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft de indruk dat alle bestuurders hetzelfde willen. Hij wil voorkomen dat de politiek een signaal afgeeft nog meer in de papieren te gaan zitten. Hij gelooft dat het niet helpt om meer te gaan stapelen. Hij hoopt dat mevrouw Dada-Anthonij met hem deelt dat het wellicht verstandig is nu eerst te gaan zoeken naar hoe het kan dat bestaande instrumenten niet gebruikt worden en soms niet meer kunnen worden gebruikt vanwege handelingsverlegenheid op scholen.

1500 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) is het ten dele eens met heer Dijkstra. Zij vermoedt dat de heer Dijkstra en zij van verschillende vertrekpunten komen. Wanneer zij het goed kan inschatten dat zegt de heer Dijkstra komt dit ook vanuit het pesten; zij komt meer vanuit het vertrekpunt van de bijeenkomst waar een school heeft gezegd dit

nodig te hebben; wellicht zijn beide [relevant]. Dat houdt haar betreft af van het vervolg in het debat.

1510 Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met in te gaan op de mogelijkheid van dat bewoners melding te maken van onveilige situaties op de website van de gemeente Utrecht en in dit geval dan bij jongeren, ouders en professionals de weg te wijzen wanneer zij te maken hebben met een (sociaal) onveilige situatie.

Uit de beantwoording op de door D66 gestelde vragen over de toename van de ernst en de aantallen van gevallen van pesten naar aanleiding van een rapport van de inspectie van het onderwijs, blijkt dat de gemeente niet zo'n goed beeld heeft van de situatie in Utrecht. Pesten heeft een enorme impact in het leven en welzijn van kinderen, maar ook van de slachtoffers. Dat vindt haar fractie uiterst zorgelijk. Hoe reflecteert de wethouder hierop en ziet hij mogelijkheden om meer inzicht te krijgen in de aantallen en ernst van de situatie in het pesten.

1520 **Mevrouw Alblas** (ChristenUnie) gaat in op de oproep een plek te creëren waar ouders en jongeren melding kunnen doen van sociale onveiligheid; wanneer zij dat goed begrepen heeft, vraagt zij of daarvoor al plekken zijn en of dan wellicht nog meer plekken opgetuigd worden.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) bevestigt dat er genoeg meldpunten zijn in het land en organisaties die zich hiervoor inzetten. Bij sociale onveiligheid wordt vooral gedacht aan pesten. OPDC gaf aan dat ook ronselen bij de sociale onveiligheid hoort. Als er een plek is waar al deze situaties samenkomen met doorverwijzing, links naar die organisaties, is het voor ouders, voor professionals maar ook voor de kinderen veel gemakkelijker om de juiste weg te vinden. Wat haar betreft bestaat het naast elkaar.

1530 **Mevrouw Alblas** (ChristenUnie) vraagt of zij dan moet denken aan een soort van beslisboom.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) antwoordt bevestigend.

Zij rondt haar bijdrage af. Wat haar betreft is de gemeente Utrecht op de goede weg om een veilige omgeving te bieden voor de Utrechtse jeugd. Het gemeentebestuur is er nog niet. Onder andere onder invloed van de verharding in de maatschappij waarin polarisatie en extreme zienswijzen steeds meer grip krijgen, eist het van het gemeentebestuur om hieraan continu te werken. De basis daarvoor is gelegd met onder andere de kernaanpak waarbij samenwerking met alle betrokken partijen de samenwerking nog verder te verstevigen is. Tijdens de eerder genoemde bijeenkomsten kwam veel aan bod aan ervaringen, problemen, ideeën, en oplossingen. Zij heeft in dit debat weinig tijd om die te adresseren. Dat betekent niet dat de D66 fractie hierop in de toekomst geen verdere actie zou nemen. Zij kondigt een vervolg aan. Zoals een deelnemer aan een bijeenkomst zei, moet er minder gesproken worden en meer gedaan.

1540

Mevrouw Leever (PvdA) vindt sociale veiligheid onder jongeren ontzettend belangrijk, zeker in tijden waarin de online leefwereld de drempel voor het pesten verlaagt. Ook zij heeft zich sociaal onveilig gevoeld in het onderwijs. Dat gunt zij niemand. Iedereen moet zich welkom voelen, iedereen mag er zijn. Hierover is meermaals gesproken in het gemeentebestuur - het is een breed onderwerp. Daarom zal zij haar bijdrage in meerdere stukjes opdelen.

1550 Het uitgangspunt moet altijd zijn sociale onveiligheid te voorkomen, daarom moet vroeg gesignaleerd blijven worden en daarin groepsgericht gewerkt. Zij vraagt de wethouders of zij die gedachte omarmen en zij vraagt hen hoe zij dit willen

aanpakken in de toekomst. Voornamelijk de focus op het voorkomen van problemen al voor de basisschool. Daar ligt een rol voor de JGZ, voor consultatiebureaus. Zij vraagt hoe de wethouders dit willen aanpakken.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vraagt hoe de PvdA het voor zich ziet om dit voor de basisschoolleeftijd al te gaan voorkomen. Zij vraagt hiervoor enkele voorbeelden.

1560 **Mevrouw Leever** (PvdA) noemt voorschoolse educatie.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat het bestuur dan slechts een kleine groep te pakken heeft. Hoe moet zij zich dit voor zich zien. Zij vraagt nadere toelichting.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat te zien is dat sommige kinderen die op de basisschool komen een flinke taalachterstand hebben, maar wellicht ook in sociaal opzicht. Daardoor gaan de problemen zich opstapelen. Zij pleit ervoor dat te voorkomen. Het is inderdaad lastig om dit vroeg te signaleren. Daarom haar vraag aan de wethouders hoe zij dit voor zich zien en hoe zij dit willen aanpakken.

1570 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) herkent wat mevrouw Leever zegt. Dat is ook te zien in onderzoeken. Zij is benieuwd naar de oplossingen. Zij is heel benieuwd wat de wethouder hierin gaat zeggen.

Mevrouw Leever (PvdA) hoorde geen vraag en is ook benieuwd naar de inbreng van de wethouder.

Zij vervolgt met in te gaan op *de samenhangende aanpak*. Bij vragen rondom opvoeden, ontwikkeling, hulp en veiligheid is die samenhang ontzettend belangrijk. Zij waarschuwt voor losse lijntjes in het beleid. Zij bepleit integrale samenwerking tussen bijvoorbeeld Onderwijs, Jeugd, Armoedebestrijding en Veiligheid binnen het stadhuis maar ook daarbuiten. De betrokken organisaties moeten niet naar elkaar gaan kijken. Zij bepleit samenwerking als één team. De gemeente kan hierin de regie pakken. Zij vraagt of de wethouders dit met haar delen. Zo ja, vraagt zij hoe zij dit gaan bewerkstelligen.

1580 **Mevrouw Nederhand** (VOLT) merkt op dat die integrale samenwerking er ooit was. Zij noemt de EVU-teams in Leidsche Rijn in Overvecht waarvoor geen geld meer is. Zij vraagt de reflectie van de PvdA daarop.

Mevrouw Leever (PvdA) merkt op dat over de integrale samenwerking twee jaar geleden ook is gesproken. De financiële situatie van de gemeente is ontzettend lastig. Nu moet geprobeerd worden samen te werken met alle betrokken organisaties om samen tot een goede oplossing te komen, ook binnen de huidige financiële kaders. Zij betreurt het ook dat de kaders mager zijn als gevolg van bezuinigingen bij het Rijk.

1590 **Mevrouw Nederhand** (VOLT) vindt het gemakkelijk om naar het Rijk te wijzen; het is een lokale keuze om geld weg te halen binnen de Jeugdzorg. Zij bevestigt dat de gemeente te dealen heeft met de bezuinigingen. Dat de EVU-teams niet doorgegaan zijn, was wel een keuze [van het lokale bestuur]. Zij vraagt andermaal naar de reflectie daarop van de PvdA.

Mevrouw Leever (PvdA) had daarvoor liever niet willen kiezen. Ook haar fractie wil deze bezuinigingen niet. Wat haar fractie betreft wil zij nooit bezuinigen op jeugd. Dat heeft de PvdA ook gezegd in een amendement in een eerdere Voorjaarsnota. Wat haar betreft komt het stadsbestuur niet aan de Utrechtse basis. Het Rijk dwingt de gemeente Utrecht daartoe wel. Zij wil nu naar alle partners kijken om na te gaan hoe die partners als één geheel samen kunnen werken zo dat met het wegvallen van de EVU-teams niet iets verloren gaat.

1600

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt naar de lessen die het stadsbestuur kan meenemen uit de weg bezuinigde EVU-teams voor de nieuwe integrale oplossing die gaat komen.

Mevrouw Leever (PvdA) vindt dat een goede vraag om door te geven aan de wethouder.

1610 **Mevrouw Dada Anthonij** (D66) deelt met de PvdA dat het stadsbestuur moet roeien met de riemen die het heeft. Die uitdaging ligt er met het wegvallen van de EVU-teams. Zij vraagt of de PvdA het eens is met D66 over dat de kernpartneraanpak de basis kan vormen omdat daaruit al voordelen worden gehaald en dat daarop verder te bouwen is. Zo bleek dat ook uit de Raadsinformatiebijeenkomst.

Mevrouw Leever (PvdA) antwoordt bevestigend.

1620 Zij haalt de uitspraak aan "It takes a village to raise a child"; die uitspraak staat ook in de Jeugdnota die eerder is besproken. De omgeving, de buurt, de wijk, het pedagogisch klimaat en (sociale) media zijn factoren die de basis mede beïnvloeden, dus ook de veilige basis. Zij vindt het goed om gezamenlijk in beeld te brengen welke veiligheidsvraagstukken in de eigen omgeving spelen en hoe deze met elkaar samenhangen en hoe de zorgstructuur voor verschillende onderwerpen daarop is ingericht. Zo is buurtgericht te kijken naar wat een buurt nodig heeft en is juist ook in te zetten op die buurt waar die inzet extra nodig is. Zo is zo goed mogelijke veiligheid in en rond de school aan te bieden waar die extra nodig is.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) vraagt of de PvdA dit ook meeneemt in het licht van de Kantelwijk scholen.

1630 **Mevrouw Leever** (PvdA) merkt op dat daarover eerder is gesproken. Er zijn locaties in Utrecht met een lage SES-score en locaties met een hoge; de sociaal economische score. PvdA zet niet in op de wijken waar dit goed gaat. De PvdA zet in op de wijken waar het niet goed gaat. Het wrange is dat uit buurten die het enigszins goed hebben met een hoge SES-score de meeste hulpvragen stellen. De PvdA stelt dat daar dan juist naar gekeken moet worden; ingezet moet worden op waar het niet als vanzelf gaat.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) komt uit een buurt met een hoge SES-score en zij weet dat daar jongeren opgroeien in een situatie die normaal gesproken alleen plaatsvinden in buurten met een lage SES-score. Zij hoopt dat zij de PvdA aan haar zijde kan vinden ook die jongeren niet in de steek te laten.

Mevrouw Leever (PvdA) is het ermee eens geen enkele jongere in de steek te laten. Als er gekozen moet worden, kiest de PvdA voor de buurten waar de hulpvraag niet als vanzelf komt, met een lage SES-score.

1640 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) refereert ook aan de petitie die aan de wethouder is aangeboden; de scholen die te maken hebben met deze kinderen, boden deze petitie aan omdat de situatie nijpend is. Zij hoopt dat de PvdA ruimte ziet om voor die specifieke kinderen in die buurten iets extra's te doen.

Mevrouw Leever (PvdA) benadrukt dat haar fractie geen enkele jongere in de steek laat. Wanneer hulp nodig is, moet daarop worden ingezet. Maar wanneer harde keuzes gemaakt moeten worden, richt zij zich op de buurten met een lage SES-score.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) merkt op dat in alle scholen onveiligheid kan plaatsvinden. Wat haar betreft wordt ingespeeld op de hulpvraag, liever dan te kiezen tussen de wijken. Zij vindt dat rare keuzes in plaats van harde.

1650 **Mevrouw Leever** (PvdA) bevestigt dat overal onveiligheid zich kan voordoen. Dat is heel triest en haar fractie wil dat niet. Te zien is dat er plekken zijn waar de hulpvra-

gen niet gesteld worden, terwijl die hulpvragen er waarschijnlijk wel zijn. Dat baart haar fractie nog meer zorgen. De mensen die de hulpvragen weten te stellen, weten ook de hulp te vinden. De mensen die die hulpvragen niet stellen, krijgen geen hulp. Daar moet het bestuur naar kijken wat de PvdA betreft.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) merkt op dat in eerste instantie gekeken wordt naar de mensen die hulpvragen stellen; blijkbaar is het daar heel dringend. Wanneer dan verder gekeken wordt zijn andere keuzes te maken.

Mevrouw Leever (PvdA) hoorde geen vraag en herhaalt wat zij zojuist zei.

1660 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat op de zogenaamde witte scholen een enorme pestcultuur kan zijn; hij vraagt of de PvdA inziet dat het dilemma is dat dit een breed gedeeld probleem is.

Mevrouw Leever (PvdA) benadrukt dat sociale onveiligheid overal in Utrecht te zien is. Daarmee moet het bestuur zeker iets. Er mag wat haar betreft geen jongere achterblijven. Zij herhaalt haar inbreng met betrekking tot het niet stellen van hulpvragen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) is bekend met een gemengde school die de vinger opsteekt omdat er een pestcultuur is en te maken heeft met handelingsverlegenheid de daarmee moeilijk overweg kan. Hij is ook bekend met een wittere school die het probleem ontkent terwijl hij weet dat ook daar veel pestgedrag is ondanks de buurt met een hoge SES-score. Hij schetst het probleem rond het maken van een onderscheid in buurten.

1670 Hij deelt wat de PvdA zegt over extra aandacht voor buurten waar de hulpvragen moeilijk worden gesteld; op dit onderwerp weet hij het niet zeker. Hij vraagt of de PvdA dat dilemma met hem ziet.

Mevrouw Leever (PvdA) bevestigt dat het bestrijden van sociale onveiligheid ingewikkeld is; dat deelt zij met de heer Dijkstra. Zij heeft het te doen met de wethouders die hierop een taak van de raad krijgen. Dit is lastig omdat het gaat om cultuurverandering. Dat is morgen niet geregeld. Zij herhaalt haar vraag voor aandacht voor de buurten met een lage SES-score. Zij bevestigt dat het dilemma er is.

1680 **De heer Raghib** (DENK) hoorde de PvdA zeggen dat er buurten zijn waar niet om hulp gevraagd wordt. Hij vraagt of het wellicht raadzaam is om extra in te zetten op het zoeken van de oorzaken.

Mevrouw Leever (PvdA) bevestigt het zorgelijk te vinden wanneer iemand geen hulpvraag stelt terwijl er wel hulp nodig is. Zij bevestigt dat het op te lossen is wanneer de oorzaak te vinden is. Zij vindt dat het bestuur die oorzaak ook moet zoeken zo dat het mogelijk wordt om als bestuur de problemen in de toekomst te voorkomen. Daarop richtte zij haar betoog.

Zij vervolgt haar inbreng met nader in te gaan op de prestatiedruk. In de gesprekken die zij voerde met jongeren en de raad ook met hen, kwam vaak naar voren dat de jongeren veel prestatiedruk ervaren. Dat heeft veel verschillende oorzaken. Zo zijn er ouders die veel van hun kinderen verwachten, misschien wel iets meer dan goed voor hen is. Maar jongeren ervaren ook stress door bijvoorbeeld de woningmarkt, of omdat het gezin waarin zij opgroeien met weinig geld moeten rondkomen. Zij benadrukt dat het een veelzijdig probleem is. Zij vraagt de wethouders hoe zij dit willen aanpakken; zij merkt op dat het ook domeinoverstijgend is. Zijn er (integrale) oplossingen die snel in te zetten zijn en ook op lange termijn.

1690 Zij rondt haar bijdrage af met het gegeven dat het leven niet altijd gemakkelijk is en dat niet alles vanzelf gaat. Het is niet mogelijk om alles op te lossen en wat haar

1700 betreft hoeft dat ook niet altijd. De gemeente is er om de veiligheid van de Utrechtse

jeugd en jongeren te garanderen. Wat haar betreft mogen ze ook weleens zacht vallen om te leren wat het is om daarna weer op te staan. Zij merkt op dat dat van alle tijden is. Zij hoopt dat de jongeren van nu dat ook zo voelen; dat er weer een moment mag komen dat het leven wel gemakkelijker wordt.

Mevrouw Barelds (CDA) merkt op dat de sociale veiligheid van jongeren een complex vraagstuk is. De onveiligheid is minder zichtbaar geworden doordat die ook verhuisd is naar de online wereld. Daarnaast is het niet alleen een veiligheidsvraagstuk; het is ook een zorgvraagstuk.

1710 Voor het CDA is dit een belangrijk onderwerp omdat de fractie veel waarde hecht aan goede omgangsvormen. De vraag is hoe die omgangsvormen vast te stellen en hoe ervoor te zorgen dat jongeren daarbij actief betrokken worden. Daarvoor bestaan al samenwerkingsverbanden, onder andere met scholen. Zij geven aan behoefte te hebben aan betere vroegsignalering en duidelijker handelingsperspectieven, onder andere ook bij dreigende criminaliteit.

Daarnaast is er behoefte aan deskundigheidsbevordering voor schoolmedewerkers; zij vraagt de wethouder wat de gemeente doet om die deskundigheid te vergroten en de scholen daarin te ondersteunen.

1720 Het CDA wil verder kijken naar de rol van de gemeenschap; hoe ervoor te zorgen dat het gesprek met en tussen de jongeren op gang komt. Moet de gemeente wellicht vaker in de leefomgeving van de jongeren aanwezig zijn. Hoe bereikbaar zijn de buurthuizen voor jongeren? Hoe kan de gemeente inzet plegen online en op andere plekken op een gemeenschap waarin jongeren veiligheid geboden wordt en hen helpen om met elkaar ook een veilige omgeving te creëren. Zij verneemt graag hoe de wethouder dat ziet.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) is blij dat D66 en het CDA elkaar daar kunnen vinden. Zij vraagt hoe het CDA aankijkt tegen de oproep van D66 om jongeren aan tafel te krijgen binnen de gemeente.

1730 **Mevrouw Barelds** (CDA) vindt dat in ieder geval goed; het gemeentebestuur moet niet alleen óver mensen spreken maar vooral ook mét mensen.

Mevrouw Van Meerveld (Student & Starter) vindt dat iedere jongere veilig moet kunnen opgroeien, studeren en uitgaan in Utrecht. Hoewel haar fractie graag wil dat de stad voor iedereen een veilige plek is om op te groeien, laat de realiteit anders zien. Zo laat de monitor Inclusie en sociale veiligheid een groei zien van pesten onder jeugd. De sociale veiligheid is tijdens de studie niet altijd zeker. Een avond uit is ook niet voor iedereen meer onbezorgd.

1740 Zij sluit zich als eerste graag aan bij D66 over het monitoren van pesten binnen de gemeente en de oproep om jongeren actief te betrekken bij gesprekken en zij sluit zich aan bij de inbreng van de PvdA over de integrale samenwerking.

Zij wil graag ingaan op preventie. Uit onderzoek blijkt dat met preventie al veel problemen zijn op te lossen rondom de sociale veiligheid onder jeugd. Ondanks dat uit schriftelijke vragen blijkt dat scholen zich inzetten op antipest-protocollen is in de Utrechtse monitor te zien uit 2023 een stijgende lijn onder kinderen en jongeren die worden gepest. Zij vraagt of die protocollen niet goed werken. Zij krijgt hierop graag de reflectie van de wethouder.

Haar fractie wil niet voorbijgaan aan het gegeven dat een groot deel van het leven van de jeugd online plaatsvindt. Daarnaast is te zien dat pesten onder jongeren vaak niet stopt achter de voordeur. Door sociale media kan pesten altijd blijven doorgaan.

- 1750 Daaraan zou het stadsbestuur volgens jongeren meer aandacht moeten besteden. Niet alleen op de middelbare school, maar zelfs al op de basisschool. Dit kan volgens de jongeren in combinatie met de basisvaardigheid digitale geletterdheid. Zij vraagt de wethouder of hij kan toezeggen dat de digitale geletterdheid met specifieke aandacht voor online pesten en sociale online veiligheid wordt opgenomen als speerpunt in het jaarplan van de UOA (Utrechtse Onderwijsagenda) in het aankomend jaar. Welke concrete stappen gaat de wethouder zetten om dit te realiseren?
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) was ook betrokken bij de Utrechtse onderwijsagenda. Dit is al één van de speerpunten in die agenda. Zij is daarmee heel blij. Zij vraagt mevrouw Van Meerveld of zij extra media wijsheid wil en ook extra digitale geletterdheid en aandacht voor pesten en sociale weerbaarheid. Of is hetgeen wat nu in de agenda staat voldoende?
- 1760 **Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) merkt op dat dit minder terugkwam in het jaarplan, maar wel in het inleidende stuk. Zij vindt het echt van belang dat dit de aandacht krijgt, ieder jaar weer opnieuw. Het versnelt en er komen weer nieuwe leerlingen bij; die aandacht zal daarop ieder jaar weer opnieuw gericht moeten worden.
- Mevrouw Nederhand** (VOLT) merkt op dat in het onderwijs digitale geletterdheid een onderdeel is van burgerschapsonderwijs. Docenten voelen zich al snel overvraagd omdat heel veel op hun bord ligt. Zij vraagt hoe Student & Starter daarop reflecteert.
- 1770 **Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) merkt op dat digitale geletterdheid onder de basisvaardigheden valt die zijn gesteld door het ministerie. Dit wordt als zeer belangrijk ervaren door scholieren. Daaraan zal aandacht besteed moeten worden. Wanneer dat in combinatie met burgerschap gebeurt, is dat wat haar fractie betreft zeker prima. Maar wat haar betreft moet er aandacht komen voor de digitale wereld.
- Mevrouw Nederhand** (VOLT) merkt op dat in het antwoord uit het onderwijsveld blijkt dat dat er al is en dat daarop gelet wordt. Zij vraagt hoe Student & Starter daarop reflecteert.
- 1780 **Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) antwoordt dat wanneer dat gezegd wordt voor lezen of schrijven zonder dat daaraan doelen worden gesteld, de hele wereld op zijn kop zou staan. Ditzelfde zou wat haar betreft moeten gelden voor de digitale wereld. Zij herhaalt haar pleidooi voor aandacht daarvoor.
- Mevrouw Nederhand** (VOLT) antwoordt dat dit verwerkt is in het burgerschapsonderwijs; dat komt terug op VMBO-, MBO- scholen en op een andere manier tijdens maatschappijleer in Havo/Vwo klassen. Zij vraagt of Student & Starter daarvan op de hoogte is.
- Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) stelt als vervolgvraag aan mevrouw Nederhand, of zij opnieuw wil kijken naar wat de basisvaardigheden zijn en op welke manier dat is vastgelegd. Dit zijn twee afzonderlijke onderdelen. Dit komt terug in burgerschap; burgerschap is ook een basisvaardigheid.
- 1790 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het eens met Student & Starter. Hij zag dit dilemma ook bij D66. Hij worstelt hiermee. Uiteraard moet aandacht besteed worden aan digitale geletterdheid en aan burgerschap, et cetera. Maar daarop gefocust vraagt hij zich af of dat de prioriteit is die uit de discussie van vandaag moet komen.
- Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) benadrukt dat haar vraag aan de wethouder was ook of hij wil reflecteren op het gegeven dat de cijfers wel omhoog gaan ondanks de protocollen. Daarnaast pleit haar fractie ervoor aandacht te hebben

- 1800 voor de digitale geletterdheid; daarbij geven leerlingen en scholieren aan dat daarin ook aandacht moet komen voor het online pestgedrag. Het is een samenkomst van beide.
- Zij vervolgt haar inbreng met in te gaan op het studenten- en jongerenleven in Utrecht. Afgelopen jaar was dit onderwerp van gesprek: de sociale veiligheid tijdens de studententijd. De bangalijsten werden veel besproken. Dat was niet alleen voor studenten het geval, maar ook voor haar ouders was het spannend dat zij naar Utrecht ging. Wat als zij de volgende zou zijn die iets overkwam. Dat was niet alleen bij haar het geval, maar bij haar hele uitroep en iedereen die zij daar sprak. Ondanks dat er een gedragscode is ondertekend door verschillende verenigingen, gaat het alsnog soms fout. Hoewel bijna iedereen het gezellig vindt om in de stad te
- 1810 dansen, is dat zeker niet altijd een fijne ervaring. Zij schetst mogelijke ervaringen waarop attentie geboden is. Dat zou niet de norm moeten zijn.
- Zij pleit voor een veiliger sfeer in de stad dan momenteel vaak ervaren wordt. Zij vraagt de wethouder of hij bereid is een concreet actieplan op te stellen met structurele maatregelen om de sociale veiligheid van studenten en jongeren in Utrecht te verbeteren en hierbij specifiek aandacht te hebben voor het online aspect. Zij doet de suggestie vooral grensoverschrijdend gedrag in het uitgaansleven strenger te handhaven en voor op straat betere voorlichting te geven en aandacht voor preventie binnen studentenverenigingen en misschien een hulptool voor wanneer het toch fout gaat extra maatregelen om veilig thuis te komen, ook na een avondje-uit.
- 1820
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) gaat in op de bouwen aan vertrouwen. Vertrouwen is wat haar betreft het sleutelwoord wanneer gesproken wordt over sociale veiligheid onder jongeren. Vertrouwen in zichzelf, in medeleerlingen, in school, ouders, mensen die willen helpen en de wereld om de jongeren heen. Vertrouwen gaat niet vanzelf, kost tijd en energie. Zeker in de wereld na corona. Wat haar betreft zijn er gedragsregels nodig om te weten waarop te vertrouwen is. Zij vindt ook dat er een vangnet nodig is wanneer het niet goed gaat.
- Haar fractie ziet dat in Utrecht hard wordt gewerkt door allerlei organisaties en mensen om zowel de sociale veiligheid te waarborgen en wanneer er problemen zijn te interveniëren. Toch lukt het niet altijd en blijft GroenLinks kijken naar wat nog is te verbeteren is om in Utrecht de cultuur van wederzijds vertrouwen te versterken. Zij bevestigt dat het gaat om cultuurverandering. In dat licht stipt zij de volgende punten aan. Wanneer er een overlapping is met punten die al zijn ingebracht zal zij dat aangeven.
- Onderwijs jeugd en zorg werken al tijden samen. Dat kan wat haar fractie betreft nog meer. Een van de sprekers zei te willen dat het hele netwerk rondom de jongere gaat staan. Zij vraagt of de wethouder kan nagaan of de belemmeringen die er nu zijn om welzijnswerk in de school te hebben, kunnen worden weggenomen. Hoe kijkt de wethouder daar naar en op welke wijze zouden onderwijs en jeugd nog meer te
- 1830 ontschotten zijn?
- Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) kan zich helemaal vinden in de woorden van mevrouw Vermeulen. Tegelijkertijd hoopt zij dat mevrouw Vermeulen het eens is met de aanvulling dat er dan duidelijkheid is over wie de regie voert.
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) is het daarmee volledig eens. Zij stelde daarover tussentijds ook een vraag. Hier moet samen met scholen en met andere partijen naar gekeken worden.
- 1840

- 1850 Zij vervolgt haar inbreng met in te gaan op de plannen voor de jeugd. Wat haar betreft wordt Ondersteuning Nabij georganiseerd en zij ziet dat hiermee al is gestart. Zij vindt het belangrijk dat dit gemonitord blijft worden; er bestaat zorg over bezuinigingen en een teruglopend aanbod van het samenwerkingsverband. Op 17 februari is een uitspraak gedaan door de Raad van State over dat bezuiniging op het Samenwerkingsverband moeten worden teruggedraaid. Zij legt de vraag voor aan de wethouder of dat ook gevolgen heeft voor de gemeente Utrecht. Zij gaat in op de online omgeving waar ook sociale onveiligheid heerst. Pestgedrag en ruzies eindigen niet bij het schoolplein maar etteren vaak door in onlinegroepen en op sociale media. Haar fractie pleit ervoor smartphones te weren uit het basisonderwijs en sociale media vanaf 15 jaar toe te staan. Zij is blij te hebben vernomen dat hierin ook op landelijk niveau stappen gezet gaan worden.
- 1860 Om het vertrouwen uit te bouwen en te verstevigen zijn educatieve programma's belangrijk. Er zijn verschillende educatieve programma's gericht op het vergroten van weerbaarheid, mediawijsheid en sociale veiligheid. Naar aanleiding van signalen uit de praktijk vraagt haar fractie zich af of de programma's die nu op de website staan worden geëvalueerd door scholen en of bekend is welke daarvan succesvol zijn en welke niet. Zij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder. Zij zou graag zien dat het aanbod een meer doorlopende leerlijn kent, zoals bijvoorbeeld Amsterdammerschap in Amsterdam. Haar fractie pleit in de Utrechtse Onderwijs Agenda voor doorlopende leerlijnen. Om hierin stappen te zetten zou de methode Vreedzaam kunnen worden uitgebreid en aangepast zodat zij nog meer aansluit bij het Voortgezet Onderwijs, bijvoorbeeld met een toolkit van het College voor de Rechten van de Mens. Zij vraagt of het college bekend is met die toolkit en of de wethouder kan toezeggen na te gaan hoe het aanbod nog beter is aan te passen en het bij de tafel Onderwijs en Jeugd te bespreken.
- 1870 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) deelt volledig de behoefte aan het creëren van een doorlopende leerlijn. Dit is ook besproken bij het onderwerp smartphones. De beperking is dat het gemeentebestuur niet gaat over de inhoud van het onderwijs. In hoeverre ziet mevrouw Vermeulen dat de raad dit ook van de wethouder kan vragen om door te voeren in het Onderwijs.
- 1880 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) merkt op dat in de Utrechtse Onderwijsagenda samen met scholen en de andere partners (niet alleen gemeentelijke) aangegeven is dat de fractie een aantal thema's belangrijk vindt en dat zij graag een doorlopende leerlijn wil. Dat kan ook vanuit de scholen zelf. Zij denkt dat dit in gezamenlijke samspraak gedaan moet worden. Niet voor niets loopt dit beter in het basisonderwijs met Vreedzame school dan in het middelbaar onderwijs. Goed moet worden gekeken naar wat het is. Gekeken zou kunnen worden naar meer eenheid in alle programma's.
- 1890 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) kan zich daarin vinden. Zij hoopt dat ook mevrouw Vermeulen het met haar eens is dat D66 en GroenLinks dit heel graag kunnen willen en dat zij tegelijkertijd beseft dat het voornamelijk afhankelijk zal zijn van het landelijke beleid en de onderwijsinstellingen of dat daadwerkelijk gaat lukken.
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) streeft een win-winsituatie na. Het is goed om na te gaan hoe in de veelheid van programma's de verduurzaming mogelijk is zodat betere aandacht te schenken is aan sociale veiligheid en ook burgerschap. Zij sluit zich aan bij de inbreng van D66 en het CDA over vertrouwen in de jeugd. Zij bepleit te praten mét de jongeren in plaats van alleen over ze te praten. Zij weten

nog beter wat er speelt en wat er moet gebeuren en hoe zij de huidige situatie ervaren.

Zij noemt een onderzoek uit Amsterdam in dit verband.

1900 Zij krijgt graag de toezegging jongeren en kinderen actief te betrekken bij het beleid en ook bij het trainingsaanbod. Wat haar betreft wordt gebruik gemaakt van hun ervaringsdeskundigheid als het gaat om de vergroting van de sociale weerbaarheid. Zij gaat voor bouwen aan vertrouwen en zij hoopt dat het college dat met haar doet. **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het met veel eens met wat mevrouw Vermeulen heeft ingebracht. Hij mist in het betoog van mevrouw Vermeulen het stellen van grenzen. Hij hoopt dat GroenLinks de relevantie daarvan met hem deelt.

1910 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) heeft gesteld dat het ook gaat om grenzen stellen en het afspreken van gedragsregels; dat wordt gezamenlijk gedaan, ook samen met scholen, en bijvoorbeeld in een programma als Tot Hier en Niet Verder. **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) noemt de handelingsverlegenheid bij scholen en niet in staat zijn om de grenzen te handhaven. Hij legt de vraag voor of daarover wellicht veel meer gesproken moet worden in deze commissie bij dit onderwerp. Wat hem betreft gaat het nadrukkelijker om grenzen stellen en zoeken naar hoe de scholen in staat te stellen de regels op de eigen school te handhaven. Hij vraagt of GroenLinks het met hem deelt.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) antwoordt dat met hem te delen. Zij heeft zich ingelezen op gezamenlijke autoriteit, hoe dat te doen samen met ouders, school en andere partners. Wanneer het niet goed gaat met jongeren, zullen ze ook opgevangen moeten worden. Wat haar betreft worden dader en slachtoffer geholpen.

1920 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat voor dit deel veel meer bestuurlijke aandacht nodig is. Hij begrijpt uit de reactie van mevrouw Vermeulen dat dit gedeeld wordt door GroenLinks.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) is het ermee eens dat daarop zeker ingezet moet worden. Dat wordt gedaan door het gezamenlijk vertrouwen. Zij noemt de term *samenkracht* in dit verband.

Mevrouw Nederhand (VOLT) merkt op dat een deel van de inbreng van GroenLinks over het betrekken bij het beleid van jeugd ging. Zij vindt dat een heel goed voorstel. Haar fractie staat daar volledig achter. Waarom kwam GroenLinks niet met dit voorstel bij de bespreking van de nota Jeugd?

1930 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) merkt op dat haar fractie regelmatig voorstellen indient, juist ook om jeugd bij het beleid te betrekken. Dat doet GroenLinks deels ook door het betrekken van onder meer Young Minds. Haar fractie is van mening dat dit nog meer kan. Het is mogelijk dat haar collega dat minder naar voren heeft gebracht. Maar haar fractie vindt het wel een belangrijk punt, bij alle facetten van beleid.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt waarom de inbreng niet op het moment suprême was wanneer dat voor GroenLinks zo belangrijk is.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) benadrukt haar standpunt als het gaat om het betrekken van jeugd bij beleid.

Mevrouw Nederhand (VOLT) merkt op dat hiervoor geen raadsvoorstel voorligt. Dit is een ingekomen agendering. Nu is dit onderwerp nergens aan te koppelen. Zij vraagt of dit wellicht enigszins onhandig is van GroenLinks.

1940 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) begrijpt niet goed waarop mevrouw Nederhand doelt. Zij herhaalt haar standpunt.

De heer Raghieb (DENK) hoort GroenLinks zeggen de jeugd te willen betrekken bij het maken van beleid. Op welke wijze denkt GroenLinks de jeugd te bereiken die een enorm wantrouwen heeft.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) vindt dat een hele terechte vraag. Zij bevestigt dat er wantrouwen is. Zij ziet aan de contacten in het basisonderwijs en middelbaar onderwijs dat er echt jongeren zijn die graag willen meedenken. Ze denkt ook dat het vertrouwen vergroot moet worden. Er moet gebouwd worden aan vertrouwen. De gemeente heeft een taak in het betrekken van de jeugd bij beleidsvorming als het gaat om de jeugd.

1950

De heer Raghieb (DENK) vraagt op welke wijze mevrouw Vermeulen denkt het vertrouwen te kunnen vergroten.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) denkt dat te kunnen doen met bijvoorbeeld het Democratieprogramma. Het bezoek aan scholen om te vertellen wat het bestuur doet. Ook via de Kinderraad.

De heer Raghieb (DENK) vraagt of GroenLinks van mening is dat het vergroten van het vertrouwen een weerspiegeling moet zijn van de samenleving.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) antwoordt bevestigend.

1960

Mevrouw Nederhand (VOLT) merkt op dat de jeugd zich wereldwijd onveiliger voelt en daar naar gaat handelen. Daarom is het belangrijk dat het stadsbestuur zich afvraagt wat Utrecht kan doen om de oorzaken van onveiligheid van de Utrechtse jeugd aan te pakken. Wat kan Utrecht doen om de grondoorzaken van onveiligheid aan te pakken? Welke rol ziet het college voor zichzelf? Pas wanneer het bestuur op één lijn zit over de rol, kan de raad het college goed controleren.

Zij ziet dit op twee thema's: bestaanszekerheid en jeugdzorg. Bestaanszekerheid is een belangrijk onderdeel van de opvoeding. Kinderen in huizen met een kleinere portemonnee kunnen achterlopen op cognitieve en mentale ontwikkeling, scoren minder goed op lichamelijke gezondheid, presteren minder op school, kunnen minder scoren op sociale en emotionele ontwikkeling en ervaren ook last van de invloed van ouderlijke stress. Haar fractie ziet andere keuzes dan het college tot nog toe heeft gemaakt op dit thema. Daarom dient haar fractie een initiatiefvoorstel in.

1970

Een andere rol is die van jeugdzorg. Haar fractie maakt zich zorgen over de oplopende caseload van Buurteammedewerkers. Dit wordt ervaren, al is dit niet direct terug te zien in de cijfers. De Buurteams krijgen meer veiligheidvraagstukken door de samenwerking met Veilig Thuis. Het gaat ook om steeds complexere kaders waarop medewerkers vaak langer moeten monitoren. Hierdoor is meer uitval van medewerkers te voorzien. Ook heeft de veiligheidsproblematiek die urgenter wordt ingeschat, voorrang op andere vragen van opvoeders. Daardoor stijgen de wachtlijsten voor andere opvoedvraagstukken. Haar fractie maakt zich daarover zorgen én over de uitval van Buurteammedewerkers, én over de stijgende wachtlijsten. Zij vraagt of het college deze zorgen deelt en of hij mogelijkheid biedt om de caseloadzwaarte te voorkomen.

1980

De heer Raghieb (DENK) hoorde VOLT spreken over grondoorzaken. Hij vraagt welke die grondoorzaken zijn. Hij houdt het voor mogelijk dat daarover nog verschil van mening bestaat.

Mevrouw Nederhand (VOLT) refereert aan de twee bijeenkomsten met de onderwijs professioneel als in de stad waarin de grondoorzaken besproken zijn. Zij vindt het een goede vraag omdat het belangrijk is; het is van belang dat het college dezelfde

1990 grondoorzaken ziet als de raad. Zij wil in gesprek met DENK wanneer die fractie onduidelijkheid hierin ziet.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dit een goed onderwerp en ook goed om dat onderwerp in de volle breedte te bespreken. Hij schetst de praktijk op het gebied van de onveiligheid die wordt ervaren door jongeren. Hij focust zich het liefst op veilige en pestvrije scholen. Dat komt terug in de beantwoording; mocht dat onvoldoende zijn, zal hij dat afzonderlijk agenderen in VOWE. Wat hier voorligt, vindt hij wel heel erg groot.

2000 De vraag is wat de wethouders kunnen doen. De gemeente kan niet zoveel. De scholen zijn primair verantwoordelijk. Hij uit zijn teleurstelling daarover. Hij noemt de stok van de leerplichtambtenaar. Meer pestgedrag op school betekent meer verzuim, meer werk voor de leerplichtambtenaar met een gemeentelijke taak en vervolgens is daar de jeugdzorg, de jeugdhulp. Met groter uitval op school ontstaat een grotere druk op de jeugdzorg. Dat zijn twee harde redenen om als wethouder een titel te hebben om met de school in gesprek te gaan, wanneer die te weinig doen met het naleven van pestprotocollen, met het aanpakken van pestgedrag et cetera. Hij vraagt of het college ontkent dat de gemeente vanuit die twee perspectieven een heel groot belang heeft bij de maximale inzet van scholen op het bestrijden van pestgedrag. Het tweede is de vraag hoe het kan dat die wederkerigheid niet nadrukkelijk wordt genoemd in het convenant uit 2021 *Veiligheid in en om de school*. Ten derde vraagt hij of het convenant verlengd is. Ten vierde vraagt hij of de gemeente op basis van dit perspectief niet veel nadrukkelijker dan tot nu toe strenge eisen stellen aan scholen op het bestrijden van pestgedrag vanuit dat belang. Ten vijfde vraagt hij of het college voldoende eisen stelt. Hij houdt het voor mogelijk dat het college voldoende eisen stelt; dit blijkt namelijk ook niet uit de beantwoording van schriftelijke vragen.

2010 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) voelt de urgentie van de heer Dijkstra om pesten aan te kaarten. Zij heeft dat zelf meegemaakt als ouder; zij begrijpt hoeveel impact dat heeft. Zij vraagt of de heer Dijkstra het met haar eens kan zijn wanneer zij zegt dat het ontstaan van pesten een andere oorzaak heeft die wel in de grondoorzaken ligt. Het kind dat thuis geen fijn thuis heeft, kan om zich heen slaan op school en kan zich ontwikkelen tot pester. Zij vraagt of de heer Dijkstra die zienswijze kan delen; deelt de heer Dijkstra met haar dat ook gekeken moet worden naar de grondoorzaken.

2020 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat de vraag van mevrouw Dada-Anthonij de kern raakt van de behandeling van dit onderwerp. Hij bevestigt dat te zien. Hij kent heel veel voorbeelden. Hij kreeg met zijn kinderen een breed palet van wat er op scholen kan gebeuren. De route via de grondoorzaken thuis is een lange. Het helpt om een pester direct aan te pakken op pestgedrag. Hij ziet dat als een mooi moment om de situatie aan te pakken. Hij beseft dat dat slechts een klein deel van het verhaal is. Hij hoopt daaraan meer te kunnen doen. Hij ziet dat op een aantal scholen te weinig gedaan wordt aan de bestrijding van pestgedrag. Hij ziet ook in dit opzicht een groot verschil tussen scholen. Om die reden heeft hij deze aandacht daarvoor.

2030 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) is op zoek naar de mening van de heer Dijkstra als het gaat om haar overtuiging dat evenveel aandacht geschonken moet worden aan de preventie van dit soort situaties. Daarbij zijn zowel pester als slachtoffer het meest gebaat.

- 2040 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het daarmee een beetje eens en ook een beetje oneens. Er is sprake van een disbalans. Hij ziet dat er te weinig aandacht is voor grenzen stellen, ook in het debat; plegers helpen door ze aan te spreken en ze te confronteren met wat er gebeurt. Dat gebeurt op scholen te weinig. Daarop moet meer ingezet worden.
- De heer Raghieb** (DENK) hoort EenUtrecht spreken over de grondoorzaken die bijvoorbeeld voortkomen uit een onrustige thuissituatie. Hij vraagt of EenUtrecht het met hem eens is dat een van de grondoorzaken van sociale onveiligheid ook kan liggen in leerlingen die een gebedsverbod krijgen op school. Zo ja, moet het stadsbestuur de wethouder oproepen om daarmee iets te doen.
- 2050 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) heeft de desbetreffende motie destijds gesteund. Hij bevestigt dat dit soort zaken kunnen helpen; zo dat leerlingen zich meer thuis voelen op school. Hij opperde destijds een stilleruimte te maken in plaats van een gebedsruimte. Die kan verschillende functies hebben.
- De heer Raghieb** (DENK) merkt op dat het hem niet zozeer gaat om het faciliteren van een stilleruimte. Het gaat hem om het gebedsverbod. Leerlingen die willen bidden worden, gestopt in hun gebed.
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat dit ongewenst is. Er moet wat hem betreft ook ruimte zijn in de stilleruimte om te bidden, te reflecteren, et cetera. Ook richting DENK zegt hij dat hij niet alleen spreekt over de onveilige situaties thuis. Hij spreekt ook over de gezinnen thuis in ook wijken met een hoge SES-score waar heel slecht wordt gesproken over Marokkaans Nederlandse kinderen en de kinderen die dan met een vreselijk gedrag op die scholen komen.
- 2060 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of de heer Dijkstra met haar deelt dat het niet alleen de verantwoordelijkheid is van de scholen, maar ook van de ouders en andere partijen in de stad. Zij ziet namelijk ook dat scholen heel hard werken, juist om te komen tot een veilige omgeving en pestgedrag proberen tegen te gaan.
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het daarmee volledig eens. Hij ziet ook een aantal scholen die het echt niet meer zelf kunnen. Hij ziet scholen de hulp van een gemeente of andere partijen nodig hebben om het op die scholen weer goed te laten gaan.
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt welke hulp ze dan nodig hebben.
- 2070 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) heeft daarvoor geen ei van Columbus om de pestcultuur op school bespreekbaar te maken. Te merken is in gevallen dat docenten het moeilijk vinden om dat te doen in een klas en zelfs directeuren dat moeilijk vinden. Dan kan het wat hem betreft helpen om andere partijen de school in te trekken, zoals een leerplichtambtenaar, de gemeente, de jeugdzorg, welzijn. Het is ook mogelijk een theatervoorstelling binnen te halen dat heel erg gaat over hoe met elkaar om te gaan. Dat kan ook een start zijn voor een gesprek.
- Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) merkt op dat pestgedrag soms nasijpelt tot na schooltijd, in de wijk of op andere plekken. Zij legt de vraag voor of aan ouderen, aan jongeren zelf daarin veel meer een rol gegeven zou moeten worden.
- 2080 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het daarmee volledig eens. Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op financiën. Hoe ziet het college dat in dit veld? Als de gemeente al geld investeert, zouden dan meer leerplichtambtenaren ingezet kunnen worden, of meer subsidie voor mentoren op scholen zo dat die meer kunnen werken met kleinere klassen. Hoe ziet het college dat voor zich? De ene school heeft het gemakkelijker dan de andere en aan scholen die het gemakkelijker hebben als het gaat om het tegenhouden van een pestcultuur, is vaak te zien dat het dan gaat om kleinere, of om mentoren die kleinere groepen hebben. Ook is te

- 2090 zien dat daardoor sommige scholen plegers beter kunnen aanpakken dan andere scholen. Bij de vreedzame schoolinterventie zit de aanpak van plegers er niet of nauwelijks in. Het element plegers helpen, komt naar zijn mening te weinig terug. Hij vraagt of het college dat beeld bij hem erkent en of dat iets is om aandacht voor te vragen in dit hele veld, in het hele spectrum.
- Tenslotte gaat hij in op het aanpakken van de pestcultuur op school; hij stelt dat ouders en leerlingen dan ontzettend belangrijk zijn en hij noemt onder meer ouderraden. Wanneer de school dit succesvol wil doen, moet dat verbreed worden met de groepen van ouders en leerlingen. Dat sluit aan bij de vragen van D66 en Student & Starter op meer stedelijk niveau. Hij spreekt dan meer op schoolniveau. Hij mist dat op een aantal scholen; dat dit niet gebeurt het ouders en leerlingen op een aantal scholen. Hij vraagt of het college dat deelt. Hij vindt dat de gemeente moet na-
- 2100 gaan of scholen daarop voldoende inzetten, dat ze leerlingen en ouders voldoende betrekken bij de aanpak van pestcultuur. Hij vraagt daarop de reflectie van het college.
- Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) merkt op dat scholen medezeggenschap hebben waarbij verplicht wordt om met ouders en leerlingen in gesprek te gaan. Zij vraagt op welke manier dit niet wordt meegenomen.
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) merkt op dat scholen verplicht zijn een pestprotocol te hebben, et cetera. Wanneer papierwerk worden opgevraagd op de scholen waar zijn kinderen hebben gezeten, hadden de scholen het allemaal. Op één school ging het perfect; op alle andere drie scholen was er een pestcultuur – de één nog erger dan
- 2110 de ander. Klaarblijkelijk lukt het scholen niet altijd ondanks de verplichting.
- Mevrouw Van Meerveld** (Student & Starter) merkt op dat haar punt niet gaat over of er wel of geen pestcultuur heerst op een dergelijk moment. Het punt gaat over het betrekken van leerlingen. Haar vraag daarbij is of dat wel de taak van het college is. Naar haar weten ligt dat bij inspectie; hoe kijkt de heer Dijkstra daar naar?
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) licht toe dat hij om die reden zijn betoog zo heeft opgebouwd. Inspectie is niet van de gemeente, maar de gemeente heeft wel een leerplichtambtenaar, wel jeugdzorg. Wanneer de gemeente haar werk niet goed doet, heeft de school daar last van, en omgekeerd heeft de gemeente er last van
- 2120 wanneer de school zijn werk niet goed doet. Dat geeft de gemeente een titel met de school in gesprek te willen over de aanpak van een pestcultuur.
- Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) is zoekende. Zij begrijpt de urgentie op het pesten vanuit EenUtrecht. Zij deelt die urgentie. Zij vraagt of de heer Dijkstra een meer faciliterende rol voor de gemeente voor zich ziet, of een voorschrijvende.
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat de gemeente niet alleen faciliterend is. Wat hem betreft mag de wethouder op enig moment streng zijn, om scholen te houden aan afspraken. Wat hem betreft is het opportuun om een stevig gesprek te voeren op enig moment. Dat gaat wat hem betreft twee kanten op.
- Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) merkt op dat de wethouder maar een beperkte ruimte heeft om dingen er doorheen te krijgen. Zij legt de vraag voor of het dan
- 2130 wellicht goed is om dit goed te laten regelen op een hoger niveau en daarnaast in te zetten op preventie op lokaal niveau.
- De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat ook allemaal waar. Dat is de lange route. Dat moet het stadsbestuur ook doen. Wat hem betreft zoekt het bestuur vanmiddag naar wat dit jaar gezamenlijk is te doen én naar wat op kortere termijn is te realiseren.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) wil dan opgemerkt hebben dat zij de urgentie begrijpt. Soms biedt de lange route ook de meest duurzame en effectieve oplossing. **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) is het daarmee eens. Dat doen en het andere niet laten.

2140

De voorzitter constateert dat HORIZON niet aanwezig is; zij geeft het woord aan de fractie van de VVD.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) maakt zich zorgen over de veiligheid van de Utrechtse jeugd. Zij brengt het begin hiervan onder de aandacht: de Gossib Girl account en de Bangalijst. Dat had een enorme impact op leerlingen en studenten. Zij vindt dat het daartoe geleid moet worden dat dergelijke situaties niet meer voorkomen. De gevolgen voor de slachtoffers zijn enorm.

2150

Haar fractie vindt het belangrijk dat ouders betrokken worden bij wat op scholen gebeurt. En ook belangrijk dat de ouders betrokken zijn bij wat er met hun kinderen gebeurt. Daar waar het echt niet goed gaat komen ze uit bij het bureau HALT. Haar fractie wil dat de signalen terechtkomen bij de gemeente over bijvoorbeeld dat een ouder niet goed betrokken is, niet komt opdagen bij een ouderavond, dat de kinderen van het pad lijken af te gaan, zo dat preventief te werk is te gaan. Zij verneemt graag van het college hoe dat gaat met de signalen. Wanneer de signalen binnenkomen, vraagt zij hoe daarop te reageren.

2160

In de beantwoording op de schriftelijke vragen zag zij dat het college een lichte toename ziet van agressie en online pesten. Zij zag in de werkagenda van de Utrechtse Onderwijsagenda dat meer aandacht geschonken had mogen worden aan pesten. Zij leest een kleine alinea over vreedzame scholen; zij vindt dat belangrijk maar nog niet voldoende om de lading te dekken. Zij vraagt het college of in de toekomst meer aandacht is te schenken aan onder meer het verschuiven van online pesten naar de online wereld.

Haar fractie verneemt van scholen wanneer zij in gesprek zijn dat zij zich zorgen maken over wat er gebeurt buiten het directe zicht van de school; scholen zouden het in sommige gevallen fijn vinden om een camera te plaatsen, juist ook om louche types af te schrikken.

2170

De heer Raghib (DENK) merkt op dat moslims met een migratie achtergrond en jonge moslims zich in toenemende mate onveilig voelen en vragen zich meer en meer af of het land waarin zij geboren zijn wel hun stad en land is. Hij benadrukt dat hij tegen hen zegt dat Nederland hun land is en dat Utrecht hun stad is. DENK zal er altijd zijn voor hen.

Moslim jongeren zouden slecht geïntegreerd zijn, zouden de Nederlandse waarden en normen niet omarmen en zouden een antisemitisme probleem hebben. Deze [beschuldigingen] krijgen deze jongeren over zich heen van leden van het kabinet. Om beter te integreren krijgen deze jongeren te maken met actief op moslims gericht beleid met de wet Toezicht op Informeel Onderwijs. Hij noemt in dat verband de Koranscholen-politie.

2180

Als kers op de taart is in de Tweede Kamer de motie Becker aangenomen over het bijhouden van gegevens over culturele en religieuze normen en waarden van Nederlanders met een migratie achtergrond. DENK spreekt vaker met jongeren in de stad die zich in toenemende mate sociaal onveilig voelen door deze ontwikkelingen.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) vindt dat DENK in de slachtofferrol gaat zitten. Zij benadrukt dat het toezicht al het informele onderwijs betreft.

De heer Raghieb (DENK) ontkent dat dit een slachtofferrol is.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) begrijpt dat wanneer DENK kritiek krijgt, waarop DENK kritiek krijgt wel meevalt.

2190 **De heer Raghieb** (DENK) zet uiteen dat met de wet Toezicht op Informeel Onderwijs het landelijk bestuur moslims bij voorbaat verdacht maakt. Daarop is zijn fractie tegen. Hij vervolgt zijn inbreng.

Nu het kabinet zich tegen grote groepen jongeren keert, is het extra belangrijk om als gemeente voor deze jongeren te staan. Hij vraagt de wethouder of hij erkent dat de retoriek en het beleid van het kabinet een negatieve impact heeft op het gevoel van veiligheid van veel Utrechtse jongeren met een migratie en islamitische achtergrond. Hij roept de wethouder op om op te staan voor al die jongeren die zich nu onveilig voelen.

2200 **Mevrouw Al Saqaff** (VVD) adviseert de heer Raghieb in de Tweede Kamer plaats te nemen. Er zijn hier geen ministers; hier zijn wethouders. Zij adviseert hem zich te focussen op het Utrechtse.

De heer Raghieb (DENK) adviseert mevrouw Al Saqaff om in gesprek te gaan met moslim jongeren in de wijk. Die kunnen beamen dat ze zich sociaal onveilig voelen.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) wil die gevoelens niet ontkennen. Het betoog van de heer Raghieb gaat over wat landelijk plaatsvindt; het college wordt opgeroepen daaraan iets te doen. Utrecht gaat daar niet over. Zij vraagt of DENK nog iets kan zeggen over het Utrechtse.

De heer Raghieb (DENK) benadrukt van mening te zijn dat de gemeente moet staan voor ook deze jongeren.

2210 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) had bij de agendering duidelijk voor ogen dat dit onderwerp over de (sociale) veiligheid de gehele Utrechtse jeugd in de stad en op school betreft. Zij vraagt hoe DENK in dat licht zijn eigen betoog ziet.

De heer Raghieb (DENK) staat voor de veiligheid van elke jongere; welke achtergrond die jongere ook heeft.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) vraagt of DENK het met haar eens is dat het goed is breder te kijken naar de oorzaken van de problemen en ook met oplossingen te komen die in de grondoorzaken liggen die ook daadwerkelijk de hele Utrechtse jeugd betreffen. Zij benadrukt haar inbreng in dit debat te zijn begonnen met het noemen van de grondoorzaken.

2220 **De heer Raghieb** (DENK) zag recentelijk de reportage van de NOS over scholen waar een gebedsverbod heerst. Ook in Utrecht zijn die scholen. Daarom binnenkort daarover meer in de commissie VOWE. Hij vraagt of de wethouder erkent dat het gebedsverbod niet alleen in strijd is met de grondwet, maar ook een vorm van sociale onveiligheid inhoudt. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) vraagt wat DENK vindt van de discussie in VOWE van ongeveer anderhalf uur over gebedsruimten.

De heer Raghieb (DENK) merkt op dat vandaag niet het faciliteren van gebedsruimtes of stilleruimtes aan de orde is maar leerlingen die tijdens hun gebed op school gestopt worden met bidden.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) herhaalt haar vraag over het debat in VOWE.

2230 **De heer Raghieb** (DENK) merkt op dat dat debat lang geleden is gevoerd en dat de problemen nog steeds niet zijn opgelost. Om die reden brengt hij dit nog een keer in.

Niet agenderende partijen

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) merkt op dat al veel gezegd is over dit belangrijke onderwerp; ook veel goede dingen. Er speelt veel, zoals anderen al gedetailleerd hebben aangegeven. De oplossingen zijn er niet er zomaar gezien de al genoemde grondoorzaken.

2240 Zij waakt ervoor om alles op het bordje te leggen van de gemeente of het college om dit op te lossen. Zij sluit zich daarom graag aan bij de vraag van D66 over wat nu bij de gemeente ligt en bij scholen zelf. Wat haar fractie betreft kan het iets breder; dit probleem is een probleem van de samenleving dat niet is op te lossen vanachter bureaus.

Er bestaan al veel mooie dingen en er komen nog enkele extra programma's, onder andere over digitaal opgroeien. De oplossing vraagt een lange adem. Zij doet de suggestie de programma's die nu uitgerold zijn en nog uitgerold gaan worden goed te monitoren zoals GroenLinks ook vraagt. Wat haar betreft wordt de tijd gegeven om verandering teweeg te willen brengen; die verandering kost tijd en het kost meer tijd dan het bestuur zou willen.

2250 Tot slot sluit zij zich graag aan bij de inbreng van het CDA over de inzet op het opbouwen van gemeenschappen. Haar fractie gelooft dat daarin de sleutel ligt tot verandering.

De voorzitter schorst de vergadering om 15.25 uur tot 15.30 uur en heropent haar dan voor de beantwoording.

De beantwoording.

2260 **Wethouder Eerenberg** merkt op dat de commissie hiermee een relevant maatschappelijk probleem aansnijdt; veel jongeren van welke leeftijd dan ook voelen zich onveilig om verschillende redenen. De commissie vraagt van het college daarvoor beter zijn best te doen. Hij voelt mee met de intentie om de problemen wanneer ze niet te voorkomen zijn, snel en adequaat op te lossen. Hij heeft zelf schoolwisselingen meegemaakt met zijn kinderen. Dat zijn heftige momenten. Hij worstelt ook met de aap die hij op zijn schouder neemt; hij zegt dat niet omdat hij dat niet wil, niet omdat hij het niet relevant vindt. Hij zegt dat omdat hij valse verwachtingen wil voorkomen. Hij wil eerlijk zijn over de beperkte tools die hij heeft. Hij verwacht dat het oplossen van het maatschappelijk probleem nog wel iets langer zal duren. Hij vindt het goed om dit debat te blijven voeren. Wanneer het bestuur het debat blijft voeren zal uiteindelijk de oplossing daar zijn; maar voor het vinden van de oplossing zijn meer partijen nodig dan het bestuur hier aan tafel.

2270 Hij gaat allereerst in op grondoorzaken van onveiligheid, vervolgens zal hij inzoomen op scholen en pesten, en daarna zal hij ingaan op de individuele vragen.

Grondoorzaken van onveiligheid

Zijn collega wethouder De Vries zal ingaan op de grondoorzaken die niet over mentale gezondheid of onderwijs gaan.

2280 Hij benadrukt dat hij te maken heeft met veelkoppige grondoorzaken. Dat gaat over prestatiedruk en de maatschappij waarin momenteel geleefd wordt. Presteren wordt van jongeren op steeds prillere leeftijd gevraagd. In en ook buiten het onderwijs. Hij schetst de verwachtingen waaraan jongeren moeten voldoen. Weerbaarheid tegen die verwachtingen gaat langs twee lijnen in de grondoorzaken: accepteren dat het leven soms imperfect is en dat mensen mogen twijfelen, vallen en opstaan, iets niet leuk mogen vinden, dat een keer een dag zonder make-up ook prima is of zonder gel

in het haar. Hij noemt in dit verband het programma rondom mentale gezondheid. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe versie daarvan.

Mevrouw Leever (PvdA) deelt dit betoog van de wethouder. Zij hoort de wethouder spreken over het plan voor mentale gezondheid dat nakende is. De wethouder heeft eerder gezegd dat de middelen rondom mentale gezondheid vrij schaars zijn op dit moment. Zij legt de vraag voor hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt.

2290 **Wethouder Eerenberg** merkt op dat dit de lengte is van zijn polsstok. Hij kan namens de Raad dit doen met de beperkte middelen die het bestuur heeft. Het gesprek over de extra financiën wordt niet gevoerd; dat gesprek zal eerder uitkomen op het omgekeerde.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) merkt op dat veel in de beantwoording gericht wordt op het weerbaar maken van mensen. Zij bevestigt dat dat heel belangrijk is.

Tegelijkertijd ging haar vraag meer over het eigenaarschap en het gevoel van het mee mogen praten, de rust die dat geeft - zij vraagt of de wethouder dit kan toezeggen in die brede grandoorzaken; dan spreekt zij ook over grote problemen zoals wonen, klimaat en armoede. Dat de jongeren nauwer betrokken bij het beleid daarop zodat zij daarin mee kunnen praten en dat er niet meer over hen wordt gepraat.

2300 **Wethouder Eerenberg** antwoordt bevestigend; naar wat hij weet gaat wethouder De Vries in op Agency, zoals genoemd door Micha de Winter. Hij benadrukt dat dit een grandoorzaak is: de weerbaarheid en het accepteren van imperfectie.

Een andere grandoorzaak is dat wanneer iemand hulp nodig heeft en die persoon wil die hulp uit het professionele circuit halen, hij te maken krijgt met lange wachtlijsten.

2310 De vraag is dan hoe een laagdrempelig collectief aanbod aan te bieden voor het creëren van een grotere nabijheid met bijvoorbeeld inloophuizen waaraan gewerkt wordt binnen Volksgezondheid en mensen geholpen kunnen worden door mensen met ervaringsdeskundigheid. Hij noemt de term “de wachtverzachter” in dit verband. Iedereen die op de wachtlijst staat voor Jeugd, krijgt de wachtverzachter aangeboden. In veel gevallen hebben mensen dan de jeugdpsychiatrie niet meer nodig. Ook dit is een blokje grandoorzaken.

In toenemende mate begeeft het pestgedrag zich naar de online wereld. Die wereld kan praktisch maar ook giftig zijn. De wethouder benadrukt dat het veiliger maken van het internet een hele grote vraag is om aan het college te stellen. Hij vindt dan ook dat het debat nodig is om na te gaan wat de raad daarvan vindt. Hij ziet dat nog niet zo direct voor zich, anders dan dat er in het onderwijs waar alle kinderen komen lesmethodes moeten zijn - tot zijn geluk heeft de wethouder al gezegd dat dit in het onderwijs moet. In het kader van vragen als digitale weerbaarheid, nepnieuws herkennen, hoe om te gaan met veilig sociaal mediagebruik tekent de wethouder aan dat zaken verbieden niet automatisch maakt dat mensen zich veiliger gaan gedragen in de digitale wereld. Mensen weerbaar maken is ook dat ze meegenomen worden om hen te laten zien waar grenzen zitten. De wethouder benadrukt dat dit iets is voor de landelijke wetgever.

2320 Dit geldt ook voor een eventueel verbod op smartphones. Op heel veel scholen is dat dan de praktijk. Docenten ervaren daardoor een enorme rust. En opgemerkt wordt dat leerlingen weer met elkaar gaan praten. De wethouder geeft het door aan de scholen waar dit nog niet de praktijk is.

2330 Relatief stelde de commissie veel vragen over het schoolgebouw; wat is in de scholen te doen? Alles wat hij in scholen kan doen is gebaseerd op verleiding, overtuiging of subsidiëring. De wethouder heeft geen wettelijk instrumentarium om tegen een school te zeggen wat ze bijvoorbeeld moeten doen tegen pesten.

Hij beantwoordt de vragen vanuit de instrumenten die hij heeft: verleiding, overtuiging of subsidiëring.

Een van de vragen betrof de Stadstafel Jeugd en Onderwijs - de wethouder bevestigt richting D66 dat hierover aan die tafel te spreken is. Dat wordt momenteel ook gedaan. Aan deze tafel kunnen de wethouders De Vries en Eerenberg onderwerpen agenderen, en inzetten op de overtuiging, op verleiding en ook op het uitlichten van best practices. In een eerder debat zijn vragen gesteld over het dicht zetten op een school leerlingvolgsysteem.

2340 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) ziet dit als een toezegging; zij vraagt wanneer de commissie een terugkoppeling kan verwachten. Zij doet de suggestie de directeur van het Globe-college hierbij uit te nodigen; hij heeft dit aangekaart.

Wethouder Eerenberg stelt zich voor dit te blijven doen in de kwartaalbrieven Onderwijs. Hij zal contact opnemen met de directeur van het Globe-college. Hij vervolgt zijn beantwoording

2350 De gemeente heeft een convenant verlengd tot 2026. Hiermee beantwoordt hij een van de vragen van de heer Dijkstra. Dit heeft hij besproken met schooldirecteuren en niet alleen met schoolbestuurders. Dit is ook gepubliceerd op het internet. De wethouder heeft goed gehoord dat D66 vraagt om een Internetpagina met daarin meer de uitnodiging aan de ouders de hebben aangegeven de weg te bewandelen voor bepaalde zorgen. Hij zal de informatie meer in die context op de website zetten, zonder dat hij daarmee het meldpunt wordt voor bezorgde ouders over onveilige situaties in een school.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) benadrukt dat dit echt niet bedoeld is als meldpunt; het gaat haar om de juiste links voor de juiste problemen, zoals ronseling. Ook hier vraagt zij wanneer de commissie hierop een terugkoppeling kan verwachten.

2360 **Wethouder Eerenberg** noemt hierop de eerstvolgende kwartaal brief Onderwijs. Hij attendeert de commissie op de inspanningen landelijk op dit thema; de website www.jouwveiligeschool.nl is een landelijke website die gaat over wat er in een school moet gebeuren om veilig te zijn. Welke methodieken zijn er die bewezen effectief zijn. Die vraag heeft hij daarmee beantwoord. Op die website zit een link naar het Nationaal jeugd instituut; dat instituut evalueert een aantal van die methodieken.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) krijgt signalen dat uit een aantal van de programma's de vraag komt of de gemeente Utrecht haar eigen aanbod wel goed evalueert en daarop zicht heeft.

Wethouder Eerenberg vraagt op welk aanbod van de gemeente GroenLinks doelt.

2370 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) doelt op educatieve programma's die de gemeente subsidieert.

Wethouder Eerenberg gaat na of hij hierop later terug kan komen. Hij weet niet op welke programma's GroenLinks nu doelt. Wanneer hij dat weet, zal hij nagaan hoe dat zit met de evaluatie.

De wethouder merkt op dat hij niet weet per school hoeveel er gepest wordt. Die cijfers heeft de gemeente niet. De inspectie op het onderwijs administreert wel op schoolniveau maar alleen grote incidenten. Die zijn niet op stedelijk niveau beschikbaar. Die wil inspectie ook niet verstrekken. De wethouder denkt dat inspectie daarvoor goede argumenten heeft. Dan moet hij het doen met wat hierover in de literatuur te vinden is; hij verwijst de commissie andermaal naar het Nederlands Jeugd Instituut. Die heeft goed uitgesplitst hoeveel leerlingen per leeftijdscategorie gemiddeld genomen gepest wordt, waarom ze gepest worden en wie de daders/plegers zijn. De verschuiving van pesten naar online maakt het moeilijker; is dat op

2380 school of niet op school? Dat is niet te administreren, niet door de inspectie, niet door scholen, en al helemaal niet door de gemeente. Heel veel docenten worstelen met dat probleem. Hierover spreekt de wethouder ook met docenten. Relevant is de vertrouwensband tussen leraar en leerling. Voor ouders is online ook heel veel informatie te vinden. Het is de vraag of het college daarvoor de verantwoordelijkheid moet nemen. Het is de vraag of het stadsbestuur daarin moet investeren; dit kan er niet zomaar even bij.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of het college met hem deelt dat het nuttig kan zijn wanneer scholen wel beter weten hoe het staat met de veiligheid onder leerlingen. Bijvoorbeeld via een enquête.

2390 **Wethouder Eerenberg** verwacht dat het antwoord tweeledig is wanneer die vraag gesteld wordt aan docenten: als docent in de klas te weten wat er speelt, als docent na schooltijd beperkt te zijn in zijn rol als pedagoog. Hij ziet oprecht niet hoe hij dat met een enquête in cijfers kan krijgen en helemaal niet op het niveau zo dat hij weet welke individuele leerling beter geholpen moet worden om het pesten te voorkomen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) spreekt ook wel eens leerlingen die denken dat ze de enige zijn die gepest worden en hij spreekt docenten die de situatie op school wel eens onderschatten. Hij zoekt naar mogelijkheden om meer greep te krijgen op dit [fenomeen]. Hij doet de suggestie af te wijken van wat standaard gedaan wordt.

2400 **Wethouder Eerenberg** komt veel op scholen. Hij heeft oprecht niet het beeld dat er docenten zijn die dit probleem onderschatten, en ook niet dat er scholen zijn die dit probleem onderschatten. Hij denkt dat er vooral veel zorg zit over hoe dit effectief is tegen te gaan in de complexer wordende samenleving. Hij weet niet welke interventie uit zijn toolkit kan komen om dit probleem snel en eenvoudig te verminderen.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt of hier ook niet een rol ligt voor ouders en opvoeders.

Wethouder Eerenberg antwoordt bevestigend. Hij beantwoordt de vragen die hij krijgt. Hij benadrukt het belang van de vertrouwensrelatie in dit verband. Hij adviseert de ouders ervoor te zorgen dat hun kind hen vertrouwt. Dat kan de wethouder al helemaal niet regelen.

2410 **Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) merkt op dat wanneer de oorzaak niet bekend is van problemen, de juiste oplossing ook niet is te vinden. Zij ziet heel veel expertise met de jongerenorganisaties. Daar ligt een mooi netwerk. Zij legt de vraag voor of die samen met scholen is in te zetten om de oorzaken na te gaan. Zij spreekt dan specifiek over het pesten omdat het zo'n belangrijk onderwerp is. Waar liggen de grootste oorzaken. Mogelijk zijn dan de goede oplossingen te vinden.

Wethouder Eerenberg deelt de analyse met D66. Hij refereert aan een van de Raadsinformatiebijeenkomsten. Het jongerenwerk werkt hier al aan. Elke school heeft een wettelijk verplicht veiligheidsplan. Daarin kan een pestprotocol zitten. Dat hoeft niet. Hij geeft Student & Starter hierop gelijk. In een dergelijk veiligheidsplan

2420 zitten afspraken over het signaleren van pesten, afspraken om pesten te voorkomen, aanspreekpunten en, klachtenregelingen. Hij bevestigt dat samen met partners effectief naar de grondoorzaken te kijken is. Daarop is de inzet vanuit volksgezondheid, de inzet vanuit het jongerenwerk, er zijn scholen die daarop veel doen. De analyse van de oorzaken is er wel. Een werkende interventie om pestgedrag snel te verminderen, is er niet. Er zijn werkende interventies, maar die zijn van de lange adem en die gaan over vertrouwen, over het creëren van een veilige omgeving, die gaan over de norm bespreekbaar maken in de klas. Kinderen gaan van nature grenzen opzoeken wanneer zij iets niet mogen. Soms is het grenzen opzoeken van de één, pestgedrag voor

- 2430 de ander. Dan is er een vertrouwenspersoon nodig die naast de gepeste gaat staan en die ervoor zorgt dat het pestgedrag bespreekbaar wordt.
- Mevrouw Dada-Anthonij** (D66) haakt aan op het vertrouwen. Ook haar ervaring is dat scholen zich inspinnen om het zoveel mogelijk binnenshuis te houden; daarmee zegt zij niet dat te doen. Zij hoopt dat de wethouders dit signaal op scholen en schoolbesturen willen overbrengen om daarin een andere aanpak te zoeken.
- Wethouder Eerenberg** onderkent dat er verschillen zijn tussen scholen. Daarom is hij betrokken bij het Utrechts Onderwijsbeleid, in hij betrokken bij het jaarplan. Tegenwoordig wordt dit besproken aan de Stadstafel Jeugd en Onderwijs en één van de onderdelen daarvan is intervisie. Welke scholen doen dit heel goed en excellent en welke kunnen daarvan leren. Dat is een moeilijk en kwetsbaar gesprek. Een school moet bereid zijn te zeggen dat hij het een beetje beter kan doen. Het college probeert te faciliteren en te verleiden zo dat het gesprek op gang komt over de betere aanpak.
- 2440 **De heer Raghieb** (DENK) merkt op dat vaak afwijkend gedrag wordt gekoppeld aan mensen met een migratie-achtergrond en etniciteit. Hij werkt in de jeugdzorg. Hij hoort vaak terug van jongeren dat ze altijd de pineut zijn, dat ze altijd worden aangesproken. Dit blijkt ook uit onderzoek naar wat docenten doen in de praktijk. Wat hem betreft speelt het onderwijssysteem niet adequaat in op de sociale realiteit van stedelijke jongeren; wat hem betreft blijven docenten vastzitten in een gepolariseerd debat over integratie. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder.
- 2450 **Wethouder Eerenberg** merkt op dat wanneer er docenten zijn die denken dat iemands afkomst of iemands religie de reden is voor pestgedrag, en dat dat de enige reden is, die docent aan het discrimineren is. De wethouder veroordeelt dat scherp. Hij is een dergelijke docent nog nooit in het Utrechtse onderwijs tegengekomen.
- De heer Raghieb** (DENK) bedoelde dat ook niet. Hij is ervan overtuigd dat docenten dit niet bewust doen, vaak gebeurt dit zodat docenten niet weten hoe ze met dergelijk gedrag om moeten gaan; dit krijgt hij mee uit het veld.
- Wethouder Eerenberg** vindt het moeilijk in te schatten wat individuele docenten wel of niet onbewust meewegen. Hij sluit niet uit dat dat het geval kan zijn in individuele gevallen. Maar zeker in het Utrechtse onderwijs bieden docenten kinderen een goede toekomst onafhankelijk van hun achtergrond.
- 2460 De wethouder heeft al veel antwoorden gegeven op vragen van EenUtrecht. Hij is het zeer eens met EenUtrecht dat aandacht voor dit thema helpt. De Utrechtse scholen weten dat dit debat gevoerd wordt. Het feit hierover te spreken zet al iets in gang.
- Hij is het er ook over eens dat scholen primair verantwoordelijk zijn.
- Leerplicht gaat heel erg over individuele casuïstiek. Op het moment waarop een leerplicht ambtenaar bij verzuim komt, is er altijd een gesprek over de oorzaak van het verzuim. Ook hier noemt de wethouder het vertrouwen. Wanneer een leerling verzuimt vanwege pestgedrag, en hij een veilige omgeving thuis heeft waar hij dat
- 2470 meldt, gaat de lijn terug naar het onderwijs.
- De wethouder is het niet eens met EenUtrecht over de wederkerigheid in het convenant. Het convenant bestaat uit een set afspraken: wat doet de gemeente, wat doet de politie, wat doet de school, wat doen schoolbesturen? Daarin zit nadrukkelijk het principe van over en weer.
- Gevraagd is of de gemeente strengere eisen kan stellen aan scholen om pestgedrag te voorkomen; de wethouder benadrukt dat het voorkomen van pestgedrag een wettelijke verplichting is. Een protocol kan onderdeel zijn van pestbeleid; de wethou-

2480 der kan geen aanvullende maatregelen opleggen. Inspectie ziet toe op de wettelijke verplichting. Hij wil graag op de hoogte komen van scholen die zich niet houden aan de wettelijke verplichting en hij houdt zich aanbevolen voor informatie daarover uit de raad. De wethouder zal dan de onderwijsinspectie bellen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat het zo zwart-wit niet ligt. Hij benadrukt dat sommige scholen veel moeite hebben om pestprotocollen na te leven. Hij vraagt of de wethouder ook ziet dat hij dan een titel heeft om het gesprek dwingend aan te gaan.

2490 **Wethouder Eerenberg** zet uiteen dat dat gesprek bij hem in een andere volgorde verloopt; dat begint met enthousiasmeren en faciliteren, met leren. Hij refereert wederom aan de Stadstafel Jeugd en Onderwijs. Hij zal allereerst nagaan of hij de school kan helpen wanneer een school moeite heeft om een protocol na te leven. Het is in die zin een ladder. Het college is van mening dat het heel mooi zou zijn wanneer de gemeente op scholen een inzet zou kunnen plegen om pestbeleid vorm te geven, toe te zien, daarbij te ondersteunen, pestcoördinatoren te benoemen. Dan heeft hij ook een financiële afspraak te maken met de raad. Hij vreest dat het antwoord is dat daarvoor geen geld is.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat er al scholen zijn die hun vinger hebben opgestoken omdat ze het niet meer zelfstandig voor elkaar krijgen.

Wethouder Eerenberg heeft dat niet meegemaakt.

2500 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) vraagt of de gemeente ermee bekend is dat in het geval dat sommige scholen het niet meer zelfstandig voor elkaar krijgen, zij er beter aan hadden gedaan de hulpvraag te stellen richting de gemeente en andere partijen.

Wethouder Eerenberg vindt dit een hypothetisch gesprek. Hij weet niet of er een school is die wel hulp had willen vragen maar geen hulp heeft gevraagd omdat de school het moeilijk vindt hulp te vragen. Hij houdt zich aanbevolen voor informatie over die scholen.

2510 EenUtrecht vroeg of de bezuinigingen geen negatieve impact hebben op het voorkomen van pesten op school; de gemeente Utrecht heeft geen eigen middelen om pestbeleid op scholen vorm te geven, of uit te voeren. Er zijn geen bezuinigingen in de onderwijsbegroting op dit thema. Dat is ook geantwoord op schriftelijke vragen. Maar er wordt wel bezuinigd op zaken die om het onderwijs heen zitten. Hij kan geen directe correlatie aanbrengen met pestbeleid op scholen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) begrijpt het nu; hij merkt op dat vanuit cultuur heel veel programma's werden verzorgd die heel veel raken aan het bespreekbaar maken van pesten. Die zijn voor een deel wel wegbezuinigd. De hebben wel een rol in het verminderen van pesten. Hij vraagt of het college dat ook ziet.

Wethouder Eerenberg herhaalt zijn stelling dat hij het moeilijk vindt om een bewezen relatie te leggen tussen een bepaalde cultuur; De Dansers bijvoorbeeld die met kinderen gaan oefenen, zo dat ze daardoor weerbaarder worden in beweging. Hij benadrukt dat alles minder wordt, op heel veel vlakken.

2520 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) betreurt dit. Hij kent voorbeelden uit de culturele bijdrage in het onderwijs die dienen als hulp om zaken als pestgedrag bespreekbaar te maken.

Wethouder Eerenberg wil voorkomen in een moeras terecht te komen van niet bewezen correlaties en aannames. Hij is het met EenUtrecht eens dat de bezuinigingen landelijk effect hebben op de cohesie in het onderwijs, op het bieden van kansen aan kinderen. Hij durft zich niet te committeren aan de uitspraak dat dientengevolge het pesten toeneemt.

Overigens denkt de wethouder dat scholen ontzettend creatief zijn en ontzettend veel passie op dit thema hebben.

2530 De wethouder vindt tot zijn spijt kleinere klassen een utopische gedachte gezien het lerarentekort.

Hij is het niet eens met de heer Dijkstra als zou de aanpak van plegers nauwelijks in de Vreedzame school zitten. Hij zegt dit na een training zo dat hij zelf kan optreden als vreedzame docent. De opleiding vreedzame docent gaat ook over wat kinderen beweegt tot hun gedrag en hoe het goede gesprek te voeren. Het gaat ook over mediation in de klas door kinderen. Dan gaat het ook over het aanspreken van plegers.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) verwacht dat de wethouder het met hem eens is dat de praktijk vaak weerbarstiger is dan de theorie. Het stellen van grenzen aan plegers schiet er soms volledig bij in.

2540 **Wethouder Eerenberg** kan zich zomaar voorstellen dat er individuele casussen zijn waarin een kind gepest wordt en de ouders van mening zijn dat iets meer gedaan had kunnen worden aan de pleger. Als het gaat om het beleid van scholen, gaat het over samen, mediaten, over plegen, over grondoorzaken, over de vraag waarom een kind pest.

Hij is het eens met de stelling dat het hebben van een ouderraad cruciaal is.

Hiermee rondt hij het thema pesten af.

Hij vervolgt met in te gaan op de Jeugdgezondheidszorg. Hij bevestigt dat de Jeugdgezondheidszorg let op eventueel onveilige situaties, ervaren door het kind.

2550 Afwijkend gedrag is een van de belangrijkste signalen waar de jeugdverpleegkundigen en de jeugdartsen kijken. Hij afwijkend gedrag wordt altijd nagegaan of dat voortkomt uit een onveilige situatie. Wanneer er vermoedens zijn, wordt er altijd gehandeld. Het kan te maken hebben met heel veel factoren.

GroenLinks stelde vragen over bezuinigingen op het samenwerkingsverband. De wethouder merkt op dat de uitspraak van de rechter van heel recent is. Hij heeft nog geen beeld van wat dat betekent voor de Utrechtse samenwerkingsverbanden. Het is goed nieuws omdat het Rijk onterecht bezuinigd heeft. Hij informeert de commissie over het samenwerkingsverband primair onderwijs. Daar is inmiddels een interim bestuurder bezig om na te gaan hoe een en ander weer op de rit te zetten.

In zijn beantwoording is duidelijk geworden dat hij het eens is met VOLT.

2560 De wethouder gaat altijd in gesprek met ouders die zich ergens zorgen over maken, zo zegt de wethouder richting de VVD. Hij gaat dan altijd na waarmee dat te maken kan hebben. Hij probeert altijd mensen een stap verder te brengen en als het over beleid gaat, gaat hij na wat het bestuur daarvan kan leren.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) licht toe te hebben gesproken over signalen die de school krijgt wanneer ouders niet voldoende betrokken zijn, of dat leerlingen bij Bureau HALT terecht komen en dat de ouders daar ook niet goed betrokken zijn. Hoe komen die signalen binnen en wat wordt er vervolgens mee gedaan.

2570 **Wethouder Eerenberg** antwoordt dat dat aan de school is, wanneer de school zich zorgen maakt over de ouderbetrokkenheid. Heel veel scholen organiseren informatieavonden over digitale weerbaarheid en Smartphones. Een aantal daarvan faciliteert de gemeente collectief vanuit Volksgezondheid. Die informatieavonden worden heel goed bezocht. Heel veel ouders worstelen hiermee. Hij kent de schoolleiders niet anders dan dat zij handelen op dergelijke signalen.

Mevrouw Al Saqaff (VVD) gelooft dat. Het gaat haar erom dat de gemeente ook preventief te werk kan gaan door bijvoorbeeld mensen erop af te sturen; gebeurt

daar iets dat kan escaleren? Komt het binnen bij de gemeente zo dat zij meer aan de preventieve kant kan gaan zitten? Zou de wethouder op het preventieve gedeelte willen inzetten?

2580 **Wethouder Eerenberg** licht toe dat dat signaal niet automatisch bij het college komt; hij heeft geen geaggregeerd beeld op welke scholen door welke derden iets gedaan wordt in verband met onvoldoende ouderbetrokkenheid in onveilige situaties.

Hij beantwoordt de vraag over de wil om in te zetten op preventie, dat die inzet niet langs die lijn zit. Op elke school heeft de gemeente kernpartneraanpak; op elke school zit de gemeente aan tafel over situaties waarover mensen zich zorgen maken. De kernpartneraanpak vindt hij een veel waardevoller instrument dan de route die mevrouw Al Saqaff beschrijft. Via de kernpartneraanpak komt het beeld naar boven van wat er op de school moet gebeuren aan ondersteuning.

Hij voegt toe aan de digitale weerbaarheid dat de bibliotheek hele goede programma's heeft. Daarover is hij het eens.

2590 DENK vroeg of de wethouder zich wil hard maken voor de nieuwe wet die toezicht gaat houden op informeel onderwijs; hij begrijpt de woorden van DENK. Ook is waar dat een deel van het informeel onderwijs niet de karakteristieken kent van dat het uit een religieus oogpunt komt. Daarover zegt de wet ook iets; hij wil die wet beter bestuderen voordat hij zou kunnen zeggen dat de wet de prullenbak in moet.

Hij vindt het verwerpelijk als zou toegezien worden op de organisatie alleen omdat de organisatie uit een bepaalde religie komt. Dat moet wat hem betreft niet plaatsvinden in de Utrechtse samenleving.

2600 De wethouder herhaalt wat hij eerder heeft gezegd over gebed en gebedsruimten; hij vindt dat kinderen niet verboden mag worden hun religie te belijden. De vrijheid van godsdienst hoort bij Nederland. Dat betekent ook niet dat er [vanzelfsprekend] een recht is op een gebedsruimte. Die twee zaken zijn bij elkaar te brengen in scholen door bijvoorbeeld er een andere ruimte voor open te stellen en door het gesprek daarover te voeren; dat is ontzettend leerzaam voor leerlingen onderling. Dat is pas echt de ander leren kennen: waarom die ander bidt. De wethouders vindt dat mooi. Hij kent geen scholen waar hier op een verbod geldt.

De heer Raghib (DENK) vraagt of de wethouder bereid is in gesprek te gaan in het geval mocht blijken dat er wel scholen zijn waar dit verbod geldt.

2610 **Wethouder Eerenberg** heeft direct na het debat over het Leidsche Rijn college de rector gebeld en precies gezegd wat hij zojuist zei. De rector was het met hem eens. In het openbaar onderwijs kunnen daaraan geen rechten ontleend worden.

Wanneer de raad hem zou informeren over de school waar dit plaatsvindt, belt hij die weer persoonlijk binnen 24 uur.

De ChristenUnie vroeg een uitsplitsing waarover de gemeente gaat en waarover de scholen gaan. Dat is moeilijk met een schaarste te knippen. Heel veel is vastgelegd in wetgeving. Aan de formele kant is te zeggen dat scholen over onderwijshuisvesting gaan, het leerlingenvervoer, en de leerplicht. Wanneer gekeken wordt naar de debatten in het bestuur, heeft het college op heel veel zaken invloed.

2620 **Mevrouw Alblas** (ChristenUnie) licht toe dat haar vraag te maken had met dat het stadsbestuur ervoor moet waken dat het niet alles op het bordje van de gemeente moet leggen wat daar niet hoort. D66 sprak daarover ook.

Wethouder Eerenberg antwoordt dat zeer eens te zijn met de ChristenUnie en D66. Hij weet dat heel veel scholen in de stad dit een welkome opmerking vinden.

Gevraagd is door ook de ChristenUnie of programma's die de gemeente subsidieert, gemonitord worden; de wethouder zet uiteen dat alles wat de gemeente subsidieert,

zij monitoort. Er zijn subsidievoorwaarden en effectiviteit is een van die voorwaarden. Hij zal later nog terugkomen op twee specifieke voorbeelden voor GroenLinks. Die voorbeelden worden momenteel gezocht.

2630 De wethouder omarmt een slotstatement van de ChristenUnie; misschien vat dat statement het hele debat wel samen. De ChristenUnie merkte op dat dit over gemeenschap gaat, over of “de ander” kennen, over samenleven. Dat is precies wat het is en dat is steeds minder vanzelfsprekend. Steeds meer leven mensen in hun eigen bubbel, als individu. Soms verzucht hij dat het wellicht de wereld op zijn kop is om te denken dat de problemen in het onderwijs opgelost worden door simpelweg de inzet van methodes.

Gemiste vragen

De heer Raghieb (DENK) vraagt in het kader van informeel onderwijs wat de wethouder zegt tegen de 50.000 mensen die de petitie hebben ondertekend en het niet eens zijn met die desbetreffende wet. Gaat hij daar niet voor opkomen?

2640 **Wethouder Eerenberg** merkt op dat DENK hem vraagt namens de gemeente tegen een wet te lobbyen. Wanneer hem gevraagd zou worden tegen discriminatie te lobbyen, wanneer hem gevraagd werd het eens te zijn met mensen die in het weekend kinderen iets willen bijbrengen over de waarde van de religie en dat dat moet kunnen in de samenleving, zou hij het daarmee heel eens zijn. Hij noemt de zondagschool als voorbeeld in de Nederlandse samenleving.

Hij zal de wet zorgvuldig moeten lezen om tot de conclusie te kunnen komen dat die wet de prullenbak in moet. Er zijn ook andere vormen van informeel onderwijs waar het wellicht gerechtvaardigd is dat er goed toezicht op plaatsvindt.

2650 Hij is het er zeer over eens dat het niet zo mag zijn dat moslims hun kinderen de waarde van hun religie niet mogen bijbrengen.

De heer Raghieb (DENK) merkt op dat heel veel van de beschuldigingen in het kader van informeel onderwijs, feitelijk onjuist blijken te zijn. Hij ziet geen grond om deze wet in te zetten. Hij zet dat in het perspectief van de nadere bestudering door de wethouder. Hij herhaalt zijn vraag of de wethouder wil optreden tegen deze wet. Heel veel mensen voelen zich niet begrepen, voelen zich uitgesloten. Zij zijn van mening dat zij in hun vrije tijd dit moeten kunnen doen.

2660 **Wethouder Eerenberg** merkt op dat zijn hartenkreet aan het einde van zijn betoog hierover gaat. Samenleven ook met de ander die niet gekend wordt. In toenemende mate wordt dit moeilijker in onze samenleving. Ook politici - veelal landelijke politici - hebben daarin tot zijn spijt een grote rol. Hij vindt het verwerpelijk en zorgelijk wanneer die tendens zich doorzet. Hij vindt dat Utrecht een ander voorbeeld moet laten zien. Tot zijn geluk doet Utrecht dat.

Wethouder De Vries merkt op dat zijn polsstok niet veel langer is dan die van wethouder Eerenberg. Hij geeft een winstwaarschuwing als het gaat om de gevraagde actieplannen van de gemeente.

2670 Het betrekken van jeugd en jongeren bij de bespreking van grondoorzaken sluit heel erg aan bij hoe in Utrecht gewerkt wordt. Jeugdparticipatie begint al op hele jonge leeftijd. Hij noemt enkele voorbeelden: het jongeren panel YoungMinds, de STAD (jeugd participatie bureau), SlimPact armoede in samenwerking met WNI, Speaking Minds vanuit de organisatie Safe the Children. Waar er kansen liggen, is Utrecht actief. De wethouder wil dat zeker toezeggen.

De commissie heeft een aantal voorwaarden meegegeven; de wethouder herhaalt de voorwaarde: de gesprekspartners moeten aanwezig zijn, partijen uit de jeugdzorg voor Onderwijs, er moet fysiek voldoende ruimte zijn voor jeugd, jeugd zal pro actief betrokken moeten worden bij een aantal problemen, de ruimte moet gegeven worden aan jongeren voor hun eigen inbreng en ideeën. De wethouder schetst de bestuurlijke voorgeschiedenis en de aandacht voor deze onderwerpen.

2680

De PvdA stelde een vraag over het voorkomen van sociale onveiligheid met daarin een stukje signalering. De wethouder is het helemaal eens met de PvdA dat maar beter iets te voorkomen is.

In de kern gaat het over bouwen aan de gemeenschap in de stad. Het gaat over de versterking van sociaal kapitaal. Dan gaat het over zaken of mensen in de omgeving van anderen leven, of zij iets over elkaar mogen zeggen, of daar naar gevraagd mag worden, of een individu mensen in zijn omgeving kent. Daar ligt een grote stedelijke opgave voor alle partners en partijen in de stad. Het college stimuleert dat. Dat is de gedachte van Vreedzaam; het begin is klein op de Voorschool, en het eindigt groots met Vreedzaam in de wijk. Alle partijen trekken samen op vanuit dezelfde visie.

2690

Daarbij ondersteunen sommige partijen de gemeente; bijvoorbeeld krijgen scholen ondersteuning vanuit het jongerenwerk. Die komen net op een andere manier binnen bij jongeren, die zitten vaak ook veel meer online; dat helpt om aan de voorkant ergens bij te zijn. De voorbeelden uit de praktijk zijn bekend: het jongerenwerk heeft bijvoorbeeld een rol gehad in de online wereld bij het signaleren en voorkomen van de rellen rond Covid. Het college probeert dit zo goed mogelijk te doen.

2700

Opgeroepen is de regie te pakken in de samenwerking tussen alle partijen; de vraag wat te doen wanneer dit uit de hand loopt. Hoe de veiligheidsvraagstukken in de buurt op te pakken. De gemeente organiseert vanuit haar visie het nodige om de school heen, bijvoorbeeld als het gaat om de kernpartneraanpak. Ook de vreedzame wijken hebben hun eigen overleggen in de wijken waarin de partners in het sociale domein en ook bewoners en kinderen samen komen. Dat is preventief. Ook bij overlast of straatintimidatie zal gehandeld moeten worden. Daarvoor is een app van de gemeente: Beter Gemeld. Ook is er in elke wijk een veiligheidnetwerk waarin de partijen rondom onveiligheid met elkaar samen optrekken. Op die manier wordt gewerkt wanneer veiligheidsvraagstukken spelen. Dat doet de gemeente samen met de stadsmaakers; juist met de mensen die in de wijken wonen en leven.

2710

Het CDA riep ertoe op na te gaan of buurthuizen een bijdrage zouden kunnen leveren en hoe te kunnen zorgen voor een veiliger wereld. Meer buurthuizen wordt een lastig verhaal. Over meer ontmoetingsplekken voor jongeren in de wijken is eerder gesproken. Alleen werken aan die plekken is niet voldoende. Daarom kijkt het college heel wijkgericht, juist ook in het openbare domein, met de veiligheidspartners, met partijen die actief zijn in de wijk, met het onderwijs

Mevrouw Barelds (CDA) licht toe dat het haar niet ging om meer buurthuizen, maar om de bereikbaarheid en de online bereikbaarheid van buurthuizen.

Wethouder De Vries attendeert op jongerenwerkers die in de wijk actief zijn. Die zitten ook in de online appgroepjes, en in de online applicaties. Die zullen goed bereikbaar zijn. Heel veel speelt zich online af. Daar ligt een grote taak voor het jongerenwerk. Er zijn ook online buurthuizen als het gaat om het bereiken van jongeren.

2720

Richting Student & Starter bevestigt hij dat het vaak alsnog fout gaat zeker ook in het uitgaansleven. Dat zou zeker niet de norm moeten zijn. Dat draagt de raad ook niet uit via de commissie. Hierover wordt ook vaak bestuurlijk het debat gevoerd. De

oproep was een concreet actieplan te leveren. Ook het college is van mening dat wellicht minder papier gemaakt moet worden en dat partijen meer met elkaar [daadwerkelijk] gaan doen. Dus meer in de uitvoering. Dat wordt ook gedaan.

De wethouder noemt de lesmodule Straatintimidatie in de Aanpak Straatintimidatie. Die lesmodule is voor de bovenbouw van het primair onderwijs en voor de onderbouw van het Voortgezet Onderwijs. Daar wordt ook specifiek aandacht gegeven aan de online component. In die zin wordt geprobeerd dit daarin weer te geven. Er is ook contact met studentenverenigingen als het gaat om de Bangalijsten - met hen is ook contact over het werken aan sociale veiligheid, juist ook op die plekken.

2730

Mevrouw Van Meerveld (Student & Starter) vraagt wat het college letterlijk doet met de studentenverenigingen naast het hebben van contact om sociale veiligheid te verbeteren.

Wethouder De Vries merkt op dat vanuit de burgemeester en vanuit de universiteit meerdere gesprekken gevoerd zijn. Dat is op een paar manieren te beïnvloeden; dat zit deels in de geldstromen - die kunnen worden afgeknepen. Dat zit deels in het verbreken van het contact of niet aanwezig zijn bij activiteiten waarbij de gemeente eerder wel aanwezig was. Dat is in dit geval ook zo gegaan.

2740

Het is ook breder dan dat. Sociale veiligheid gaat ook over kunnen meedoen. Ergens een onderdeel van zijn. Niet uitgesloten worden. Dan noemt hij in dat verband de gemeentelijke Aanpak Studentenleven. Ook daarmee zijn contacten. Dan gaat het over uitgaan in de stad, over meedoen aan de Uitweek. Daarop zijn korte lijstjes en dat ligt op verschillende vlakken.

Mevrouw Van Meerveld (Student & Starter) merkt op dat ondanks de inzet het nog steeds fout gaat. Denkt de wethouder dat het helpt of is er meer voor nodig om voor een veilige studententijd te zorgen.

2750

Wethouder De Vries zou heel graag willen dat het nooit meer fout ging. In de samenleving is nooit iets te voorkomen. De vraag is ook waarop de gemeente echt invloed heeft. De gemeente kan stimuleren, faciliteren, gesprekken aangaan, en ook de universiteit neemt in bepaalde gevallen actie. De gemeente heeft te maken met mensen in de stad, met situaties die kunnen ontstaan. Dat is nooit helemaal te voorkomen.

Mevrouw Van Meerveld (Student & Starter) legt de vraag voor of de gemeente dan het goede doet en of het op een goede manier wordt uitgevoerd en de veiligheid voor studenten wordt gegarandeerd zodat zij zich kunnen ontplooiën tot volwaardige burgers in Nederland.

2760

Wethouder De Vries ziet hierin de herhaling van de vraag. Hij vervolgt zijn beantwoording met in te gaan op de inbreng van GroenLinks. Ook de oproep van GroenLinks was kinderen te betrekken bij de plannen voor vergroting van sociale weerbaarheid. Hij refereert aan zijn antwoord aan mevrouw Dada-Anthonij.

Richting VOLT bevestigt de wethouder dat de grondoorzaken heel breed te trekken zijn. Wat hem betreft ligt de basis in het vergroten en versterken van het sociaal kapitaal. Dat doet het college met de preventieve aanpak met alle partners in de wijk. Wanneer het gaat om grondoorzaken in het algemeen zoals armoede, bestaanszekerheid probeert het college dat een plek te geven in de sociale visie van Utrecht. De gemeente richt zich op Vreedzaam als het gaat om veiligheid. Dat biedt het stadsbestuur een gezamenlijke pedagogische visie juist aan de preventieve kant. De wethouder vindt dat heel bijzonder; scholen hebben keuzevrijheid, ook geldt dat voor organisaties als het gaat om een pedagogische of didactische aanpak. Hiervan gaat heel

2770

veel kracht uit.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) had ook gevraagd jongeren specifiek mee te laten kijken naar het trainingsaanbod, bijvoorbeeld met betrekking tot de online weerbaarheid. Zij merkt op dat dat momenteel nog niet zoveel gedaan wordt. Zij vraagt of het college bereid is hier meer naar te kijken. Zij deelt de pedagogische visie en dat de gemeente verder moet met Vreedzaam, zij zou dat willen uitbouwen naar het Voortgezet Onderwijs. Mogelijk zijn ze nog meer te gebruiken bij de ontwikkeling van trainingen.

2780 **Wethouder De Vries** gaf al aan in zijn antwoord aan mevrouw Dada-Anthonij kinderen en jongeren te willen betrekken bij vraagstukken als klimaat, Wonen. Dit gebeurt zijns inziens al bij het ontwikkelen van trainingen.

Ook in de Kinderwijkraad is te zien dat kinderen een thema kiezen; kinderen hebben daar een daadwerkelijk grote betrokkenheid. Dat thema zou een training kunnen zijn.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat jongeren soms meer kennis hebben dan mensen die iets ouder zijn als het gaat om online veiligheid. Daarom denkt zij dat het belangrijk is juist op dat domein met jongeren nog meer in gesprek te gaan.

2790 **Wethouder De Vries** merkt op dat dit nu juist in het Utrechtse DNA zit. Hij noemt de online Wijkmediatoren in de wijk Overvecht. Dat idee van Wijkmediatoren kwam uit kinderen zelf. Er is een training ontwikkeld met hen. Hierop is een methodiek ontwikkeld. Zij hebben een eigen website gezamenlijk gemaakt. De wethouder vindt dat dit niet alleen vanuit de gemeente moet komen. Hij opteert voor de kracht uit de samenwerking vanuit en met de kinderen zelf.

Mevrouw Nederhand sprak over de relatie tussen veiligheidsvraagstukken, complexe problematiek en de wachtlijsten bij het Buurteam. Er is een toename te zien van wachtlijsten. Er is op meerdere gebieden schaarste. De vraag richting Buurteam bestaat nog steeds. Gekeken wordt naar wat het meest urgent is en wat dan nu te doen. De wethouder herkent dat. Het bestuur moet dat goed blijven monitoren. Wanneer dat de spuigaten uitloopt, denkt hij aan een voorstel richting de Voorjaarsnota om daaraan gezamenlijk iets te doen. Kinderen hebben recht op jeugdzorg.

2800 Momenteel wordt nagegaan of collectief is te werken aan vragen in het kader van sociale veiligheid. Dat zit in de lijn die nu uitgezet wordt. Daarmee is recentelijk begonnen.

Ouders, kinderen en professionals moeten daarin worden meegenomen. Hij hoopt dat de raad het college tijd gunt om dat goed neer te zetten.

Mevrouw Nederhand (VOLT) merkt op dat haar vraag anders was. Te zien is dat Buurteammedewerkers meer veiligheidsvraagstukken op hun bord krijgen. Deze wegen zwaarder omdat het langer duurt. Zij doet de suggestie de zwaarte van de caseload te gaan meten om hen preventief te beschermen tegen uitval.

2810 **Wethouder De Vries** vindt dit een complexe vraag. Hij denkt dat zijn antwoord ook complex zal zijn. Hij brengt zijn bijeenkomst met ervaringsdeskundigen, partijen en partners in de stad onder de aandacht. Dat ging specifiek ook over veiligheidsvraagstukken in relatie tot echtscheidingen. Vaak gaan ouders met hun kinderen naar het Buurteam, met een vraag voor Jeugdzorg terwijl de oorzaak een andere is. Daarbij is de vraag te stellen of de aanpak op dat moment door het Buurteam of door Jeugdzorg, de meest effectieve aanpak is omdat er misschien iets anders nodig is bij de ouders van deze kinderen omdat ze op dat moment in een heftige echtscheiding zitten. Hij bevestigt dat het college daarop actief nadenkt in betrokkenheid van het Buurteam om na te gaan of dit de vraag is die nu moet worden opgepakt.

2820 DENK stelde een vraag over de retoriek vanuit het Kabinet en de negatieve gevolgen voor jongeren met onder meer een islamitische achtergrond in Utrecht. Of het college dat herkent. Hij refereert aan het antwoord van zijn collega Eerenberg. Hij is zelf oud onderwijzer en jarenlang in Overvecht gewerkt. Hij bevestigt dit te herkennen. Hij denkt niet dat het een goed voorbeeld is voor de jongeren en de kinderen. Hij schaamt zich daarvoor. Tot zijn geluk doet Utrecht dat op een andere manier. Veel kinderen in de stad groeien op als tweederangs burgers of die dat zo voelen. Hij denkt niet dat dat helpend is. Daarop heeft iedereen iets te doen: in het onderwijs, in het jongerenwerk, de partijen daaromheen. Dan gaat het heel erg om het uitdragen van dat we samen een gemeenschap vormen en dat we bij elkaar horen. Daarin hebben we gezamenlijk een verantwoordelijkheid in te nemen; diversiteit is daarvan een onderdeel. Dat leren we de kinderen aan. We leren de kinderen op een vreedzame manier conflicten op te lossen.

2830 **Mevrouw Al Saqaff** (VVD) merkt op dat het ging over informeel onderwijs. Zij vraagt hoe de wethouder zich schaamt als het gaat om de landelijke politiek.

Wethouder De Vries herinnert zich uitspraken van bepaalde PVV bewindslieden; daarvoor schaamt hij zich. Hij zal die uitspraak niet herhalen maar dit krijgen de kinderen wel mee. Wethouder Eerenberg heeft al iets gezegd over het informele onderwijs.

2840 Hij antwoordt na aanhoudende vragen van **mevrouw Al Saqaff** (VVD) niet zo'n fan te zijn van uitspraken als "Minder Marokkanen", "mensen in knieschijven schieten".
Punt van orde

Mevrouw Al Saqaff (VVD) merkt op dat dit buiten de scope van dit debat gaat.

De heer Raghib (DENK) vindt niet dat dit buiten de orde van de vergadering gaat. Het gaat hier over sociale onveiligheid. Hij is het eens met de wethouder.

De voorzitter begrijpt de punten van orde. Wat haar betreft toonden deze punten van orde aan dat hier gereageerd is op een breed palet aan meningen in dit debat. Zij stelt voor dit hier te laten rusten.

Gemiste vragen?

2850 **Mevrouw Al Saqaff** (VVD) had een vraag gesteld over camera's.

Mevrouw Vermeulen (GroenLinks) had twee vragen; één over welzijnswerk en school en nog één over hoe vreedzaam nog verder is door te zetten naar het Voortgezet Onderwijs.

Beantwoording

Wethouder Eerenberg merkt op dat over camera's gesproken wordt met de burgemeester.

2860 Vreedzaam bestaat niet als methode niet in het Voortgezet Onderwijs. Een aantal uitgangspunten van vreedzaam wel. Als voorbeeld noemt hij de toolkit Mensenrechten. Hij kan niet aan het Voortgezet Onderwijs een methode voorschrijven. Hij kan zeker op de Utrechtse Onderwijstafel het Voortgezet Onderwijs enthousiasmeren voor burgerschap in de brede zin.

Hij neemt aan dat met *Welzijnswerk op scholen* Jongerenwerk bedoeld was. Hij kijkt dan naar wethouder De Vries.

Wethouder De Vries bevestigt dat op meerdere plekken jongerenwerk op scholen wordt ingezet. Hij noemt enkele basisscholen in Overvecht, en op meerdere VO-scholen is het jongerenwerk actief. Daarnaast noemt hij de stichting Durf te Dromen

die op steeds meer scholen actief is. Dat zijn jongeren die contact hebben met andere jongeren in school, vooral als het gaat om de begeleiding met het schoolse. Hij denkt dat het heel erg helpt samen met de kernpartneraanpak van de gemeente.

2870 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt of daaraan nog verder wordt doorgewerkt. **Wethouder De Vries** antwoordt dat hoe meer het college dat doet, hoe meer dat kost.

De voorzitter vraagt naar de conclusie van deze behandeling.

Mevrouw Dada-Anthonij (D66) denkt dat zij dit onderwerp wil laten terugkomen in de raad. Zij zal er goed over nadenken.

Mevrouw Nederhand (VOLT) wil graag een voorstel inbrengen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) zal in ieder geval met een voorstel komen; hij zal met de betrokkenen nagaan welke richting het meest haalbaar is in de raad.

2880 **De heer Raghib** (DENK) zou hierover graag nog een keer willen spreken.

De voorzitter antwoordt dat dat mogelijk is. Het staat de fractie vrij dit onderwerp nog een keer te agenderen in de commissie.

De voorzitter concludeert dat dit onderwerp doorgeleid wordt naar de raad

Mevrouw Al Saqaff (VVD) denkt na over een voorstel over signalen en zij kijkt graag mee met andere raadsleden.

Mevrouw Van Meerveld (Student & Starter) neemt dit mee naar de fractie. Zij denkt aan een inbreng over studenten die zich veilig kunnen ontplooien.

2890 *De toezeggingen*
de wethouder zal

- Bij de Stadstafel Jeugd en Onderwijs inbreng leveren over pesten; het college komt daarover terug in een kwartaalbrief Onderwijs in Q2 2025.
- Terugkomen op een online gemeentelijke verzamelplek met instanties; in een kwartaalbrief Onderwijs in Q2 2025.
- In het geval er een school is met een gebodsverbod direct in gesprek gaan met die school.

2900 **Mevrouw Vermeulen** (GroenLinks) vraagt het thema doorzetten van burgerschap mee te nemen naar de Stadstafel Jeugd en Onderwijs en verneemt dat ook die toezegging aan de lijst wordt toegevoegd.

De voorzitter schorst de vergadering tot 20.00 uur.

Verslag openbare vergadering Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport d.d. 6 maart 2025

Datum verslag 6 maart 2025
Locatie Stadhuis, raadshal
Verslag door Anneloes Vernooij (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag: 3 april 2025

Aanwezigen:
Avondvergadering

10

De heer D. Bosch en de wethouder Voortman en burgemeester Dijksma en verder de leden.

1. Opening, mededelingen

De voorzitter, de heer Bosch, heropent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen van harte welkom. De vergadering vervolgt met agendapunt 10.

Er is bericht van verhindering ontvangen van Student & Starter.

20 10. Toezicht en handhaving op het voorkomen van zorgfraude

Commissie

Mevrouw **Ramaker (VVD)** stelt dat het uitvoeringsprogramma een goede stap is in de versteviging van het toezicht om zorgfraude met geld van de gemeente te voorkomen. De gemeente geeft jaarlijks 233 miljoen euro uit aan zorg vanuit de Wmo en Jeugdhulp. Een voorzichtige inschatting is dat 3%, 7 miljoen euro, verloren gaat aan fraude en misbruik. Ongeveer 500 kwetsbare inwoners ontvangen daarom niet de zorg waar zij recht op hebben. Ook vanuit openbare orde en handhaving wordt meegeholpen aan het bestraffen van zorgfraude. Het uitvoeringsprogramma gaat in op handhaven als proces, maar de VVD wil graag weten wat er concreet gaat gebeuren. Is het college het met de VVD eens dat het geld dat wordt afgenomen van fraudeurs terug gaat naar de zorg en hoe kan dit worden geborgd?

30

Wat kan de raad doen om te helpen bij de versteviging van de handhaving? Belangrijk is dat signalen van fraude worden gemeld en daarom steunt VVD het online-meldpunt van harte. Voor kwetsbaren is melden soms moeilijk. Welke andere mogelijkheden zijn er om signalen van misbruik van zorggelden te melden bij de gemeente? Kunnen buurtteams hier ook een rol in spelen? Als vervolg op een melding moet worden teruggekoppeld wat met een melding wordt gedaan. Wordt hier rekening mee gehouden?

40

Mevrouw **Chirino (CU)** vraagt wat VVD bedoelt met concreter maken?

Mevrouw **Ramaker (VVD)** herhaalt dat het proces van handhaving duidelijk is, maar dat de vraag is welke maatregelen hierbij horen.

Mevrouw **Chirino (CU)** vraagt of VVD hiermee bedoelt dat er helemaal geen concrete maatregelen worden genoemd of dat de VVD ze niet onderschrijft.

50 Mevrouw **Ramaker (VVD)** licht toe dat in het huidige stuk een verhaal staat over hoe het handhaven wordt gedaan; welke afspraken binnen de organisatie gemaakt moeten worden. VVD vraagt wat het college concreet gaat doen aan zorgfraude en heeft geopperd om het geld dat terugkomt, terug te laten vloeien naar de zorg.

Mevrouw **Chirino (CU)** wijst erop dat in het programma staat dat het de gemeente niet lukt om het geld terug te krijgen.

60 Mevrouw **Ramaker (VVD)** leest dat niet in het uitvoeringsprogramma. Wel wordt gesteld dat het juridisch heel goed moet worden onderbouwd. Het is duidelijk dat dit niet makkelijk is, maar als het wel lukt wordt voorgesteld om dit geld terug te laten vloeien naar de zorg in plaats van naar de algemene middelen.

De VVD adviseert om afspraken te maken over een uniforme manier van het delen van gegevens.

De GGD-regio Utrecht staat eigenlijk teveel op afstand voor veel inwoners. Inzetten op de kwaliteit van de Wmo-zorg wordt niet vergroot, maar de VVD vindt dat dit geen recht doet aan de inwoners. In hoeverre staat de wethouder open voor het beleggen van dit toezicht in het te formeren team toezicht?

70 Mevrouw **Hornsveld (GL)** zegt dat GL blij is dat met het nieuwe uitvoeringsprogramma fors wordt ingezet op zorgfraude en ziet uit naar de technische sessie. Juist de inzet op preventie is een goede zaak die om landelijke inzet vraagt, zodat malafide aanbieders nergens werkzaamheden kunnen verrichten. In het programma staat niet veel over de onderlinge uitwisseling van gemeenten. Is de wethouder met GL eens dat dit wel heel belangrijk is en hoe wordt dit gewaarborgd?

Als startpunt wordt begonnen met signaal gestuurd reactief toezicht en wordt in een latere fase toegewerkt naar risico- of themagericht proactief toezicht. Waarom is hiervoor gekozen en wanneer begint deze latere fase?

80 In het uitvoeringsprogramma ligt de focus op zorginstellingen en handhavers. In hoeverre worden cliënten en patiënten hierbij betrokken en kunnen zij hierin een rol spelen? Wordt bekeken of dit heel veel onrust oplevert? Is er een risico dat niemand elkaar meer durft te vertrouwen?

In het uitvoeringsprogramma staat bij handhaving "verantwoordelijkheid zo veel mogelijk bij de zorgaanbieder". Het gaat hier om criminele organisaties en het is heftig voor individuele instellingen of leidinggevenden om hiermee in conflict te komen. Kan de wethouder hierop reflecteren?

Over de rol van politie en justitie komt weinig terug in het uitvoeringsprogramma. Worden criminele activiteiten altijd doorgeleid naar politie en justitie? Wordt na constatering of veroordeling ook teruggekoppeld naar de gemeente? Vloeien de criminele winsten terug naar de zorg?

90 Vanuit het werkveld heeft mevrouw Hornsveld begrepen dat de samenwerking met de politie moeilijk is vanwege privacywetgeving. Is dit op te lossen?

In het antwoord op schriftelijke vragen over diefstal wordt gezegd dat het college breder insteekt op het vraagstuk en de aanpak op ondermijning in de zorg dan sec op diefstal als delictvorm. De impact van diefstal op cliënten is echter heel groot. Het is begrijpelijk dat de prioriteit ligt bij het aanpakken van criminele aanbieders, maar hopelijk blijft er wel aandacht voor deze impact. Wordt ook onderzocht welke verpleegkundigen bijvoorbeeld zonder of met valse diploma's werken waarom zij dit doen?

100 Mevrouw **Assen (PvdA)** vraagt of mevrouw Hornsveld de kwaadwillendheid van diplomafraude deelt.

Mevrouw **Hornsveld (GL)** deelt de mening van mevrouw Assen dat het heel kwalijk is. Er is echter ook een heel groot tekort aan mensen in de zorg en waarom zouden mensen bij een illegaal bureau terecht komen en waarom zouden ze geen fatsoenlijke opleiding kunnen krijgen? De aanbieders zijn meer kwalijk te nemen dan de mensen die het doen.

110 Mevrouw **Assen (PvdA)** heeft heel duidelijk kwaadwillendheid van diplomafraude gezien en volgens haar was er geen enkele ambitie voor het vervolg van een opleiding. Hoe ziet GL de aanpak van deze doelgroep?

Mevrouw **Hornsveld (GL)** zegt dat kwaadwillende mensen eruit gezet moeten worden.

Mevrouw **Nederhand (Volt)** wijst erop dat Follow the Money veel artikelen over dit onderwerp heeft geschreven. Heeft GL hier kennis van genomen?

120 Mevrouw **Hornsveld (GL)** heeft hier kennis van genomen, maar zij wil het voorlopig bij het nieuwe uitvoeringsprogramma houden.

Mevrouw **Nederhand (Volt)** hoort enerzijds dat mevrouw Hornsveld het bij het toezicht- en handavingsrapport wil houden en dat zij anderzijds stelt dat kwaadwillende mensen eruit moeten.

Mevrouw **Hornsveld (GL)** begrijpt deze vraag niet.

130 Mevrouw **Nederhand (Volt)** vraagt of GL inziet dat het eruit werken van kwaadwillende mensen veel gecompliceerder is dan nu wordt geschetst.

Mevrouw **Hornsveld (GL)** bevestigt dit, maar haar werd gevraagd hoe zij aankeek tegen kwaadwillende mensen.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** vraagt in hoeverre GL het idee steunt om handhaving te versterken.

Mevrouw **Hornsveld (GL)** steunt dit als het nodig is. Wel vindt zij dat hierin de nuance moet worden gezocht en zij gelooft niet in alleen harde straffen.

140 Mevrouw **Ramaker (VVD)** stelt dat het belangrijk is dat dit heel goed wordt onderbouwd, zodat het juridisch goed gestaafd is. Is GL ook voorstander van de versterking van de juridische kant?

Mevrouw **Hornsveld (GL)** bevestigt dit. Zij hoopt dat de focus met name ligt op bijvoorbeeld de aanbieders van malafide zorg en niet op de kwetsbare mensen die eigenlijk misbruikt worden door deze aanbieders.

150 Mevrouw **Ramaker (VVD)** vraagt welke rol de gemeente kan spelen richting de malafide organisaties of organisaties waarvan het vermoeden is dat zij misbruik plegen. Betekent het ook dat de wethouder strakker op haar opdrachtgeversrol zou moeten zitten?

Mevrouw **Hornsveld (GL)** stelt dat de gemeente natuurlijk haar rol moet pakken om hier goed naar te kijken waarbij goed in het oog gehouden moet worden wie hiervan de dupe worden.

160 Mevrouw **Chirino (CU)** zegt dat CU schrikt van de ernst en omvang van zorgfraude en zij is blij met een programma dat dit probleem concreet aanpakt. Op dit moment zal de gemeente zich in eerste instantie reactief opstellen en zal zich later pas proactief inzetten. Er wordt gezegd dat er te weinig capaciteit en middelen zijn om bij meldingen en niet-pluisgevoelens adequaat in te grijpen. Welke capaciteit er nodig is, wordt niet duidelijk uit het stuk maar dit is wel belangrijk om te weten. Niet alles kan worden voorkomen, maar slachtoffers van malafide praktijken moeten niet aan hun lot worden overgelaten. De wethouder wordt gevraagd om er alles aan te doen om meldingen op te pakken en als dit niet mogelijk is, duidelijk te maken wat er voor nodig is om dit te doen nu blijkt dat verdubbeling van de capaciteit blijkbaar niet voldoende is.

170 Er wordt weinig gezegd over het onterecht aanmerken als fraudeur. Hoe wordt ervoor gezorgd dat bij de nieuwe aanpak zo min mogelijk gevolgen zijn voor welwillende zorgverleners?

De heer **Van Steeg (CDA)** wijst erop dat uit recent onderzoek blijkt dat criminaliteit 10 miljard euro kost. In dit kader verbaast het hem dat het college uitgaat van 3% gezien het feit dat Utrecht een grote rol speelt op het gebied van ondermijning. Hoe komt het college op dit percentage?

Mevrouw van der **Van der Wilt (D66)** meent dat de 3% een schatting is van de VNG die door de gemeente wordt aangehouden.

180 De heer **Van Steeg (CDA)** heeft begrepen dat er sprake is van een bandbreedte van 3% tot 11% en dat Utrecht uitgaat van 3%. Het is terecht dat de link met ondermijning wordt gelegd, maar is het nieuw dat dit nu ook aan zorg wordt gelinkt en wat betekent dit voor de aanpak? In hoeverre wordt dit onderdeel van de aanpak Grenzen stellen, perspectief bieden? In de zorg bestaat al heel lang een waarschuwingsregister, maar dit wordt nauwelijks gebruikt door zorgpartijen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat een mentaliteitsverandering plaatsvindt?

190 Mevrouw **Assen (PvdA)** heeft de heer Van Steeg horen spreken over naïviteit in de zorg. Er zijn echter veel checks en balances binnen de zorg. Kan hij dit toelichten?

De heer **Van Steeg (CDA)** merkt dat zeker bij de check van personeel nog verbetering mogelijk is wat onder andere blijkt uit het niet gebruiken van het waarschuwingsregister.

Mevrouw **Assen (PvdA)** wil voorkomen dat wordt uitgegaan van wantrouwen.

200 De heer **Van Steeg (CDA)** is dit eens met mevrouw Assen en mensen moeten ook niet onterecht worden beschuldigd, maar als criminele activiteiten zo snel groeien in een branche vraagt dit wel om extra maatregelen.

De meldingsbereidheid lijkt erg gedecentraliseerd. Melden zou zo makkelijk mogelijk moeten zijn en een centraal meldpunt zou hierbij kunnen helpen.

Mevrouw **Nederhand (Volt)** wijst erop dat de zorg zeer gecentraliseerd is en zou het dan juist geen oplossing zijn om een gemeentelijk meldpunt in te stellen?

De heer **Van Steeg (CDA)** zegt dat dit een oplossing kan zijn, maar het moet wel duidelijk zijn voor mensen waar ze een melding moeten doen.

210 Mevrouw **Nederhand (Volt)** vraagt of het proactief communiceren bij bijvoorbeeld een intakegesprek het moment is om op het meldpunt te wijzen.

De heer **Van Steeg (CDA)** zegt dat dit een belangrijk moment is, maar hij denkt dat het nog breder kan worden gecommuniceerd.

Op termijn wordt gewerkt aan een centrale toezichthouder. Is het mogelijk om duidelijk te maken dat het toezicht centraal plaatsvindt vanuit één organisatie?

220 Mevrouw **Assen (PvdA)** stelt dat PvdA zorgen heeft over het toezicht tot nu toe. Eerdere signalen zouden niet altijd zijn opgepakt. Waarom is niet eerder gereflecteerd? Hoe ernstig waren de signalen en hoeveel zijn er niet opgepakt? Hoe wordt meer werk gemaakt van preventie?

Welke perverse prikkels zitten er eventueel in het systeem en is er bewijs dat bezuinigingen wanpraktijken in de hand werken?

Hoe wordt ervoor gezorgd dat het toezicht dat nu op papier staat breed bekend wordt bij kwetsbare doelgroepen en dat het zo laagdrempelig is dat zaken worden gemeld? In Arnhem wordt een link gelegd met vastgoed. Is het college hiermee bekend en kan hier lering uit worden getrokken?

Het college wordt gevraagd de uitkomsten van onderzoeken en evaluatie naar aanleiding van de pleegzorg in Vlaardingen met de raad te delen.

230 Er moet voor gewaakt worden dat het toezicht niet doorschiet en dat hierdoor de goedwillenden lijden onder de kwaadwillenden. Hoe waarborgt het college dat kwetsbare inwoners niet onterecht als fraudeur worden bestempeld en bestraft? Welke correctiemiddelen zijn er als er fouten worden gemaakt?

Mevrouw **Van der Wilt (D66)** is – net als CDA – benieuwd naar of scherper inzicht kan worden verkregen in het percentage van de 3%.

Landelijk wordt de aandacht voor grootschalige zorgfraude ook steeds groter.

240 Het college stelt dat de eerste evaluatie pas eind 2026 plaatsvindt. Gezien de urgentie van het onderwerp is het de vraag of niet al eerder tussentijdse resultaten gedeeld kunnen worden over het programma. Hierdoor zou, als de aanpak succesvol blijkt te zijn, eerder besloten kunnen worden om deze op te schalen. Ziet het college deze meerwaarde ook en kan het toezeggen al eerder relevante uitkomsten te delen met de raad?

D66 sluit zich volledig aan bij PvdA over de kwetsbaarheid van de doelgroep. Bij VVD wordt aangesloten wat betreft het melden zo laagdrempelig mogelijk te maken. Vertrouwde sleutelpersonen rondom zorgvragende Utrechters zouden hier ook een rol in moeten spelen. Soms is het namelijk moeilijk om een melding te doen, juist vanwege de afhankelijkheid en als gevolg van lange wachtlijsten speelt altijd de angst helemaal geen zorg te krijgen.

250 Mevrouw **Nederhand (Volt)** sluit zich aan bij de analyse van de heer Van Steeg. Volt heeft enkele weken geleden samen met EenUtrecht en GL schriftelijke vragen gesteld ter voorbereiding op dit debat en naar aanleiding van een brief over de nieuwe aanbestedingen. Deze vragen zijn goed beantwoord en het is duidelijk dat veel wordt gedaan om zorgfraude te voorkomen.

Een van de vragen over de preventie in aanbesteding ging over middelen die zijn opgenomen om fraude te voorkomen. Hierbij is ingegaan op de real time monitoring, maar niet op de periodieke audit of de verplichte accountantsverklaringen. Kan het college hier nog een korte reflectie op geven?

260 Ook is gevraagd of de huidige handhavingscapaciteit toereikend is voor de nieuwe contracten. Volgens het college is uitbreiding belangrijk, maar zijn ook keuzes in prioritering belangrijk. Kan het college op dit laatste punt ingaan?

Er komt een meldpunt op de website van de gemeente. Volt zou het mooi vinden als er proactief op voorhand over wordt gecommuniceerd, bijvoorbeeld bij de intake voor zorg.

270 De heer **Raghib (DENK)** sluit zich aan bij de terechte zorgen over fraude, het misbruik van het zorgstelsel en de kwetsbare patiënten die hierdoor worden geraakt. DENK maakt zich daarnaast zorgen over de ruimte voor het rechtzetten van menselijke fouten. Hoe kan de balans hierin worden gevonden?

College

280 Burgemeester **Dijksma** gaat in op de ondermijning in de zorg. De 10 miljard euro is een schatting die mede is gebaseerd op een signaaldocument dat de eenheid van de politie Midden-Nederland in samenwerking met een aantal landelijke organisaties heeft gemaakt. Dit document geeft aan dat er een nieuw fenomeen gaande is binnen de zorgfraude dat mogelijk is door de mazen in de wet. Aan de ene kant wordt gebruik gemaakt van vals verkregen diploma's doordat de EVC-trajecten niet waterdicht zijn. Aan de andere kant kan dit tot heel mensonterende situaties leiden voor heel kwetsbare patiënten. Binnen het programma Grenzen stellen, perspectief bieden zal worden ingezoomd op fraude en ondermijning in de zorg. Dit past binnen de doelstellingen van het doorbreken van criminele carrières en het aanpakken van criminele geldstromen. In de driehoek van de stad is afgesproken dat worden samengewerkt met de verschillende instanties om de fraude beter in beeld te krijgen en actief bij te dragen aan het opsporen ervan. Tussen de verschillende inspecties wordt steeds beter samengewerkt en ook met de gemeente. Niet alles wat aan

290 ondermijning wordt gerelateerd, is bewijsbare fraude wat maakt dat de schatting misschien laag kan lijken. Het is een ingewikkeld speelveld met enerzijds duidelijke signalen en een beeld dat het om heel grote bedragen gaat, maar anderzijds is niet alles van een criminele cluster op voorhand bewijsbaar fraude.

Mevrouw **Van der Wilt (D66)** vraagt of in deze vorm van ondermijning qua zorgfraude nieuwe ontwikkelingen zijn ten opzichte van een aantal jaar geleden en wat dit betekent voor de aanpak.

300 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat er echt iets anders nodig is. Fraude vanuit individuen met bijvoorbeeld zorgbudgetten is al heel lang bekend. Hier gaat het over criminele clusters die zich georganiseerd een weg banen in de zorg en hiermee actief, bedrijfsmatig op grote schaal geld uit de zorg halen, soms ten koste van heel kwetsbare mensen.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** stelt dat het ook een probleem is voor de zorgverzekeraars en zij vraagt in hoeverre het een probleem is voor de gemeente wat betreft Wmo en Jeugdhulp.

310 **Burgemeester Dijkma** denkt dat het ook een probleem van het systeem is. Dit is aan de ene kant ingericht op keuzevrijheid voor patiënten, maar aan de andere kant zijn er op bepaalde punten geen checks en balances waarmee het heel gevoelig is voor dit type criminaliteit. De afgelopen tijd is veel meer zicht gekomen in de grotere ondermijnende vormen van fraude.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** wijst erop dat zorgverzekeraars hun eigen verantwoordelijkheid hebben en daarnaast staat de gemeente met de Wmo en de PGB. De gemeente subsidieert ook een aantal grote organisaties. In hoeverre is hier ondermijning mogelijk?

320 **Burgemeester Dijkma** zegt dat het helaas ook bij de zorgverzekeraars mogelijk is, omdat een deel van de verantwoordelijkheid bij bureaus is belegd. Er is discussie over of dit een waterdicht systeem is. Het sociale researchteam heeft dit de burgemeester tijdens haar werkbezoek deze week uitgelegd.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** licht toe dat de gemeente over 10 jaar met 70 miljoen euro ook een aantal organisaties ondersteunt. In hoeverre zijn deze organisaties ook ondermijningsgevoelig?

330 **Burgemeester Dijkma** legt uit dat op dit moment wordt geprobeerd om hier meer zicht op te krijgen. Voor de zomer komt er een rapportage naar de raad over het programma Grenzen stellen, perspectief bieden. Dit keer zal ook een paragraaf over ondermijning worden opgenomen. Wat bekend is, zal worden gedeeld met de raad. Het signaaldocument is bij de minister van Justitie en bij het ministerie van VWS geagendeerd, omdat het ook over zaken gaat waar de gemeente geen invloed op heeft. De patiënten die slachtoffer zijn van de fraude wonen echter wel in de stad. Het zou kunnen dat Utrecht ook de relatie ziet met fout vastgoed zoals in Arnhem is geconstateerd.

De heer **Van Steeg (CDA)** denkt dat de vervolging kwetsbaar is in de keten. Kan de burgemeester toelichten waarop de driehoek zal aanscherpen?

340 Burgemeester **Dijksma** denkt dat als een bekend crimineel cluster opeens opduikt in de zorg, de kans kleiner is dat er een fout wordt gemaakt.

Mevrouw **Assen (PvdA)** vraagt hoe de nieuwe ontwikkelingen zich verhouden tot de al langer bekende 'zorgcowboys'. Is er een nieuwe trend? De kwaadwillendheid was in het verleden ook duidelijk.

Burgemeester **Dijksma** bevestigt dat dit ook een vorm van criminaliteit is. Nu worden ook links geconstateerd van bestaande criminele clusters die zich vanuit het domein van andere criminele activiteiten begeven in deze markt.

350 Mevrouw **Hornsveld (GL)** wijst erop dat de private equities zich ook op de zorg hebben gestort. Bestaat er ook een link tussen de ondermijnde criminaliteit en de private equity?

Burgemeester **Dijksma** vindt deze vraag op dit moment te generiek. De markt is kwetsbaar en mensen die op zoek zijn naar geld begeven zich op deze markt, maar er zijn voornamelijk zorgen over bestaande criminaliteit die dit doet.

360 De heer **Van Steeg (CDA)** heeft de burgemeester horen toezeggen om een nadere toelichting te geven in de voortgangsrapportage. Kan dan ook worden aangegeven om hoeveel geld het gaat of om welke groepen? Ook is het belangrijk wat nodig is om informatie beter te kunnen delen.

Burgemeester **Dijksma** zal bekijken welke informatie kan worden gedeeld. In ieder geval denkt zij dat getoond kan worden welke fenomenen zijn geconstateerd. Uit eerdere ervaringen van andere gemeenten blijkt dat heel goed toezichthouden kostenbesparend werkt. In de begroting is op dit moment een klein inverdienvermogen opgenomen, omdat er nog onzekerheid over terugvordering is. Als het lukt, zal dit ten goede komen aan de betreffende programmabegrotingen, dus gaat het terug naar de zorg.

370 De gemeente is actief in verschillende netwerken rondom de toezicht- en handhavingaanpak, zoals de GGD-regio Utrecht, het RIEC en het landelijk netwerk van de VNG. De burgemeester is inmiddels ook in contact met landelijke toezichthouders om te bekijken wat de mogelijkheden zijn op het gebied van de opsporing.

Het is ook belangrijk dat organisaties zichzelf proberen te beschermen tegen criminele organisaties door bijvoorbeeld te controleren of mensen de juiste diploma's hebben, door VOG-verklaringen in te zien en bij twijfel over links met criminaliteit dit te melden bij de politie. De gemeente wijst partners erop om 'zachte twijfels' door te geven.

380 Mevrouw **Nederhand (Volt)** meent dat zachte signalen moeilijk meetbaar zijn voor de politie, omdat deze juridisch minder hard kan worden gemaakt.

Burgemeester **Dijksma** zegt dat naar aanleiding van deze signalen opsporing vereist is waarna blijkt of de signalen kloppen. Als blijkt dat dit niet het geval is, kunnen deze signalen worden genegeerd. Een zacht signaal is echter wel een belangrijk signaal, omdat het kan betekenen dat er iets aan de hand is.

390 Wethouder **Voortman** licht toe dat de aanpak bestaat uit signaleren, toezichthouden en handhaven. Dit laatste kan betekenen dat zorgaanbieders uitgesloten kunnen worden om zorg te leveren in het sociaal domein. Ook moeten de eigen gemeente en partners weerbaar worden gemaakt.

De drempel verlagen om misbruik te melden wordt gedaan door een online meldpunt te ontwikkelen voor inwoners en partners. Dit meldpunt zal breed bekend worden gemaakt en hierin wordt de anonimiteit van melders gewaarborgd. Ook heeft VVD er gelijk in dat aan melders teruggekoppeld moet worden wat met signalen gebeurt. Dit is onderdeel van een goed functionerend meldpunt. In alles moet rekening worden gehouden met de regels omtrent privacy.

400 Recent is deelgenomen aan Field Labs ondermijning waarin verschillende partners samen aan de slag zijn gegaan met concrete interventies. Een voorbeeld hiervan zijn de integrale controles op een uitzendbureau in de zorg. De Field Labs hebben geleerd dat veel mogelijk is wat betreft gegevensdeling tussen partners, maar ook hier geldt het zorgvuldig omgaan met de privacywetgeving.

Het toezicht is sinds 1 maart 2024 belegd bij de GGD-regio Utrecht. Door deze regionale toezichthouder heeft de gemeente een betere informatiepositie in de regio. Vanuit efficiëntie is de keus ook verstandig, omdat gebruik gemaakt kan worden van bestaande kennis en capaciteit. In de toekomst kan worden heroverwogen of kwaliteitstoezicht binnen de gemeente kan worden belegd.

410 Mevrouw **Assen (PvdA)** begrijpt dat er nu nog geen knelpunt is met de huidige AGV-wetgeving om gegevens te delen.

Wethouder **Voortman** bevestigt dit. In de Field Labs is gebleken dat binnen de bestaande kaders veel mogelijk is.

420 Mevrouw **Ramaker (VVD)** memoreert dat de VVD op 14 mei 2023 vragen heeft gesteld over ontbrekend toezicht Wmo gemeente Utrecht. Het bleek destijds lastig voor de gemeente om hier iets aan te doen vanwege de GGD-regio Utrecht. Welke afspraken zijn gemaakt met de regio dat juist het stedelijke aspect goed geborgd blijft?

Wethouder **Voortman** herhaalt dat in de toekomst wordt bekeken of het kwaliteitstoezicht binnen de gemeente kan worden belegd, maar op dit moment zijn er vooral voordelen van het regionaal samenwerken. Er bestaat een verschil tussen een grotere stad en een kleinere gemeente, maar mensen die misbruik willen maken van de situatie laten zich niet laten tegenhouden door gemeentegrenzen.

430 Mevrouw **Ramaker (VVD)** vraagt of de evaluatie een moment zou kunnen zijn om dit tegen het licht te houden.

Wethouder **Voortman** vindt het prima om hier in de evaluatie aandacht aan te besteden.

Reactief toezicht is een logische eerste stap. In de praktijk zal het altijd een combinatie zijn van proactief en reactief. De GGDrU houdt op dit moment al proactief toezicht.

Het meldpunt wordt ook bij cliënten onder de aandacht gebracht, zodat zij zorgen over de eigen zorgverlener of van hun naasten kwijt kunnen. Op basis van eerste gesprekken komt naar voren dat aanbieders de aanpak van ondermijning in de zorg en strikt toezicht steunen.

440

Mevrouw **Nederhand (Volt)** vraagt hoe het meldpunt onder de aandacht wordt gebracht.

Wethouder **Voortman** weet dat mevrouw Nederhand ook heeft gevraagd om dit actief onder de aandacht brengen bij cliënten die bekend zijn. Hier zal de wethouder zeker naar kijken.

Vanzelfsprekend moet worden voorkomen dat welwillende aanbieders de dupe worden of individuele mensen die zorg nodig hebben. Het gaat om mensen die een verdienmodel maken over de rug van kwetsbare mensen. Het Utrechts sturingsmodel gaat uit van vertrouwen, partnerschap en ruimte voor de professional. Met het uitvoeringsprogramma verandert dit niet. Vertrouwen kent echter wel grenzen en zeker op kwetsbare plekken in het stelsel zal er meer controle en inzicht moeten komen. Vertrouwen wordt ook vergroot door duidelijk te maken wat wordt gedaan, hoe met meldingen wordt omgegaan en te laten zien dat adequaat wordt gehandhaafd.

450

De wethouder stelt dat mensen niet per ongeluk zonder diploma in de zorg werken. Werken in de zorg als zzp'er is aantrekkelijk, zeker gezien de schaarste in de sector. Een van de oorzaken voor bijvoorbeeld ongediplomeerd werk is dat het eigenlijk op dit moment te makkelijk is.

460

Mevrouw **Assen (PvdA)** vraagt of dit een van de kwetsbare punten is waarop scherper wordt toegezien en minder op vertrouwen wordt gehandeld.

Wethouder **Voortman** zegt dat in ieder geval duidelijkere afspraken worden gemaakt met de partners.

Mevrouw **Assen (PvdA)** vraagt of dit bijvoorbeeld minder aanbesteding of minder onderaanbieders betekent.

470 Wethouder **Voortman** antwoordt dat dit proces al gaande is. Hierbij verwijst zij naar de hulp bij het huishouden waar bij voorkeur zo min mogelijk onderaanbieders zijn, zodat duidelijk is met wie zaken wordt gedaan. De hoofdaanbieder is verantwoordelijk voor het controleren van eventuele onderaanbieders.

Meer capaciteit zal er ook voor zorgen dat er meer signalen en meer risico's in het vizier komen. Op dit moment blijkt uit toezicht op het PGB dat ongeveer de helft van de meldingen kan worden opgepakt. Er wordt een risico-inschatting gemaakt, maar er blijven momenteel nog wel meldingen liggen. Vandaar dat in het uitvoeringsprogramma wordt gepleit voor een verdubbeling. Het zal worden gemonitord wat dit zal opleveren.

480

Mevrouw **Chirino (CU)** begrijpt dat met de huidige capaciteit van drie fte de helft van de meldingen in behandeling kan worden genomen.

Wethouder **Voortman** bevestigt dat dit de huidige situatie is en dat bekeken wordt hoe een verdubbeling uitpakt.

Mevrouw **Chirino (CU)** vraagt hoe wordt gewogen welke melding wordt opgepakt als slechts de helft van het aantal meldingen wordt opgepakt.

490 Wethouder **Voortman** licht toe dat er een risico-inschatting wordt gemaakt van de hoogte van de schade en aan de hand hiervan wordt bepaald wat het eerst wordt opgepakt.

Mevrouw **Chirino (CU)** vraagt of dit betekent dat zaken als diefstal wat minder worden opgepakt.

Wethouder **Voortman** antwoordt dat duidelijk is wat diefstal doet met mensen, maar het gaat erom de grotere patronen aan te pakken.

500 Vanuit de gemeente verandert de basis van vertrouwen naar de partners toe niet met dit uitvoeringsprogramma. Tegelijkertijd is de gemeente wel minder naïef dan een aantal jaar geleden.

Het waarschuwingsregister Zorg en Welzijn is per 1 januari 2022 gestopt. Er is wel een waarschuwingsregister Zorgfraude in de maak ingevolge de Wet bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg.

Er is zeker aandacht voor om het meldpunt centraler te organiseren, zodat het bekender wordt. Hierbij wordt ook geleerd van andere gemeenten; Rotterdam heeft bijvoorbeeld de aanpak volledig georganiseerd rondom het meldpunt.

510 Een zo integraal mogelijk toezichtteam is het uiteindelijke doel waarbij wettelijke kaders zoals bijvoorbeeld het IGJ dat toezicht houdt op de Jeugdwet. Toezicht dient onafhankelijk te zijn en er moet een afweging worden gemaakt van de juiste positionering.

In een eerder stadium is gekozen voor een beperkter toezichtteam op basis van de inschatting van risico's van destijds. De laatste jaren is hierover meer bekend en daarom wordt het nu steviger en urgenter opgepakt.

Het moet worden voorkomen dat niet integere partijen toegang krijgen tot het stelsel. Dit wordt gedaan door tijdens aanbestedingen te screenen op criteria, bijvoorbeeld door Bibob-onderzoeken. Ook wordt ingezet op meer zicht op onderaannemers.

520 Mevrouw **Assen (PvdA)** denkt dat criminelen net als de gemeente ook innoveren. Hoe kan hierop worden geanticipeerd en kan worden voorkomen dat signalen weer te laat worden opgepakt?

Wethouder **Voortman** gelooft dat criminelen zich hier in het verleden minder mee bezig hielden en dit vooral de laatste jaren hebben ontdekt. Alertheid is nu geboden op methodes en manieren waarop criminelen misbruik willen maken van kwetsbare mensen. Het is goed om te evalueren om te zien wat nog moet worden doorontwikkeld en waar moet worden opgeschaald.

In het zorglandschap wordt uitgegaan van vertrouwen en er wordt taakgericht gefinancierd. Door deze vorm van financieren is onrechtmatigheid lastiger vast te

530 stellen. Het zorglandschap ontwikkelt zich hiernaast naar grotere verbanden van zorgorganisaties. Het toezien op rechtmatige en kwalitatieve zorg wordt bij de hoofdaannemer belegd. Zij zijn nodig als partner om onrechtmatigheid, fraude en ondermaatse kwaliteit aan te pakken. Tegelijkertijd moeten hoofdaannemers zelf ook scherp in het vizier van de gemeente blijven.

Bij de aannemers wordt reële kostprijsberekeningen gehanteerd en dit bedrag moet voldoende zijn om kwalitatieve zorg te blijven leveren. Door de grote schaarste in personeel staan zorgorganisaties voor pittige keuzes. Deze dilemma's moeten samen met partners besproken worden en er moeten striktere controles komen op partijen die extern personeel leveren.

540 Mevrouw **Assen (PvdA)** kan zich voorstellen dat er een risico bestaat dat de verantwoordelijkheid bij een hoofdaannemer ligt die steeds scherper aan de wind moet varen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat duidelijk wordt dat de hoofdaannemer deze verantwoordelijkheid niet aankan?

Wethouder **Voortman** denkt dat het gesprek hier stevig over moet worden gevoerd, onder andere bij aanbestedingen.

550 Mevrouw **Assen (PvdA)** vraagt of dit een regulier onderwerp wordt op de agenda met de hoofdaanbieders.

Wethouder **Voortman** antwoordt dat dit onderwerp zeker moet worden aangesneden gezien de veranderingen in inzicht hierover.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** begrijpt dat het belangrijk is om het gesprek te hebben, maar als de organisatie fraude heeft gepleegd, moet het contract worden ontbonden met de nodige problemen gezien de schaarste in de zorg.

560 Wethouder **Voortman** bevestigt dat dit de consequentie kan zijn waarbij wel moet worden gekeken naar de consequenties voor mensen die afhankelijk zijn van de zorg.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** vraagt of de wethouder inschat dat dit risico zich kan voordoen.

Wethouder **Voortman** kan geen percentage aangeven. Zij hoopt dat bovengenoemde maatregelen ervoor zorgen dat deze problemen zich niet zullen voordoen. Als deze zich echter wel voordoen, dan moet er actie worden ondernomen.

570 De gemeente heeft goed contact met de belangenbehartigers en zij delen ook signalen die binnenkomen. Om een melding te kunnen onderzoeken is het wel nodig dat de belangenbehartigers voldoende informatie mogen delen van de persoon die ze heeft benaderd.

De verschrikkelijke casus van het meisje in Vlaardingen is opgepakt door landelijke organisaties en Utrecht is niet in de lead over welke informatie openbaar wordt. Waar mogelijk zal informatie worden gedeeld.

Het is mogelijk om eerder dan 2026 met een evaluatie te komen, maar onderzoeken kosten wel tijd en de uitkomsten hiervan zijn dan nog beperkt te delen.

580 Mevrouw **Van der Wilt (D66)** zegt dat het afhankelijk is van de meerwaarde van de informatie of deze eerdere en beperktere evaluatie wenselijk is.

Wethouder **Voortman** zal deze afweging maken en komt erop terug.

Burgemeester **Dijksma** vult dat dit kan worden meegenomen in de toegezegde brief voor de zomer.

Mevrouw **Van der Wilt (D66)** heeft geïnformeerd dat melders kunnen vrezen dat een melding ertoe leidt dat ze helemaal geen zorg meer krijgen.

590

Wethouder **Voortman** zegt dat enige informatie van de melder wel nodig is, maar iemand die zorg nodig heeft, moet deze wel krijgen.

Mevrouw **Van der Wilt (D66)** denkt dat het belangrijk is om hier rekening mee te houden in de communicatie over het meldpunt en dat mensen gerust worden gesteld dat er altijd zorg zal zijn.

600

Wethouder **Voortman** denkt dat in veel van deze gevallen mensen nu ook geen of slechte zorg ontvangen. In de communicatie over het meldpunt zal onder de aandacht worden gebracht dat deze veiligheid wordt geborgd.

Een accountantsverklaring is verplicht bij alle aanbieders voor subsidies of contracten van meer dan € 100.000.

De uitbreiding van capaciteit geeft meer mogelijkheden, maar uit ervaringen van andere gemeenten blijkt dat intensivering leidt tot meer signalen en meldingen en vervolgens zullen risico-afwegingen gemaakt moeten worden over het wel of niet oppakken van meldingen. Een belangrijk criterium hierbij is de veiligheid van de cliënt.

610

Mevrouw **Nederhand (Volt)** vraagt wanneer en hoe wordt teruggekoppeld hoe zorggebruikers actief worden gewezen op het meldpunt.

Wethouder **Voortman** zal dit bij de evaluatie doen.

Mevrouw **Nederhand (Volt)** heeft ook geïnformeerd naar audits.

Wethouder **Voortman** stelt dat audits niet alleen in het kader van fraudebestrijding worden gedaan. Volgens haar geldt hiervoor hetzelfde als voor accountantsverklaringen.

620

De voorzitter vraagt of er behoefte aan is om het uitvoeringsprogramma in de raad te bespreken.

Mevrouw **Ramaker (VVD)** stelt dat het uitvoeringsprogramma goed in elkaar zit en zij is blij met toelichting. Het college heeft de raad goed in positie gebracht

Toezeggingen

De **griffier** deelt mee dat de burgemeester een toezegging heeft gedaan en wethouder Voortman heeft vier toezeggingen gedaan.

630 **De voorzitter** sluit de vergadering om 21.30 uur en wenst de aanwezigen wel thuis.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Burgemeester Dijkma

zegt m.b.t. agendapunt 10 toe:

- 640
- In het tweede kwartaal komt er een rapportage van het programma Grenzen stellen, perspectief bieden. Hierin wordt een paragraaf over zorgfraude opgenomen en wordt bekeken of meer details over de huidige situatie meegenomen kunnen worden.

Wethouder Voortman

zegt m.b.t. agendapunt 10 toe:

- 650
- Bij de evaluatie eind 2026 wordt aandacht besteed aan het regionale aspect van het toezicht houden.
 - Het college gaat kijken of en hoe het meldpunt proactief onder de aandacht gebracht kan worden en komt erop terug bij de evaluatie eind 2026.
 - Het college gaat duidelijkere afspraken maken met partners over het voorkomen van zorgfraude.
 - De wethouder komt in de brief stand van zaken Zorg en Welzijn in het tweede kwartaal 2025 terug op of het wenselijk is om eerder terug te komen met een minder uitgebreide evaluatie begin 2026 of dat een uitgebreide evaluatie eind 2026 wordt.

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

Datum	Onderwerp	Indiener(s)	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
20-02-2025	M102 Geef richting en maak cultuuromslag concreet	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	WMO en Welzijn	20-05-2025		
20-02-2025	M98 visualisatie voortgang en samenhang hervormingen	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	WMO en Welzijn	30-06-2025		
20-02-2025	M100 Meer zicht op ongelijk investeren voor gelijke kansen	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	WMO en Welzijn	20-05-2025		
20-02-2025	M58 Van convenant naar concrete actie!	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Sport	20-05-2025	03032025: We informeren u bij het uitvoeringsprogramma sport in Q3 2025	
20-02-2025	M101 Geef richting aan de reserve!	van der Wilt, J.A.W. (Berdien) (D66)	WMO en Welzijn	20-05-2025		
20-02-2025	M56 Nee heb je, ja kun je krijgen meer ruimte voor initiatieven vanuit de sport	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	Sport	20-05-2025	03032025: we informeren u bij het uitvoeringsprogramma sport in Q3 2025	
20-02-2025	M55 Maatschappelijk 0-tarief de gamechanger	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	Sport	31-03-2026	03032025: we verwachten u in Q1 2026 te informeren	
20-02-2025	M60 Niemand wordt ontslagen uit een instelling zonder vervolg	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	20-05-2025		
20-02-2025	M53 Wat kan wel bij binnensport!	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Sport	30-06-2025	03032025: we informeren u in Q2 2025	

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

23-01-2025	M46 Religieus Erfgoed Zorg voor binnen en buiten erfgoed	Chirino, C.C. (Bina) (ChristenUnie)	Erfgoed	23-04-2025		
12-12-2024	M518 Samen met jongeren aan tafel voor betere participatie binnen de jeugdzorg	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Jeugd en Jeugdzorg	12-03-2025		
12-12-2024	M517 Geef oudervertegenwoordigers, jeugdvertegenwoordigers en cliënt	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt)	Jeugd en Jeugdzorg	30-04-2025		
12-12-2024	M505 Behoud cultuur met cultuurhistorische waarde	Assen. M.H. (Hester) (PvdA)	Cultuur	30-04-2025		
12-12-2024	M504 Meer begrip voor Post covid	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)	WMO en Welzijn	12-03-2025		
12-12-2024	M503 Versterk culturele inclusie voor vergeten migrantengemeenschappen	Dijkstra, G.J. (Gert) (EenUtrecht)	Cultuur	31-12-2025		
12-12-2024	M501 Bescherm Utrechtse kinderen tegen uitzetting (2)	Vries, L. de (Louise) (Partij voor de Dieren)	Asiel en Integratie	12-03-2025		
14-11-2024	M474 Werk aan de winkel voor aantrekkelijk cultureel aanbod in 2025	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Cultuur	30-06-2025		
26-09-2024	M403 Betrek Kanaleneiland bij bestuurlijk kader Hyena's	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Sport	26-12-2024	10-12-2024: De brief van 27-11-2024 (Update Voetbal Motorcross Wielerskeelerparcours) met kenmerk 12899459 geeft een tussentijdse update. Voor de zomer van 2025 informeren we u over de	

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					afhandeling van de motie. 14 oktober 2024: we verwachten u eind 2024 te informeren	
26-09-2024	M404 Houd de kantine op Sportpark Papendorp beschikbaar voor de wijk	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Sport	26-12-2024	10-12-2024: Via de brief van 27-11-2024 (Update Voetbal Motorcross Wielerskeelerparcours) met kenmerk 12899459 bent u geïnformeerd over de uitvoering van deze motie. 14 oktober 2024: we verwachten u eind 2024 te informeren	
11-07-2024	M360 Ontzie plan Einstein en samen stad maken zoveel mogelijk	Graaf, R. van der (Rik) (ChristenUnie)	Asiel en Integratie	11-10-2024		
11-07-2024	M325 Sociale Kaders Tariefverhoging Sportaccommodaties	Stam, T. (Titus) (PvdA)	Sport	31-05-2026	11-09-2024: We informeren u voor de voorjaarsnota van 2026	
11-07-2024	M324 Focus op menselijke maat bij gemeente	Raaijmakers, I. (Ilse) (PvdA)	Publieksdienst verlening	11-10-2024		
11-07-2024	M322 Cultureel solidariteitsfonds	Stam, T. (Titus) (PvdA)	Cultuur	11-10-2024		
11-07-2024	M314 Evaluatie cultuurnota 2025 - 2028 en verkenning toekomstige subsidieverlening	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur	11-10-2024		
11-07-2024	M310 Utrecht staat voor humaan asielbeleid	Deldjou Fard, M. (Melody) (GroenLinks)	Asiel en Integratie		20241213: De motie ondersteunt ons in onze houding en werkwijze rond het beleidsterrein Asiel en Integratie die we doorlopend uitdragen. We hebben dit ook opgenomen in de programmabegroting 2025	

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

11-07-2024	M311 Behoud basissubsidie amateurkunst	Hornsveld, I.S. (Ingeborg) (GroenLinks)	Cultuur	11-10-2024		
27-06-2024	M283 Tijdelijk voorkeursbeleid bij gelijke geschiktheid	Sungur, M. (Mahmut) (DENK)	Diversiteit en Inclusie	27-09-2024		
27-06-2024	M269 Eindelijk integraal ouderenbeleid?	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	WMO en Welzijn	27-09-2024	20250128: We voeren deze motie uit met het uitvoeringsprogramma Ouderen. Dit sturen we in het eerste kwartaal van 2025 aan de raad	
27-06-2024	M260 Een goede start, voor iedere jongere onder dak	van der Wilt, J.A.W. (Berdien) (D66)	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	27-09-2024		
27-06-2024	M247 Ken(getal) je lokale sportcontext!	Stylianou, N. (Nadia) (D66)	Sport	27-09-2024	21-3-2025: Indicatoren zijn toegevoegd en geëxpliciteerd in het uitvoeringsprogramma binnensport. We rapporteren over het ingroeipad bij het uitvoeringsprogramma sport en bewegen in Q3. 11-09-2024: We passen het uitvoeringsprogramma aan n.a.v. de motie en rapporteren over het ingroeipad bij de jaarlijkse update over binnensport (relatie met toezegging 693).	
27-06-2024	M248 Inzicht en monitoring extern verhuur sporthallen	Snijder, R.E.P.C. (Ruben) (Student & Starter)	Sport	27-09-2024	21-3-2025: We hebben uitvoering aan de motie gegeven door de indicator die de verhuur aan externen monitort, toe te voegen aan het uitvoeringsprogramma binnensport. Het definitieve uitvoeringsprogramma is bijgevoegd bij de	

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					raadsbrief 'uitvoeringsprogramma Utrechtse binnensport en tarievenbeleid' van 28-11-2023 met kenmerk 11637034. 11-09-2024: We nemen de uitvoering van de motie op in het uitvoeringsprogramma binnensport door een indicator toe te voegen.	
28-03-2024	M143 Meer zicht op uitvoering WMO	van der Wilt, J.A.W. (Berdien) (D66)	WMO en Welzijn	30-09-2024		
28-03-2024	M141 Utrecht stad van vrijwilligers!	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	WMO en Welzijn	30-09-2024	1 oktober 2024: In het Uitvoeringsprogramma Informele Zorg (Q1 2025) komt terug hoe we vrijwilligerswerk nog beter kunnen faciliteren. De raad is uitgenodigd voor een gesprek met de VCU en NIZU hierover op 9 oktober 2024.	
18-01-2024	M18 Verantwoording college falen plannen Machinerie	Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD)	Cultuur	31-12-2024		
18-01-2024	M19 Duidelijke voorwaarden bij publiek- private samenwerking	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Cultuur	18-04-2024		
09-11-2023	M412 Ontwikkel effectindicatoren voor toegankelijkheid	Passier, C.E. (Charlotte) (Volt)	Diversiteit en Inclusie	09-11-2024	20240611: Op 9 april 2024 hebben wij een brief gestuurd met onze inzet op deze motie. De uitvoering loopt tot de programmabegroting 2026.	
21-09-2023	M338 Aantrekkelijk cultureel aanbod voor U-pashouders	Assen, H. (Hester) (PvdA)	Cultuur	30-06-2024		
21-09-2023	M339 Alle aanbieders van cultuur moeten bijdragen aan meer diverse en inclusieve	Assen, H. (Hester) (PvdA)	Cultuur	30-06-2024		

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	sector en daarmee aan divers en inclusief aanbod					
21-09-2023	M337 Verbeter samenwerking binnen de cultuursector	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Cultuur	30-06-2024		
21-09-2023	M336 Bied cultuur perspectief voor de lange termijn	Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Cultuur	30-06-2024		
06-07-2023	M262 Sport bedrijven op bedrijventerreinen	Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)	Sport	29-03-2024	<p>21-3-2025: De afhandeling van deze motie is opgenomen in de Beleidsnota Werklocaties, zie "Raadsbrief Terinzagelegging Ontwerp Beleidsnota Werklocaties 2035 en afhandeling motie 262" van 13-3-2025 met kenmerk 30129574 15012025: Het belang van laagdrempelige en betaalbare ruimte voor commerciële sport- en beweegaanbieders heeft een plek gekregen in de nota sport en bewegen die halverwege december is gepubliceerd. Maar de motie wordt afgehandeld met de beleidsnota werklocaties die u ontvangt in het tweede kwartaal van 2025. 20240724: Op dit moment wordt uitgezocht welke ruimte er is voor sportbedrijven binnen bestemmingsplannen. De uitvoering van deze motie loopt parallel aan de Beleidsnota Werklocaties die in 2024 verwacht wordt. Daarnaast is dit onderwerp onderdeel van de beleidsnota sport en bewegen die in Q4 2024 wordt aangeboden. 20240314: Dit onderwerp is</p>	

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					onderdeel van de beleidsnota Sport die in Q3 2024 wordt aangeboden voor bestuurlijke behandeling.	
06-07-2023	M274 Maak echt werk van Housing First	Nolten, S.J. (Stevie) (BIJ1)	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	27-10-2023	20250310 Het het regionaal plan van aanpak dakloosheid is in de raad op 20 februari 2025 vastgesteld. 20231108 Dit wordt meegenomen in de visie op dakloosheid waarin de Housing first methode zal worden geborgd. Deze wordt in Q2 2024 verwacht.	
22-06-2023	M195 Verken bij opties tot nachtcultuur in de binnenstad ook eigen vastgoed en oude 'nachtlocaties'	Assen, H. (Hester) (PvdA)	Cultuur	29-03-2024		
22-06-2023	M192 Van zoekopdracht naar vindopdracht	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur	22-09-2023		
22-06-2023	M194 Nachtcultuur is ook een bestemming	van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66)	Cultuur	22-09-2023		
06-04-2023	M80 Gebruik expertise erfgoed organisaties	Zwanenberg, P. (Pepijn) (GroenLinks) Ramaker, M.F. (Margreet) (VVD) Assen, H. (Hester) (PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!) Maas, R.A.H.M. (Ruud)	Erfgoed	29-12-2023		

Lijst moties commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		(Volt) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter)				
06-04-2023	M82 Verduurzaam voordat het ons duur komt te staan	Maas, R.A.H.M. (Ruud) (Volt) van Vliet, D.J. (Dirk-Jan) (D66) Oudejans, A.T. (Annemarijn) (Student&Starter) Sungur, M. (Mahmut) (DENK) Steeg, B. van (Bert) (CDA)	Erfgoed	29-12-2023		
09-03-2023	M53 Gebruik nieuwe licentieperiode als start voor verdere ontwikkeling	Steeg, B. van (Bert) (CDA) Sasbrink, A. (Anne) (Partij voor de Dieren)	Cultuur	09-06-2023		
23-12-2021	M478 Industrieel erfgoed	Zwanenberg, P. (Pepijn) (GroenLinks) Zweth, R. van der (Rick) (PvdA) Bosch, D. (David) (UtrechtNu!)	Erfgoed			

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

ID	Agendapunt	Toezegging	Beleidsveld	Deadline	Stand van zaken openbaar	Datum afdoening
934	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 06-03-2025 8. Raadsbrief Onderzoek besluitvorming De Machinerie	Het college komt met brief over film en beeldcultuur uiterlijk zomer oftewel augustus 2025	Cultuur	31-08-2025		
928	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 30-01-2025 9. Raadsvoorstel Beleidsnota Sport en Bewegen 2025 – 2032	In Q2 wordt de raad geïnformeerd over stand van zaken Oude Rijn sporthal	Sport	30-06-2025	18-3-2025: We informeren u in Q2.	
927	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 30-01-2025 9. Raadsvoorstel Beleidsnota Sport en Bewegen 2025 – 2032	Handreiking zelfbeheer komt naar de raad in Q1 2025	Sport	31-03-2025	20-3-2025: Relatie met toezegging 692 en M356 Meer ruimte voor zelfbeheer sportaccommodaties.	
926	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 30-01-2025	Wethouder Voortman zegt een technische	WMO en Welzijn	30-04-2025		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	8. Hervormingen in het sociale domein	sessie toe over dilemma's bij hervormingen sociaal domein. Voorafgaand aan deze sessie stuurt het college een brief aan de raad.				
918	Vragenuur 30-01-2025 MV.3. Petitie geluidsoverlast in korte tijd al 286x ondertekend – Jantine Zwinkels (CDA), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair), Rien van den Hoek (UtrechtNu!) en Rik van der Graaf (ChristenUnie)	Wethouder Oosters zal de raad uiterlijk in Q3 informeren over eventuele passende oplossingen.	Cultuur	30-09-2025		
917	Vragenuur 16-01-2025 MV.8. Is het tijd om te bussen? – Janouke van Meerveld (Student & Starter) en Marie-Louise Beekmans (BIJ1)	Wethouder Oosters zegt toe in het netwerk op te halen hoe een initiatief zoals Safe'R Spot in Utrecht zou kunnen bijdragen aan veiligheid nachtcultuur en	Cultuur	31-03-2025	20250319 De afstemming met de verschillende beleidsterreinen vergt iets meer tijd. Daarom sturen wij u de brief in het tweede kwartaal.	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		de uitkomsten mee te nemen in de raadsbrief over de nachtcultuur in Q1 2025				
875	Gemeenteraad 12-12-2024 21. Raadsvoorstel beleidsnota Jeugd 'Samen opgroeien, samen opvoeden' 2025-2034	M516 Een professionele blik op de hervormingen is nodig	Jeugd en Jeugdzorg	12-03-2025		
863	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 21-11-2024 7. Raadsvoorstel beleidsnota Jeugd 'Samen opgroeien, samen opvoeden' 2025-2034	Toegezegd is dat het college contact opneemt met Zwolle en Eindhoven over het gevoerde beleid in vechtscheidingen en daarover terugkoppelt in een raadsbrief in Q2 2025	Jeugd en Jeugdzorg	30-06-2025		
862	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 21-11-2024 7. Raadsvoorstel beleidsnota	Toegezegd is dat in Q2 2025 de gemeenteraad een	Jeugd en Jeugdzorg	30-06-2025		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	Jeugd 'Samen opgroeien, samen opvoeden' 2025-2034	terugkoppeling ontvangt in een raadsbrief over het rendement van collectief werken.				
880	Gemeenteraad 07-11-2024 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	Wethouder Voortman zegt naar aanleiding van amendement 182 (Investeer in vrijwillige basis) toe dat de taakstelling gerealiseerd zal worden binnen de aanvullende zorg Jeugd en Wmo en dat waar mogelijk budget zal worden verschoven naar de sociale basis. Bij de Voorjaarsnota 2025 volgen daarvoor	WMO en Welzijn	30-04-2025		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		eventueel voorstellen.				
879	Gemeenteraad 07-11-2024 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	Wethouder Streefland zal met de betrokken partijen onderzoeken op welke manier de maatschappelijke diensttijd zo veel mogelijk gecontinueerd kan worden en de raad daarover bij de Programmabegroting 2026 informeren.	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	31-08-2025	Omdat de maatschappelijke diensttijd doorgaat, beschouwen we de toezegging als afgedaan. Zie ook Raadsbrief Diverse Onderwerpen Zorg en Welzijn van 14 februari 2025.	14-02-2025
877	Gemeenteraad 07-11-2024 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	Wethouder De Vries zegt naar aanleiding van motie 412 (Impact meten is ondergrens weten) toe dat hij in de technische	Jeugd en Jeugdzorg	30-06-2025		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		sessie in Q2 nader zal ingaan op de ondergrens.				
860	Gemeenteraad 07-11-2024 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	M418 Versoer als laatste het aantal bedden	Asiel en Integratie	31-03-2025	20250324: lopende de rechtszaak LVV kunnen we hier geen uitspraken over doen. We informeren u in het vierde kwartaal van 2025. Zie ook raadsbrieven hierover van 28 januari 2025 en 18 maart 2025	
844	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 23-10-2024 2.a. Raadsvoorstel Programmabegroting 2025	De wethouder houdt de raad via de stand van zakenbrieven zorg en welzijn op de hoogte over ontwikkelingen	WMO en Welzijn	31-03-2025	Omdat de maatschappelijke diensttijd doorgaat, beschouwen we de toezegging als afgedaan. Zie ook Raadsbrief	14-02-2025

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		aangaande maatschappelijke diensttijd.			Diverse Onderwerpen Zorg en Welzijn van 14 februari 2025.	
822	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 03-10-2024 7. Kleur bekennen cultuurperiode 2025-2029	Uiterlijk q3 2025 gaat College gesprek aan met Raad over evaluatie.	Cultuur	30-09-2025		
821	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 03-10-2024 7. Kleur bekennen cultuurperiode 2025-2029	Begin 2025(q1) raadsinformatiebrief naar de raad over evaluatie.	Cultuur	31-03-2025	20250319 Op 21 januari 2025 heeft de raad een brief ontvangen over de evaluatie van het cultuurnotaproces 2025-2028. Daarmee is aan deze toezegging voldaan.	
820	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 03-10-2024 7. Kleur bekennen cultuurperiode 2025-2029	Voor 2025 wordt de raad geïnformeerd over hoe er wordt omgegaan met	Cultuur	31-12-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		fRICTIEkosten en evt behoud overgebleven subsidiemiddelen				
819	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 03-10-2024 7. Kleur bekennen cultuurperiode 2025-2029	Overzicht van subsidie verlening in relatie tot subsidie provincie en Rijk en mogelijkheden Europa wordt meegenomen in de evaluatie en verstrekt aan de raad	Cultuur	31-03-2025	20250319 In de raadsbrief van 21 januari 2025 over de evaluatie cultuurperiode 2025-2028 (toezegging 821) is op twee plekken te zien, onder het kopje 'de werkvorm' en 'de hoofdlijnen' dat de toezegging in de evaluatie wordt meegenomen. Daarmee is aan deze toezegging voldaan.	
858	Gemeenteraad 26-09-2024 30. Afrondende besluitvorming na debat Raadsbrief Sluiting	Wethouder Streefland zal in de Q1-brief nader	Asiel en Integratie	31-03-2025	20250324: lopende de rechtszaak LVV	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	aanmeldlocatie Oekraïners Jaarbeurs	ingaan op de plannen voor 2025 en de inzet voor de Voorjaarsnota 2025.			kunnen we hier geen uitspraken over doen. We informeren u in het vierde kwartaal van 2025. Zie ook raadsbrieven hierover van 28 januari 2025 en 18 maart 2025	
803	Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie 12-09-2024 9. Schriftelijke vragen Vergunningen en Agent of change	In de voortgangsbrief nachtvisie/nachtcultuur van Q1 2025 koppelt het college terug over de 1e bevindingen van de verkenning van toepassing van het agent of change principe in de nachtcultuur.	Cultuur	31-03-2025	20250319 Maakt onderdeel uit van de raadsbrief jaarlijkse update over de nachtvisie die de raad in het tweede kwartaal ontvangt.	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

800	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 05-09-2024 8. Raadsbrief Sluiting aanmeldlocatie Oekraïners Jaarbeurs	In november 2024 wordt een technische briefing georganiseerd. Uitwerking visie op meedoen vanaf dag 1, werk en inzet bedrijfsleven en de samenwerking met andere landen en Eurocities komen aan bod.	Asiel en Integratie	30-11-2024	20250324 We streven ernaar deze sessie in het tweede kwartaal van 2025 te organiseren. 20241205 De visie en aanpak worden momenteel verder vormgegeven. Daarnaast loopt momenteel een Europese subsidieaanvraag. De technische sessie wordt in Q1 2025 georganiseerd zodat we de raad op beiden goed kunnen meenemen	
799	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 05-09-2024 8. Raadsbrief Sluiting	In maart 2025 krijgt de raad een update van de uitwerking lvv en	Asiel en Integratie	31-03-2025	20250324: lopende de rechtszaak LVV kunnen we hier	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	aanmeldlocatie Oekraïners Jaarbeurs	de financiële gevolgen			geen uitspraken over doen. We informereren u in het vierde kwartaal van 2025. Zie ook raadsbrieven hierover van 28 januari 2025 en 18 maart 2025	
762	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 03-07-2024 2. Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024	In Q4 2024 volgt een brief over evaluatie SchoolsOUT waarin het college tevens laat weten wat het handelingsperspe ctief is	Diversiteit en Inclusie	31-12-2024		
811	Gemeenteraad 27-06-2024 18. Raadsvoorstel Beleidsnota Utrecht onderdak	Wethouder Streefland zegt toe dat de gemeente meer zal doen aan activering en met de	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	31-12-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		opvangpartners zal kijken hoe het middelengebruik aangepakt kan worden, waarbij ook bekeken wordt hoe de succesvolle Barka-aanpak geïmplementeerd kan worden in de reguliere opvang, en hier in Q4, in de volgende voortgangsrapportage, op zal terugkomen.				
746	Gemeenteraad 27-06-2024 18. Raadsvoorstel Beleidsnota Utrecht onderdak	M261 Zet in op middelenvrije locatie en activering	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	20-12-2024		
745	Gemeenteraad 27-06-2024 18. Raadsvoorstel Beleidsnota Utrecht onderdak	M258 Zeggenschap over Utrecht Onderdak	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	27-09-2024	Het eerste dictum is opgenomen in het regionaal plan van aanpak dakloosheid dat	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					uw raad op 20 februari 2025 heeft vastgesteld.	
743	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 20-06-2024 3. Raadsvoorstel Jaarstukken 2023	In Q3 2024 ontvangt de raad een raadsbrief over het locatieonderzoek wijkcultuurhuis en de vervolgplanning.	Cultuur	30-09-2024	20241211 In Q1 2025 volgt een brief met een update over verschillende cultuurparticipatie-onderwerpen, waaronder dit onderwerp.	
742	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 20-06-2024 3. Raadsvoorstel Jaarstukken 2023	In Q4 2024 ontvangt de raad een raadsbrief over prikkelarme opvang	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	31-12-2024		
741	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 20-06-2024 3. Raadsvoorstel Jaarstukken 2023	In Q1 2025 ontvangt de raad het uitvoeringsprogramma informele zorg. Landelijke onderzoeken en ontwikkelingen worden	WMO en Welzijn	31-03-2025		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		meegenomen in het reeds ontwikkelde uitvoeringsprogramma.				
720	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 16-05-2024 11. Raadsbrief Monitoring inburgering 2024	Het college gaat onderzoeken of de Nederlandse waarden kunnen worden meegenomen in de monitor.	Asiel en Integratie	16-08-2024	de wethouder heeft toegezegd dit in de volgende voortgangsrapportage op te nemen. Deze verschijnt in het eerste kwartaal van 2025	
719	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 16-05-2024 9. Raadsvoorstel Afwijkende afschrijftermijn Cultuurcluster Berlijnplein	In Q4 2024 ontvangt de raad het definitieve ontwerp.	Cultuur	31-12-2024		
718	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 16-05-2024 9. Raadsvoorstel Afwijkende afschrijftermijn Cultuurcluster Berlijnplein	Uiterlijk Q4 2024 stuurt het college een brief aan de raad waarin staat hoe de wensen, bedenkingen en punten die zijn	Cultuur	31-12-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		ingebracht in het debat zijn meegenomen.				
717	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 16-05-2024 9. Raadsvoorstel Afwijkende afschrijftermijn Cultuurcluster Berlijnplein	De wethouder gaat in gesprek met architecten en collega-wethouders over het verbeteren van de toegankelijkheid	Cultuur	16-08-2024		
697	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 12. Meer regie bij levering en reparatie hulpmiddelen WMO en klachtenprocedure bij cliënt	Het college gaat in gesprek met de cliëntenraad over hoe de cijfers van de ervaringswijzer inzichtelijk gemaakt kunnen worden voor zowel het college als de raad. Uiterlijk Q4 informeert het college de raad	WMO en Welzijn	31-12-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		over de uitkomsten.				
696	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 11. Raadsbrief Nadere regel subsidie culturele broedplaatsen en Raadsbrief Voortgang uitvoeringsnota cultureel en creatief vastgoed	In het uitvoeringsprogramma wordt de kunstenaar coöperatie verankerd	Cultuur	04-07-2024	20241211 Dit wordt opgenomen in het Uitvoeringsprogramma culturele en creatieve huisvesting, dat voor het eind van het jaar volgt.	
693	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 10. Raadsvoorstel aanpassing kengetal binnensport; Uitvoeringsprogramma Utrechtse binnensport 2024-2030	De voortgang van de realisatie van sporthallen in relatie tot kengetal wordt jaarlijks gerapporteerd.	Sport	04-07-2024	23-4-2024: We verwachten u Q1 2025 te informeren. 21-3-2025: Op 10 maart heeft een gesprek plaatsgevonden met de binnensportverenigingen over de planning en realisatie van sporthallen. We werken de	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					<p>routekaart hiervoor verder uit en informeren u (bij het uitvoeringsprogramma sport en bewegen) in Q3.</p>	
692	<p>Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 10. Raadsvoorstel aanpassing kengetal binnensport; Uitvoeringsprogramma Utrechtse binnensport 2024-2030</p>	<p>In de sportnota komt het college terug op het nultarief en zelfbeheer</p>	Sport	04-07-2024	<p>23-4-2024: Dit onderwerp is onderdeel van de beleidsnota Sport die in Q3 2024 wordt aangeboden voor bestuurlijke behandeling. 18-7-2024: Zie de update bij M356 Meer ruimte voor zelfbeheer sportaccommodaties over het onderwerp zelfbeheer en de update bij toezegging 403</p>	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					voor de planning van de nota.	
690	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 7. Raadsbrief Uitvoeringsplan inclusie en diversiteit Gemeente Utrecht	Een voorstel over hoe invulling te geven aan maatschappelijke sensitiviteit volgt in Q3.	Diversiteit en Inclusie	30-09-2024	Afgehandeld met de verzending van Raadsbrief Voortgang Uitvoeringsplan Inclusie en Diversiteit, 24 september 2024.	
689	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 7. Raadsbrief Uitvoeringsplan inclusie en diversiteit Gemeente Utrecht	Gedragscode komt in Q3 naar de raad.	Diversiteit en Inclusie	30-09-2024	Afgehandeld met de verzending van Raadsbrief Voortgang Uitvoeringsplan Inclusie en Diversiteit, 24 september 2024.	
688	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 04-04-2024 7. Raadsbrief Uitvoeringsplan inclusie en diversiteit Gemeente Utrecht	Uitkomsten onderzoek over inzetten 'mystery guests' of andere maatregelen bij VTH om evt. discriminatie te voorkomen bij	Diversiteit en Inclusie	30-09-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		handhaving worden in Q3 met de raad gedeeld. Tevens informatie over expertsessie vindt plaats in Q3.				
709	Gemeenteraad 28-03-2024 23. Afrondende besluitvorming na debat over Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie 2024-2028	Wethouder Oosters zal de raad een brief sturen met een inventarisatie van het U-Pasaanbod op het vlak van cultuur, en daarbij aangeven in hoeverre van dat aanbod gebruik wordt gemaakt, welke cultuuraanbieders al wel een passend aanbod hebben voor mensen met een kleine portemonnee en	Cultuur	30-06-2024		

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		welke nog niet, en welke interventies de gemeente kan doen om dit aanbod te vergroten.				
687	Gemeenteraad 28-03-2024 31. Raadsvoorstel Beleidsnota Wmo 'Samen leven, samen zorgen'	M144 Samen kunnen zorgen	WMO en Welzijn	30-09-2024	De uitvoering van deze motie komt terug in het uitvoeringsprogramma Informele Zorg (Q1 2025)	
663	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 07-03-2024 10. Raadsvoorstel Beleidsnota Wmo 'Samen leven, samen zorgen'	In het Uitvoeringsprogramma informele zorg komt terug hoe we vrijwilligerswerk beter kunnen faciliteren	WMO en Welzijn	07-06-2024	Het Uitvoeringsprogramma Informele Zorg staat gepland voor Q1 2025.	
662	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 07-03-2024 9. Raadsbrief Hervormingen sociaal domein	De wethouder zegt toe uiterlijk 7 april 2024 in gesprek te gaan over kaders	WMO en Welzijn	07-04-2024	Gesprek gevoerd met raadsleden op 11 juli 2024. De komende periode wordt	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		maatschappelijke dialoog met de stad			invulling gegeven aan de maatschappelijke dialoog. Stand van zaken blijft volgen in de communicatie over de hervormingen sociaal domein (P&C-cyclus en raadsbrieven Q4 2024 en Q4 2025).	
646	Gemeenteraad 29-02-2024 15. Raadsvoorstel Nota van uitgangspunten Met elkaar, voor elkaar, Onderdelen van de Sociale basis en Basiszorg; keuze voor marktinstrument	M68 Baanzekerheid voor medewerkers in de sociale basis en basiszorg	WMO en Welzijn	29-08-2024	Deze motie is opgenomen in de afgesloten contracten met SportUtrecht, Buurtteams en U Centraal wat betreft Sociaal Raadslieden. We nemen de motie nog mee in de lopende aanbestedingen	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					Welzijnswerk in de Wijk, Informatievoorziening en Onafhankelijke Cliëntondersteuning.	
630	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 01-02-2024 8. Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie 2024-2028	In Q4 2024 volgt een brief met een update over cultuurparticipatie en inzet diversiteit	Cultuur	31-12-2024	20241211 In Q1 2025 volgt een brief met een update over verschillende cultuurparticipatie-onderwerpen, waaronder dit onderwerp.	
575	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 16-11-2023 7. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2024	Het College zegt toe na te gaan of de formulering (leesbaarheid / 'de bedoeling') van de teksten bij de revisie van de WMO Verordening in Q4 2024, bijvoorbeeld over	WMO en Welzijn	31-12-2024	Wegens capaciteitsgebrek heeft de revisie niet in 2022 plaatsgevonden, in de Verzamelbrief zorg en welzijn die in oktober 2023 naar uw	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		PGB, eenvoudiger kunnen worden geformuleerd, rekening houdend met de juridische aspecten. Er komt ook een publieksversie.			raad is verzonden bent u geïnformeerd over de nieuwe planning.	
587	Gemeenteraad 09-11-2023 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024	Wethouder Streefland bekijkt momenteel met de partners en de belangenbehartigers hoe dakloze mensen in de toekomst duurzaam kunnen worden opgevangen. Informatie daarover komt in Q1 naar de raad, terwijl in Q2 de regiovisie Dakloosheid naar de raad komt.	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	30-06-2024	Dit is uitgewerkt in het beleidskader Utrecht Onderdak dat u op 28 april 2024 heeft ontvangen en in het regionaal plan van aanpak dakloosheid dat uw raad op 20 februari 2025 heeft vastgesteld.	20-03-2025

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

551	Gemeenteraad 09-11-2023 5. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024	M403 Visie opvang dakloze mensen	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	31-03-2024	Dit is uitgewerkt in het beleidskader Utrecht Onderdak dat u op 28 april 2024 heeft ontvangen. Eveneens vindt het borgen van de geleerde lessen uit Living Lab Eerst een Thuis (een vorm van Housing First) plaats in het kader van de regionale aanpak dakloosheid dat u op 20 februari 2025 heeft vastgesteld. U bent over de eindrapportages Living Lab Eerst een thuis geïnformeerd met een brief met	20-02-2025
-----	--	--	---	------------	---	------------

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					kenmerk 12481485 op 19 juni 2024.	
505	Gemeenteraad 21-09-2023 22. Raadsvoorstel Beleidsnota Cultuur en verordening subsidie Beleidsnota Cultuur 2025-2028	M334 Waarborgen transparante en gelijkwaardige beoordeling subsidies cultuurperiode 2025-2028	Cultuur	30-06-2024	20241211 Een update volgt in de raadsbrief over de evaluatie van de Cultuurnota 2025-2028 die in Q1 2025 is toegezegd.	
497	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 31-08-2023 10. Raadsvoorstel Beleidsnota Cultuur en verordening subsidie Beleidsnota Cultuur 2025-2028	In overleg met de wethouder W&I, kijken wat de mogelijkheden zijn voor cultureel aanbod via de U Pas; resultaten van dat overleg worden teruggekoppeld aan de raad	Cultuur	30-11-2023	20241211 In Q1 2025 volgt een brief met een update over verschillende cultuurparticipati e-onderwerpen, waaronder dit onderwerp. 20240327 Afstemming heeft meer tijd nodig, terugkoppeling volgt in Q3 2024. 20240125	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					Terugkoppeling volgt in Q1 2024.	
495	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 31-08-2023 10. Raadsvoorstel Beleidsnota Cultuur en verordening subsidie Beleidsnota Cultuur 2025-2028	De wethouder zegt toe onderzoek te doen naar wat nodig is om goed mee te groeien met de groei van de stad, inclusief fair practice (Q4 2025)	Cultuur	31-12-2025		
476	Gemeenteraad 06-07-2023 11. Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2023 en Eerste bestuursrapportage 2023	M261 In teamverband met randgemeente sport mogelijk maken	Sport	06-10-2023	15-1-2025: In de nota sport en bewegen is aangegeven bij welk soort ontwikkelingen we de samenwerking met buurgemeenten willen zoeken. Daadwerkelijke uitwerking vindt plaats binnen de	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					<p>uitvoeringsprogramma's die we in 2025, 2027, 2029 en 2031 ontwikkelen. 2-9-2024: We hebben contact met randgemeenten over diverse zaken. We gaan binnen deze bestaande contacten sport(capaciteit) actiever inbrengen als onderwerp. Dit onderwerp is onderdeel van de beleidsnota die in Q4 2024 wordt aangeboden voor bestuurlijke behandeling. We zullen de voortgang op</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					deze motie meenemen bij de jaarlijkse voortgang over de nota. 14-3-2024: Dit onderwerp is onderdeel van de beleidsnota Sport die in Q3 2024 wordt aangeboden voor bestuurlijke behandeling.	
468	Gemeenteraad 06-07-2023 11. Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2023 en Eerste bestuursrapportage 2023	M241 Help de cultuursector met verduurzamen	Cultuur	31-03-2024	20241211 Een update volgt in de raadsbrief over de evaluatie van de Cultuurnota 2025-2028 die in Q1 2025 is toegezegd. 20240327 Terugkoppeling volgt in Q3 2024.	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

466	Gemeenteraad 06-07-2023 11. Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2023 en Eerste bestuursrapportage 2023	M233 Kunst om op te zitten	Cultuur	31-12-2023	20240327 Dit heeft vanwege beperkte capaciteit vertraging opgelopen, brief volgt in Q2 2024. 20240125 Brief volgt in Q1 2024.	
432	Gemeenteraad 22-06-2023 17. Afrondende besluitvorming verblijfplekken voor jongeren	M144 Betrek jongeren bij nieuwe ontmoetingsplekk en	Jeugd en Jeugdzorg	30-06-2024	20240624: afgedaan met raadsbrief d.d. 24 juni 2024.	
425	Gemeenteraad 22-06-2023 14. Afrondende besluitvorming Onderzoek Sportbestuurders over discriminatie en inclusie bij Utrechtse sportclubs	M127 Pak racisme en discriminatie aan in de sport via subsidievoorwaar den	Sport	30-06-2024		
403	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 25-05-2023 10. Raadsbrief Ontwikkeling van sportvastgoed en gemeentelijke organisatie van sport	Q2 2024 uitvoeringsplan voor toekomst ruimte voor sport in Utrecht.	Sport	30-06-2024	7-7-2023: We verwachten u in Q2 2024 te informereren. 11- 3-2024: Op 29 november 2023	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					heeft de raad raadsbrief 'Beantwoording Moties 151, Geef sport de plek die het verdient' (kenmerk 11899021) ontvangen. Daarin is aangegeven dat het "Uitvoeringsplan voor toekomst ruimte voor sport in Utrecht" (toezegging 23/T127 d.d. 25 mei 2023) beleidsmatig landt in de beleidsnota Sport. De nota ontvangt u in Q3 2024 en het uitvoeringsprogramma Q1 2025.	
--	--	--	--	--	---	--

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					<p>13-6-2024: Het kost veel tijd om de uitkomsten van het participatietraject zorgvuldig te verwerken en om te bepalen wat dit betekent voor de beleidskeuzes die we maken. Vanuit SportUtrecht hebben we het signaal gekregen dat zij en andere partijen in de stad meer tijd nodig hebben om input te leveren die nodig is. Daarom is de planning geactualiseerd en verwachten wij de nota in Q4 te sturen en het uitvoeringsprogramma in Q3 2025.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

371	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 13-04-2023 8. Raadsvoorstel Visie en meerjarenperspectief 2022-2033 op dienstverlening	Een Beleidsnota over dit onderwerp volgt in Q1 van 2024.	Publieksdienstverlening	31-03-2024	Het zorgvuldig afstemmen van de beleidsnota over dit onderwerp met alle betrokken partijen kost meer tijd en volgt daardoor in Q1 van 2025	
359	Gemeenteraad 06-04-2023 18. Raadsvoorstel Regioplan U16 Beschermd wonen 2023-2028	M76 De beste bescherming is eerst een thuis	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	06-07-2023	Aan deze toezegging is voldaan met het regionaal plan van aanpak dakloosheid dat uw raad op 20 februari heeft vastgesteld.	20-02-2025
337	Gemeenteraad 09-03-2023 21. Raadsvoorstel Advies aanwijzing lokale omroep	M52 Gebruik nieuwe licentieperiode als start voor verdere ontwikkeling	Cultuur	09-06-2023	Deadline moet zijn: eind 2024	
340	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 09-02-2023	De wethouder zegt toe in Q2 de	Cultuur	30-06-2023	20240125 Dit volgt eind 2024.	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	11. Raadsvoorstel Advies aanwijzing lokale omroep	Raad te informeren over de landelijke ontwikkelingen en uitkomsten van gesprekken met het Rijk.				
272	Vragenuur 01-12-2022 MV.1. Het volwassen leven goed beginnen kan niet op straat – Venita Dada-Anthonij (D66) mede namens Wilma Duitscher (EenUtrecht), Mahmut Sungur (Denk), Hester Assen & Ilse Raaijmakers (PvdA), Esma Kendir (Student & Starter), Bert van Steeg (CDA) en Noura Oul Fakir (Bij1)	Wethouder Streefland zal de raad zo snel mogelijk, uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023, laten weten wat het plan van het kabinet voor de aanpak van dakloosheid voor Utrecht in financiële zin betekent.	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	31-03-2023	Aan deze toezegging is voldaan met het regionaal plan van aanpak dakloosheid dat uw raad op 20 februari heeft vastgesteld.	20-02-2025
221	Gemeenteraad 01-12-2022 20. Debat Zwemmen, zwemlessen en wachtlijsten	M377 Slimmer met schaars zwemwater	Sport	01-03-2023	21-6-2023: De raadsbrief Capaciteit zwemwater en toegang tot	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					zwemles d.d. 20-6-2023 geeft een tussentijdse update. Wij zullen uw Raad informeren over de resultaten na de tweejarige pilot die afloopt begin 2025.	
213	Gemeenteraad 10-11-2022 6. Raadsvoorstel Programmabegroting 2023-2026	M356 Meer ruimte voor zelfbeheer sportaccommodaties	Sport	10-02-2023	18-7-2024: De beleidsnota sport en bewegen komt in Q4, daarmee schuift de uitvoering van de motie ook op naar Q4. De handreiking ontvangt u ook in Q4. Er is voortgang op dit onderwerp; er is informatie opgehaald bij andere gemeenten,	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					<p>SportUtrecht en uiteraard bij de verenigingen. Op basis hiervan geven we richting aan rollen en taken van gemeente en sportverenigingen , wat dus opgenomen zal worden in de beleidsnota sport en bewegen. 10-12-2024: Op verzoek van SportUtrecht organiseren we een extra participatiebijeenkomst. Daarom is dit losgekoppeld van de nota en schuift de publicatie van de handreiking op naar Q1 2025.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

194	Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport 22-09-2022 8. Raadsvoorstel Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2023	De wethouder zegt toe na de komende revisie van de Wmo-regelgeving hiervan ook een publieksversie te maken en in Q1 2023 met een evaluatie te komen.	WMO en Welzijn	31-03-2023	Wegens capaciteitsgebrek heeft de revisie niet in 2022 plaatsgevonden, in de Verzamelbrief zorg en welzijn die in oktober 2023 naar uw raad is verzonden bent u geïnformeerd over de nieuwe planning.	
192	Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 08-09-2022 6. Raadsvoorstel Wijziging legesverordening 2022 in verband met een nieuw tarief voor het thuisbezorgen van reisdocumenten	De wethouder zegt toe in Q1 2024 – een jaar na invoering – de prijsverhoging van het thuisbezorgen van reisdocumenten te evalueren en in de evaluatie de mogelijkheden	Publieksdienstverlening	30-03-2024	Wij zullen u over de evaluatie informeren in de periodieke voortgangsbrief publieksdienstverlening van 2024	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

		voor maatwerk inzichtelijk te maken.				
140	Gemeenteraad 16-06-2022 9. Raadsvoorstel Kadernota Cultuurparticipatie 2022-2030	M131 Geen automatische uitbreiding buurtcoaches voor bloeiende wijkcultuur	Cultuur	16-09-2022	20240125 Dit komt terug in de nieuwe regeling voor combinatiefuncties cultuur (onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie) die naar verwachting in Q2 2024 gereed is. Dit wordt uitgewerkt als onderdeel van de Uitvoeringsnota Cultuurparticipatie, die in Q3 2023 gereed is.	
84	Gemeenteraad 07-10-2021 17. Raadsvoorstel	M339 Wel een nieuwe wijk maar	Sport	07-04-2022	De uitvoering van deze motie wordt	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

	Omgevingsvisie Merwedekanaalzone deel 2 uitwerking van de Ruimtelijke Agenda	geen nieuwe sportvelden			betrokken bij de variantenstudie sportpark Nieuw Welgelegen. Naar verwachting wordt de raad daarover in 2023 geïnformeerd.	
80	Gemeenteraad 07-10-2021 19. Raadsvoorstel Stedenbouwkundig Plan Merwede	M324 Sporten in Zuidwest	Sport	07-01-2022	De raad wordt in Q4 van 2023 geïnformeerd over de stand van zaken.	
19	Gemeenteraad 16-07-2020 3. Ingekomen stukken	Het college informeert de raad eind 2020 over het definitieve plan van aanpak van Utrecht UNESCO City of Literature.	Cultuur	30-09-2021	20240125 Er wordt gewerkt aan een inventarisatie van het onderwerp taal en lezen en de raakvlakken op dit thema tussen cultuur, onderwijs, volwasseneneduc atie etc. Een update volgt naar	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					verwachting in Q3 2024. Door andere prioriteiten heeft dit vertraging opgelopen. De raad ontvangt in de loop van 2023 een nadere uitwerking van de plannen voor Utrecht Unesco City of Literature.	
13	Commissie Mens en Samenleving (16-9-2008 t/m 27-10-2021 13-02-2020 6. Raadsvoorstel Vaststelling Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen	Het college gaat over 3 jaar de werking van het Koersdocument evalueren (naar verwachting medio 2023).	WMO en Welzijn	30-06-2023	Op 6 februari 2024 is een raadsbrief gestuurd over de werking van het Koersdocument en de lessen die we daaruit trekken. Hierin is aangegeven dat in Q4 2024 een herijking van het Koersdocument 'Leefbare stad en	

Lijst toezeggingen commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport dd. 27 maart 2025

					maatschappelijke voorzieningen' volgt. Zoals aangegeven in de Raadsbrief Sociale Visie Utrecht 2040 is het visiegedeelte uit dit document geland in de Sociale Visie. Het beleidsgedeelte volgt in Q2 2025.	
--	--	--	--	--	---	--

Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport

Dossiernummer	4502
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	3 april 2025
Agendapunt	7
Titel	Raadsvoorstel wijziging Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025
ID	4722
Behandelend ambtenaar	Francien Wienbelt/Linda Zengerink
Telefoon	14030
E-mail	f.wienbelt@utrecht.nl/l.zengerink@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Sociaal domein
Portefeuillehouder	Wethouder De Vries
Beleidsveld	Jeugd en Jeugdzorg
Referendabel	Ja
Reden niet referendabel	
Raadsadviseur (lijst)	Bahreddine Belhaj/Cie Jeugd, Welzijn, Cultuur en SPort
Behandelveorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport	6 maart 2025
Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport	3 april 2025

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Wijziging Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

Beleidsveld	Jeugd en Jeugdzorg
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ontwikkeling
Opsteller	Francien Wienbelt
Kenmerk	30102255
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De wijziging van de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 per 1 juli 2025 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:
 - a. Het technisch verplaatsen van artikelen/leden uit de Nadere regel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht naar de Verordening over:
 - i. De afweging van de beoordeling van eigen kracht van jeugdigen en/of ouders;
 - ii. Collegiale toetsing door een medewerker van het buurtteam (of lokale toegang bij woonplaatsbeginsel) bij de beoordeling van een aanvraag als jeugdige en/of ouder het oneens is met de uitkomst van de beoordeling;
 - iii. De wijze waarop het onderzoek naar de noodzaak van dyslexiezorg wordt uitgevoerd;
 - iv. Een toekenning voor een individuele voorziening in natura die alleen wordt verleend voor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders, tenzij het gaat om een toekenning door een Lokale toegang (vanwege het woonplaatsbeginsel);
 - v. De inzet van pgb en individuele voorziening tijdens vakantie;
 - vi. De datum waarop, eventueel met terugwerkende kracht, een individuele voorziening wordt toegewezen;
 - b. Vervoer wordt mogelijk bij alle vormen van jeugdhulp, niet alleen bij ambulante specialistische jeugdhulp;
 - c. De toegang, het onderzoek en de toekenning van de individuele voorziening vervoer beleggen bij team Leerlingenvervoer van de gemeente Utrecht;
 - d. Toevoegen dat een jeugdige alleen in aanmerking voor een vervoersvoorziening als het gaat om vervoer van een jeugdige van en naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden, voor de periode dat de jeugdhulpvoorziening wordt gebruikt en als team Leerlingenvervoer oordeelt dat de vervoersvoorziening (medisch) noodzakelijk is;
 - e. Vervallen van het artikel dat op bezwaarschriften wordt beslist volgens de verordening waarop het besluit is gebaseerd.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Uit recente jurisprudentie (rechtszaken) blijkt dat de raad het recht heeft om bepaalde onderwerpen, die nu via de [Nadere regel Verordening jeugdwet gemeente Utrecht 2025](#) geregeld zijn, vast te stellen. Daarom worden enkele leden/artikelen verplaatst van de Nadere regel naar de Verordening Jeugdwet. Daarnaast worden de toegang, het onderzoek en de toekenning van vervoer belegd bij team Leerlingenvervoer en worden criteria voor vervoer toegevoegd.

Context

Aanleiding

De Verordening wijzigt geregeld. Dit is midden 2025 nodig om een aantal redenen:

- Vanwege recente jurisprudentie (rechtszaken).
- De VNG heeft een nieuwe modelverordening jeugdhulp gepubliceerd.
- Vanuit de Taskforce hervormingen is er een verkenning gedaan naar een efficiëntere inrichting van vervoer van jeugdigen naar jeugdhulp. Ook kan de rechtsbescherming van jeugdigen en ouders wat vervoer betreft worden verbeterd.

Juridische context

Volgens artikel 108 lid 2 van de Gemeentewet heeft de raad het recht om verordeningen vast te stellen. Artikel 2.9 van de Jeugdwet verplicht iedere gemeente een verordening vast te stellen waarin onder andere staat welke voorzieningen de gemeente aan jeugdigen en ouders biedt, hoe de toegang tot deze jeugdhulpvoorzieningen is geregeld en de wijze waarop de hoogte van de pgb-tarieven wordt vastgesteld. De raad legt met de verordening de kaders vast voor verdere invulling en uitvoering door het college van burgemeester en wethouders.

Beslistermijn

Het is noodzakelijk dat de wijziging van de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 per 1 juli 2025 van kracht is, zodat besluitvorming over aanvragen voor jeugdhulp op juridisch correcte wijze kan plaatsvinden. Het is noodzakelijk dat de artikelen over vervoer op 1 juli 2025 correct in de Verordening staan, zodat dit bij de start van het schooljaar 2025-2026 goed is vastgelegd.

Beoogd effect

Jeugdigen en gezinnen krijgen passende hulp en ondersteuning.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

[Raadsbesluit Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025](#)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	<p>De wijziging van de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 per 1 juli 2025 vast te stellen, met als belangrijkste wijzigingen:</p> <ul style="list-style-type: none">a. Het technisch verplaatsen van artikelen/leden uit de Nadere regel Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht naar de Verordening over:<ul style="list-style-type: none">i. De afweging van de beoordeling van eigen kracht van jeugdigen en/of ouders;ii. Collegiale toetsing door een medewerker van het buurtteam (of lokale toegang bij woonplaatsbeginsel) bij de beoordeling van een aanvraag als jeugdige en/of ouder het oneens is met de uitkomst van de beoordeling;iii. De wijze waarop het onderzoek naar de noodzaak van dyslexiezorg wordt uitgevoerd;iv. Een toekenning voor een individuele voorziening in natura die alleen wordt verleend voor gecontracteerde jeugdhulpaanbieders, tenzij het een toekenning door een Lokale toegang (vanwege het woonplaatsbeginsel) betreft;v. De inzet van pgb en individuele voorziening tijdens vakantie;

	<ul style="list-style-type: none"> vi. De datum waarop, eventueel met terugwerkende kracht, een individuele voorziening wordt toegewezen. b. Vervoer wordt mogelijk bij alle vormen van jeugdhulp, niet alleen bij ambulante specialistische jeugdhulp. c. De toegang, het onderzoek en de toekenning van de individuele voorziening vervoer beleggen bij team Leerlingenvervoer. d. Toevoegen dat een jeugdige alleen in aanmerking voor een vervoersvoorziening als het gaat om vervoer van een jeugdige van en naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden, voor de periode dat de jeugdhulpvoorziening wordt gebruikt en als team Leerlingenvervoer oordeelt dat de vervoersvoorziening (medisch) noodzakelijk is. e. Vervallen van het artikel dat op bezwaarschriften wordt beslist volgens de verordening waarop het besluit is gebaseerd.
Argumenten	
1.1	<p><u>De bestaande uitvoeringspraktijk wordt hiermee op de juridisch juiste manier vastgelegd.</u></p> <p>Met de voorgestelde technische wijzigingen wordt de wijze waarop de noodzaak tot jeugdhulp in de praktijk wordt afgewogen en beoordeeld op de juridische correcte manier vastgelegd, namelijk in de Verordening in plaats van de Nadere regel. Uit recente jurisprudentie (rechtszaken) blijkt dat de raad het recht heeft om bepaalde onderwerpen, die nu via de Nadere regel geregeld zijn, vast te stellen.</p>
1.2	<p><u>De bestaande uitvoeringspraktijk bij vervoer wordt hiermee op de juridisch juiste manier vastgelegd.</u></p> <p>In de huidige Verordening is vervoer alleen van en naar ambulante specialistische jeugdhulp mogelijk. Het is wenselijk om dit te verbreden naar alle vormen van jeugdhulpvoorzieningen, bijvoorbeeld ook landelijk ingekochte jeugdhulp (LTA), hoogspecialistische jeugdhulp (essentiële functies) en BSO+. Hiermee wordt juridisch goed vastgelegd wat in de praktijk al mogelijk is.</p>
1.3	<p>Hiermee wordt een efficiëncyslag behaald voor vervoer.</p> <p>De buurtteams voeren nu de toegang tot vervoer van en naar jeugdhulp uit. Het is efficiënter om de toegang tot deze vorm van vervoer te beleggen bij team Leerlingenvervoer dat al het leerlingenvervoer uitvoert. Dit gaat om een relatief klein aantal jeugdigen waardoor nu relatief veel inzet van het buurtteam wordt gevraagd. Ook heeft team Leerlingenvervoer de kennis om het onderzoek naar de noodzaak van vervoer van jeugdigen in de stad goed te doen. Tot slot kunnen de verschillende vervoersbewegingen (in kader van deze verordening en leerlingenvervoer) zo efficiënter worden uitgevoerd doordat team Leerlingenvervoer slimme combinaties kan maken en bestaande contracten met vervoerders kan benutten.</p>
1.4	<p><u>De rechtsbescherming van ouders en jeugdigen wordt hierdoor verbeterd.</u></p> <p>Met de voorgestelde wijzigingen wordt onder andere vastgelegd hoe de toegang tot vervoer is geregeld, hoe het onderzoek wordt uitgevoerd, wie oordeelt of vervoer noodzakelijk is en welke criteria er zijn voor vervoer. Deze wijzigingen zijn aanvullend op de artikelen die al in de Verordening staan en daarmee ook gelden voor vervoer. Hiermee wordt de rechtsbescherming van jeugdigen en ouders verbeterd.</p>
1.5	<p><u>Zo wordt voldaan aan het bestuurlijkrechtelijke uitgangspunt dat bij bezwaarschriften wordt beslist volgens de op dat moment geldende verordening die op het moment van indienen van het bezwaarschrift geldt, tenzij dit negatieve gevolgen voor de inwoner heeft.</u></p> <p>Dit uitgangspunt houdt in dat bij bezwaarprocedures alle relevante ontwikkelingen, waaronder bijvoorbeeld nieuwe info van de inwoner, nieuwe feiten en nieuwe regelgeving moet worden meegenomen. Door het derde lid bij</p>

	de overgangsbepalingen te schrappen wordt voldaan aan dit bestuursrechtelijke uitgangspunt.
Kanttekeningen/ risico's	
1.1.	<u>In sommige situaties kunnen ouders contact hebben zowel buurtteam als team Leerlingenvervoer.</u>
	Als de toegang tot vervoer bij team Leerlingenvervoer wordt belegd en de buurtteams de toegang tot jeugdhulp uitvoeren, dan kan dit tot gevolg hebben dat sommige ouders bij beide toegangen terecht komen. Als dit het geval is, dan kan het buurtteam indien nodig de ouders ondersteunen bij het indienen van de aanvraag voor vervoer bij team Leerlingenvervoer.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Met dit voorstel worden er verbeteringen doorgevoerd wat bedrijfsvoering van vervoer betreft, maar zijn er geen financiële consequenties voor de gemeente Utrecht. Hiermee komt dit voorstel kostenneutraal uit.

Vervolg

Na het raadsbesluit wordt de gewijzigde Verordening bekend gemaakt op overheid.nl. Ook heeft het college een conceptwijziging van de Nadere regel, in lijn met de wijziging van de Verordening, per 1 juli 2025 vastgesteld en de wethouder Jeugd en Jeugdzorg gemandateerd de definitieve wijziging van de Nadere regel per 1 juli 2025 vast te stellen.

Team Leerlingenvervoer implementeert per 1 juli 2025 de toegang, het onderzoek en de toekenning van de vervoersvoorzieningen. Op basis van deze verordening wordt er een afwegingskader voor het onderzoeken en toekennen door team Leerlingenvervoer gemaakt. Het proces wordt gevolgd door elk kwartaal te monitoren. Ook wordt team Leerlingenvervoer gemandateerd om deze taken uit te voeren.

Samen stad maken (voorheen: Participatie)

Wat de technische verplaatsing van artikelen/leden van de Nadere regel naar de Verordening betreft is de gemeente aan zet en is er niet samengewerkt met Utrechters voor dit voorstel.

Voor vervoer hebben we een samenwerkingsplan opgesteld wat gedurende de looptijd van het traject steeds vanuit participatie aangescherpt. Er is gesproken met verschillende belangenbehartigingsorganisaties over vervoer voor jeugdigen breed. Ook is gesproken met een aantal ouders die momenteel gebruik maken van vervoer.

Communicatie

De informatie over het aanvragen van een pgb op de gemeentelijke website wordt geactualiseerd. Daarnaast wordt op deze website informatie over de toegang tot vervoer gezet. Lokalis verstuurt brieven aan jeugdigen en ouders die al een vervoersvoorziening hebben en zorgt voor een warme toeleiding naar team Leerlingenvervoer per 1 juli 2025. Team Leerlingenvervoer is vanaf 1 juli 2025 aan zet voor de communicatie met deze jeugdigen en ouders.

(Niet)Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Wijzigingsbesluit Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

Bijlagen informatief

- Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 met wijzigingen zichtbaar

Besluit tot wijziging van Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

De raad van de gemeente Utrecht

- Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van <datum >
- Gelet op artikel 108, tweede lid, Gemeentewet en artikelen 2.9, 2.12, 8.1.1 van de Jeugdwet;

Overwegende dat;

- de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente neerlegt;
- het uitgangspunt is dat ouders en jeugdigen allereerst zelf verantwoordelijk zijn voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen;
- het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en algemene voorzieningen over de volgende onderwerpen:
 - a) de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
 - b) afstemming over de toegang tot en toekenning van individuele voorzieningen met andere voorzieningen;
 - c) de manier van vaststellen van de hoogte van een persoonsgebonden budget;

Besluit de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 als volgt te wijzigen:

Artikel I

De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 1 (definities) wordt in alfabetische volgorde ingevoegd en de verlettering gewijzigd:

‘Eigen kracht: de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en/of ouders en personen uit het sociale netwerk om de benodigde hulp en ondersteuning te bieden bij opgroei- en/of opvoedingsproblemen en/of psychische problemen en/of -stoornissen.’

B. Artikel 2 (vormen van jeugdhulp) wordt als volgt gewijzigd:

1. De zin ‘Ook vervoer van en naar de locatie waar de ambulante specialistische jeugdhulp geboden wordt, valt hieronder.’ onder sub a van het tweede lid wordt verwijderd.
2. Na sub d van het tweede lid wordt een nieuwe sub toegevoegd, luidende: ‘e. Vervoer: vervoer van of naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden.’

C. Na het vierde lid van artikel 3 (toegang tot jeugdhulp) wordt, onder vernummering van de leden vijf tot en met zeven, een nieuw lid toegevoegd, luidende:

'5. In afwijking van het tweede, derde en vierde lid kunnen jeugdigen en/of ouders/vertegenwoordigers door middel van een volledig ingevuld en ondertekend formulier bij het team Leerlingenvervoer van de gemeente Utrecht een aanvraag indienen voor vervoer van of naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden.'

D. Artikel 4 (onderzoek en verslag) eerste lid sub b onder iii komt te luiden:

'of en in hoeverre de eigen kracht van de jeugdige en/of ouders en de personen die tot hun sociale netwerk behoren voldoende zijn om zelf de nodige ondersteuning, hulp en zorg te kunnen bieden. De Medewerker of Lokale toegang stimuleert de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger om een familiegroepsplan te maken; en'

E. In artikel 4 (onderzoek en verslag) wordt, onder vernummering van de leden twee tot en met vijf nieuwe leden ingevoegd, luidende:

'2. Bij de beoordeling van de eigen kracht, zoals bedoeld in lid 1 sub b onder iii, wordt rekening gehouden met:

- a. de benodigde ondersteuningsintensiteit van de jeugdige;
 - b. de duur daarvan;
 - c. de mogelijkheden van de jeugdige en/of zijn ouders;
 - d. de draagkracht en de draaglast van de ouders;
 - e. de samenstelling van het gezin en de woonsituatie;
 - f. het belang van de ouders om te voorzien in een inkomen;
 - g. de mogelijkheden en de bereidheid van het sociale netwerk om de jeugdige en/of zijn ouders te ondersteunen.
3. De criteria genoemd in het vorige lid worden in samenhang beoordeeld. Daarbij is het uitgangspunt dat wanneer de jeugdige en/of ouders, eventueel met behulp van het sociale netwerk, zelf mogelijkheden hebben om de problemen op te lossen of het hoofd te bieden, er geen individuele voorziening wordt verstrekt. Ook niet wanneer de verzorging en opvoeding intensiever is dan gebruikelijk.
4. Een uitzondering op bovenstaande criteria kan gemaakt worden als:
- a. er sprake is van een jeugdige in de terminale levensfase.
 - b. de wens van de jeugdige van 12 jaar of ouder is om geen intieme verzorging te ontvangen van de ouder/verzorger.'

'7. De Medewerker, de Lokale toegang of team Leerlingenvervoer zorgt dat de beoordeling van een aanvraag voor een individuele voorziening collegiaal wordt getoetst als de jeugdige en/of ouder/vertegenwoordiger het oneens is met de uitkomst van de beoordeling.'

'9. Het onderzoek naar de noodzaak van dyslexiezorg wordt uitgevoerd door de Poortwachter en een gecontracteerde aanbieder van de gemeente op basis van respectievelijk het leerlingdossier en de richtlijnen van het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie (NKD) en het geldende Protocol Dyslexie en Diagnostiek.'

Het achtste lid wordt als volgt gewijzigd: '8. De Medewerker, Lokale toegang of team Leerlingenvervoer kan een specifiek deskundig oordeel en advies vragen, als dit nodig is voor de beoordeling van een aanvraag.'

F. Artikel 5 (criteria voor individuele voorzieningen) wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

'1. Een jeugdige en/of ouder kan binnen de kaders van de Jeugdwet en deze verordening in aanmerking komen voor een individuele voorziening wanneer de Medewerker, de Lokale toegang, het team Leerlingenvervoer of een andere verwijzer heeft vastgesteld dat:

- a. inzet noodzakelijk is vanwege de aard en ernst van de hulpvraag; en
- b. de jeugdige en/of ouders op eigen kracht of met inzet van personen uit het sociale netwerk, geen passende oplossing kunnen vinden voor hun hulpvraag; en
- c. algemene, voorliggende of andere voorzieningen in de situatie van de jeugdige en/of ouder niet voldoende blijken.'

2. Na het tweede lid worden, onder vernummering van lid twee tot en met lid acht, een nieuw lid ingevoegd, luidende:

'3. Een toekenning voor een individuele voorziening in natura wordt alleen verleend voor jeugdhulpaanbieders die het college heeft gecontracteerd tenzij het gaat om een toekenning door een Lokale toegang.'

3. Het vierde lid komt te luiden: 'Jeugdige (en ouders) kunnen alleen in aanmerking komen voor vaktherapie bij de toekenning van een individuele voorziening ambulante specialistische jeugdhulp.

4. Na het zesde lid worden, onder vernummering van de leden zes en zeven, drie nieuwe leden ingevoegd, luidende:

'7. Het pgb mag niet worden ingezet voor het (deels) financieren van de vakantie.'

'8. Een individuele voorziening die naar zijn aard bedoeld is om in te zetten in en rond de woning van jeugdige en/of ouder kan niet tijdens een vakantie worden ingezet.'

'9. Indien de jeugdige en/of zijn ouders het pgb nodig hebben om tijdens de vakantie te kunnen functioneren is de maximale vakantietermijn 13 weken per toekenningsperiode van 12 maanden. Echter hiervan mag maximaal 6 weken aaneengesloten worden opgenomen.'

5. In het tiende lid wordt 'beoordeling conform lid 7' vervangen door 'beoordeling conform lid 11'.

6. Het elfde lid sub a wordt: 'a. de jeugdige heeft een toekennend besluit ontvangen naar aanleiding van de beoordeling van het leerlingdossier door de Poortwachter; en'.

7. Na het elfde lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

'12. Jeugdigen kunnen alleen voor een vervoersvoorziening in aanmerking komen:

- a. als het gaat om vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt; en
- b. gedurende de looptijd van de toekenning en het daadwerkelijke gebruik van de jeugdhulpvoorziening
- c. als team Leerlingenvervoer oordeelt dat dat er een (medische) noodzaak is om deze voorziening in te zetten.'

G. Aan artikel 6 (beschikking) wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

'3. Voor alle besluiten die worden genomen geldt dat de datum van besluit de datum van toewijzing van de toegekende individuele voorziening is. In uitzonderlijke gevallen kan het besluit terugwerkende kracht hebben en kan worden gekozen voor een toewijzingsdatum in het verleden, echter nooit eerder dan de aanvraagdatum.'

H. Artikel 7 (individuele voorzieningen inkopen met een pgb) wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid wordt gewijzigd:

'2. De jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger moeten voor een pgb een format van het college invullen (dit wordt het formulier PGB plan genoemd) en dit inleveren bij een Medewerker, de Lokale Toegang of team Leerlingenvervoer.'

2. aan het derde lid wordt, onder verlettering van c tot en met g, na sub b. een sub toegevoegd, luidende

'c. als niet wordt voldaan aan de norm van de verantwoorde werktoedeling conform (Besluit) Jeugdwet.'

3. het derde lid sub h wordt gewijzigd:

'h. als niet aantoonbaar is voldaan aan de meldplicht toetreding nieuwe jeugdhulpaanbieders of de meldplicht (Aanpassings)Wet toetreding zorgaanbieders (A) Wtza), behalve als de aanbieder valt onder een uitzondering van respectievelijk het Besluit Jeugdwet of Uitvoeringsbesluit Wtza.'

4. in het vierde lid, sub d onder ii wordt 'artikel 1.1. van de Jeugdwet' vervangen door 'Boek 1 van het Burgerlijk wetboek'.

I. Artikel 8 (hoogte van een pgb-tarief) wordt als volgt gewijzigd:

1. het derde lid sub c wordt:

'c. die hun SKJ of BIG registratie kunnen overhandigen als van toepassing. Als een registratie niet van toepassing is, dan worden overhandigd:

i. een kopie van een relevant diploma/registratie van een erkende Nederlandse instelling voor beroepsonderwijs dat is uitgereikt aan de beoogde hulpverlener(s) of vervoerder; en

ii. een VOG van de beoogd hulpverlener(s) of vervoerder die bij start van de hulp niet ouder is dan 12 maanden.'

2. het vierde lid sub b wordt:

'b. die hun SKJ of BIG registratie kunnen overhandigen als van toepassing. Als een registratie niet van toepassing is, dan worden overhandigd:

i. een kopie van een relevant diploma/registratie van een erkende Nederlandse instelling voor beroepsonderwijs dat is uitgereikt aan de beoogde hulpverlener(s) of vervoerder; en

ii. een VOG van de beoogd hulpverlener(s) of vervoerder die bij start van de hulp niet ouder is dan 12 maanden.'

J. Artikel 16 (overgangsbepalingen) wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het eerste lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

'2. Aanvragen voor jeugdhulp die bij het college zijn ingediend tussen 1 januari en 1 juli 2025 en waarop nog niet is beslist wanneer deze verordening wijzigt, worden afgehandeld volgens de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 die geldt op 1 januari 2025.'

2. Het tweede lid wordt vernummerd naar drie.

3. Het laatste lid vervalt.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van <datum>

De burgemeester

Sharon A.M. Dijkma

De griffier,

Miguel Israel

Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

De raad van de gemeente Utrecht;

Heeft gelezen:

Het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 27 juni 2023

Gelet op:

Artikel 108, tweede lid, Gemeentewet;

Artikelen 2.9, 2.12, 8.1.1 van de Jeugdwet;

Overwegende dat:

- de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente neerlegt;
- het uitgangspunt is dat ouders en jeugdigen allereerst zelf verantwoordelijk zijn voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen;
- het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en algemene voorzieningen over de volgende onderwerpen:
 - a) de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
 - b) afstemming over de toegang tot en toekenning van individuele voorzieningen met andere voorzieningen;
 - c) de manier van vaststellen van de hoogte van een persoonsgebonden budget;
 - d) het voorkomen en bestrijden van onterecht gebruik van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget en misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet;
 - e) het zorgen voor een goede verhouding tussen de prijs en de kwaliteit voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering;
- het verder wenselijk is voorwaarden te bepalen voor het toekennen van een persoonsgebonden budget voor jeugdhulp vanuit het sociale netwerk;

Besluit vast te stellen de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

In deze verordening staan de regels die de gemeenteraad heeft vastgesteld en die de wettelijke regels van de Jeugdwet aanvullen.

Artikel 1 Definities

In deze verordening staan veel begrippen. Die leggen we hier uit op alfabetische volgorde. Een aantal begrippen staan al in de wet. Die herhalen we hier niet.

- A. Algemene voorziening: een vrij toegankelijke voorziening -of met beperkt- voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige en zijn ouders;
- B. Andere voorziening: een voorziening op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen die niet onder de Jeugdwet valt;
- C. Buurtteam: een team van medewerkers dat:
 1. hulpvragen en aanvragen om jeugdhulp in ontvangst neemt en behandelt; en
 2. basishulp uitvoert; en
 3. door het college gemandateerd is om individuele voorzieningen toe te kennen.

D. Clientondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;

E. Eigen kracht: de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en/of ouders en personen uit het sociale netwerk om de benodigde hulp en ondersteuning te bieden bij opgroei- en/of opvoedingsproblemen en/of psychische problemen en/of -stoornissen.

E.F. Gezinsplan: een schriftelijk plan dat de Medewerker samen met de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger maakt. In het plan staan de hulpvraag/hulpvragen van de jeugdige en/of ouders, de afgesproken doelen en begeleiding, hoe daaraan gewerkt wordt, hoe de hulp bijdraagt aan het bereiken van de doelen en de aanvraag voor (een) voorziening(en) in het kader van de Jeugdwet;

F.G. Hulpvraag: behoefte van een jeugdige en/of ouders aan (jeugd)hulp. Dit kan zijn in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen, verstandelijke, lichamelijke of zintuigelijke beperkingen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet. Daarnaast kan het bijvoorbeeld gaan over hulp bij weer meedoen, geldzaken of wonen;

G.H. Individuele voorziening: een op de jeugdige en/of ouders toegesneden niet vrij toegankelijke voorziening als bedoeld in artikel 2.9 sub a van de Jeugdwet;

H.I. Lokale toegang:

- personen die niet behoren tot het buurtteam; en
- toegangstaken verrichten in een Nederlandse gemeente, anders dan gemeente Utrecht; en
- een aanvraag van een jeugdige, die conform het woonplaatsbeginsel onder verantwoordelijkheid van gemeente Utrecht valt, kunnen (her)beoordelen en casusregie uitvoeren tijdens de indicatieduur.

I.J. Medewerker: gemandateerd gezinswerker die een hulpvraag en/of aanvraag behandelt namens het college;

J.K. Persoonsgebonden budget (pgb): een bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor een individuele voorziening die een jeugdige en/of ouders van een derde heeft betrokken.

K.L. Poortwachter: een dyslexie-expert, die het college heeft gecontracteerd en geen jeugdhulpaanbieder is. De Poortwachter is verantwoordelijk voor controle van het leerlingdossier en adviseert het college over de toegang tot dyslexiezorg, op verzoek van jeugdige en ouders/vertegenwoordiger;

L.M. Vakantie: aaneengesloten dagen waarop jeugdige en/of ouder buiten de gemeente Utrecht verblijft, maar nog wel onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Utrecht valt.

M.N. Vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die namens de jeugdige en/of ouders opkomt voor zijn/hun belangen.

N.O. Verwijzer: een Medewerker, de huisarts, de medisch specialist, de jeugdarts, de rechter, de gecertificeerde instelling, het Openbaar Ministerie, de selectiefunctionaris, de inrichtingsarts en de directeur van de Justitiële Jeugdinrichting.

O.P. Wet: Jeugdwet.

Hoofdstuk 2 Jeugdhulp

Artikel 2 Vormen van jeugdhulp

1. De volgende algemene voorzieningen zijn beschikbaar:

- a. basisvoorzieningen opgroei-en opvoedondersteuning;
 - b. generalistische basishulp via de Buurtteams Jeugd en Gezin.
2. De volgende individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
- a. Specialistische Jeugdhulp:
 - ambulante specialistische jeugdhulp; dit is begeleiding en behandeling van jeugdigen en/of hun ouders, aanvullend op algemene voorzieningen als voor de hulpvraag specifieke kennis/expertise noodzakelijk is. Vaktherapie kan hier een onderdeel van zijn en is de overkoepelende naam voor de vaktherapeutische disciplines, zoals beeldende therapie, danstherapie, dramatherapie, muziektherapie, psychomotorische therapie, psychomotorische kindertherapie en speltherapie. ~~Ook vervoer van en naar de locatie waar de ambulante specialistische jeugdhulp geboden wordt, valt hieronder.~~
 - pleegzorg; pleegzorg is jeugdhulp waarbij een jeugdige (in deeltijd) verblijft in een pleeggezin. Pleegzorg is het bieden van een veilige, gestructureerde opvoedsituatie in een gewone gezinssituatie.
 - gezinsgericht logeren & wonen; de jeugdige verblijft (in deeltijd) in een voorziening die zoveel mogelijk lijkt op een gezin: in de buurt, kleinschalig en met vaste opvoeders.
 - niet-gezinsgericht logeren & wonen; dit zijn alle vormen van specialistische jeugdhulp waarbij een jeugdige niet in een pleeggezin of gezinsgerichte voorziening logeert of woont.
 - b. Dyslexiezorg: diagnostiek, om vast te stellen of sprake is van ernstige dyslexie, en behandeling als -uit de uitgevoerde diagnostiek blijkt dat sprake is van ernstige dyslexie;
 - c. Essentiele functies: hoogspecialistische jeugdhulp voor jeugdigen met zeer complexe hulpvragen waarbij de veiligheid van de jeugdige en/of de ontwikkeling van de jeugdige door de aard van de problematiek zeer ernstig in het geding is. Essentiele functies zijn zowel ambulante als residentiële jeugdhulp. Ook de gesloten jeugdhulp valt hieronder. Deze bieden we op bovenregionaal niveau- samen met de jeugdregio's Lekstroom, Utrecht West en Zuidoost Utrecht.
 - d. Landelijk transitiearrangement (LTA): Voor zeer weinig voorkomende zorgvragen die zeer specialistische inzet vragen is landelijk via het LTA beschikbaarheid van zorg georganiseerd. Het gaat hierbij om zeer diverse vormen van specialisme die de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) inkoopt namens de gemeenten.
 - e. ~~Vervoer: vervoer van of naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden.~~

Artikel 3 Toegang tot jeugdhulp

1. De voorzieningen in deze verordening zijn toegankelijk voor jeugdigen en/of ouders die, volgens de wet en het convenant Implementatie wet wijziging woonplaatsbeginsel, onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Utrecht vallen.
2. Voor jeugdigen en/of ouders met een hulpvraag zijn algemene voorzieningen vrij toegankelijk.
3. Jeugdigen en/of ouders/vertegenwoordiger kunnen contact opnemen met het buurtteam of de Lokale toegang.
4. Tijdens het gesprek met een Medewerker of de Lokale toegang wordt samen met de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger de behoefte aan jeugdhulp verduidelijkt. Daarnaast wijst de Medewerker of de Lokale toegang de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger erop dat zij een familiegroepsplan kunnen maken en dat zij zich kunnen laten ondersteunen door een onafhankelijke clientondersteuner of een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
5. In afwijking van het tweede, derde en vierde lid kunnen jeugdigen en/of ouders/vertegenwoordigers door middel van een volledig ingevuld en ondertekend formulier bij het team Leerlingenvervoer van de gemeente Utrecht een aanvraag indienen voor vervoer van of naar een locatie waar jeugdhulp wordt geboden.
- 4.6. In afwijking van het vierde lid kan het college aan een jeugdige van 7 tot 13 jaar met feitelijk woonadres gemeente Utrecht een individuele voorziening voor dyslexiezorg toekennen na advies van de poortwachter en een gecontracteerde aanbieder en op verzoek van jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger in overleg met de school.
- 5.7. Het college zorgt voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar een individuele voorziening, voor zo lang de jeugdhulpaanbieder die de individuele voorziening 'in natura' levert, vindt dat inzet van jeugdhulp nodig is.
- 6.8. In spoedeisende gevallen zorgt het college zo snel mogelijk voor een tijdelijke, passende (individuele) voorziening of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp zoals bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.

Artikel 4 Onderzoek en verslag

1. In een gesprek (zoals in artikel 3 lid 4 bedoeld) wordt in ieder geval besproken:
 - a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige en/of ouders en de gezinssituatie en hoe het nu gaat (zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen, schulden, voorschool); en
 - b. welke rol psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen spelen bij het bereiken van de gewenste situatie, en:
 - i. welke problemen of stoornissen dat zijn;
 - ii. welke ondersteuning, hulp en zorg nodig zijn voor de jeugdige om, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau, gezond en veilig op te groeien,

te groeien naar zelfstandigheid en voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren;

- iii. of en in hoeverre de eigen kracht eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en/of ouders en de personen die tot hun sociale netwerkomgeving behoren voldoende zijn om zelf de nodige ondersteuning, hulp en zorg te kunnen bieden. De Medewerker of Lokale toegang stimuleert de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger om een familiegroepsplan te maken; en
- iv. als de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen niet genoeg zijn, de mogelijkheden om met de inzet van een andere voorziening, algemene voorziening of individuele voorziening te zorgen voor de nodige ondersteuning, hulp en zorg; en

c. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp; en

d. als van toepassing, hoe de toekenning van een individuele voorziening zo goed mogelijk kan worden afgestemd op andere voorzieningen (denk aan zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen, schulddienstverlening, voorschool); en

e. bij toekenning van een individuele voorziening hoe deze wordt verzilverd; via een gecontracteerde jeugdhulpaanbieder van de gemeente (in natura) of via pgb. De jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger worden geïnformeerd over de gevolgen van die keuze waaronder de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet; en

f. hoe bij het bepalen van de jeugdhulp zo goed mogelijk rekening kan worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en/of ouders en hoe wordt omgegaan met verschillen in seksuele oriëntatie, genderdiversiteit en interseksconditie;

2. Bij de beoordeling van de eigen kracht, zoals bedoeld in lid 1 sub b onder iii, wordt rekening gehouden met:

a. de benodigde ondersteuningsintensiteit van de jeugdige;

b. de duur daarvan;

c. de mogelijkheden van de jeugdige en/of zijn ouders;

d. de draagkracht en de draaglast van de ouders;

e. de samenstelling van het gezin en de woonsituatie;

f. het belang van de ouders om te voorzien in een inkomen;

g. de mogelijkheden en de bereidheid van het sociale netwerk om de jeugdige en/of zijn ouders te ondersteunen.

3. De criteria genoemd in het vorige lid worden in samenhang beoordeeld. Daarbij is het uitgangspunt dat wanneer de jeugdige en/of ouders, eventueel met behulp van het sociale netwerk, zelf mogelijkheden hebben om de problemen op te lossen of het hoofd te bieden, er geen individuele voorziening wordt verstrekt. Ook niet wanneer de verzorging en opvoeding intensiever is dan gebruikelijk.

4. Een uitzondering op bovenstaande criteria kan gemaakt worden als:

- a. er sprake is van een jeugdige in de terminale levensfase.
- b. de wens van de jeugdige van 12 jaar of ouder is om geen intieme verzorging te ontvangen van de ouder/verzorger.

2.5. De jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger leveren bij het buurtteam of de Lokale toegang de gegevens en documenten aan die voor het onderzoek nodig zijn en die zij redelijkerwijs kunnen krijgen.

6. De resultaten van het gesprek worden opgenomen in het gezinsplan. Opmerkingen of aanvullingen van de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger kunnen aan het gezinsplan worden toegevoegd. Een familiegroepsplan kan onderdeel zijn van het gezinsplan.

3.7. De Medewerker, Lokale toegang of team Leerlingenvervoer zorgt dat de beoordeling van een aanvraag voor een individuele voorziening collegiaal wordt getoetst als de jeugdige en/of ouder/vertegenwoordiger het oneens is met de uitkomst van die beoordeling.

8. De Medewerker, ~~F~~ of Lokale toegang of team Leerlingenvervoer kan een specifiek deskundig oordeel en advies vragen, als dit nodig is voor de beoordeling van een aanvraag.

4.9. Het onderzoek naar de noodzaak van dyslexiezorg wordt uitgevoerd door de Poortwachter en een gecontracteerde aanbieder van de gemeente op basis van respectievelijk het leerlingdossier en de richtlijnen van het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie (NKD) en het geldende Protocol Dyslexie en Diagnostiek.

Artikel 5 Criteria voor individuele voorzieningen

1. Een jeugdige en/of ouder kan binnen de kaders van de Jeugdwet en deze verordening in aanmerking komen voor een individuele voorziening wanneer de Medewerker, de Lokale toegang, het team Leerlingenvervoer of een andere verwijzer heeft vastgesteld dat:
 - a. inzet noodzakelijk is vanwege de aard en ernst van de hulpvraag; en
 - b. de jeugdige en/of ouders op eigen kracht of met inzet van personen uit het sociale eigen netwerk, geen passende oplossing kunnen vinden voor hun hulpvraag; en
 - c. algemene, voorliggende of andere voorzieningen in de situatie van de jeugdige en/of ouder niet voldoende blijken.
2. Als een individuele voorziening noodzakelijk is, verstrekt het college de meest geschikte individuele voorziening met de laagste prijs.
3. 3. Een toekenning voor een individuele voorziening in natura wordt alleen verleend voor jeugdhulpaanbieders die het college heeft gecontracteerd tenzij het gaat om een toekenning door een Lokale toegang.
- 2.4. Jeugdige (en /ouders) kunnen alleen in aanmerking komen voor vaktherapie bij de toekenning van een individuele voorziening ambulante specialistische jeugdhulp.

3.5. Als de vertegenwoordiger ook de uitvoerder van de jeugdhulp is of op een andere manier betrokken is bij de uitvoerende jeugdhulpaanbieder, dan kan de aanvraag voor een individuele voorziening worden afgewezen.

4.6. De buurt waar de jeugdige en/of ouders woont, is leidend bij de toewijzing door de verwijzer behalve als:

1. de situatie van de jeugdige en/of ouders inzet door professionals van beide aanbieders vraagt; of
2. er zwaarwegende inhoudelijke redenen om de hulp op een andere plek te laten plaatsvinden; of

3. het om hulp gaat die door de Lokale toegang wordt toegekend.

7. Het pgb mag niet worden ingezet voor het (deels) financieren van de vakantie.

8. Een individuele voorziening die naar zijn aard bedoeld is om in te zetten in en rond de woning van jeugdige en/of ouder kan niet tijdens een vakantie worden ingezet.

5.9. Indien de jeugdige en/of zijn ouders het pgb nodig hebben om tijdens de vakantie te kunnen functioneren is de maximale vakantietermijn 13 weken per toekenningperiode van 12 maanden. Echter hiervan mag maximaal 6 weken aaneengesloten worden opgenomen.

6.10. In afwijking van lid 1, 3, 5 zijn de criteria voor het vaststellen of een jeugdige in aanmerking komt voor een beoordeling conform lid 117:

- a. de Poortwachter ontvangt van de school het relevante leerlingdossier; en
- b. de Poortwachter beoordeelt het leerlingdossier volgens de richtlijnen van het Nederlands Kennisinstituut Dyslexie (NKD) wat onder andere inhoudt:
 - dat uit 3 Cito-toetsen (of vergelijkbare toetsen) na elkaar blijkt dat de jeugdige een grote achterstand heeft op technisch lezen op woordniveau. Tussen deze toetsen zit iedere keer minimaal 6 maanden. Bij Cito-toetsen betekent dit dat de jeugdige 3 keer een E- of V-(min)-score heeft op lezen; en
 - de school aantoonbaar extra begeleiding heeft aangeboden. Deze begeleiding moet voldoen aan eisen die staan omschreven in de 'Brede Vakinhoudelijke Richtlijn Dyslexie' waaronder minimaal ondersteuningsniveau 3; en
 - de lees- en spellingproblemen niet voortkomen uit laaggeletterdheid, gebrekkig onderwijs of andere problemen; en
- c. de Poortwachter adviseert het college over het te nemen besluit op basis van zijn beoordeling van het leerlingdossier dat de school heeft opgesteld.

7.11. De criteria voor het vaststellen of een jeugdige in aanmerking komt voor dyslexiezorg zijn:

- a. de jeugdige heeft een toekennend besluit ontvangen naar aanleiding van de beoordeling van het leerlingdossier door de Poortwachter; en-
- b. de aanbieder onderzoekt volgens de richtlijnen van het NKD in combinatie met het geldende Protocol Dyslexie en Diagnostiek en Behandeling; en
- c. de aanbieder adviseert het college over het te nemen besluit op basis van het door hem verrichte onderzoek.

12. Jeugdigen kunnen alleen voor een vervoersvoorziening in aanmerking komen:

- a. -als het gaat om vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp plaatsvindt; en
- b. gedurende de looptijd van de toekenning van de jeugdhulpvoorziening en het daadwerkelijke gebruik daarvan; en
- c. als team Leerlingenvervoer oordeelt -dat er een (medische) noodzaak is- om deze voorziening in te zetten.

Artikel 6 Beschikking

1. Als de Medewerker of Lokale toegang door (een) gesprek(ken) met de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger vaststelt dat een individuele voorziening noodzakelijk is, dan bevestigt hij dit schriftelijk aan de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger.
2. In de volgende gevallen wordt er altijd een beschikking afgegeven:
 - a. bij een toekenning of afwijzing van een pgb;
 - b. bij het afwijzen of niet in behandeling nemen van een aanvraag voor een individuele voorziening;
 - c. bij een verzoek van de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger om een beschikking te ontvangen, binnen 8 weken na de datum van het gesprek waarin de aanvraag is gedaan.
3. Voor alle besluiten die worden genomen geldt dat de datum van besluit de datum van toewijzing van de toegekende individuele voorziening is. In uitzonderlijke gevallen kan het besluit terugwerkende kracht hebben en kan worden gekozen voor een toewijzingsdatum in het verleden, echter nooit eerder dan de aanvraagdatum.

Hoofdstuk 3 Een persoonsgebonden budget (pgb)

Artikel 7 Individuele voorzieningen inkopen met een pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de Jeugdwet.

2. De jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger moeten voor een pgb een format van het college invullen (dit wordt het formulier PGB plan genoemd) en dit inleveren bij een Medewerker of de Lokale toegang of team Leerlingenvervoer.
3. In aanvulling op de wettelijke gronden kan het college een pgb (geheel of deels) weigeren. Redenen hiervoor zijn:
 - a. voor zover het pgb is bedoeld of wordt gebruikt voor andere kosten dan het leveren van de benodigde zorg. Onder andere kosten wordt o.a. verstaan kosten van:
 - i. tussenpersonen;
 - ii. belangenbehartigers;
 - iii. administratie;
 - iv. reis en verblijf van hulpverleners;
 - b. als de Medewerker of Lokale toegang vindt dat de jeugdhulp die de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger wil inkopen niet of onvoldoende zal bijdragen aan het beoogde resultaat;
 - b-c. als niet wordt voldaan aan de norm van de verantwoorde werktoedeling conform (Besluit) Jeugdwet.
 - c-d. als de aanvraag tot gevolg heeft dat één persoon meer dan 48 uur per week moet werken;
 - d-e. als het pgb bestemd is voor besteding in het buitenland;
 - e-f. als de (beoogd) beheerder van het pgb-budget ook de hulpverlener is;
 - f-g. als de (beoogd) beheerder van het pgb-budget betrokken is bij de jeugdhulporganisatie bijvoorbeeld als directeur/bestuurder;
 - g-h. als niet aantoonbaar is voldaan aan de meldplicht toetreding nieuwe jeugdhulpaanbieders of de meldplicht (Aanpassings)Wet toetreding zorgaanbieders (A) Wtza), behalve als de aanbieder hulpverlener valt onder een uitzondering van respectievelijk het Besluit Jeugdwet of Uitvoeringsbesluit Wtza.
4. Aanvullend op de voorafgaande voorwaarden en weigeringsgronden kent het college een pgb voor jeugdhulp vanuit het sociale netwerk alleen toe als:
 - a. de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger motiveert waarom dit tot hetzelfde of beter resultaat leidt dan de inzet van een professionele hulpverlener; en
 - b. de persoon uit het sociale netwerk die de hulp verleent, aangeeft dat de hulp aan de jeugdige en/of ouders hem niet overbelast; en
 - c. de persoon uit het sociale netwerk geen handelingen doet die alleen een geregistreerde professional mag doen; en

- d. de persoon uit het sociale netwerk voldoet aan de volgende minimale (kwaliteits)criteria:
 - i. de hulpverlener heeft de competenties, kennis en vaardigheden nodig zijn om verantwoorde hulp te bieden en toont dit aan; en
 - ii. de hulpverlener overhandigt een VOG die bij start van de hulp niet ouder is dan 12 maanden (behalve als de hulpverlener een bloed- of aanverwant in de 1e en 2e graad is, zoals bedoeld in [Boek 1 van het Burgerlijk wetboek artikel 1.1 van de Jeugdwet](#)); en
 - iii. de hulpverlener neemt bij (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling contact op met Veilig Thuis voor advies of het doen van een melding en maakt hierbij gebruik van de Meldcode Huiselijk geweld; en
 - iv. de hulpverlener meldt calamiteiten direct aan het buurtteam; en
 - v. de hulpverlener werkt aan de doelen zoals vastgesteld in het gezinsplan.

Artikel 8 Hoogte van een pgb-tarief

1. De hoogte van een pgb wordt vastgesteld aan de hand van een formulier PGB plan dat jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger heeft ingevuld. In het formulier PGB plan staat in ieder geval:
 - a. Welke jeugdhulp de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger gezien de hulpvraag willen inkopen met het pgb en wat het beoogde resultaat is; en
 - b. als van toepassing, welke jeugdhulp de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger willen betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.
2. Het pgb is gebaseerd op een uurtarief of gemiddeld resultaatstarief en er wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten tarieven. Dit zijn het instellingstarief, het zelfstandige zonder personeel (zzp)-tarief en het informeel tarief.
3. Van instellingstarief is sprake als de hulp verleend wordt door personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1e graad van de cliënt:
 - a. die in loondienst zijn bij een instelling die ten aanzien van de voor het pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staat in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en een kopie van de inschrijving in het Handelsregister kunnen overhandigen; en
 - b. die een kopie van hun (geanonimiseerde) arbeidsovereenkomst kunnen overhandigen waaruit blijkt welke cao wordt toegepast. Het moet daarbij gaan om een cao die voor de betreffende sector relevant is en die is aangemeld bij de directie UAW van het Ministerie van SZW; en
 - c. die hun SKJ of BIG registratie kunnen overhandigen als van toepassing. Als een registratie niet van toepassing is, dan worden overhandigd:

- i. een kopie van een relevant diploma/registratie van een erkende Nederlandse instelling voor beroepsonderwijs dat is uitgereikt aan de beoogde hulpverlener(s) of vervoerder; en
 - ii. een VOG van de beoogd hulpverlener(s) of vervoerder die bij start van de hulp niet ouder is dan 12 maanden.
4. Van een zzp-tarief is sprake als de hulp verleend wordt door personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1^e graad van de client:
 - a. die aangemerkt zijn als zelfstandige zonder personeel (ook in collectief verband) en ten aanzien van de voor het pgb uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en een kopie van de inschrijving in het Handelsregister kunnen overhandigen; en
 - b. die hun SKJ of BIG registratie kunnen overhandigen als van toepassing. Als een registratie niet van toepassing is, dan worden overhandigd:
 - i. een kopie van een relevant diploma/registratie van een erkende Nederlandse instelling voor beroepsonderwijs dat is uitgereikt aan de beoogde hulpverlener(s) of vervoerder; en
 - ii. een VOG van de beoogd hulpverlener(s) of vervoerder die bij start van de hulp niet ouder is dan 12 maanden.
5. Als de jeugdhulp geboden wordt door een bloed- of aanverwant in de 1^e graad van de client is er altijd sprake van informeel tarief, behalve als er zwaarwegende redenen zijn om hiervan af te wijken.
6. Als de documenten beschreven in lid 3 of lid 4 niet worden overhandigd, dan is er altijd sprake van informeel tarief.
7. De jeugdhulp in pgb wordt toegekend met de tarieven genoemd in Bijlage 1. Dit is een tarief per eenheid, bijvoorbeeld uren of dagen.
8. De hoogte van het pgb is de benodigde omvang van de individuele voorziening in uren of dagdelen keer het tarief.
9. Het pgb is nooit hoger dan dat de goedkoopste voorziening in natura zou kosten die past bij wat nodig is.
10. Uitgangspunt is dat, als het mogelijk en nodig is, jaarlijks per 1 januari de beschikbare loon-en prijsindexaties worden vertaald naar indexering van de tarieven.

Artikel 9 Opschorting betaling uit het pgb

1. Het college kan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) vragen om een geheel of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken. Dit kan alleen gemotiveerd als er bij een jeugdige en/of ouder een gegronde vermoeden is dat er sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 8.1.4, eerste lid onder a, d of e van de wet.

2. Het college kan de SVB gemotiveerd vragen om te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een opname in een Wet langdurige zorg (Wlz)- of Zorgverzekeringswet (Zvw)-instelling zoals in artikel 10 lid 2 sub e.
3. Het college informeert de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger schriftelijk over het verzoek op grond van het eerste en tweede lid.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 10 Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen individuele voorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet

1. Zoals in artikel 8.1.2 van de wet staat, moet de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger zelf of op verzoek alle feiten/omstandigheden melden die een verandering kunnen betekenen voor de beslissing over de toegekende voorziening.
2. Het college kan een beslissing over een individuele voorziening of een pgb herzien of intrekken als wordt vastgesteld dat:
 - a. de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger onjuiste of onvolledige gegevens hebben gegeven en het geven van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b. de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger de individuele voorziening of het daarmee samenhangende pgb niet meer nodig hebben;
 - c. de individuele voorziening of het daarmee samenhangende pgb niet meer voldoet;
 - d. de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het daarmee samenhangende pgb;
 - e. de jeugdige langer dan 2 maanden verblijft in een instelling als bedoeld in de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet;
 - f. niet of niet meer is of wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens deze verordening.
3. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen 6 maanden na de beslissing tot verstrekken niet is gebruikt voor de betaling van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
4. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft herzien of ingetrokken, kan het college bij dwangbevel geheel of gedeeltelijk de geldswaarde invorderen van het pgb dat ten onrechte is genoten.

Artikel 11 Onderzoek naar recht- en doelmatigheid individuele voorzieningen en pgb's

1. Het college wijst de toezichthouders aan die toezicht houden op de naleving van rechtmatige en doelmatige uitvoering van de wet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en niet-gebruik van deze wet en de besteding van het pgb.
2. Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van individuele voorzieningen en pgb's met het oog op de beoordeling van de recht- en doelmatigheid daarvan.

Artikel 12 Balans tussen prijs en kwaliteit van aanbieders van preventie, jeugdhulp, uitvoerders van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

1. Bij het vaststellen van de tarieven voor preventie en jeugdhulp die derden leveren of kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering die derden uitvoeren, is het college gebonden aan artikel 2.3 in het Besluit Jeugdwet.

Artikel 13 Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de inwoners van de gemeente bij de voorbereiding van het jeugdhulpbeleid.
2. Jeugdigen die jeugdhulp krijgen, hun ouders en vertegenwoordigers van cliëntgroepen mogen voorstellen voor het jeugdhulpbeleid doen en advies uitbrengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen over jeugdhulp. Het college zorgt ervoor dat zij ondersteund worden om hun rol effectief te vervullen.
3. Inwoners van de gemeente kunnen deelnemen aan overleg over jeugdhulp. Zij kunnen ook zelf onderwerpen voor dit overleg aanmelden. Het college zorgt ervoor dat inwoners hiertoe geïnformeerd en ondersteund worden.

Artikel 14 Nadere regels

Het college kan nadere regels vaststellen ten aanzien van de artikelen 2 tot en met 7, artikel 11 en artikel 13 van deze verordening.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 15 Intrekking oude verordening

De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2024 wordt ingetrokken per 1 januari 2025.

Artikel 16 Overgangsbepalingen

1. Aanvragen voor jeugdhulp die bij het college zijn ingediend voor 1 januari 2025 en waarop nog niet is beslist wanneer deze verordening in werking treedt, worden afgehandeld volgens de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2024.

2. Aanvragen voor jeugdhulp die bij het college zijn ingediend tussen 1 januari en 1 juli 2025 en waarop nog niet is beslist wanneer deze verordening wijzigt, worden afgehandeld volgens de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025 die geldt op 1 januari 2025.

32. Een recht op een lopende voorziening blijft gehandhaafd, totdat het college een nieuw recht heeft vastgesteld.

3. Vervallen. Op bezwaarschriften wordt beslist volgens de verordening waarop het besluit is gebaseerd.

Artikel 17 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt per 1 januari 2025 in werking.

Artikel 18 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26 september 2024

De burgemeester

Sharon A.M. Dijkma

De plaatsvervangend griffier,

Gijs Corten

Bijlage

Pgb-tarieven

Zorgcategorie	Eenheid	Instellingstarief	zzp tarief	Informeel tarief
Ambulante begeleiding individueel	uur	68,07	55,39	23,49

Ambulante begeleiding groep	dagdeel	61,16	49,62	23,49
Persoonlijke verzorging	uur	61,16	49,62	23,49
Basis Jeugd GGZ	uur	95,78	78,46	nvt
Gespecialiseerde Jeugd GGZ	uur	122,32	100,39	nvt
Kortdurend verblijf	etmaal	261,94	nvt	35,24
Vervoer individueel	rit	35,76	nvt	nvt
Vervoer groep	etmaal	9,15	nvt	nvt

Het pgb wordt bepaald op basis van de begroting die de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger en Medewerker hebben gemaakt. Onderstaande tarieven zijn daarbij de maximale tarieven waarmee een pgb wordt berekend en die binnen het pgb gedeclareerd mogen worden bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Als de werkelijke kosten van de voorziening lager liggen dan de in deze bijlage genoemde maximale bedragen, worden de werkelijke kosten in de vorm van een pgb toegekend. Ondersteuning inkopen die duurder is dan de onderstaande tarieven is toegestaan: in dit geval moet de jeugdige en/of ouders zelf het verschil tussen het ingekochte tarief en het maximumtarief bijbetalen aan de SVB.

Ambulante begeleiding individueel, ambulante begeleiding groep, persoonlijke verzorging, basis Jeugd GGz, gespecialiseerde Jeugd GGz, vervoer individueel en vervoer groep vallen onder ambulante specialistische jeugdhulp. Kortdurend verblijf valt onder niet-gezinsgericht logeren en wonen.

De instellings- en zelfstandige zonder personeel (zzp)- tarieven zijn vastgesteld op basis van normatieve berekeningen: dat zijn toepasbare cao, plus opslagen, zoals bedoeld in de Algemene maatregelen van

Bestuur (AmvB) reële prijzen. De afslag voor het ZZP-tarief in verband met lagere overhead is vastgesteld op 17%.

Het informele tarief is gebaseerd op het tarief bij de Wet langdurige zorg voor niet-professionals. Het tarief voor kortdurend verblijf in het sociale netwerk is gebaseerd op het historisch tarief uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. Het wettelijke minimumloon is de ondergrens.

De in deze verordening genoemde bedragen zijn, voor zover van toepassing, inclusief btw.

De in deze verordening opgenomen tarieven zijn bruto. Dat betekent dat hierin alle kosten besloten zijn, waaronder eventuele werkgeverslasten op het moment dat jeugdige en/of ouder een overeenkomst in loondienst aangaat met de hulpverlener(s) in het kader van werkgever voor personeel aan huis.

Toelichting bij Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2025

In deze toelichting staan sommige artikelen uit de Verordening uitgebreider beschreven. Deze toelichting is aanvullend op de Verordening en het is expliciet de bedoeling om deze toelichting samen met de Verordening te lezen.

Artikel 1 lid 7

Toegang tot een individuele voorziening is via een verwijzing.

Artikel 1 lid 9

Waar 'Medewerker' in de Verordening staat, heeft het college die bevoegdheden ook. In de praktijk zal met name de Medewerker de handelingen en besluitvorming uitvoeren.

Artikel 1 lid 13

Een vertegenwoordiger kan zijn:

Gemachtigde: persoon of rechtspersoon aan wie jeugdige en/of ouder een machtiging heeft gegeven om hem/haar te vertegenwoordigen. Uit de machtiging moet blijken waar de machtiging over gaat, dus bijvoorbeeld alle communicatie of alleen communicatie tijdens de onderzoeksfase en besluitvorming of alleen voor de bezwaarprocedure of beheer van de pgb- gelden.

Wettelijk vertegenwoordiger:

- ouder of voogd van een kind jonger dan 18 jaar.
- een andere persoon of rechtspersoon die door de rechter is aangewezen om de zaken te regelen. Dit kan een curator, mentor of bewindvoerder zijn.

Artikel 1 lid 14

De selectiefunctionaris, inrichtingsarts en directeur zijn werkzaam bij een Justitiële Jeugdinrichting.

Artikel 1 lid 8

Sinds 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugd van kracht. Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Kort samengevat ligt als hoofdregel de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Verblijft een jeugdige bij een jeugdhulpaanbieder, pleegouder, in een instelling voor opvang of beschermd wonen of in een justitiële jeugdinrichting dan geldt een uitzondering op de hoofdregel. Dan is voor alle

jeugdhulp de woonplaats de gemeente verantwoordelijk waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de BRPAls er sprake is van de uitzondering op de hoofdregel dan adviseert en informeert een lokale toegang uit een andere gemeente ons over aanvragen, herindicaties en wijzigingen in de situatie van de jeugdige.

Artikel 2 lid 1

De basisvoorzieningen opgroei- en opvoedondersteuning zijn er voor alle jeugdigen en ouders die ondersteuning nodig hebben bij de ontwikkeling, het opgroeien of de opvoeding. Dit kan gaan om preventieve en/of lichte ondersteuning op het gebied van (dit is geen uitputtende lijst): meedoen in de samenleving, gezond en veilig opgroeien, mentale gezondheid, passende kinderopvang, schulden, seksualiteit en relaties en opvoeden. Het uitgangspunt is dat de ondersteuning groepsgericht wordt aangeboden, tenzij op basis van professionele afweging geconcludeerd en gemotiveerd is dat individuele ondersteuning beter passend is. De ondersteuning kan worden geboden door vrijwilligers en professionals.

De buurtteams jeugd en gezin bieden in alle buurten generalistische basishulp. Dit is hulp en ondersteuning voor jeugdigen (kinderen, jongeren) en/of ouders dichtbij, meestal thuis op alle leefgebieden, bijvoorbeeld bij (dit is geen uitputtende lijst) opvoedingsvragen, schulden, hulp bij woonproblematiek of dakloosheid, verslaving en relaties. Jeugdigen en ouders kunnen bij de buurtteams terecht als zij op een of meerdere leefgebieden hulp nodig hebben of een probleem ervaren. De buurtteams bieden ambulante hulp/ ondersteuning en begeleiding en voeren geen behandeling uit. De buurtteams zetten zich in om een stabiele gezinssituatie te realiseren of daarin een duurzame verbetering te organiseren voor die jeugdigen en/of ouders die dat nodig hebben. Daarbinnen hebben zij specifiek aandacht voor de ontwikkeling van jeugdigen en het waarborgen van hun veiligheid. De basishulp kan ook gaan om spoedeisende situaties waarbij op korte termijn hulp of ondersteuning moet worden ingezet. Ook voor generalistische basishulp geldt het uitgangspunt dat de ondersteuning groepsgericht wordt aangeboden, tenzij op basis van professionele afweging geconcludeerd en gemotiveerd is dat individuele ondersteuning beter passend is.

Artikel 2 lid 2 sub a

Specialistische jeugdhulp is specialistische begeleiding en behandeling. Ook hier geldt het uitgangspunt dat dit groepsgericht wordt aangeboden, tenzij op basis van professionele afweging geconcludeerd en gemotiveerd is dat individuele

begeleiding/behandeling beter passend is. Het is voor kwetsbare jeugdigen met een beperking, psychisch of psychosociaal probleem waarbij de inzet specialistische expertise noodzakelijk is, zoals (dit is geen uitputtende lijst) van een orthopedagoog, psycholoog, psychotherapeut of psychiater. Specialistische jeugdhulp wordt over het algemeen geboden door specialistische buurtgerichte teams die in alle wijken in Utrecht actief zijn.

Pleegzorg is jeugdhulp waarbij een jeugdige (in deeltijd) verblijft in een pleeggezin. Het doel van pleegzorg is het bieden van een veilige, gestructureerde opvoedsituatie in een gewone gezinssituatie. Deze zorg kan voor een korte periode zijn, maar is ook bedoeld voor jeugdigen voor wie er geen uitzicht is op terugkeer naar de biologische ouder(s). En de plaatsing kan gepland en in acute situaties ook ongepland zijn. Pleegzorg kan ook ingezet worden ter ontlasting van het gezin en het gezinsgericht en niet-gezinsgericht logeren en wonen, bijvoorbeeld in de vorm van weekendpleegzorg. Conform landelijke richtlijn is in Utrecht de toewijzing voor pleegzorg standaard tot 21 jaar, waarbij verlenging tot 22 of tot 23 jaar mogelijk is.

Bij gezinsgericht logeren & wonen verblijft een jeugdige (in deeltijd) in een voorziening die zoveel mogelijk lijkt op een gezin: kleinschalig, met vaste opvoeders en waar mogelijk en passend in de buurt. De plaatsing kan zowel gepland als ongepland zijn. De vaste opvoeders bieden, in tegenstelling tot pleegouders, professionele ondersteuning aan jeugdigen. Zij zijn de vaste en vertrouwde gezichten voor de jeugdigen. Net als bij opvoedsituaties bij biologische ouders kunnen bij deze gezinsgerichte voorzieningen variaties bestaan zoals co-opvoederschap. Deze vorm van jeugdhulp kan verschillende doelen hebben zoals het in balans brengen van draagkracht en draaglast in het (pleeg)gezin of het voorkomen van escalaties doordat de jeugdige enkele dagen gaat logeren. Ook kunnen jeugdigen er, als dit voor hen het best passend is, voor langere tijd wonen.

Niet-gezinsgericht logeren & wonen zijn alle vormen van specialistische jeugdhulp waarbij een jeugdige niet in een pleeggezin of gezinsgerichte voorziening logeert of woont. De plaatsing kan zowel gepland als ongepland zijn. Dit kan bijvoorbeeld gaan om (deeltijd) residentieel verblijf maar ook om tijdelijk verblijf van een jeugdige in een als voor behandeling een tijdelijke opname essentieel is (jeugdige woont thuis). Ook bij deze vorm van jeugdhulp wordt gestreefd naar zoveel mogelijk kleinschaligheid en integraal en gezinsgericht werken.

Artikel 2 lid 2 sub c

De hoogspecialistische jeugdhulp bij de essentiële functies is voor kwetsbare jeugdigen met zeer complexe problemen waarbij de veiligheid van de jeugdige en/of de ontwikkeling van de jeugdige door de aard van de problematiek zeer

ernstig in het geding is. Zeer complexe problemen zijn een samenloop van meerdere problematieken zoals (dit is geen uitputtende lijst) gedragsproblemen, een (licht) verstandelijke beperking, psychische problemen. De aard van problematiek betreft in ieder geval de jeugdige zelf (zoals ernstige psychische problemen) maar er zijn ook vaak problemen in combinatie met de omgeving/het netwerk waar de jeugdige opgroeit.

De essentiële functies kunnen gaan om 1. open behandelgroepen waar jeugdigen verblijven, vrije tijd besteden en naar school gaan, 2. zorg en behandeling in een gesloten jeugdhulpinstelling voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen waardoor zij een gevaar vormen voor zichzelf en/of hun omgeving of 3. specialistische klinische opname en behandeling voor jeugdigen met psychiatrische problematiek. Zorg vanuit essentiële functies kan ook thuis (ambulant) worden geboden in de vorm van bijvoorbeeld consultatie, gesprek en/of huisbezoek, als onderdeel van en ondersteunend aan specialistische jeugdhulp of generalistische basishulp.

Artikel 2 lid 2 sub d

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) maakt namens alle gemeenten afspraken met aanbieders die schaarse en een landelijke functie vervullen in het zorglandschap. Dit kan gaan om jeugdigen en ouders met zeer complexe problemen en een hoge mate van comorbiditeit (meerdere psychische en lichamelijke problemen die elkaar beïnvloeden) waardoor deze zorg niet op lokale of (boven) regionale schaal geboden kan worden. De complexiteit van de problematiek en de meervoudigheid van de hulpbehoefte van deze jeugdigen stellen hoge eisen aan de expertise en kennis van de professionals. Het gaat daarom om de landelijke beschikbaarheid van hoogspecialistische en/of weinig voorkomende jeugdhulp, specialistische verblijfsfuncties en hulp in het kader van urgente crisissituaties. Ook kan het gaan om zorg en ondersteuning voor jeugdigen en ouders met een weinig voorkomende aandoening. Deze zorg wordt geboden door een klein aantal gespecialiseerde instellingen voor cliënten uit het hele land. Denk hierbij aan de behandeling van jeugdigen met een zintuigelijke beperking.

Artikel 3 lid 4

Jeugdigen en ouders kunnen contact opnemen met het buurtteam jeugd en gezin, of met de Lokale toegang als zij buiten de gemeente Utrecht wonen. Zij hoeven nog geen geformuleerde hulpvraag te hebben voordat zij contact opnemen met het buurtteam jeugd of gezin of de Lokale toegang. Tijdens het gesprek of seriegesprekken met de Medewerker of de Lokale toegang wordt samen de behoefte

en vervolgens de doelen geconcretiseerd. De behoefte kan ook bestaan uit hulp bij aanverwante vragen bij jeugdhulp bijvoorbeeld op het gebied van inkomen, schulden, onderwijs, wonen, scheiden, onveiligheid of (weer) meedoen (hieronder leefgebieden genoemd).

De Medewerker of de Lokale toegang wijst de jeugdige en/of ouders/vertegenwoordiger erop dat zij een familiegroepsplan kunnen maken. Dat is een hulpverleningsplan of plan van aanpak dat jeugdigen en/of ouders opstellen samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige en/of ouders behoren.

Ook wijst de Medewerker of de Lokale toegang de jeugdige en/of ouders erop dat zij zich kunnen laten bijstaan door een onafhankelijk cliëntondersteuner of onafhankelijk vertrouwenspersoon. JeugdStem voert in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het onafhankelijk vertrouwenswerk voor de Jeugdwet uit. Zowel cliëntondersteuners als vertrouwenspersonen kunnen informatie en advies geven aan jeugdigen en ouders die vragen hebben over de jeugdhulp. De cliëntondersteuner kan jeugdige en/of ouders al bijstaan op het moment dat er wordt gezocht naar hulp. Hij ondersteunt dan bij inhoudelijke/hulpverlenende gesprekken en kan ook de jeugdige en/of ouders helpen in het gesprek bij het zoeken naar passende hulp. De vertrouwenspersoon doet dat niet. De vertrouwenspersoon ondersteunt een cliënt bij het bespreekbaar maken van vragen, problemen of klachten en daarover helderheid te krijgen. Als dit is opgelost, dan stopt ook de ondersteuning van de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon ondersteunt niet bij inhoudelijke hulpverleningsgesprekken, maar enkel bij vraag/klachtgesprekken.

Artikel 3 lid 7

Wanneer een huisarts, medisch specialist of jeugdarts een verwijzing naar een individuele voorziening afgeeft, dan zorgt het college voor inzet van de jeugdhulp. Dit kan via jeugdhulp in natura waarbij de jeugdhulpaanbieder samen met de jeugdige en/of ouders beoordeelt hoe lang de jeugdhulp nodig is. Bij verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts kan de jeugdhulpaanbieder het buurtteam betrekken om te bespreken welke hulp het buurtteam kan bieden en welke hulp de jeugdhulpaanbieder zal bieden.

Daarnaast kunnen jeugdigen en/of ouders de individuele voorziening inkopen door middel van een pgb als wordt voldaan aan de voorwaarden die in Jeugdwet en deze

verordening staan opgenomen. Dit kan alleen na beoordeling door het buurtteam of team Leerlingenvervoer als het een vervoersvoorziening betreft

Artikel 4 lid 1

In het gesprek met de Medewerker of de Lokale toegang komen, zoals beschreven in dit lid, een groot aantal onderwerpen aan de orde. Er wordt besproken hoe de huidige situatie op verschillende leefgebieden is, wat de gewenste situatie is en hoe die gewenste situatie kan worden bereikt. Deze verkenning vindt vaak plaats in meerdere opeenvolgende gesprekken met jeugdige en/of ouders en de Medewerker of Lokale toegang. De Medewerker of Lokale toegang kan vragen stellen over het gezag van de jeugdige.

Tijdens deze gesprekken kunnen de jeugdige en/of ouders ook aangeven dat ze een individuele voorziening willen of nodig hebben.

Bij een aanvraag wordt nagegaan of een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling voorliggend is, zoals onder andere onderwijswetgeving, Wmo 2015 (behalve begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo 2015), Wet Langdurige zorg (Wlz) of Zorgverzekeringswet (Zvw). Verpleegkundige handelingen vallen niet onder de Jeugdwet.

Artikel 4 lid 2

Nadat de Medewerker of de Lokale toegang de noodzakelijke hulp voor het gezin in kaart heeft gebracht, moet worden onderzocht of en in hoeverre de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en/of ouders) en van het sociale netwerk toereikend zijn om zelf de nodige hulp en ondersteuning te kunnen bieden. Hiervoor wordt een afwegingskader gehanteerd dat onder andere gebaseerd is op de zelfredzaamheid van de jeugdige en de beschikbaarheid, draagkracht en draaglast verhouding bij de ouders eventueel met inzet van personen uit het sociaal netwerk. Bij voldoende eigen kracht wordt geen individuele jeugdhulpvoorziening afgegeven, ook niet in de vorm van een pgb.

‘Eigen kracht’ kan verschillende zaken inhouden, zoals:

1. het aanspreken van een aanvullende verzekering;
2. het inzetten van vrijwilligers of mensen uit het sociale netwerk;
3. mogelijkheden van de ouder zelf. Ouders moeten gemotiveerd aangeven waarom en waardoor ze vastlopen aan de hand van voorbeelden.

Ad C Mogelijkheden van jeugdige of ouders

Voor alle leeftijden is het gebruikelijk dat ouders kinderen een woonomgeving bieden waarin hun fysieke en sociale veiligheid is gewaarborgd en een passend pedagogisch klimaat en zorg in de zin van verzorging, begeleiding en stimulans die nodig is bij de ontwikkeling naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Wanneer de verzorging en opvoeding van de kinderen intensiever is, wil dit niet zeggen dat de ouders, eventueel met behulp van het sociale netwerk, niet voldoende draagkracht hebben om de benodigde verzorging en opvoeding te bieden. Voor een verdere weging, in samenhang met de andere criteria, kunnen onderstaande punten gebruikt worden.

- is de ouder beschikbaar om de benodigde verzorging en opvoeding te bieden;
- is de ouder in staat de benodigde verzorging en opvoeding te bieden.

Ad D Draagkracht en draaglast

Soms is het zorgen voor een kind, al dan niet in combinatie met andere factoren in het leven van ouder(s), zo zwaar dat sprake is van overbelasting van ouder(s). Er is dan geen of beperkt evenwicht meer tussen draagkracht (=belastbaarheid) en draaglast (=belasting), vaak gekenmerkt door fysieke en/of psychische klachten van de ouder(s). Vaak is het tijdelijk bieden van hulp voor een deel van de verzorging en opvoeding voldoende om dit evenwicht te herstellen, zodat de ouder(s) weer zelf volledig de verzorging en opvoeding kan gaan bieden. In de gevallen waar de benodigde verzorging en opvoeding door (dreigende) overbelasting niet of beperkt geboden kan worden en er geen andere oplossingen mogelijk zijn, kan hulp, binnen de reikwijdte van de Jeugdwet, toegekend worden als individuele jeugdhulpvoorziening.

Beoordeling van overbelasting

Factoren van belang voor het onderzoeken van de draagkracht zijn o.a.:

- Persoonskenmerken.
- Lichamelijke en geestelijke conditie.
- Andere activiteiten.
- Wijze van omgaan met de problemen.
- Motivatie/bereidheid voor de hulptaak.
- Het sociale netwerk.

Factoren van belang voor het onderzoeken van de draaglast zijn o.a.:

- Persoonskenmerken van de hulpvrager.
- Benodigde ondersteuningsintensiteit.
- Omvang en (on)planbaarheid van de taken.
- Ziektebeeld en prognose hulpvrager.
- Woonsituatie.
- Bijkomende sociale, emotionele of relationele omstandigheden.

De feitelijke situatie is het uitgangspunt bij het onderzoek naar bovenstaande factoren. Om deze factoren te kunnen onderzoeken moet vaak degene die de verzorging en opvoeding doet, zelf ook gehoord worden. Indien nodig kan ook (medisch) advies worden opgevraagd of kan toestemming gevraagd worden om contact op te nemen met de huisarts. Steeds moet duidelijk zijn hoe de overbelasting zich uit en wat deze inhoudt. Er moet een verband zijn tussen de overbelasting en de verzorging en opvoeding die iemand biedt. De met de overbelasting gepaard gaande klachten moeten duidelijk beschreven worden. Er zijn landelijk diverse vragenlijsten beschikbaar, zoals EDIZ, EDIZ-plus, CRA-D en CSI die indien gewenst gebruikt kunnen worden om het onderzoek naar de belastbaarheid van de hulpverlener verder te onderbouwen. Een vragenlijst kan onderdeel uitmaken van het brede onderzoek naar factoren die van belang zijn voor het bepalen van de draagkracht/draaglast. Bij (dreigende) overbelasting wordt daarnaast in het onderzoek ook gekeken naar andere oplossingen die kunnen bijdragen aan het verbeteren van het evenwicht van de draagkracht/draaglast. Te denken valt aan ondersteuning door een vrijwilliger en coaching door een mantelzorgcoach, maar ook aan het herinrichten van het huiselijk leven en/of werk waardoor de belasting minder wordt. Er kan van de huisgenoot worden gevraagd aanpassingen te doen in dit huiselijk leven en/of werk wanneer dit huiselijk leven en/of werk bijdragen aan de overbelasting. Wanneer de geldigheidsduur van de toekenning verlopen is en een herindicatie wordt aangevraagd, zal worden gekeken of en welke inspanningen zijn gedaan om de overbelasting terug te dringen.

Een individuele voorziening ter vervanging van de verzorging en de opvoeding van de overbelaste ouder kan niet worden ingevuld door middel van een pgb dat vervolgens uitgevoerd wordt door de overbelaste ouder of mantelzorger. Doel van de indicatie is immers het ontlasten van de ouder door het inzetten van hulp door anderen.

Ad E Samenstelling van het gezin en de woonsituatie

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. De ouders zorgen voor de opvoeding van hun kinderen. Dit houdt in: de aanwezigheid van een verantwoordelijk ouder of derde persoon, die zorgt voor hun geestelijk en lichamelijk welzijn en het bevorderen van de ontwikkeling van hun persoonlijkheid. Deze zorgplicht strekt zich uit over opvang, verzorging, begeleiding en opvoeding die een ouder (of verzorger), onder meer afhankelijk van de leeftijd en verstandelijke ontwikkeling van het kind, normaal gesproken geeft aan een kind, inclusief de zorg bij (kortdurende) ziekte. Van ouders wordt verwacht maximaal te zoeken naar eigen oplossingen. Dit geldt ook bij (tijdelijke) uitval van de ouder in een éénoudergezin- of als beide ouders beperkingen ondervinden in de opvoeding en verzorging van de kinderen. De Medewerker of Lokale toegang onderzoekt, in geval er mantelzorg aanwezig is, wat in redelijkheid van een mantelzorger gevraagd kan worden.

Ad F Belang van de ouders om te voorzien in een inkomen

Tijdens het onderzoek wordt het belang van ouders om te participeren/werken/te voorzien in een inkomen besproken met de ouder(s). Daarbij moet worden uitgegaan van de (financiële en/of participatie/arbeid) situatie van ouder(s) zoals deze is op het moment van de aanvraag. Verschillende elementen kunnen hier een rol spelen en worden besproken met de ouder(s) zoals:

Als ouder(s) substantieel minder gaan werken/ baan opzeggen om de benodigde verzorging en opvoeding te bieden, bespreken welke consequenties t.a.v. wonen, dagelijks levensonderhoud, school, activiteiten jeugdige, draagkracht er kunnen zijn.

Motivatie van ouders om te participeren/werken. Het kan bijvoorbeeld voor ouders voor hun eigen ondersteuningsvraag belangrijk zijn om te participeren /werken. Ook kan arbeid /inkomen /carrière bijvoorbeeld zorgen voor meer draagkracht of een betere woonsituatie wat weer meer eigen mogelijkheden geeft en/of bijdraagt aan het probleemoplossend vermogen van jeugdige/ouder(s);

Dit is geen uitputtende lijst en dient per situatie beoordeeld te worden en in samenhang met de andere aspecten van het afwegingskader te worden gewogen. Tijdens het onderzoek kunnen elementen als deze worden besproken met de ouder(s). Bij dit onderzoek/gesprek wordt niet aan ouders gevraagd om informatie over de hoogte van het inkomen/vermogen of financiële situatie te overleggen. Ook

wordt er geen inkomenstoets of financiële draagkrachtmeting bij ouder(s) uitgevoerd. Een aanvraag voor een individuele voorziening afwijzen omdat er voldoende vrij besteedbaar vermogen/ inkomen is (om bijvoorbeeld zelf zorg in te kopen) kan niet.

Artikel 4 lid 6

De jeugdige en/of ouders kunnen opmerkingen of aanvullingen maken op het gezinsplan.

Artikel 4 lid 8

Medewerkers van het buurtteam, de Lokale toegang en team Leerlingenvervoer zijn voldoende deskundig om aanvragen voor jeugdhulp te behandelen. Als er aanvullend specifieke expertise nodig is, dan kunnen zij deze specifieke expertise inschakelen voor oordeel of advies.

Artikel 5 lid 5

Met de transitie van de jeugdhulp in 2015 is alleen de zorg die onderdeel uitmaakte van het basispakket van de zorgverzekering overgeheveld naar de gemeente. Alleen vaktherapie als onderdeel van een multidisciplinaire behandeling van de Jeugd GGZ maakte onderdeel uit van dit basispakket. Zorg die onder het aanvullende pakket viel, waaronder op zichzelf staande vaktherapie, is niet overgeheveld. Vaktherapie is mogelijk in combinatie met specialistische ambulante hulp zodat de professional samen met de jeugdige/ouders en andere betrokkenen de juiste afwegingen kan maken hoe en wanneer vaktherapie in te zetten.

Artikel 5 lid 6

Als de vertegenwoordiger ook de uitvoerder van de jeugdhulp is of op een andere manier betrokken is bij de uitvoerende jeugdhulpaanbieder, dan kan de aanvraag voor een individuele voorziening worden afgewezen om de jeugdige en/of ouder te beschermen tegen misbruik. Bij deze afweging kunnen de volgende elementen een rol spelen:

- Is het een gemachtigde of wettelijke vertegenwoordiger?
- Hoe groot is de rol van de vertegenwoordiger in het proces?
- Wat is de functie/taak/rol van de vertegenwoordiger bij de jeugdhulpaanbieder?

Artikel 5 lid 10

Deze termijn van 6 weken is bepaald om te kunnen aansluiten op de lengte van de zomervakantie van basisscholen. Indien het pgb voor een kortere periode wordt toegekend, wordt het aantal van 13 weken naar rato berekend.

Artikel 5 lid 13

Conform artikel 5 eerste lid sub b is het uitgangspunt dat ouder(s) zelf verantwoordelijk zijn voor vervoer van de jeugdige van en naar de jeugdhulpaanbieder. Team Leerlingenvervoer beoordeelt, overeenkomstig artikel 2, tweede, derde en vierde lid, in elke individuele situatie of er specifieke omstandigheden zijn waardoor de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige of zijn ouder(s) onvoldoende zijn om de eigen verantwoordelijkheid voor het vervoer op zich te nemen.

Artikel 7 lid 3 sub a

Belangenbehartigers: bijvoorbeeld vertegenwoordigers en/of mensen die ondersteuning geven aan de jeugdige en/of de ouders waarbij niet de zorg wordt ingekocht.

Artikel 7 lid 3, sub c

Het is belangrijk dat hulpverleners werken volgens de norm van verantwoorde hulp conform (Besluit) Jeugdwet. Deze verplichting uit (Besluit) Jeugdwet is door de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG) in overleg met de brancheorganisaties uitgewerkt in een norm voor verantwoorde werktoedeling die uit drie onderdelen bestaat:

- a. De norm verplicht jeugdhulpbieders tot het werken met geregistreeerde professionals uit het Kwaliteitsregister Jeugd of het BIG-register.
- b. Bij het toedelen van taken moet er rekening worden gehouden met de specifieke kennis en vaardigheden van de geregistreeerde professional. De kennis en vaardigheden van de professionals dienen passend te zijn bij de hulpvraag van de jeugdige en/of ouders.
- c. Jeugdhulpaanbieders moeten ervoor zorgen dat deze geregistreeerde professionals kunnen werken volgens hun professionele standaarden (beroepscode, vakinhoudelijke richtlijnen).

Leidend bij het toepassen van de norm van verantwoorde werktoedeling is het principe “comply or explain”. Dat betekent de jeugdhulp moet worden uitgevoerd door geregistreeerde professionals, tenzij jeugdige en/of ouder/vertegenwoordiger

op basis van het Kwaliteitskader Jeugd kan motiveren waarom dat niet wordt gedaan.

Artikel 7 lid 3 sub d

Het college kan de aanvraag in de vorm van een pgb (deels of geheel) afwijzen als de aanvraag tot gevolg heeft dat één en dezelfde persoon meer dan 48 uur per week moet werken. Bij het vaststellen of deze 48 uur per week overschreden wordt, kunnen alle betaalde werkzaamheden worden meegewogen. Deze bepaling is bedoeld om overbelasting te voorkomen.

Artikel 7 lid 3 sub e

Het college kan een pgb (deels of geheel) weigeren als het pgb bestemd is voor besteding in het buitenland. Bij deze afweging kunnen de volgende elementen een rol spelen:

- Is het doorzetten van de jeugdhulp noodzakelijk?
- Om welk soort jeugdhulp gaat?
- Wat is de duur?

Artikel 8 lid 3

Instellingen dienen aan te tonen of en zo ja, welke (relevante) CAO zij volgen. Als zij de relevante CAO voor de betreffende beroepssector slechts gedeeltelijk volgen dienen zij aan te tonen welke onderdelen van de CAO zij toepassen en welke werkgeverslasten dit met zich meebrengt. De Medewerker weegt en motiveert vervolgens of het gedeeltelijk volgen van de CAO en de daarmee gemoeide werkgeverslasten zodanig zijn, dat dit het toekennen van het instellingstarief rechtvaardigt.

Artikel 8 lid 4 sub a

Personen die werkzaam zijn binnen een collectief van zelfstandig werkende professionals én zorginstellingen die de in de sector geldende CAO niet naleven ontvangen het zzp-tarief. In al deze situaties is sprake van het ontbreken van of minder werkgeverslasten waardoor, als gevolg van aannemelijke minderkosten, het maximale tarief wordt verlaagd met 17%.

Artikel 9 lid 2

Het college kan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een opname in een Wet langdurige zorg

(Wlz)-of Zorgverzekeringswet (Zvw)-instelling die langer dan twee maanden duurt.
Dit zal met name het geval zijn bij de inzet van persoonlijke verzorging.

Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport

Dossiernummer 4590
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 3 april 2025
Agendapunt 8
Titel SV 2024 nr. 165 'Hoe verder met Sociale Prestaties en Dag ondersteuning (SPDO) in Utrecht'
ID 4812
Behandelend ambtenaar
Telefoon
E-mail
Datum collegebesluit
Geocodering
Thema
Portefeuillehouder Wethouder Voortman
Beleidsveld WMO en Welzijn
Referendabel
Reden niet referendabel
Raadsadviseur (lijst)
Behandelveorstel
Resultaat commissiebehandeling
Resultaat raadsbehandeling

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport	3 april 2025
Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport	3 april 2025

Voorgesteld besluit

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	I. Norbruis / D. Westhoek	Datum	29 november 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	11923054
E-mail	inge.norbruis@utrecht.nl dirk.westhoek@utrecht.nl	Onderwerp	Hervormingen sociaal domein
Bijlage(n)	2 (onderaan bijgevoegd)	Beleidsveld	Wmo en Welzijn, Jeugd en jeugdzorg

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren we u over de stand van zaken van de hervormingen sociaal domein. Dit is een update op de bijlage bij de [Programmabegroting 2025](#) over de hervormingen sociaal domein.

De houdbaarheid van het sociaal domein staat onder druk door gebrek aan geld, personeel en ruimte voor passende woningen en geschikte voorzieningen, in combinatie met een toename van de vraag naar zorg en ondersteuning. Dit vraagt om inhoudelijke hervormingen. De aanpak van deze hervormingen sociaal domein en een bijbehorende financiële taakstelling zijn vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2023. Deze aanpak bestaat uit drie lijnen: 1) Samen aan de slag, 2) Inhoudelijke aanpak¹ en 3) Financiële uitgangspunten. De taakstelling loopt op tot 16 miljoen euro structureel vanaf 2027.

Context hervormingen sociaal domein

In de raadsbrief over de [hervormingen sociaal domein van mei 2024](#) en in de bijlage bij de Programmabegroting 2025 hebben we u geïnformeerd over de context waarbinnen de hervormingen sociaal domein plaatsvinden. Deze context knelt, hieronder lichten we dit verder toe. Binnen deze context is de essentie van de hervormingsaanpak dat we de basis behouden en nieuwe vormen van ondersteuning ontwikkelen en inzetten. Daarbij waken we ervoor dat we afbreken wat we de afgelopen jaren hebben opgebouwd; een consistente gebiedsgerichte aanpak gericht op preventie. Daarmee hebben we er immers voor gezorgd dat we aantoonbaar minder geld uitgeven in het sociaal domein dan waar op basis van de verdeelsleutel van het gemeentefonds vanuit kan worden gegaan. Met hogere uitgaven op onderwijs, een gezonde stedelijke leefomgeving, een sterke sociale basis en buurtteams met goede basishulp en ondersteuning zorgen we ervoor dat onze uitgaven op de aanvullende zorg voor volwassenen en kinderen lager zijn. Met onze lange termijn visie en aanpak lukt het om preventieve ondersteuning te bieden, waarmee we escalatie naar zwaardere en specialistische zorgvormen in veel

¹ Binnen de inhoudelijke aanpak zijn vijf uitgangspunten vastgesteld: we richten ons op het wegnemen van grondoorzaken, ongelijk investeren voor gelijke kansen is het uitgangspunt bij het inzetten van de beperkte middelen voor de inwoners en buurten die dat het hardst nodig hebben, we organiseren zorg en ondersteuning simpeler, we investeren alleen nog in pilots en programma's die een structurele bijdrage leveren aan het verbeteren van de uitvoeringspraktijk en we zetten in op 100% compensatie vanuit het Rijk op de 'extra' Utrechtse inzet boven op het wettelijk minimum (gaat de compensatie niet door, dan handelen we in lijn met amendement 'Utrechtse basis is een absoluut minimum bij bezuinigingen').

gevallen weten te voorkomen. Dit is ook in lijn met de aanpak van de hervormingen sociaal domein: namelijk vroegtijdig investeren in een sterke sociale basis en grondoorzaken, waarmee we de behoefte aan zwaardere vormen van zorg en ondersteuning helpen voorkomen.

Het feit dat de context blijft knellen kent meerdere oorzaken:

- Het voornemen van het huidige kabinet om een aantal specifieke uitkeringen over te hevelen naar het Gemeentefonds met een korting van 10%. Dat treft potentieel de inkomsten voor -onder andere- het Integraal Zorgakkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord en het onderwijsachterstandenbeleid.
- De insteek van het huidige kabinet ten aanzien van de landelijke vreemdelingenvoorzieningen en de ingrepen in de asielketen. Daarmee neemt de kans toe op een groei van het aantal dakloze mensen, evenals de druk op de opvangketen en het beroep op algemene voorzieningen.
- Het achterblijven van de realisatie van geschikte woningen, zowel voor de kwetsbare en bijzondere doelgroepen uit het programma '(T)huis voor iedereen' (1.182 woonplekken per jaar beoogd, in het eerste half jaar van 2024 ongeveer 380 toegewezen, zie ook [raadsbrief Kwartaalrapportage Realisatie sociale huisvesting Q2 2024](#)), als voor ouderen om langer thuis te blijven wonen (1.200 woningen in de komende 10 jaar)..
- De toename van de wachtlijsten in de GGZ en de Wet langdurige zorg, met als gevolg extra druk op de voorzieningen die we -vanuit de open einde regelingen- Wmo en Jeugdwet bieden.
- De toenemende schaarste op de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn, door werkgeversorganisaties landelijk becijferd op een tekort van ca. 180.000 medewerkers in de komende 10 jaar.
- De groei van de zorgvraag binnen de Jeugdwet, onder andere als gevolg van toenemende mentale klachten. Daarnaast stijgt ook het beroep op bovenregionale jeugdhulp, als gevolg van complexe problematiek

Waar staan we nu?

In de tweede helft van 2023 zijn we gestart met de hervormingen in het sociaal domein. Hervormen is veranderen, dat gaat stapsgewijs. We doen dat binnen het Utrechtse (sturings)model waarin we samen met onze partners de ondersteuning van Utrechters vormgeven. Dat betekent hervormen in een veld met veel belanghebbenden en het daarbij horende krachtenveld. In 2023 en 2024 hebben we daarom veel tijd gestoken in het creëren van bewustzijn en urgentie op de hervormingsopgave, in het inventariseren van knelpunten en oplossingsrichtingen en waar mogelijk in het ontwikkelen van de juiste contractuele kaders (zie hiervoor ook bijlage I). Nu staan we op het punt om oplossingen en afspraken te implementeren en op te schalen.

De financiële taakstelling bij de hervormingen sociaal domein verwachten we voor 2024 en 2025 in te vullen. Voor 2026 en 2027 is dat nog niet zeker, de financiële effecten van de Hervormingsagenda Jeugd zijn dan volledig verwerkt en het ingroeipad voor de Wmo loopt af. De financiële taakstelling is in de begroting verwerkt op de budgetten voor aanvullende zorg en we werken nu toe naar uitvoeringsafspraken die binnen die begroting passen.

In alle sporen van het Utrechtse model² bestaat daarbij de noodzaak om het beschikbare budget anders te richten om de hervormingen te laten slagen: meer gericht op het wegnemen van grondoorzaken en het voorkomen van (grotere) hulpvragen; meer gericht op (minimaal) passende ondersteuningsvormen waarvoor minder personeel nodig is; meer gericht op de eigen taak en opgave binnen het Utrechtse model. De stand van zaken van de hervormingen hierop staat opgenomen in bijlage I. We voorzien dat we de sociale basis ook financieel moeten versterken. Om dit structureel te kunnen doen moet de

² Spoor 1: sociale basis; spoor 2: basiszorg; spoor 3: aanvullende zorg

besparing in de aanvullende zorg groter zijn dan de ingeboekte taakstelling. Om tempo te houden en gebruik te maken van momentum in de samenwerking met onze partners kan het nodig zijn om gedurende het jaar met budgetten te schuiven tussen programma's en doelstellingen. Indien we constateren dat daartoe noodzaak is, leggen we dit – in lijn met het advies van de adviescommissie controle & financiën – met een voorstel aan uw raad voor.

Daarbij zien we dat het bij Jeugd nu al knelt en dat het besparingspotentieel daar mogelijk kleiner is dan de financiële opgave. Dat betekent dat we wellicht naar een andere verdeling van de financiële taakstelling moeten tussen de begrotingsprogramma's Kansrijk opgroeien en Passende ondersteuning en opvang. Indien dat aan de orde is dan leggen we daarvoor bij de Voorjaarsnota 2025 voorstellen aan uw raad voor.

Wij lichten de stand van zaken verder toe langs de eerdergenoemde drie lijnen³ die samen de aanpak vormen. Hierbij dient vermeld te worden dat de drie lijnen (proces, inhoudelijk en financieel) niet los van elkaar staan en er mogelijk overlappen zijn.

Lijn 1 – samen aan de slag (proces)

We kunnen de hervormingen alleen realiseren samen met onze partners. We werken op basis van partnerschap en rekenschap, maar we merken dat gesprekken over o.a. de financiële kaders voor 2025 en 2026 stevige discussies opleveren en dat het gaat schuren. Hoe we hiermee omgaan vraagt iets van ons als gemeente (opdrachtgeverschap), de wijze waarop we samenwerken met partners en inwoners (maatschappelijke dialoog) en de wijze waarop we de gesprekken voeren met het Rijk en zorgverzekeraar over de verbinding tussen het medische en het sociaal domein.

Opdrachtgeverschap: We hebben inmiddels ook een overeenkomst gesloten met U Centraal voor de sociaal raadsliden en financieel vrijwilligers, naast de overeenkomsten met beide buurtteams en SportUtrecht. Deze overeenkomsten maken stevigere sturing op de uitvoering binnen de kaders mogelijk. Bij andere contractvernieuwingen binnen het stelsel passen wij zoveel mogelijk hetzelfde contractuele kader toe, zodat het sturen op de overeenkomsten uniform verloopt. In de gesprekken over lopende contracten sturen we strakker op het financiële kader. Ook komende periode zetten we in op de versterking van het account- en contractmanagement.. Onze sturing richt zich op het binnen de financiële kaders blijven op een manier die de transformatieopgave op de lange termijn ondersteunt.

Maatschappelijke dialoog: We zijn doorlopend op verschillende manieren met de stad in gesprek over de hervormingen sociaal domein. In de afgelopen periode hebben we onder andere:

- met de zorgaanbieders voor aanvullende zorg Wmo en aanvullende Jeugdhulp gesproken over het financieel kader en de opgaven daarbinnen voor 2025-2026.
- met partners in de sociale basis gesproken over vrijwillige inzet in het kader van het uitvoeringsprogramma informele zorg, vrijwillige inzet en mantelzorg. Bijvoorbeeld op 9 oktober met de Vrijwilligerscentrale Utrecht, leden van het Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU) en raadsleden over het bevorderen van vrijwillige inzet in het licht van de toenemende druk op de zorg.
- de groepsgerichte aanpak BuKoJoU samen met de betreffende jongeren vormgegeven.
- bij Vleuten Versterkt samen met (o.a.) inwoners en onderwijs gewerkt aan het verlagen van prestatiedruk, één van de grondoorzaken voor jeugdzorg.
- samen met de MBO-scholen de campagne 'De Talentenmaatschappij' gestart, met als doel talenten en vaardigheden centraal te zetten, en niet opleidingsrichting.

³ 1) Samen aan de slag, 2) Inhoudelijke aanpak, 3) Financiële uitgangspunten

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

- de campagne 'Unbox jezelf en Unbox een ander' gestart, waarmee we jongeren en hun omgeving willen stimuleren om met elkaar in gesprek te gaan over mentale gezondheid.

We constateren dat dé maatschappelijke dialoog niet bestaat. We werken daarom aan een brede communicatiestrategie rond de hervormingen waar dialogen op verschillende manieren onderdeel van zijn. Ook voeren we straatgesprekken om te verkennen of het onderwerp 'zorg voor elkaar' zich leent voor een burgerberaad in 2025 en worden de financiële mogelijkheden voor een volgend burgerberaad verkend (zie ook de raadsbrief [Evaluatie burgerberaad jaarwisseling](#) van 11 oktober 2024). In Q1 2025 wordt u hier verder over geïnformeerd.

*Integraal Zorg Akkoord:*⁴

De afgelopen periode hebben we in Utrecht samen met partijen in het medische en sociaal domein gewerkt aan de transformaties in het zorg- en ondersteuningslandschap op basis van het IZA. Bij de algemene ledenvergadering van de VNG van 29 november jl. is een resolutie van het VNG-bestuur aangenomen waarmee is besloten te stoppen met de gesprekken over IZA en de aanvulling hierop totdat er afspraken zijn gemaakt over een gezamenlijke, meer gelijkwaardige positie voor gemeenten. Het merendeel van de randvoorwaarden voor gemeenten om hun rol goed te spelen in het akkoord is namelijk niet op orde.

De beweging die we maken, in het versterken van de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein en focus op de houdbaarheid van zorg en ondersteuning, blijft echter essentieel voor onze inwoners. We maken ons daarom hard voor een stevige positie van alle partijen in deze beweging. Uitgangspunt is dat het medische en het sociaal domein op basis van gelijkwaardigheid gezamenlijk tot een beter passend aanbod van zorg en welzijn voor inwoners komen.

Zoals ook aangegeven in de [beantwoording op schriftelijke vragen over IZA gelden](#) is op dit moment nog niet duidelijk wat de gevolgen zijn van de aangenomen resolutie voor de SPUK IZA-middelen. We zullen u hierover in een volgende raadsbrief verder informeren.

Lijn 2 – inhoudelijke aanpak

De belangrijkste inhoudelijke kaders voor de hervormingen sociaal domein zijn op verschillende momenten door de raad vastgesteld.⁵ De ontwikkeling van de beleidsnota's liep deels gelijk op met de ontwikkeling van de Sociale Visie 2040. Die wordt later in Q4 door het college ter inzage voorgelegd aan de stad. We zullen de raad hier dan ook over informeren. In Q1 2025 zal het raadsvoorstel met de Sociale Visie Utrecht 2040 volgen.

Daarnaast kijken we ook wat we kunnen leren van de hervormingsaanpak van andere gemeenten.

Inhoudelijke hervormingen

In bijlage I vindt u een uitgebreide stand van zaken over de ingezette hervormingen met bijbehorende activiteiten, onderverdeeld naar de sporen in het Utrechts model. De hervormingen zullen over de sporen heen impact hebben.

In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat de buurtteams Jeugd en Gezin vanaf 2025 geen enkelvoudige opvoed- en opgroevragen -bijvoorbeeld zindelijkheidsvragen- meer oppakken vanuit de basiszorg. Dat gaat impact hebben op partners in de sociale basis, in dit voorbeeld met name de

⁴ Voor meer informatie zie [Integraal Zorgakkoord \(IZA\) \(dejuistezorgopdejuisteplek.nl\)](#)

⁵ O.a. bij de besluitvorming over de [Voorjaarsnota 2023](#), de [Nota van uitgangspunten Met elkaar voor elkaar - onderdelen van sociale basis en basiszorg 2025-2035](#) en de [Beleidsnota Wmo 'Samen leven, samen zorgen'](#). Inmiddels is ook de [beleidsnota Jeugd 'samen opgroeien, samen opvoeden'](#) aan uw raad verzonden.

Jeugdgezondheidszorg. Hoe groot die impact wordt en welke (on)mogelijkheden er zijn om die op te vangen, gaan we de komende periode in twee buurtteamgebieden volgen. Het betekent bijvoorbeeld ook dat mensen met een vraag voor dagbegeleiding niet meer automatisch 4 dagdelen toegewezen krijgen, omdat we zien dat die in de praktijk niet allemaal nodig zijn. Daarom wijzen we nu in aanvang minder toe en schalen op indien nodig of halen complementaire mogelijkheden in de sociale basis erbij. Dat vertalen we ook in de afspraken en de budgetten met de aanbieders. We volgen de impact en opbrengst van deze veranderingen op de voet en sturen bij op het moment dat dat nodig is.

Inspiratie andere gemeenten

In de raadsbrief hervormingen sociaal domein van december 2023 hebben we gemeld dat we kijken naar hervormingen die zich elders hebben bewezen. Onderstaand treft u een overzicht van de inspiratie die we hebben opgedaan en die mogelijk toepasbaar is op de Utrechtse context en in lijn is met de hervormingen sociaal domein:

- Stapelingsproblematiek WIJ Groningen: de inzichten uit een werkbezoek aan Groningen over hun aanpak (incl. hun inhoudelijke en financiële resultaten), benutten we om onze maatwerk aanpak, voortkomend uit de Citydeal Eenvoudig Maatwerk, verder te versterken.
- We hebben de aanpakken van onder andere Rotterdam, Groningen en Haarlem bekeken. Hieruit hebben we lessen getrokken die we meenemen binnen onze aanpak. Dit gaat voor de Wmo om onder andere om het voorkomen van dubbelingen in re-integratietrajecten vanuit de Participatiewet en arbeidsmatige dagbesteding vanuit de Wmo, het beter gebruik maken van voorliggende voorzieningen door het begeleiden naar niet-geïndiceerde dagbesteding en het hanteren van een ingroeipad op geïndiceerde dagbesteding (als onderdeel van de verlengingen van de overeenkomsten aanvullende zorg Wmo voor 2025-2026 is al afgesproken dat deelnemers aan dagbegeleiding in beginsel starten met 2 i.p.v. 4 dagdelen). Voor Jeugd willen we onder andere leren van ervaringen met een afwegingskader voor hele dure/intensieve trajecten en halen we voor onze inzet op het thema scheiden inspiratie op bij andere gemeenten. Ook waren er onderdelen die in Utrecht al standaard werkwijze zijn (zoals flexibel op- en afschalen), niet passend zijn (bijv. niet passen binnen het Utrechts model) of al onderdeel uitmaakten van hervormingen in Utrecht (zoals het scherper zijn op de grenzen tussen jeugdwet en andere wettelijke kaders). Over inspiratie inzake ontschotte financiering voor thuisloze jongeren informeren wij u later.

Lijn 3 – financiële uitgangspunten

Bij de Voorjaarsnota 2023 is een financiële taakstelling opgenomen voor het sociaal domein. De taakstelling kent een ingroeipad en loopt op tot 16 miljoen euro structureel vanaf 2027. De taakstelling is op doelstellingniveau verwerkt in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Tabel 1: opbouw taakstelling hervormingen sociaal domein, Voorjaarsnota 2023

Bedragen x1000	2024	2025	2026	2027	structureel
Jeugdwet	3.125	3.080	6.472	6.884	6.884
Wmo	2.000	4.600	7.700	8.500	8.500
Leerlingenvervoer	545	550	592	678	678
Totaal	5.670	8.230	14.764	16.062	16.062

Taakstelling Jeugd en Wmo 2024

Eerder hebben we u geïnformeerd dat we - met de maatregelen die voor 2024 zijn ingezet in combinatie met een aantal autonome ontwikkelingen - verwachten sociaal domein-breed te voldoen aan de taakstelling van 5,7 miljoen euro voor 2024. Ook hebben we hierbij vermeld dat er nog onzekerheden zijn, met name voor de maatregelen bij Jeugd en dat dit in het vierde kwartaal duidelijk wordt. We voorzien nu bij Jeugd dat de hervormingen onvoldoende ver zijn om de volledige taakstelling in te vullen.

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

Wel zijn de meeste hervormingen die we voor ogen hadden verder uitgewerkt en staan deze klaar om in 2025 uit te rollen en op te schalen.

Bij de Wmo werpt, naast de reeds getroffen maatregelen, met name de versterking van het opdrachtgeverschap haar vruchten af. De uitgaven voor hulp bij huishouden vallen lager uit dan begroot, voornamelijk vanwege een tekort aan personeel. Over 2023 hebben we afgesproken dat de onderbesteding als gevolg van lagere levering teruggaat naar de gemeente. De aanbieder maakt dan immers de kosten ook niet. Bij voorkeur levert de aanbieder de overeengekomen hoeveelheid ondersteuning en werken zij wachtlijsten weg. Indien dit niet lukt, vinden wij het passend dat het niet bestede budget wordt terugbetaald. Dat is in dit geval ook gebeurd. Het structurele effect van de lagere levering nemen we mee in de vervolgspraken en budgetten voor aanbieders. Per saldo verwachten we in 2024 een voordeel op de Wmo, dat opweegt tegen het verwachte nadelige saldo van Jeugd.

Taakstelling Jeugd en Wmo 2025

Voor 2025 voorzien we dat de taakstelling van 8,2 miljoen euro wordt ingevuld. We verwachten dit te bereiken door voortzetting van de maatregelen die zijn ingezet in 2024, het uitrollen en opschalen van de hervormingen die zijn uitgewerkt en verdere versterking van het opdrachtgeverschap. Tot slot is er in 2025 een incidenteel voordeel binnen de Wmo begroting als gevolg van de compensatie van het Rijk voor (de afschaffing van) het abonnementstarief, o.a. als gevolg van de afspraken bij het Integraal Zorgakkoord. De gevolgen voor deze compensatie van het VNG-besluit om te stoppen met gesprekken over IZA -totdat er afspraken zijn gemaakt over een gezamenlijke, gelijkwaardige start- zijn nog niet duidelijk.

Taakstelling leerlingenvervoer

Ook voor leerlingenvervoer geldt dat de inzet erop is gericht om de werkelijke uitgaven passend te maken met de begrote bedragen. De belangrijkste hervormingen zijn opgenomen in de recent vastgestelde [Verordening Leerlingenvervoer](#). De twee wijzigingen die hierin zijn opgenomen zijn het voorliggend maken van zelfstandig reizen en het verhogen van de OV-reistijd van 45 naar 60 minuten. De ingangsdatum van de nieuwe regelgeving is 1 januari 2025.

Financieel beeld richting 2026 en verder

Bij invulling van de taakstelling leerlingenvervoer, en Jeugd en Wmo voor 2024 en 2025 is het restant van de taakstelling als volgt:

Tabel 2: Restant taakstelling vanaf 2026

Bedragen x1000	2024	2025	2026	2027	2028
Oorspronkelijke taakstelling	5.670	8.230	14.764	16.062	16.062
Ingevuld met verwachtingen 2024 + 2025 Jeugd/Wmo en leerlingenvervoer	5.670	8.230	8.230	8.230	8.230
Restant taakstelling	-	-	6.534	7.832	7.832

Naast bovenstaande nog in te vullen bedragen zijn de concrete bezuinigingsmaatregelen uit de voorjaarsnota 2024 taakstellend in de begroting verwerkt. In de brede monitoring (zie verderop in deze brief) komen we uitgebreider terug op de voortgang en samenhang van de hervormingen sociaal domein en de andere bezuinigingsopgaven.

Om het restant taakstelling structureel te realiseren, zijn incidenteel investeringen nodig in nieuwe vormen van ondersteuning en in de omvang van ondersteuning in de sociale basis. Alleen met die

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

investeringen kunnen cliënten vanuit de aanvullende zorg minder kostbare alternatieven aangeboden krijgen en kan de instroom worden beperkt. Daarmee ontstaat er weer structureel ruimte in het budget voor aanvullende zorg, waarmee we de taakstelling en de structurele uitbreiding van ondersteuning in de sociale basis moeten dekken. Daartoe is er bij de Programmabegroting 2025 besloten een transitiereserve in te stellen. Daarnaast maken we optimaal gebruik van de ruimte die de lopende begroting en de SPUK's IZA en GALA ons bieden. Met die combinatie verwachten we in de periode 2025-2027 in staat te zijn om de vernieuwingen te faciliteren en aan te jagen.

Risico's en effecten voor Utrechters

We zien mogelijkheden met de hervormingsaanpak die we hebben ingezet en tegelijk zien we dat het knelt in het sociaal domein. Iedere dag worden we geconfronteerd met het feit dat het sociaal domein niet zo maakbaar is als we wellicht zouden willen. Bovendien zijn de hervormingen nauw verbonden met randvoorwaarden zoals voldoende geschikte woningen, financiële bestaanszekerheid en voldoende arbeidscapaciteit, waarvoor er geen makkelijke en snelle oplossingen zijn. We hebben u de context geschetst waarin we opereren, we hebben laten zien dat we met stevige sturing en vernieuwende concepten al een aantal resultaten hebben geboekt en dat we voor 2024 en 2025 financieel op koers liggen.

Wij merken in de gesprekken met aanbieders dat het belang en de urgentie van de hervormingen worden gevoeld en onderkend. De vertaling daarvan naar de financiële kaders gaat echter niet zonder slag of stoot. We bespreken nu met aanbieders de uitvoering in 2025 binnen de financiële kaders. Zij stellen de haalbaarheid daarvan -binnen de context waarin zij werken- ter discussie. Omdat nog niet alle hervormingen zijn uitgewerkt en geïmplementeerd, vinden wij het op dit moment echter nog te vroeg om te zeggen dat het niet kan lukken. Dit levert stevige gesprekken op, waarbij het ook gaat over partnerschap en rekenschap.

Ook inwoners merken in de praktijk de effecten van de schaarste in het sociaal domein, die versterkt wordt met de financiële taakstelling. We zien bij Jeugd inmiddels dat het aantal wachtenden van begin 2023 tot halverwege 2024 is gegroeid van 420 naar 570 (+36%) voor de basiszorg en van 350 naar 430 (+23%) voor de aanvullende Jeugdhulp. Bij de Wmo zien we een toename van de gemiddelde wachttijden, met name voor de individuele begeleiding (2021: 40 dagen; 2023: 67 dagen (+68%)) en thuisbegeleiding (2021: 22 dagen; 2023: 64 dagen (+191%)). Let wel: dit wordt óók veroorzaakt door schaarste in personeel, de stijgende vraag naar zorg en geschikte woonruimte. Het geeft echter wel een indicatie van de druk op het sociaal domein. Dit levert dilemma's op tot in welke mate deze druk acceptabel is. Hierbij hanteren we in ieder geval de uitgangspunten uit het amendement bij de Voorjaarsnota 2023 '[Utrechtse basis is een absoluut minimum bij bezuinigingen](#)'. Ook hebben we een technische sessie toegezegd voor in Q2 2025 over de dilemma's rondom de ondergrens voor bereik, beschikbaarheid en kwaliteit van jeugdhulp (met voorafgaand een raadsbrief). Om dit voor alle hervormingen te doen, breiden we deze technische sessie uit naar Jeugdhulp en zorg en ondersteuning in het kader van de Wmo.

Tot slot

Sinds de vaststelling van de Voorjaarsnota 2023 werken we samen met uw raad aan de houdbaarheid van zorg en ondersteuning in Utrecht op de langere termijn. Belangrijke informatie- en beslismomenten hiervoor staan opgenomen in bijlage II. De afgelopen 1,5 jaar hebben we gewerkt aan het neerzetten van de randvoorwaarden, met diverse nota's en nieuwe overeenkomsten en het verlengen van bestaande overeenkomsten met partners. Waar mogelijk zijn we binnen lopende overeenkomsten al gestart met de implementatie van hervormingen. De komende jaren ligt de focus op het verder uitrollen

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

en opschalen van inhoudelijke hervormingen, de overige inkooptrajecten en de herziening van subsidieregelingen per 2027.

De komende maanden voeren wij in dat kader nog meerdere gesprekken met onze aanbieders, ook over de voorwaarden en budgetten voor 2025. Met de informatie die we daarbij verzamelen verwachten wij u bij de Voorjaarsnota 2025 verder en concreter te informeren over de voortgang van de hervormingen, de ontwikkeling van de risico's en het effect daarvan op de haalbaarheid van de financiële taakstelling. Indien nodig leggen we dan ook bijsturingsvoorstellen aan u voor.

Wij richten een monitor in over alle trajecten voor het oplossen van het begrotingstekort (hervormingen sociaal domein, de concrete bezuinigingsmaatregelen en de hervormingsbezuinigingen). Deze monitor nemen wij op in de P&C-cyclus: bij de Voorjaarsnota en de Programmabegroting en deze ontvangt u dus ook bij de Voorjaarsnota 2025. Daarnaast rapporteren wij nog eenmaal specifiek over de hervormingen sociaal domein via een raadsbrief in Q4 2025.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage I: stand van zaken hervormingen

Versterking sociale basis

De gemeente zet in op drie bewegingen binnen de sociale basis: behoud, vernieuwing en versterking. Deze bewegingen vragen om vertrouwen en een lange termijn inzet om daadwerkelijk de vraag naar zorg en ondersteuning te kunnen dempen. Dit staat op gespannen voet met de korte termijn noodzaak om de financiële taakstelling te behalen. Onze inzet is er daarom op gericht om op korte termijn effect te realiseren, maar dit in lijn te doen met de langere termijn bewegingen die we in gang zetten:

- In de overeenkomsten die afgelopen zomer gesloten zijn met de beide Buurteams en Sport Utrecht hebben we al ingezet op deze drie bewegingen, die we de komende jaren samen met deze partners doorontwikkelen.
- Voor de opdrachten 'versterken gemeenschapskracht in de wijk en meedoen', 'informatievoorziening' en 'onafhankelijke cliëntondersteuning' bereiden wij nu aanbestedingen voor om nieuwe meerjarige opdrachten te gunnen per 1 januari 2026. Voor de opdracht 'versterken gemeenschapskracht in de wijk en meedoen' heeft begin oktober een marktconsultatie plaatsgevonden, waarin de bovengenoemde drie bewegingen onderwerp van gesprek zijn geweest. Deze opdrachten worden gebaseerd op de [Nota van uitgangspunten Met elkaar voor elkaar - onderdelen van sociale basis en basiszorg 2025-2035](#). U bent hierover ook geïnformeerd in de [raadsbrief gunning opdrachten onderdelen sociale basis en basiszorg](#) van 3 juli 2024.
- Per 1 januari 2027 verstrijkt de huidige subsidieperiode voor het Jongerenwerk (nu uitgevoerd door JoU). In 2019 hebben wij toegezegd u in Q4 2024 te informeren over de tussenevaluatie naar de opdracht van Stichting Jongerenwerk Utrecht. Deze tussenevaluatie wordt momenteel uitgevoerd, we informeren u in Q1 2025 over de uitkomsten. Deze wijziging in de planning heeft geen consequenties voor de nieuwe opdrachtontwikkeling.
- Daarnaast herzien we een aantal subsidieregelingen, zoals Vrijwillige inzet voor elkaar, Mantelzorgondersteuning, Vrijwilligersondersteuning, Sociale Prestatie & Dagondersteuning en De Stem van Utrechters. Voor de ingang van deze regelingen koersen we op 2027. Op die manier kunnen we dit in samenhang met de inkoop Wmo aanvullende zorg (zie verder in deze bijlage), de subsidieregeling Jongerenwerk en de aanbestede en gegunde opdrachten vormgeven. Inmiddels zijn hiervoor de voorbereidingen gestart. Wij zullen u hierover in het tweede kwartaal van 2025 verder informeren. Ook wordt dan duidelijker wat het effect hiervan is op inwoners en bijvoorbeeld vrijwilligersorganisaties.
- In 2025 en 2026 willen we de sociale basis op korte termijn versterken door het inzetten van SPUK GALA en SPUK IZA-middelen en mogelijke incidentele investeringen uit de bij de Programmabegroting 2025 vastgestelde transitiereserve. De focus zal liggen op inspanningen die bijdragen aan het versterken van de sociale basis en op activiteiten die tot een verlichting leiden van vraag naar en inzet vanuit de basiszorg en de aanvullende zorg. Voorbeelden zijn extra inzet op Thuis in je Wijk, de pedagogische basis, activering van inwoners - met name ouderen, aanpak eenzaamheid, mantelzorgondersteuning en Welzijn op Recept. Ook zetten we in op het verzorgen van groepsgericht en collectief aanbod in samenwerking met buurtteams en/of aanvullende zorg Jeugd of Wmo zorg. Maar ook op het uitvoeren van een gezamenlijke start in wijken, waarbij Buurteams en sociale basis, waaronder onderwijspartners, samen bekijken of de vraag van een inwoner in de sociale basis opgepakt kan worden, in plaats van bij het buurtteam. Voor inwoners betekent dit o.a. dat hun ondersteuningsvraag mogelijk op een andere plek wordt opgepakt dan zij hadden verwacht.
- Het uitvoeringsprogramma informele zorg en mantelzorg wordt dit najaar gemaakt.

Basiszorg en aanvullende zorg Wmo

- Ten aanzien van de basiszorg geven we in de kaderbrief 2025 aan het Buurteam Sociaal verbeter- en ontwikkeltaken gericht op de hervormingen sociaal domein mee. Het gaat om het versterken van het wijkgericht werken in Kanaleneiland, West en Leidsche Rijn met Wijkalliantie+, het uitwerken van het groepsgericht werken met de sociale basis en het afbakenen/samenwerken tussen de basiszorg, aanvullende zorg en de regionale toegang voor de transformatie van de toegang Beschermd Wonen en Beschermd Thuis.
- Ten aanzien van de per 1-1-2020 ingekochte aanvullende zorg Wmo zijn de overeenkomsten met [alle zorgorganisaties](#) verlengd voor de periode 2025-2026. We hebben deze verlengingen benut om met de door ons gecontracteerde zorgorganisaties te kijken naar de mogelijkheden om binnen de huidige overeenkomsten en in overeenstemming al stappen te zetten in de hervormingsopgave. Voor de jaren 2025 en 2026 maken we in addenda afspraken over besparingen op arbeidsmatige activering en dagbegeleiding door het aantal ingekochte plekken bij te stellen op basis van de werkelijk geleverde en benodigde ondersteuning. Daarnaast maken we voor dagbegeleiding de afspraak dat, indien passend bij de hulpvraag, wordt gestart met twee dagdelen per week in combinatie met toeleiding naar bestaand aanbod in de sociale basis. Dit betekent voor inwoners dat zij, waar passend, met minder dagbegeleiding starten en mogelijk ook vanuit de sociale basis ondersteund worden. Voor individuele begeleiding ligt de focus in de verlengingsperiode 2025-2026 op efficiëntie binnen hetzelfde budget. Dit kan bijvoorbeeld door het aanpakken van de wachtlijsten; flexibele arrangementen tussen de partijen onderling, zodat de cliënt de best passende ondersteuning krijgt; elkaar ondersteunen met elkaars kennis en expertise, zoals met betrekking tot de inzet van technologie en groepsaanbod en collegiale consultatie.
- Voor de gemeentetaken wordt er gewerkt aan uitvoeringsprogramma's voor ouderen en rechtsbescherming. In de uitvoeringsprogramma's (i.c.m. de marktvraag, zie hieronder) worden de hervormingen concreet uitgewerkt, wordt beschreven welke partijen welke taken hebben en hoe we omgaan met wachtlijsten. In U16 verband wordt gewerkt aan het uitvoeringsprogramma beschermd wonen 2025-2026 in lijn het regionaal plan Beschermd Wonen U16. Zo zetten we meer in op het scheiden van wonen en zorg en zo zelfstandig mogelijk in eigen huis en in eigen omgeving. Vaststelling van de uitvoeringsprogramma's door het college is voorzien voor Q4 2024/Q1 2025.
- Voor de centrumgemeentetaak Maatschappelijke opvang voeren we het programma "Utrecht Onderdak" uit. Daarnaast wordt er een regionale aanpak dakloosheid opgesteld, waarin we gezamenlijk binnen de U16 koers bepalen met betrekking tot de lokale inzet op het voorkomen van dakloosheid. Deze aanpak, gericht op preventie en het toevoegen van woonplekken, wordt in Q4 2024 ter besluitvorming aan de verschillende U16 colleges voorgelegd. Naar verwachting vindt besluitvorming in de Utrechtse raad in Q2 van 2025 plaats.
- Zoals eerder aan uw raad gecommuniceerd zijn we voornemens om geen gebruik te maken van de laatste verlengingsoptie (2027-2028) voor de contracten met onze Wmo aanbieders voor aanvullende zorg. We starten met de voorbereidingen voor een nieuwe marktvraag, die moet leiden tot nieuwe overeenkomsten per 1 januari 2027 voor in ieder geval de gemeentetaken Wmo. De door uw raad aangenomen [Beleidsnota Wmo 'Samen leven, samen zorgen'](#) beschrijft de keuzes hiervoor, zoals meer inzet van blended care en e-health, maar ook vereenvoudiging van het zorglandschap op gebied van bijvoorbeeld ambulante begeleiding. Het gaat daarnaast veel nadrukkelijker over dat professionele zorg en ondersteuning aanvullend zijn op wat er ergens anders al passend geboden kan worden ('voorliggend') en dat

specialistische ondersteuning alleen ingeschakeld wordt als de ondersteuning vanuit basiszorg en sociale basis ontoereikend is. De voorbereiding van de marktvraag voor de aanvullende zorg Wmo vindt om die reden plaats in nauwe afstemming met de voorbereiding van de herziening van de regelingen in de sociale basis en tevens in nauwe afstemming op de ontwikkelopgaven in de opdrachten van de basiszorg. Een nota van uitgangspunten ontvangt u ter informatie uiterlijk in Q2 2025.

- Lobby: Er lopen vanuit het Rijk twee trajecten over de toekomst Wmo. Er is een onderzoek naar de houdbaarheid van de Wmo waarvoor nu rondetafelgesprekken worden georganiseerd. Wij sluiten daarop aan. Daarnaast is er een kwartiermaker die zich richt op de meerjarenagenda Wmo. Ook hier zullen wij, mogelijk in G4-verband, deelnemen aan de gesprekken. Beide trajecten komen medio 2025 bij elkaar en de verwachting is dat dan keuzes worden gemaakt over de invulling van de Wmo in de toekomst.

Basiszorg en aanvullende zorg Jeugd

- In de opdracht voor 2025 voor het buurtteam Jeugd en Gezin is het oppakken van enkelvoudige opvoed- en opgroei vragen als kader meegegeven. In een leerfase van een half jaar gaan we samen met verschillende partners uit de sociale basis (o.a. de Jeugdgezondheidszorg, het Nizu, het Jongerenwerk) en de buurtteamorganisatie in de praktijk beproeven hoe deze toeleiding het best kan worden georganiseerd, wat de impact van deze beweging is en wat de effecten voor kinderen zijn.
- Voor het (jonge) kind niet uit de context hebben we gekeken of een andere werkwijze in de voorschoolse educatie kan helpen om de instroom in dagbehandeling en dagbesteding te verkleinen. We verwachten van deze werkwijze dat het de voorschoolse educatie in staat stelt om kinderen een betere plek te bieden (normaliseren en passende ondersteuning). De komende periode gaan we samen met partners deze werkwijze inzetten maar we verwachten op korte termijn weinig financieel effect van deze werkwijze.
- We zetten samen met onze partners in op een beter begrip en gedeeld beeld van de aard en omvang van de dagbehandeling en dagbesteding. Op basis van deze analyse verwachten we keuzes te kunnen maken voor een gerichte inhoudelijke inzet die bijdraagt aan voorkomen van instroom dan wel bevorderen van uitstroom uit deze vormen van jeugdhulp. Intussen zijn we bij andere gemeenten aan het kijken hoe zij hulp/ondersteuning aan (jonge) kinderen organiseren om hen zoveel mogelijk in eigen context te laten opgroeien.
- Op basis van de positieve ervaringen met de BuKoJoU- en BONO-groepen⁶ in de stad wordt de inzet van groepsgerichte ondersteuning aan jongeren over het thema mentale gezondheid opgeschaald. Vanaf januari 2025 wordt er stadsbreed groepsondersteuning ingezet voor deze doelgroep, waarbij het jongerenwerk, het buurtteam Jeugd en Gezin en zo nodig de aanvullende zorg samenwerken. Deze fase wordt ook gebruikt om met elkaar ervaring op te doen in het borgen van het aanbod en een beter zicht te krijgen op de kosten en opbrengsten. Ook zullen in 2025 twee nieuwe thema's worden opgepakt en uitgewerkt tot groepsgerichte ondersteuning, namelijk 'opvoeden en opgroeien' en 'collectief aanbod na een individueel traject'. Met KOOS en Spoor030 worden afspraken gemaakt over de inzet van groepsgericht werken. Het doel van groepsgericht aanbod is o.a. normaliseren.
- Reikwijdte Jeugdwet: hierop spelen verschillende ontwikkelingen. In de Hervormingsagenda is afgesproken dat het Rijk de reikwijdte van de jeugdhulpplicht in de Jeugdwet gaat afbakenen; niet alle problemen van jeugdigen of ouders vallen onder de jeugdhulpplicht. Hierover wordt een maatschappelijke dialoog gevoerd waarbij de focus ligt op het versterken van het dagelijkse

⁶ Collectief aanbod in samenwerking tussen buurtteam, aanvullende jeugdhulp en jongerenwerk

leven. Het Rijk is hierin echt aan zet, maar concrete voortgang op dit onderdeel is hierin nog niet door het Rijk gerealiseerd. In Utrecht werken we samen met de partners aan scherpte op de reikwijdte van de Jeugdwet in relatie tot andere wettelijke kaders. Samen met partners hebben we een wegwijzer 18-/18+ opgesteld. Deze wegwijzer helpt professionals om – in het geval ook na het bereiken van de leeftijd van 18 jaar nog zorg nodig is - samen met de cliënt, ouders en andere betrokken professionals tijdig een gedeeld beeld te creëren van de meest passende zorg. Dit kan zorg zijn vanuit de Wmo, de Wet langdurige zorg of de Zorgverzekeringswet. Komende periode wordt gewerkt aan andere wegwijzers en handreikingen.

- Zoals uw raad bekend is een andere maatregel dat er geen Utrechts jeugdhulpbudget meer wordt benut voor inzet van het MBO-team voor jongeren die niet uit Utrecht komen. In aanloop naar de verwachte start van een nieuwe landelijke regeling (regionaal programma, voorheen regionaal programma voortijdig schoolverlaten) is er eenmalig een dekking geregeld bij andere gemeenten uit de regio en vanuit de programmadoelstelling 'eigen pad in het onderwijs'. De invoering van de landelijke regeling is echter van september 2025 uitgesteld tot januari 2026, waarmee er voor 2025 een incidentele financiële uitdaging is. Daarvoor zijn we op zoek naar een oplossing, waarbij het uitgangspunt is dat ook dit incidentele gat niet vanuit Utrechts budget wordt gedekt.
- Complexe scheidingsproblematiek: we willen maatregelen inzetten die leiden tot minder schade bij betrokken kinderen, minder last voor professionals in jeugdhulp en jeugdbescherming en minder druk van scheidingsproblematiek op de keten. Belangrijke onderdelen in de aanpak zijn een training voor betrokken professionals (gericht op enerzijds het helpen uit de conflictdynamiek te blijven en anderzijds het bieden van een meer constructief perspectief op het traject aan ouders) en een pilot met inzet van een triage-/screeningsinstrument (gericht op het identificeren van onderliggende vraagstukken in een complexe scheiding). In de vergadering van de commissie JWCS van 7 maart 2024 is toegezegd terug te komen op de voortgang en wijze waarop effect wordt gemeten. Vanwege de concrete bezuinigingsmaatregel op de inzet op (vecht)scheidingen in de Voorjaarsnota 2024 en het daaropvolgend aangenomen amendement 'Liever voorkomen dan genezen, deel 1 vechtscheidingen' is er toch dekking, maar is de uitvoering van de gezamenlijke training vertraagd. Het voornemen is om in 2025 te starten met de training. Het triage-instrument is wel in de praktijk beproefd (met positieve ervaringen) maar ook is duidelijk geworden dat effectieve inzet op een grotere schaal als basis een gedeelde visie/taal vraagt. Wij gaan hierover in gesprek met onze partners. Zowel de gezamenlijke training als het triage-instrument worden inhoudelijk met deelnemers geëvalueerd. Een kwantitatieve effectmeting is ingewikkeld omdat er onvoldoende harde data beschikbaar zijn over het aantal complexe scheidingen en er geen benchmark bestaat voor de aanpak van complexe scheidingen.
- Digitalisering: De jeugdpartners zetten al op verschillende manieren in op digitalisering en e-health. Ze richten erop dat professionals minder tijd kwijt zijn bij de start van een traject, ouders en jongeren worden geactiveerd, meer zelfstandig thuis aan de slag kunnen en dat er meer duidelijkheid is over de verwachtingen van de aanvullende jeugdhulp. De partners voor aanvullende jeugdhulp ontwerpen modules voor onder andere wachttijd, de aanmeldprocedure en ondersteuning tijdens het behandeltraject. De planning is gericht op (gefaseerde) implementatie in de cliëntroute per 1 januari 2025.
- Lobby richting het Rijk: We werken hierbij nauw samen met de G4. Utrecht zet hierbij een sterk inhoudelijk gedreven verhaal neer met de voorgestelde [beleidsnota Jeugd 'samen opgroeien, samen opvoeden'](#) als basis: We willen graag door op de ingeslagen weg van de transformatie, maar de financiële kaders van de landelijke hervormingsagenda zetten deze focus onder druk.

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

Het te verwachten besparingspotentieel uit de hervormingsagenda moet immers voortkomen uit maatregelen die Utrecht al heeft doorgevoerd. Die hebben wat ons betreft hun succes bewezen, maar vragen wél om een lange adem. We zien in de domeinen die nodig zijn om samen om kinderen en opvoeders te gaan staan, toenemende schaarste. Deze schaarste zet de succesvolle samenwerking en aanpak onder druk. Terwijl daar juist ruimte nodig is om samen grondoorzaken van het beroep op jeugdhulp weg te kunnen nemen (bestaanszekerheid, gezondheid, problemen bij ouders, etc). Kortom: de korte termijn focus op besparen staat op gespannen voet met de inhoudelijke ambitie, maar ook met de wettelijke jeugdhulpplicht. Het vraagt veel inspanning om onder druk van de taakstelling niet af te breken wat afgelopen jaren is opgebouwd. Binnen deze context is het zoeken naar de ruimte om onze inhoudelijke agenda te blijven voeren en de lange termijn koers vast te houden.

Bijlage II: Belangrijke informatie- en beslismomenten

Onderwerpen	Planning (aanbieding door B&W aan raad)	Categorie / rol raad
Nota van Uitgangspunten sociale basis en basiszorg	Q4 2023 <i>Aangeboden november 2023</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld februari 2024</i>
Beleidsnota Wmo	Q4 2023 <i>Aangeboden november 2023</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld maart 2024</i>
Beleidsnota financiële bestaanszekerheid	Q1 2024 <i>Aangeboden januari 2024</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld maart 2024</i>
Beleidskader Samen Stad Maken	Q1 2024 <i>Aangeboden april 2024</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld juni 2024</i>
Beleidsnota werk en re-integratie	Q1 2024 <i>Aangeboden februari 2024</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld juni 2024</i>
Technische sessie beleidsnota Jeugd	16 april 2024	Bespreken
Beleidsnota Volksgezondheid 2024-2027	Q2 2024 <i>Aangeboden februari 2024</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld juni 2024</i>
Beleidsnota Utrecht Onderdak	Q2 2024 <i>Aangeboden april 2024</i>	Vaststellen <i>Vastgesteld juni 2024</i>
Technische sessie hervormingen sociaal domein	4 juni 2024	Bespreken
Voorjaarsnota 2024	Q2 2024 <i>Aangeboden mei 2024</i>	Integrale afweging en vaststelling <i>Vastgesteld juli 2024</i>
Aanpassing verordening leerlingenvervoer	Q2 2024 <i>Aangeboden juli 2024</i>	Vaststellen
Beleidsnota Jeugd	Q3 2024 <i>Aangeboden september 2024</i>	Vaststellen
Technische sessie Programmabegroting 2025 (incl. hervormingen sociaal domein)	17 september 2024	Bespreken
Programmabegroting 2025, inclusief bijlage hervormingen sociaal domein	Q3 2024 <i>Aangeboden september 2024</i>	Integrale afweging en vaststelling <i>Vastgesteld november 2024</i>
Beleidsnota Sport en bewegen	Q4 2024	Vaststellen
Beleidsnota regionale aanpak dakloosheid	Q4 2024	Vaststellen
Raadsbrief stand van zaken hervormingen sociaal domein	Q4 2024	Informeren
Tussenevaluatie jongerenwerk	Q1 2025	Informeren
Uitvoeringsprogramma's Wmo	Q1 2025	Informeren
Sociale Visie Utrecht 2040	Q1 2025	Vaststellen
Technische sessie in het kader van de hervormingen sociaal domein over dilemma's ondergrens bereik, beschikbaarheid en kwaliteit	Q2 2025	Informeren en bespreken

Burgemeester en wethouders

Datum 29 november 2024
Ons kenmerk 11923054

jeugdhulp en Wmo, met voorafgaand een raadsbrief		
Beleidsnota wonen	Q2 2025	Vaststellen
Voorjaarsnota 2025	Q2 2025	Integrale afweging en vaststelling
Strategie voor het contracteren van aanvullende zorg Wmo (gemeentetaken)	Q2 2025	Informereren
Herziening subsidies/inkoop sociale basis	Q2-3 2025	Informereren
Programmabegroting 2026	Q3 2025	Integrale afweging en vaststelling
Raadsbrief stand van zaken hervormingen sociaal domein	Q4 2025	Informereren
Voorjaarsnota 2026	Q2 2026	Integrale afweging en vaststelling
Enzovoort...		

Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2024, NUMMER 165

Datum	3 december 2024
Van	College B&W
Behandeld door	W. Burggraaf
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	willemijn.burggraaf@utrecht.nl
Kenmerk	12948683
Beleidsveld	Wmo en Welzijn

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2024 nummer 165 van Oumar Barry (EenUtrecht), Gert Dijkstra (EenUtrecht) van 8 oktober 2024 over Hoe verder met 'Sociale Prestaties en Dagondersteuning' (SPDO) in Utrecht. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1a

Waarom is er in de afgelopen 10 jaar (2014-24) nog geen evaluatie geweest naar de effecten en het functioneren van deze subsidieregeling op SPDO? Of zijn er wel evaluaties geweest maar zijn deze nog niet met de gemeenteraad gedeeld?

Antwoord 1a

Er zijn geen grootschalige evaluaties geweest over de SPDO-subsidie als geheel. Het gaat om een groot aantal partijen (30+) die erg divers zijn. Er zit een variatie in het type activiteiten (meedoen/meewerken/dagondersteuning/motivatietrajecten), het soort aanbod (van stoelyoga tot meewerken in een restaurant) en ook de leeftijd en achtergrond van de deelnemers is erg verschillend. Het aanbod laat zich dan ook moeilijk vergelijken. We evalueren het aanbod van elke individuele aanbieder door middel van de tussenrapportages die zij schrijven en gesprekken die we met hen voeren. Omdat het om een grote verscheidenheid van (kleine en grote) partijen gaat die vaak ook op vrijwilligers draaien is de administratie zo laag mogelijk houden één van de onderdelen van deze subsidie. De gesprekken die we voeren met de aanbieders maar bijvoorbeeld ook met DOCK en het buurtteam zorgen ervoor dat we gaandeweg het aanbod evalueren en kunnen reageren op signalen. Er is tot dusver op basis van deze contacten geen reden geweest om grootschalig te evalueren.

Vraag 1b

Zo ja, kunnen wij die dan alsnog op korte termijn ontvangen?

Antwoord 1b

Zie antwoord 1a

Vraag 1c

Indien er inderdaad niet is geëvalueerd is het college bereid alsnog een evaluatie begin 2025 te organiseren?

Antwoord 1c

Zie antwoord a. een grote evaluatie vraagt veel van de organisaties. En middelen van de gemeente. Deze capaciteit en middelen zetten we liever in voor het leveren van activiteiten voor kwetsbare Utrechters. Het is door de grote verscheidenheid aan organisaties moeilijk op het geheel te evalueren. Daarnaast is het ook lastig om dit in isolatie te evalueren omdat het onderdeel is van een gehele keten, het aanbod hangt sterk samen met het functioneren van andere voorzieningen in de sociale basis, buurtteam en maatwerk.

Vraag 2

Hoe informeert het college bewoners en (potentiële) cliënten(groepen) over de beschikbare SPDO-activiteiten en is geëvalueerd of dat ook goed werkt?

Antwoord 2

Hiervoor bestaat de site jekuntmeer.nl. Eén van de voorwaarden voor SPDO-subsidie is dat aanbieders hun aanbod op deze site publiceren. Daarnaast kan het buurtteam of huisartsen mensen doorverwijzen en doen partijen zelf promotie via flyers, websites en mond tot mond reclame. Daarnaast werken alle partijen outreachend om bewoners te bereiken. Omdat het aanbod heel erg wijkgericht is komen veel inwoners via via bij een initiatief terecht, wat de meest effectieve manier is hangt af van de wijk, de doelgroep en het soort aanbod. Het aanbod wordt op dit moment goed gevonden; de organisaties geven aan dat de activiteiten goed bezocht worden en dit zien we ook terug in de bereik cijfers. We hebben dit niet geëvalueerd, dit zou door de verschillen tussen aanbieders en de gerichtheid op de eigen wijk ook per aanbieder apart moeten. Wel bespreken we met partijen wat zij zien, als er hieruit signalen komen dat bepaalde inwoners een initiatief nog niet weten te vinden dan denken we samen na over hoe we deze inwoners kunnen bereiken, bijvoorbeeld door het verbeteren van verbindingen met andere partijen in een wijk.

Vraag 3

Hoe wordt de feedback en/of het oordeel van cliënten/deelnemers (en/of bewoners) over de dienstverlening en activiteiten van de huidige SPDO-partners verzameld?

Antwoord 3

De SPDO-initiatieven zijn indicatieloos en laagdrempelig. De kern daarvan is dat inwoners zich niet hoeven te registreren en gewoon binnen kunnen lopen. Aanbieders voeren zelf tevredenheidsonderzoeken uit, passend bij de vorm van de activiteiten en de deelnemers. Daarnaast is een voorwaarde van de SPDO-subsidie dat organisaties zorgen voor eigenaarschap en regie bij de deelnemers waar het aanbod op wordt afgestemd. Mensen kiezen zelf een organisatie die bij hen past en denken ook mee over de activiteiten. Ook gaan we regelmatig op werkbezoek waarbij we de deelnemers spreken over hoe zij het aanbod ervaren en wat deelname voor hen betekent.

Vraag 4

Op welke manier houdt het college toezicht op de kwaliteit en de effectiviteit van SPDO-activiteiten en –dienstverlening zoals uitgevoerd door de SPDO-partners?

Antwoord 4

Wij vragen 2 keer per jaar een tussenrapportage over de uitgevoerde activiteiten en het aantal bereikte deelnemers. Ook voeren we geregeld gesprekken en gaan we langs om deelnemers te spreken. In de financiële eindrapportage (bij organisaties die meer dan 100.000 euro ontvangen is die inclusief accountantscontrole) controleren we of al het geld is besteed aan de activiteiten.

Vraag 5

Hoe waarborgt het college dat de toegekende SPDO-subsidies doelmatig worden besteed en daadwerkelijk ten goede komen aan de beoogde doelen en doelgroepen?

Antwoord 5

Zie antwoord 4

Vraag 6

Is er een onafhankelijk orgaan dat de prestaties van SPDO-organisaties beoordeelt?

Antwoord 6

Nee

Vraag 6a

Zo nee, overweegt het college dit in te stellen?

Antwoord 6a

Nee

Vraag 6b

En zo niet, waarom dan niet?

Antwoord 6b

De activiteiten zijn laagdrempelig, er worden heel veel initiatievenactiviteiten vanuit deze regeling gesubsidieerd. Dit zou geld kosten dat we liever besteden aan het subsidiëren van activiteiten voor kwetsbare Utrechters. Daarnaast is hier geen aanleiding voor, bijvoorbeeld signalen dat de prestaties onvoldoende zouden zijn. Ook onze contractzorg monitoren wij zelf.

Vraag 7

Welke consequenties verbindt het college aan het niet nakomen van subsidievoorwaarden en/of het onvoldoende realiseren van doelen of bereiken van doelgroepen door SPDO-organisaties?

Antwoord 7

Op het moment dat afspraken niet worden nagekomen en doelen niet worden gerealiseerd is de eerste stap een goed gesprek. Veel organisaties draaien op vrijwillige besturen en vaak is er geen sprake van onwil maar van onwetendheid. Het belang van de deelnemers staat voorop en financiële consequenties hebben vaak de meeste impact op de deelnemers en willen we waar mogelijk voorkomen. Als dit niet tot resultaat leidt vragen we om een verbeterplan en leggen we de afspraken vast in de subsidiebeschikking. Als ook dit niet werkt kunnen we overgaan tot terugvordering of het stopzetten van de subsidierelatie. Dit gebeurt gelukkig niet vaak, maar komt wel voor. Zie ook antwoord 7a

Vraag 7a

Zijn er voorbeelden van handhaving in de afgelopen jaren?

Antwoord 7a

Ja, bij 1 organisatie is per 2024 de subsidierelatie stopgezet in verband met het al lange tijd ontbreken van een groepsbegeleider die aan de eisen van de nadere regel subsidie Sociale Prestatie en Dagondersteuning voldeed. Deze organisatie is uiteindelijk ondergebracht bij een andere regeling zonder eisen over de begeleiding zodat de deelnemers die dit wilden op hun vertrouwde plek konden blijven. Bij 1 organisatie is eind 2022 een verbeterplan opgelegd en is de organisatie gekoppeld aan een professional om te ondersteunen in de professionalisering van het financiële plaatje omdat hier bij het bestuur onvoldoende expertise voor was. Er was geen sprake van zorgen over de kwaliteit van het aanbod. Een verbeterplan opstellen is ook al eerder voorgekomen, dit heeft te maken met de eerder genoemde onwetendheid, veel organisaties hebben het verlenen van hulp en ondersteuning als expertise waarbij er soms wat hulp nodig is in het professionaliseren van de bedrijfsvoering. Er zijn verschillende partijen waarbij door de loop der jaren afspraken zijn opgenomen in de beschikking over bijvoorbeeld het aantal deelnemers.

Vraag 7b

En hoe vaak zijn om die reden subsidierelaties met SPDO-partners verminderd of zelfs beëindigd?

Antwoord 7b

Zie antwoord 7a

Vraag 8

Bestaat er een klachtenprocedure voor deelnemers aan SPDO-activiteiten? Hoe worden deze klachten geregistreerd en afgehandeld?

Antwoord 8

Er is geen officiële klachtenprocedure omdat het hier niet gaat over geïndiceerde zorg; het is laagdrempelig aanbod. Deelnemers kunnen zich met klachten richten tot de organisatie of kiezen voor ander aanbod in de wijk. Deelnemers kunnen natuurlijk altijd bij de gemeente terecht met signalen.

Vraag 9

Overweegt het college om periodieke audits of inspecties uit te voeren bij SPDO-organisaties om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen en/of te meten?

Antwoord 9

Nee, dit geld besteden we liever aan het organiseren van activiteiten voor kwetsbare inwoners. Bovendien is hier ook geen aanleiding toe. Daarnaast is vanuit het Utrechts sturingsmodel het zo dat we samenwerken vanuit partnerschap en vertrouwen. Wel gaan we regelmatig op werkbezoek. Wanneer er aanleiding is om wel actie te ondernemen (door signalen vanuit gesprekken, werkbezoeken, tussenrapportages, uit de stad, etc.) gebeurt dit ook (zie 7a).

Vraag 10

Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de prestaties en eventuele tekortkomingen van SPDO-organisaties?

Antwoord 10

De verstrekking van deze subsidie is belegd bij het ambtelijk apparaat. Dat betekent dat de verstrekking niet standaard langs de raad gaat. Als er sprake is van tekortkomingen of uitwassen wordt uw raad uiteraard geïnformeerd. Dit is in het verleden nog niet voorgekomen. Ook bij wijzigingen in de regeling is uw raad in het verleden geïnformeerd. De aanbieders van dit aanbod zijn echter zeer stabiel en al jaren actief waardoor er in de laatste jaren weinig veranderingen hebben plaatsgevonden en er daarom niet apart over de voortgang van deze regeling is geïnformeerd zoals in de eerste jaren het geval was toen er nog wel sprake was van veranderingen.

Vraag 11a

In totaal is er over 2023 voor ruim 12 miljoen euro aangevraagd aan SPDO-subsidies terwijl er ca. 7 miljoen euro beschikbaar was en is besteed. Is er inzicht in de totale vraag naar SPDO-inzet in de stad? Klopt het inderdaad dat ca. 5 miljoen aan aanvragen SPDO (breed) in 2023 vanwege tekort aan beschikbare middelen niet kon worden toegekend?

Antwoord 11a

Nee. Er is voor het subsidiejaar 2023 6,7 miljoen euro aan subsidie aangevraagd. Hiervan is er 6,5 miljoen toegekend. We gaan er daarom vanuit dat u spreekt over subsidiejaar 2024.

In het overzicht waar u naar verwijst is het aangevraagde bedrag hoger dan het daadwerkelijke aangevraagde bedrag voor subsidiejaar 2024. Dit heeft een aantal redenen:

- *Het overzicht neemt bij het aangevraagde bedrag ook meerjarige aanvragen mee zoals in de bijgevoegde brief aangegeven. Zo zijn er organisaties die voor 3 jaar een bedrag hebben aangevraagd, waardoor het aangevraagde bedrag, zelfs bij volledige toekenning voor 2024, 3x het toegekende bedrag is.*
- *Daarnaast zijn er dossiers waar een indexatie is toegekend met terugwerkende kracht in 2024 op dossiers van 2023 vanwege de koopkrachtcrisis. Daardoor komen de aangevraagde bedragen uit de oude dossiers opnieuw naar boven in 2024 maar bij de toekenning slechts de indexatie.*

- *Er zijn organisaties die een niet sluitende of niet kloppende begroting hebben ingediend waarbij de aangevraagde subsidie na contact lager bleek dan in de begroting aangegeven was.*
- *Als een partij subsidie aanvraagt waarbij de activiteiten onder 2 programma's vallen is het volledige aangevraagde bedrag bij beide programma's opgenomen. Maar het toegekende bedrag vanuit elk programma is wel afgestemd op de daadwerkelijke bijdrage van elk programma aan de aanvraag.*
- *Bij één organisatie is het verkeerde aangevraagde bedrag in het systeem opgenomen, namelijk de totale kosten van de organisatie, de aangevraagde subsidie was lager in verband met andere inkomsten van de organisatie.*
- *De volledig afgewezen aanvragen waren echter niet meegenomen. Dit komt omdat aanvragen voor 2024 die worden afgewezen al eind 2023 worden afgesloten. Het systeem noteert deze aanvragen dan ook niet onder 2024.*

Dit alles heeft te maken met hoe het subsidiesysteem de aanvragen in het systeem noteert en is er alleen uit te halen door elke subsidieaanvraag op basis waarvan de totaaltabel is gemaakt regel voor regel te bekijken.

In totaal is er voor 2024 (dus meerjarige aanvragen niet meegerekend) €7.654.809 aangevraagd. Er is € 7.006.816 toegekend. Er is dus €639.528 niet toegekend.

Vraag 11b

Welk deel van deze afwijzingen vond plaats op basis van onvoldoende middelen en welk deel voldeed echt niet aan de basisvereisten voor een SPDO-subsidie?

Antwoord 11b

- *€636.260 zit in deels of volledig afgewezen aanvragen vanwege niet voldoen aan de voorwaarden van de nadere regel, onvoldoende bijdragen aan de subsidiedoelstellingen of het gevraagde bedrag was hoger dan passend voor de beoogde activiteiten.*
- *€100.466 komt van deels afgewezen aanvragen vanwege onvoldoende middelen.*

Het is echter lastig om deze categorieën 100% van elkaar te scheiden, immers bij een tekort aan middelen moet er kritischer worden gekeken/getoetst aan de voorwaarden dan bij overvloed waardoor deze niet los van elkaar te zien zijn. Bij aanvragen die we (deels) hebben afgewezen in beide categorieën is het ook niet zo dat het altijd tot gevolg heeft dat een activiteit helemaal niet kon plaatsvinden, vaak kon dit (bijvoorbeeld in een andere vorm) alsnog of heeft het initiatief de activiteit voor minder middelen alsnog kunnen realiseren of met andere financiering (fondsen, sponsors, andere subsidies etc.).

Vraag 12

Welke beleidswijzigingen overweegt het college om de effectiviteit van SPDO te verbeteren en aan te passen aan huidige maatschappelijke behoeften?

Antwoord 12

Er zijn meer dan 30 organisaties die elk jaar SPDO-subsidie ontvangen. De meeste ontvangen dit al vele jaren en organiseren mooie activiteiten voor kwetsbare Utrechters. We staan echter ook voor grote uitdagingen en we moeten keuzes maken om de zorg in Utrecht doelmatig en betaalbaar te houden. Dit zal ook voor de SPDO-subsidie gelden. Er zijn verschillende opties om te overwegen zoals een goede spreiding over de stad en ongelijk investeren voor gelijke kansen, dus inzet op de meest kwetsbaren. In lijn met de [Wmo-beleidsnota](#). Ook kijken we naar gebruik van fondsen en andere financieringsbronnen zoals vriendenstichtingen. We zullen dit samen met de huidige SPDO-subsidiepartijen doen. We doen dit ook in samenhang en nauw overleg met de andere subsidieregelingen in het sociaal domein om te zorgen dat het aanbod goed op elkaar aansluit.

Vraag 13

De wethouder gaf aan dat het erop lijkt dat de SPDO-partners gezamenlijk niet voldoende efficiënt zijn en er dus wellicht met minder geld (orde grootte 10% minder) nog hetzelfde gedaan kan worden aan activiteiten en dienstverlening. Op basis van welke evaluatie, onderzoek, feiten of waarnemingen heeft het stadsbestuur kunnen vaststellen dat er goede redenen zijn om ervanuit te gaan dat sprake is van een inefficiënt georganiseerde 'sector' en dat op basis daarvan een korting op het gezamenlijke budget kan plaatsvinden zonder dat dit zou leiden tot verlies van dienstverlening en activiteiten?

Antwoord 13

Analyse van de verleende subsidies laat zien dat er een heel groot verschil zit in kosten per deelnemer. Sommige van deze verschillen zijn te verklaren door het verschil in soort activiteit of doelgroep, zoals eerder genoemd zijn de activiteiten en doelgroepen divers, maar sommige ook niet. Sommige organisaties realiseren dus meer impact van hetzelfde bedrag dan anderen. Ook is de verdeling van het aanbod over de stad op dit moment niet optimaal, het totaalaanbod is over de historie gegroeid waardoor er op sommige plekken meer aanbod is dan andere plekken. Daarbij is er door de verscheidenheid aan regelingen waar partijen onder vallen die dezelfde doelstellingen hebben ook winst te behalen, hier gaan we als gemeente zelf mee aan de slag.

Vraag 13a

Als die onderbouwing er niet is, hoe wil het college dat dan alsnog wel aantonen?

Antwoord 13a

N.v.t.

Vraag 14

Zijn er aantoonbare redenen om te veronderstellen dat vele SPDO-partners in staat zouden zijn om meer medefinanciering bij derden te kunnen aanboren?

Antwoord 14

Medefinanciering is één van de voorbeelden waar we, samen met de partners, naar willen kijken. Het is niet gezegd dat dit de oplossing gaat zijn maar kan wel een onderdeel zijn. Een reden om te veronderstellen dat hier mogelijkheden voor zijn is dat er voorbeelden van organisaties zijn die al een deel van hun begroting invullen met medefinanciering.

Vraag 14a

Zijn daar goede voorbeelden van onder de huidige SPDO-partners en zouden deze voorbeelden dan wel in staat zijn om nog meer medefinanciering te organiseren?

Antwoord 14a

Er zijn zeker goede voorbeelden: samenwerking met lokale bedrijven, vriendenstichtingen, fondsenwerving, externe subsidies etc. We willen graag samen met de SPDO-subsidiepartijen bekijken welke mogelijkheden er zijn. Bijvoorbeeld door ons juist te richten op de partijen die hier nu nog minder ver in zijn.

Vraag 14b

Welke SPDO-partners zijn nagenoeg volledig afhankelijk van gemeentelijke financiering en is het duidelijk waarom dat zo is?

Antwoord 14b

Alle partners zijn voor het doen van hun activiteiten afhankelijk van gemeentelijke financiering. Dit is de aard van de sector. Hoe groot deze afhankelijkheid is hangt af van de aard van de organisatie, zo hebben partijen die aanbod bieden om mee te werken soms wel wat verdiepcapaciteit met hetgeen zij produceren of leveren, voor hen is de subsidie slechts een deel van de begroting om het plaatje sluitend te maken. Maar andere organisaties die bijvoorbeeld dagactiviteiten voor ouderen bieden hebben geen verdienpotentieel, tenzij zij de deelnemers om een flinke bijdrage vragen, en dat vinden we onwenselijk.

Daarnaast speelt ook de grootte van de organisatie mee, zo zijn er organisaties die ook andere zorgvormen bieden of in andere gemeenten actief zijn. Deze grote partijen zullen niet ophouden te bestaan als wij met deze subsidie stoppen maar zullen hun laagdrempelige aanbod binnen deze regeling dan wel moeten stopzetten of moeten minimaliseren.

Vraag 15

Hoe wil het college de mogelijke inefficiëntie in het SPDO-veld actief tegengaan?

Antwoord 15

Er zijn verschillende denkrichtingen, maar we willen dit juist ook samen met de huidige partners bespreken om ook te kijken welke ideeën er in het veld zijn. Bijvoorbeeld: kijken naar betere richtlijnen voor aanvragende activiteiten zodat we meer handvatten hebben om te sturen. Ook kunnen we gezamenlijk leren uit best-practices. Ook een goede spreiding over de stad, diversiteit van initiatieven en ongelijk investeren voor gelijke kansen zijn denkrichtingen. Daarbij kijken we, in lijn met de Wmo-beleidsnota naar welk aanbod het meeste bijdraagt aan het voorkomen van zwaardere zorg.

Vraag 16a

SPDO, als onderdeel van de 'Sociale Basis' in de Utrechtse aanpak heeft raakvlakken met andere werkgebieden zoals WMO AA (Arbeidsactivering), maar ook met Basiszorg en deels ook weer met Aanvullende Zorg. Is er niet een te grote verkokering van subsidies?

Hoe wil het college deze verkokering tegengaan?

Antwoord 16a

Arbeidsmatige activering is aanvullende zorg en daarmee anders dan aanbod in de sociale basis zoals SPDO. Hier is sprake van geïndiceerde zorg die wij wettelijk verplicht zijn om te leveren en waar ook andere (wettelijke) eisen voor gelden. De verbinding van de aanvullende zorg met de sociale basis heeft onze aandacht en wordt ook in de hervormingen Sociaal Domein meegenomen

We werken, zoals benoemd in de programmabegroting op dit moment ook aan een herstructurering van de subsidies binnen het sociaal domein per 2027, waarbij we alle regelingen in samenhang bekijken en in relatie tot de basiszorg en aanvullende zorg. Het verdelen van financiering over onderdelen met duidelijke richtlijnen geeft echter ook meer sturingsmogelijkheden en duidelijkheid voor aanvragers dan één grote regeling. Het is belangrijk om hier goed de balans in te zoeken.

Vraag 17a

Wat is volgens het college het toekomstperspectief voor het SPDO-veld?

Wat zijn de verwachtingen voor wat nodig is aan SPDO inzet in een groeiende stad?

Antwoord 17a

Door de beweging naar voren verwachten we dat er meer gebruik wordt gemaakt van voorliggende voorzieningen, waarmee zwaardere zorg wordt voorkomen. Dit geldt voor organisaties die SPDO bieden maar bijvoorbeeld ook voor vrijwilligersinitiatieven (bijvoorbeeld organisaties binnen de regeling vrijwillige inzet voor elkaar, VIVE) en de basiszorg. Daarnaast staan we voor een financiële uitdaging. We zullen daarom op alle plekken de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk moeten inzetten en op de plekken waar dit het hardste nodig is. Dit aanbod is waardevol om zwaardere zorg te voorkomen. We richten ons dan ook op aanbod waarmee we aanvullende zorg zo lang mogelijk uitstellen of voorkomen en waarmee we zoveel mogelijk impact hebben op het leven van de meest kwetsbare inwoners in onze stad, in lijn met de Wmo-beleidsnota. Dit nemen we ook mee in de eerder beschreven herstructurering van de subsidies binnen het sociaal domein.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Schriftelijke vragen: Hoe verder met 'Sociale Prestaties en Dagondersteuning' (SPDO) in Utrecht?

8 oktober 2024

Sociale Prestaties en Dagondersteuning (afgekort SPDO) is een subsidieregeling gericht op het ondersteunen van kwetsbare groepen, zoals ouderen, mensen met een beperking of chronische ziekte, en personen die moeite hebben om zelfstandig deel te nemen aan de samenleving. Deze regeling biedt dagondersteuning, begeleiding en activiteiten die bijdragen aan het welzijn van deze doelgroepen. Bij de Voorjaarsnota 2024 heeft de gemeenteraad in meerderheid ingestemd met een bezuiniging van 10% (op een totaal beschikbaar budget van ca. 7 miljoen euro per jaar), mede omdat er sprake zou zijn van inefficiëntie en ruimte voor alternatieve medefinanciering door derden. Vanuit het werkveld zijn er daarentegen meerdere SPDO-partners die zorgen hebben over het effect van deze bezuiniging en dat dit wel degelijk kan leiden tot het verminderen van het aanbod voor deze kwetsbare doelgroep van Utrechters die vaak alleen nog enigszins zelfstandig kunnen wonen dankzij de nu nog beschikbare SPDO-dienstverlening en -activiteiten. Gezien het belang van deze voorziening voor onze gemeenschap, willen we graag enkele vragen stellen over de resultaten en het functioneren van deze SPDO-regeling.

Vragen:

Evaluatie kwaliteit en tevredenheid cliënten

- 1) Waarom is er in de afgelopen 10 jaar (2014-24) nog geen evaluatie geweest naar de effecten en het functioneren van deze subsidieregeling op SPDO?
 - a. Of zijn er wel evaluaties geweest maar zijn deze nog niet met de gemeenteraad gedeeld?
 - b. Zo ja, kunnen wij die dan alsnog op korte termijn ontvangen?
 - c. Indien er inderdaad niet is geëvalueerd is het college bereid alsnog een evaluatie begin 2025 te organiseren?

- 2) Hoe informeert het college bewoners en (potentiële) cliënten(groepen) over de beschikbare SPDO-activiteiten en is geëvalueerd of dat ook goed werkt?
- 3) Hoe wordt de feedback en/of het oordeel van cliënten/deelnemers (en/of bewoners) over de dienstverlening en activiteiten van de huidige SPDO-partners verzameld?
- 4) Op welke manier houdt het college toezicht op de kwaliteit en de effectiviteit van SPDO-activiteiten en –dienstverlening zoals uitgevoerd door de SPDO-partners?
- 5) Hoe waarborgt het college dat de toegekende SPDO-subsidies doelmatig worden besteed en daadwerkelijk ten goede komen aan de beoogde doelen en doelgroepen?
- 6) Is er een onafhankelijk orgaan dat de prestaties van SPDO-organisaties beoordeelt?
 - a. Zo nee, overweegt het college dit in te stellen?
 - b. En zo niet, waarom dan niet?

Functioneren SPDO-partners

- 7) Welke consequenties verbindt het college aan het niet nakomen van subsidievoorwaarden en/of het onvoldoende realiseren van doelen of bereiken van doelgroepen door SPDO-organisaties?
 - a. Zijn er voorbeelden van handhaving in de afgelopen jaren?
 - b. En hoe vaak zijn om die reden subsidierelaties met SPDO-partners verminderd of zelfs beëindigd?
- 8) Bestaat er een klachtenprocedure voor deelnemers aan SPDO-activiteiten? Hoe worden deze klachten geregistreerd en afgehandeld?
- 9) Overweegt het college om periodieke audits of inspecties uit te voeren bij SPDO-organisaties om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen en/of te meten?
- 10) Hoe wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de prestaties en eventuele tekortkomingen van SPDO-organisaties?

Behoeftte aan SPDO-dienstverlening

- 11) In totaal is er over 2023 voor ruim 12 miljoen euro aangevraagd aan SPDO-subsidies terwijl er ca. 7 miljoen euro beschikbaar was en is besteed. Is er inzicht in de totale vraag naar SPDO-inzet in de stad?
 - a. Klopt het inderdaad dat ca. 5 miljoen aan aanvragen SPDO (breed) in 2023 vanwege tekort aan beschikbare middelen niet kon worden toegekend?
 - b. Welk deel van deze afwijzingen vond plaats op basis van onvoldoende middelen en welk deel voldeed echt niet aan de basisvereisten voor een SPDO-subsidie?
- 12) Welke beleidswijzigingen overweegt het college om de effectiviteit van SPDO te verbeteren en aan te passen aan huidige maatschappelijke behoeften?

Niet efficiënt functioneren of financieren van SPDO-partners gezamenlijk

- 13) De wethouder gaf aan dat het erop lijkt dat de SPDO-partners gezamenlijk niet voldoende efficiënt zijn en er dus wellicht met minder geld (orde grootte 10% minder) nog hetzelfde gedaan kan worden aan activiteiten en dienstverlening. Op basis van welke evaluatie, onderzoek, feiten of waarnemingen heeft het stadsbestuur kunnen vaststellen dat er goede redenen zijn om ervanuit te gaan dat sprake is van een inefficiënt georganiseerde 'sector' en dat op basis daarvan een korting op het gezamenlijke budget kan plaatsvinden zonder dat dit zou leiden tot verlies van dienstverlening en activiteiten?
- Als die onderbouwing er niet is, hoe wil het college dat dan alsnog wel aantonen?
- 14) Zijn er aantoonbare redenen om te veronderstellen dat vele SPDO-partners in staat zouden zijn om meer medefinanciering bij derden te kunnen aanboren?
- Zijn daar goede voorbeelden van onder de huidige SPDO-partners en zouden deze voorbeelden dan wel in staat zijn om nog meer medefinanciering te organiseren?
 - Welke SPDO-partners zijn nagenoeg volledig afhankelijk van gemeentelijke financiering en is het duidelijk waarom dat zo is?
- 15) Hoe wil het college de mogelijke inefficiëntie in het SPDO-veld actief tegengaan?
- 16) SPDO, als onderdeel van de 'Sociale Basis' in de Utrechtse aanpak heeft raakvlakken met andere werkgebieden zoals WMO AA (Arbeidsactivering), maar ook met Basiszorg en deels ook weer met Aanvullende Zorg. Is er niet een te grote verkokering van subsidies?
- Hoe wil het college deze verkokering tegengaan?
- 17) Wat is volgens het college het toekomstperspectief voor het SPDO-veld?
- Wat zijn de verwachtingen voor wat nodig is aan SPDO inzet in een groeiende stad?

Gesteld door:

- Oumar Barry en Gert Dijkstra, EenUtrecht